Wellcamp
Camp Comoryn
Manaar
Aripo
Jaffnapatnam
Caltura
Negapatnam
Trincomale
Point Pedro
Colombo
Galle
Point de Galle
Matura
Dondra Head
Point Calimere
Ramanancoil
Paumben
Ramanancoil Passage
Adams Bridge
Gulf of Manaar
Palk's Strait
Coast of Coromandel
Gulf of Bengal
Indian Ocean
Geographical Miles
Geographical Miles
Geographical Miles

I-23c (NA 4.VEL-250).

[Kaart van de kust van Madure en Coromandel, van Tengepatnam tot Naticoelanar en een deel van de westkust van het eiland Ceylon].

[Chart of the coast of Madure and Coromandel, from Tengepatnam to Naticoelanar and a part of the west coast of the island of Ceylon].

Schaalstok van 10 Duytsche mijlen 15 voor een graadt = [ca. 1 : 590.000].
Scale-bar of 10 Duytsche mijlen 15 voor een graadt = [approx. 1 : 590.000].

1 kaart: ingekleurd; 52,5 x 73,5 cm.
1 map: coloured; 52.5 x 73.5 cm.

Nummer: [rechtsboven]: 23c.
Number: [top right]: 23c.

Oriëntatie: het noorden is boven.
Orientation: north is up.

De kaart van blad I-23c (inhoudsopgave 1806: 'No. 23c. De bogten van Tutucorijn en Tondy en een gedeelte van Ceilon.') bedekt het zeegebied tussen Ceylon en Voor-Indië, ruwweg tussen Kaap Comorin in het westen, Jaffna en de punt van Kodiyakkarai in het noorden en Kalpitiya in het zuiden.

Het grote inschrift ''T Gebied van den Teuver' op het Voor-Indische vasteland verwijst naar de thevar van Ramnad, oorspronkelijk een vazal van de vorst van Madurai maar ten tijde van de aanmaak van deze kaart feitelijk de onafhankelijke heerser in deze kustregio. Onder zijn gezag viel onder meer de strategisch gelegen Pamban-engte tussen de vaste wal en het eiland Pamban/Rameshwaram, het enige punt aan de Voor-Indische zijde waar grotere schepen – tegen betaling van tolgelden – de Adamsbrug konden passeren. Voor de controle op deze vaart en het tegengaan van sluikhandel vestigde de Compagnie hier kort na 1660 een klein fort, dat als zodanig op de kaart is aangegeven. De compagniesschepen waren vrijgesteld van tol; schepen die geen vergunning hadden om hier te varen werden geconfisqueerd, waarbij het recht op de lading gelijkelijk verdeeld was tussen de VOC en de thevar. Buiten het fort bleef Rameshwaram, vanwege de belangrijke hindoetempel op het eiland, voor de Europeanen als 'vleeseters' goeddeels verboden terrein. Bij Mannar is het fort aangeduid waarmee de Compagnie aan de Ceylonzijde de Adamsbrug beheerste. De annotatie vermeldt dat de gegevens voor deze kaart 'van tijd tot tijd gemeten' zijn, mede met behulp van een 'regtwijsend rompas'. De zwarte cijfers betreffen de waterdiepten in vadems, de rode cijfers geven voeten aan.

Rijklof van Goens veroverde de stad 'Tutecoryn' (Tuticorin) in 1658 zonder slag of stoot op de Portugezen. Met de compagniesbezittingen in het aangrenzende kustgebied kwam zij daarna voorlopig onder het gouvernement Ceylon. De kustwateren bij Tuticorin en ten zuiden van het eiland Mannar waren belangrijk vanwege de parelvisserij, waarop de VOC spoedig eveneens het alleenrecht afdwong. Alle parels van deze kusten dienden voor verkoop onder compagniestoezicht aangevoerd te worden in Tuticorin, dat verder enige betekenis had voor de handel in katoenen stoffen. Deze waren hier bij afwezigheid van Europese mededingers doorgaans goedkoper dan aan de Coromandelkust. Een ander voordeel van deze handelsstad was de veilige ankerplaats voor grote schepen tijdens de moessonperiode, reden voor de Compagnie om hier bij haar factorij en fort een reparatiewerf te vestigen.

Jaffna ('Iaffapatnam'), op het gelijknamige schiereiland in het uiterste noorden van Ceylon, was vooral van belang om strategische redenen en vanwege de uitvoerhandel in olifanten naar Voor-Indië. Wilde olifanten werden op Ceylon gevangen met behulp van 'kralen' en vervolgens getemd. Daarna werden ze over land naar Jaffnapatam gebracht voor de overtocht, waartoe hier een aparte kade was aangelegd voor het inschepen van de dieren. De olifanten werden verkocht aan handelaren en vertegenwoordigers van Voor-Indische vorsten, die ze vanaf Jaffna met eigen vaartuigen verder moesten transporteren. De prijzen varieerden onder normale omstandigheden tussen 460 en 560 rijksdaalders per dier; in 1671 bijvoorbeeld werden 66 olifanten verkocht voor een totaal van 34.685 rijksdaalders.

The chart on Sheet I-23c (index of 1806: 'No. 23c. The bays of Tutucorijn and Tondy and a part of Ceilon.') covers the area of sea between Ceylon and India, roughly between Cape Comorin in the west, Jaffna and Kodiyakkara Point in the north, and Kalpitiya in the south.

The large inscription *'T Gebied van den Teuver* (The *Teuver's* Territory) on the Indian mainland is a reference to the *Thevar* of Ramnad, originally a vassal of the ruler of Madurai, but at the time the map was drawn in reality the independent ruler of this coastal area. His authority extended as far as the strategically located Pamban Narrows between the mainland and the island of Pamban/Rameswaram, the only point on the Indian side where large ships – on payment of a toll – could pass through Adam's Bridge. In order to keep a check on these sailings and to stop smuggling, the Company built a small fort here shortly after 1660, which is indeed indicated as such on the map. Company ships were exempted from paying toll; ships which did not have a permit to sail here were confiscated, at which point the rights to the cargo were divided up equally between the VOC and the *Thevar*. Except for the fort, almost all of Rameswaram was out of bounds to the 'meat-eating' Europeans because of the important Hindu temple on the island. At Mannar the fort by which the Company controlled the Ceylon side of Adam's Bridge is marked. The annotation states that the data on this map were *van tijd tot tijd gemeten* (measured from time to time), with the help of a *rechtswijsend compas* (calibrated compass). The black figures indicate the depths of the water in fathoms, the red in feet.

Rijklof van Goens conquered the town of *Tutecoryn* (Tuticorin) in 1658 without having to do battle with the Portuguese. Along with the Company settlements on the adjacent coast, it was preliminarily placed under the administration of the Government of Ceylon. The coastal waters near Tuticorin and to the south of the island of Mannar were important because of the pearl fisheries, on which the VOC lost no time in forcing a monopoly. All pearls from these coasts which were offered for sale were expected to pass the inspection of the Company in Tuticorin, which port also derived some significance from its exports of cotton textiles. Because of the absence of European competitors, these were generally cheaper here than on the Coromandel Coast. Another advantage afforded by this port was the safe anchorage for large ships during the monsoon, which soon induced the Company to set up a repair yard here.

Jaffna (*Iaffapatnam* on the map), situated on a peninsula of the same name in the northernmost part of Ceylon, owed its importance to its strategic position and to the fact that it was the export harbour for elephants being sent to India. Wild elephants were captured in Ceylon by being funnelled into *kralen* (compounds) and then tamed. They were walked overland to Jaffnapatam, where a separate quay had been built for the loading of the animals for shipment to India. The elephants were sold to traders and the representatives of Indian rulers, who were expected to transport the animals in their own ships. Under normal circumstances the prices ranged from between 460 and 560 rix-daalders per animal; in 1671, for instance, sixty-six elephants were sold for a total of 34,685 rix-daalders.

Verklaring: [links] een beschrijving:
Explanations: [left-hand side:] a description:

Dese Afmeetingh is gedaan na een regtwijsend compas. Andersints heeft men op Tutecorijn aan land bij de 14 graden noordwestering; buyten den oever 9 gr: welke na Ceylon of oostwaarts allengs vermindert tot op 5 gr: langs de westoever; nemende landwaarts hoe langer hoe meer af zo dat op Triecoenmale maar $2^1/_2$ gr. bevonden wert. De riven met licht groen afgeset sijn de peerelgronden, 31 in getal. In zee sijn, de swarte cijffers, vademen, de roode cijffers, voeten. Aldus van tijd tot tijd gemeeten en nu van nieuw verbetert, en op eendertig maate t' zaamen gestelt.

Geografische namen en overige kaartinschriften/
Geographical names and other inscriptions on the map:

Naam op de kaart/ Name on map	*Huidige naam/ Present name*	*Positie/ Position*
DE TREVANKOURSE ZEEHAVENS	<kustgebied van/coastal area of Travancore> (kust/coast)	08-10N/77-30E
Tengepatnam	Tengapatnam/Taingapatam (plaats/settlement)	08-14N/77-10E
Boven water	Enciam (eiland/island)	08-10N/77-12E
India	Inayam (plaats/settlement)	08-12N/77-12E
Coletje	Kolachel (plaats/settlement)	08-10N/77-15E
Kerypatnam	Kadiapattanam (plaats/settlement)	08-07N/77-18E
Vuyle grond	<Crocodile Rock> (ondiepte/shoals)	08-06N/77-17E
Boven water	Adunda Rock (klip/cliff)	08-04N/77-17E
Schoone Grond	–	–
Boven water	–	–
Vuyle grond	–	–
Schoone grond	–	–
West-caap	Kaap/Cape Comorin/Kanniyakumari	08-04N/77-32E
Manacoere	–	–
Covelang	Kovakulam (plaats/settlement)	08-04N/77-33E
Suyker Broodjie	Marutva Malai (berg/mountain)	08-08N/77-30E
Caap Comoryn	East Cape Comorin (kaap)	08-11N/77-45E
MADUREEZE ZEEHAVENS	<kustgebied van/coastal area of Madurai> (kust/coast)	08-10N/77-50E
Pangelij	–	–
Perminet	–	–
Erisigeere	–	–
Vuyle Gronden	–	–
Schoone Gronden	–	–
Taale	Periya Talai (plaats/settlement)	08-20N/77-59E
Manapaar	Manappad (plaats/settlement)	08-22N/78-04E
Schoone gronden	–	–
Chinna karveel	Alantalai Shoals (ondiepte)	08-26N/78-10E
Poentet	Alantalai Shoals (ondiepte)	08-26N/78-10E
Alandale	Alantalai (plaats/settlement)	08-28N/78-10E
Wierandepatna	Virapandiyanpattinam (plaats/settlement)	08-31N/78-07E
Roode Berghjie	–	–
Kaylpadnam	Kayalpattinam (plaats/settlement)	08-34N/78-07E
St. Stephen	–	–
Moorsch gravt	(Tiruchchendur) (plaats/settlement)	08-34N/78-08E
Ponnekaijl	Penacoil/Punnaikayal (plaats/settlement)	08-38N/78-07E
Berghjies van Alwaturnegary	–	–
kay velho	Korkai (plaats/settlement)	08-37N/78-04E
Karveel	–	–
kannawaipaar	–	–
karmampaar	–	–
koeremmoette	–	–
koilpoeritjie Pattare	–	–
Ragian Chippyvaar	–	–
Nillekallepattane	–	–
Panderetoop wellenarripaar	–	–
'T GEBIED VAN DENTEUVER	<Ramnad> (landstreek/region)	09-30N/78-30E
Tutecoryn	Tuticorin (plaats/settlement)	08-45N/78-09E
Allelande	Pandiyan (voorheen eiland/formerly an island)	08-46N/78-12E
Poelanis Eylt	–	–
Hasen Eylt.	–	–
Warekumbe	–	–
Chenjatonpatho	–	–
Kannopondi	–	–
Poellipoordeutte	–	–
Coereyrumpaar	–	–
Parkarensyva	–	–
Melaondpatho	–	–
Nagrrampaar	–	–
Oetypaar	–	–
Klatyvaar	–	–
Arewaaypaar	–	–
koeritsiampaar	–	–
Tevikallekoely Koel	–	–
FernandoLemos	–	–
Praaijpatikepaar	–	–
Boompjens Eylt	Koswari (eiland/island)	08-52N/78-14E
Partan Marikaan	–	–
Poettetive	–	–
Chillij	Kariya Shulli? (eiland/island)	08-57N/78-17E
Commetempaar	–	08-55N/78-26E
Oeppotive	Uppu Tanni (eiland/island)	09-05N/78-30E
Chielij	Shalli (eiland/island)	09-05N/78-33E
Nelletannitive	Nalla Tanni (eiland/island)	09-05N/78-35E
Pallemale	–	–
Battemaloer	Pattanamarudur (plaats/settlement)	08-55N/78-11E
Baijpaar	Vaipar/Vaippar (plaats, rivier/settlement, river)	08-59N/78-15E
De 3 Boomen	–	–
Bempaar	Vembar (plaats/settlement)	09-04N/78-22E
Moekoer	Terku Mukkaiyur (plaats/settlement)	09-07N/78-29E
Maaijoer	Oppilan (plaats/settlement)	09-07N/78-30E
Groote Boom van Cherande	–	–
Killekare	Kilakkarai (plaats/settlement)	09-13N/78-47E
Piripatnam	Periapattanam/Mutupettai (plaats/settlement)	09-15N/78-55E
wedale	Vedalai (plaats/settlement)	09-16N/79-05-30E
Teuvershoek	Tinnevelli (kaap/cape)	09-16N/79-07E
Alloamale	Anaipar (eiland/island)	09-08N/78-42E
Poeverechiantive	Palliyarmunai (eiland/island)	09-09N/78-44E
Killitsiampaar	Puvarasanpatti (eiland/island)	09-09N/78-45E
Killitsiampaar	–	–
Mallentive	Appa (eiland/island)	09-09N/78-50E
Parintive	Appa (eiland/island)	09-09N/78-50E
Tallejaare Paar	–	–
Tallejaretive	Talairi Tivu (eiland/island)	09-10N/78-54E
Walitivi	Valai Tivu (eiland/island)	09-10N/78-57E
Magamanientive	Valai Tivu (eiland/island)	09-10N/78-57E
Marlidiva	Muli (eiland/island)	09-10N/78-58E
Chioely Moerugeijpaar	–	–
Willitive	Musal Tivu (eiland/island)	09-11N/79-05E
Moesitive	Musal Tivu (eiland/island)	09-11N/79-05E
Manpaar	Manalli Tivu (eiland/island)	09-12N/79-08E
Koetitive	Pumuricham Tivu (eiland/island)	09-14N/79-11E
Puravetive	Kovi Tivi (eiland/island)	09-14N/79-13E
Irremetive	Shingle Tivu (eiland/island)	09-14N/79-14E
'T Fort	<Pamban> fort/fortress)	09-16N/79-13E
Rammanakoil	Pamban/Rameshwaram (eiland/island)	09-16N/79-17E
Steene put	–	–
Kleyn Pagoodjie	–	–
Barbiers Pagoodjie.	–	–
De hijlige Rivier of Papenhoek	<Land's End> (kaap/cape)	09-09N/79-26E
Adams-brugh	Adamsbrug/Adam's Bridge (eilanden/islands)	09-05N/79-34E
'T moorsche schip gebleven	–	–
Kinkhoest	–	–
Wedale	Vedalai (plaats/settlement)	09-17N/ 79-06-30E
Atangare	Attangarai (plaats/settlement)	09-21N/79E
Allewankoelan	Alagankulam (plaats/settlement)	09-21N/79-00E
Tevipatnam	Devipattinam (plaats/settlement)	09-28N/78-53E
Kannakadoe	–	–
Tirepalikoedi	Tiruppalakkudi (plaats/settlement)	09-33N/78-55E
Ollimoene	–	09-38N/78-57E
karankada	–	09-42N/78-58E
Tondij	Tondi (plaats/settlement)	09-44N/79-01E
Watane	Vattanam (plaats/settlement)	09-47N/79-03E
Tijtare	–	–
De 2 Pagoodjes	–	–
De 3 Boomen	–	–
Arrichinarij	–	–
Mienpoesjel	–	–
Arripopdiaddij	–	–
Kottoepatnam	Kottaippattanam (plaats/settlement)	09-58N/79-12E
Aitapatnam	Ammapattinam (plaats/settlement)	10-01N/79-14E
Mannewekodde	Manamelkudi (plaats/settlement)	10-03N/79-14E
Chindale	Prataparamanpattinam? (plaats/settlement)	10-06N/79-13E
Koerellekotte	Kattumavadi? (plaats/settlement)	10-08N/79-13E
Chiambe	Ammani? (plaats/settlement)	10-12N/79-15-30E
Poedoepatnam	Puduppattanam (plaats/settlement)	10-17N/79-21E
Atchieaar	–	–
Aderampatnam	Atirampattinam (plaats/settlement)	10-20N/79-22E
koerond Chiatij	–	–
Naticoelanar	Kodiyakkarai? (plaats/settlement)	10-17N/79-50E
GEDEELTE VAN CEYLON	Ceylon/Sri Lanka (eiland/island)	07-30N/81E
Manaar	Mannar (eiland/island)	09-03N/79-49E
Talmanaar	Talaimannar (plaats/settlement)	09-05N/79-44E
Chillie quartier	–	–
Nare Coeraa	Nadukkuda (plaats/settlement)	09-02N/79-47E
Cansel	–	–
Cansiancaleij	Pesalai (plaats/settlement)	09-04N/79-47E
Moorsche Toren	–	–
Banksaal	–	–
St Pedre	–	–
Oerimoekan	–	–
Cattewaytope	–	–
Mater Deus	<Mannar> (fort/fortress)	08-58N/79-55E
Mantot	Mantota (plaats/settlement)	08-56N/79-55E
Toeverankeunij	–	–
Moeschaar	–	–
Aripo	Arippu (plaats/settlement)	08-48N/79-55E
Condatchecoura	Kondaichchi (plaats/settlement)	08-43N/79-56E
Blukkanstiddel	–	–
Calletiddel	–	–
Jagersboom	–	–
Riv. Moderegam	Moderegam Aru (rivier/river)	08-33N/79-55E
Chimalicoura	Kudremalai Point (kaap/cape)	08-32N/79-52-30E
Riv. Pomparepij	Pan Ela (rivier/river)	08-18N/79-50E
Belankaar	–	–
Caretive	Karaitivu (eiland/island)	08-27N/79-47E
Calpentyn	Kalpitiya (plaats/settlement)	08-14N/79-46E
Iaffapatnam	Jaffna (plaats/settlement)	09-41N/80-00E
Raly	Arali (plaats/settlement)	09-41N/79-57E
Colomboture	Columbuthurai (plaats/settlement)	09-39N/80-02E
Welene	Velanai (eiland/island)	09-40N/79-54E
karotive	Karaitivu (eiland/island)	09-44N/79-52E
Anelletive	Analaitivu (eiland/island)	09-40N/79-47E
ulloewattive	Eluvativu (eiland/island)	09-42N/79-48E
Naynative	Nainativu (eiland/island)	09-36N/79-46E
Nerrintive	Delft/Nairendivo (eiland/island)	09-31N/79-42E
Kortehetive	Kachchaitivu? (eiland/island)	09-23N/79-32E
Pongoeroetive	Punkudutivu (eiland/island)	09-35N/79-50E
Mandative	Mandaitivu (eiland/island)	09-37N/79-59E
Kackeretive	Kakerativu (eiland/island)	09-26N/79-58E
Paletive	Palativu (eiland/island)	09-29N/80-01E
Kalmoene	Kalmunai Point (kaap/cape)	09-36N/80-03E
Irendetive	Iranaitivu North (eiland/island)	09-17N/79-58E
Ponerij	Pooneryn (plaats/settlement)	09-30N/80-12E
Polverainkattoe	Pallavarayankadde (rivier/river)	09-18N/80-07E
Ilippecarreijve	Iluppaikkadavai (plaats/settlement)	09-04N/80-04E
Perengally	Vidattaltivu (plaats/settlement)	09-01N/80-03E

23 d.

Oost Kust van CEYLON.

Fort Trinquenemale

Batacalo

Dutchse Mylen

Dutchse Mylen.

237

I-23d I, II, III (NA 4.VEL-237).

[1] [Kaart van het oostelijkste deel van het eiland Ceylon] [2] [Venlo's Baai] [3] [Rivier Batticaloa].

[1] [Map of the eastern part of the island of Ceylon [2] [Venlos Bay] [3] [Batticaloa River].

[1] Schaalstok van 6 Duytsche mijlen = [ca. 1 : 550.000].
[1] Scale-bar of 6 Duytsche mijlen = [approx. 1 : 550,000].

[2] Schaalstok van 2 Duytsche mijlen = [ca. 1 : 165.000].
[2] Scale-bar of 2 Duytsche mijlen = [approx. 1 : 165,000].

[3] Schaalstok van 1 Duytsche mijl = [ca. 1 : 75.000].
[3] Scale-bar of 1 Duytsche mijl = [approx. 1 : 75,000].

3 kaarten : ingekleurd; 52,5 x 73,5 cm.
3 maps : coloured; 52.5 x 73.5 cm.

Nummer: [rechtsboven]: 23d.
Number: [top right]: 23d.

Oriëntatie: het noorden is boven.
Orientation: north is up.

De drie kaarten van blad I-23d (inhoudsopgave 1806: 'No. 23d. Het oostelijke gedeelte van Ceilon, Venlosbaai en de rivier van Batacalo.') betreffen links een overzichtskaart met de ondiepten en peilgegevens van een gedeelte van de oostkust van Ceylon en rechts detailkaarten van de twee voornaamste natuurlijke havens zuidelijk van 'Trinquenemale' (Tricomalee), die van 'Venlos bay' (Vandeloos Bay, Venlos Bay) en Batticaloa.

In 1638 was het pas gebouwde Portugese fort van Batticaloa het eerste dat door de Compagnie op Ceylon werd ingenomen. Een jaar later volgde Trincomalee, waarmee feitelijk al de gehele oostkust onder controle was gebracht en een goede uitvalsbasis was geschapen voor de verdere veroveringen op het eiland in de jaren 1640-1658. Beide forten werden kort daarna overgedragen aan de koning van Kandy, die ze omstreeks 1643 liet afbreken. Na het midden van de zeventiende eeuw bouwde de VOC in deze plaatsen nieuwe forten, die in de *Atlas Isaak de Graaf* voorkomen op de bladen I-23l en I-23m, pag. 158-160. De baai van Trincomalee of Koddiyar heeft een kustlijn van meer dan 50 km en is aan drie zijden omringd door heuvels, terwijl de toegang vanuit zee wordt beschermd door enkele kleine eilanden. De Engelse admiraal Horatio Nelson, die de baai in 1775 aandeed als jonge adelborst op het fregat *Seahorse*, herinnerde zich deze haven later als 'de beste ter wereld'. Behalve goed beschut, diep en ruim is de baai ook strategisch gelegen. De Nederlanders gebruikten Trincomalee in de compagniestijd echter alleen als vlucht- en overwinteringshaven, omdat het achterland toen nog niet ontwikkeld en daarbij slecht toegankelijk was. Indien nodig kon Trincomalee ook als uitvalsbasis dienen voor expedities ter bescherming van de belangrijke VOC-kantoren aan de kust van Coromandel en in Bengalen. Onder Brits bestuur zou Trincomalee in latere tijd een belangrijke basis van de Royal Navy in het gebied van de Indische Oceaan worden.

De detailkaart rechtsboven toont de omgeving van Venlos Bay, een ankerplaats tussen Trincomalee en Batticaloa, met nauwkeurige aanduiding van ondiepten en peilgegevens. Het achterland bestond hier voornamelijk uit wildernis met enkele verspreid liggende dorpjes en had geen betekenis voor de handel. De VOC beperkte haar aanwezigheid ter plaatse dan ook tot niet meer dan een kleine wachtpost; tot een permanente versterking is het aan Venlos Bay nooit gekomen. Het derde kaartje bedekt de omgeving van Batticaloa ('Batacalo'), de hoofdplaats van de VOC aan de oostkust en in de zeventiende eeuw de belangrijkste haven van het Koninkrijk Kandy, ten zuiden waarvan in 1602 de eerste Nederlandse expeditie onder Joris van Spilbergen was geland. Batticaloa ligt op het eilandje Puliyantivu ('Poeliandive', 'Eiland van de tamarindebomen') in een wijd vertakte maar merendeels ondiepe lagune, die alleen veilig toegankelijk is voor kleinere schepen. De begeleidende tekst vermeldt op het eiland nog de aanwezigheid van resten van het eerste, Portugese fort, die echter niet meer voorkomen op de vermoedelijk wat latere plattegrond van blad I-23m, pag. 160. Op de eilandjes onder compagniesgezag in de directe omgeving, en later in de achttiende eeuw op grotere schaal ook op het vasteland, werd rijst verbouwd, die vooral bestemd was voor het eigen onderhoud.

Of the three maps and charts on Sheet I-23d (index of 1806: 'No. 23d. The eastern part of Ceilon, Venlos Bay and the river of Batacalo.'), the one on the left-hand side offers an overview of part of the east coast of Ceylon with shallows and depth soundings. The detail maps to the right show the two principal natural harbours south of *Trinquenemale* (Trincomalee): *Venlos bay* (Vandeloos Bay, Venlos Bay) and Batticaloa.

In 1638, it was the newly-built Portuguese fort of Batticaloa which was the first in Ceylon to be taken by the Company. Trincomalee followed a year later, by which the Dutch in fact had gained control of the entire east coast of the island and now possessed a good operational basis for their further conquests in the years to follow until 1658. Shortly afterwards both forts were handed over to the King of Kandy, who had them demolished around 1643. After the middle of the seventeenth century, the VOC built new forts at these places, which are shown in the *Atlas Isaak de Graaf* on Sheets I-23l and I-23m, pp. 158-160. Trincomalee Bay or Koddiyar Bay has a shoreline of more than 50 kilometres and on three sides is surrounded by hills. The entrance to the sea is protected by a few small islands. The English admiral, Horatio Viscount Nelson, who sailed into the bay in 1775 as a midshipman on the frigate *Seahorse*, remembered this harbour as 'the best in the world'. Besides being well protected, deep, and large, this bay is also strategically located. However, in the time of the Company, the Dutch used it only as a port of refuge or as a harbour in which to spend the winter, because at that time the hinterland was economically insignificant and barely accessible. When necessary, Trincomalee could be used as a base from which to launch expeditions to protect the important VOC settlements on the Coromandel Coast and in Bengal. Under the British, Trincomalee was to become an important base for the Royal Navy on the Indian Ocean Station.

The detail map above right shows the environs around the entrance to Venlos Bay, an anchorage between Trincomalee and Batticoloa, with meticulous attention paid to the shoals and the depth soundings. The hinterland here too was largely wilderness, with but a few scattered villages, and had no significance for trade. Therefore the VOC limited its presence here to a small guard-post, without ever considering to erect a permanent fortification at Venlos Bay. The third map is a representation of the area surrounding Batticaloa (*Batacalo*), the headquarters of the VOC on the east coast and the most important port of the Kingdom of Kandy in the seventeenth century. It was south of here that the first Dutch expedition under the command of Joris van Spilbergen landed in 1602. Batticaloa is situated on the island of Puliyantivu (*Poeliandive*, Island of the Tamarind Trees), in the extensive but for the most part shallow lagoon, which is only safe for smaller ships. The accompanying text mentions that the remains of the first Portuguese fort were still to be found on the island, which however are not to been seen on what is probably a somewhat later ground-plan of the settlement on Sheet I-23m, p. 160. Some rice, which was mainly destined for Company provisions, was grown on the small islands under VOC control in the immediate environs. In the later decades of the eighteenth century, this cultivation was conducted on a larger scale on the mainland as well.

Verklaring:
Explanations:

[2] [links] een legenda bij de letters A-E:
[2] [left-hand side] a key to the letters A-E:

A. De mondt van de rivier Batacalo hebbende desen jaren 1671 gehadt de diepte van 9 voet op den drempel.
B. Een coraal steenigh rif.
C. Een suyveren kreek daar de scheepen in slegt water voor alle winden op een fijne sandt en stekgrondt verseekert konnen leggen.
D. De soute Rivier van Tannamartegelle, of Venlos bay, hebbende op t' inkomen niet meer dan 4 a 5 voet water, en menigte van klippen, die dwars overleggen.
E. De rivier Waggere, loopt door Tamben, Karrewarre na Cotjaar.
Nota. De cijffergetallen binnen de Soute rivier D, van t' begin af te rekenen, sijn alle voeten; de rest vademen.

[3] [links] een legenda bij de letters a-l:
[3] [left-hand side] a key to the letters a-l:

a. T' Eylandt Poeliandive, vol doornbosch bewassen.
b. T' Oude vervallen Portugeesch werk.
c. De Pagger, die wij om d.o werk voor eerst tot lijfs beschermingh met Pallissaden hebben omtrocken.
d. T' Pakhuys staande tegen de binnekant van de steene Beer.
e. De waterput.
f. Een klijne rijsvlacten waar op wij met onse aankomst voor eerst onse wooningh hebben neergeplant.
g. Twee tangen met vers water.
h. Rijsvelden. Op 't eylandt hH. zijnde die sonder eenig boomgewas; en voors aan de overige zijde van de rivier; gelijk ook mede zo hier en daar langs de riv.
i. Hebben niet verder als tot hier konnen komen, omdat het boven de 2 voet niet diep was; Hebben daarom, op 't eylant k zijnde, het overige simpelijk op 't oogh maar voltrocken.
k. Langs de sijde k loopt opwaarts een kil, hoeverre die strekt is onbekent.
l. Zijn inlopende rivieren, hoe verre die loopen, weeten wij al me niet.

Geografische namen en overige kaartinschriften/
Geographical names and other inscriptions on the map:

Naam op de kaart/ Name on map	*Huidige naam/ Present name*	*Positie/ Position*
Linker kaart/map on the left-hand side		
OOSTELIJK GEDEELTE VAN CEYLON	Ceylon/Sri Lanka (eiland/island)	07-30N/81E
hier wonen eenige verlopen Chialias	–	–
Tricoil	Tirukkovil (plaats/settlement)	07-07N/81-50E
Ambelam	Ambalamoya (plaats/settlement)	07-07N/81-42E
T Landschap van Surewanniam	–	–
Caliampatte	–	–
Pannogelle	–	–
Racham	–	–
T Landschap Maddecadde	<Sangamankanda> (berg, kaap/mountain, cape)	07-01N/81-50E
Talwulle Galwandoe	–	–
Talwulle	–	–
Warepaltechine	–	–
Chattancheny	–	–
karangoddedive koetecaederipoe	–	–
koetecoederipoe	–	–
walelleweij	–	–
Mattecaleppe	–	–
Moorsche Tempel	–	–
Siampanture	Sammanturai (plaats/settlement)	07-22N/81-47E
T Landschap Nadderwannam, dat sig tot aant gebergte strekt	--	–
T Landschap Carredowanam	–	–
Versche Riv. van Epatte	–	–
Oercaij	–	–
Chanlecadde	–	–
Chorroecammende	–	–
Riv van Singanpoedi	Sengapada Aru (rivier/river)	07-18N/81-46E
Bamimodde	–	–
Pannejattane	Nintavur? (plaats/settlement)	07-21N/81-50E
Karretive	Karativu (plaats/settlement)	07-23N/81-49E
Sanjemaron	Saintararuthu (plaats/settlement)	07-42N/81-50E
Calmoene	Kalmunai (plaats/settlement)	07-25N/81-49E
Panderipoe	Pandirippu (plaats/settlement)	07-26N/81-49E
Melenazone	–	–
Chinnecalette delle	<Kallar> (fort/fortress)	07-29N/81-48E
Comps. Thuijn	–	–
Koederipoe	–	–
Kalloewanje	Kaluvanchikudiyiruppu (plaats/settlement)	07-30N/81-47E
Parredive	–	–
T Landschap van Pierrewannewannam	–	–
De Monnikscap	Friars Hood (berg/mountain)	07-26N/81-30E
T Landschap van Caddewette Modliaar met syn soons en vrienden bestaande in 44 Bosch Dorpjies, en strekt tot aan de Riv. Mandele. T Paleijs Aloudwoere leyt aan de oversyde van de gen. Rivier.	–	–
Schoekettechulle	–	–
Mondelecoedave	Mutalaikkuda (plaats/settlement)	07-38N/81-43E
Oexacherij	–	–
Bammedive	–	–
Hziandive	–	–
karrewijlewannam	–	–
Mongeleretive	–	–
kalemadoe	–	–
koede Eripoe	–	–
T'Dorp Evaoer	Eravur (plaats/settlement)	07-46N/81-37E
versche Watertangh	–	07-50N/81-36E
Toettadive	Tettativu (plaats/settlement)	07-33N/81-46E
Ziettyvale	–	–
karacoelan	Jurukkalmadam (plaats/settlement)	07-34N/81-46E
Koederipoe	–	–
Mamoene	Manmunai (plaats/settlement)	07-38N/81-44E
Poedecoeripoe	–	–
Cattecoederipe	Kattankudi (plaats/settlement)	07-41N/81-44E
Rivier Batacalo	Batticalao Lagoon (lagune)	07-45N/81-41E
Dit is een effen cust en suyvere strandt	–	–
Bijleggers hoek	Punnaikkula Point (kaap/cape)	07-50N/81-38E
Baij van Poenekoedave	Kalkudah Bay (baai)	07-52N/81-35E
Venlos bay	Vandeloos/Venlos Bay (baai)	07-58N/81-33E
T Landschap Tambancarrewerre	–	–
De Grave van Wierianwullij	–	–
Jonker Janz Baij	Thennadi Bay (baai)	08-00N/81-30E
Cheledive	Challitivu (eiland/island)	08-07N/81-27E
Pannedive	Panditivu (eiland/island)	08-11N/81-26E
verse Riv.	Verugal Aru (rivier/river)	08-15N/81-24E
T Landschap van Cotiar	<Koddiyar Aru> (landstree/region)	08-26N/81-14E
De lage hoek van Cotiar	Kevuliya Point/Foul Point (kaap/cape)	08-32N/81-19E
Cotiar	Mutur (plaats/settlement)	08-27N/81-14E
Erkelenchene	<nabij/near Mutur> (fort/fortress)	08-25N/81-13E
Elendenture	–	–
Chiampanture	–	–
versche Riv. Mavile	Mahaweli Ganga (rivier/river)	08-27N/81-13E
Soute Riv. van Candekar	Uppu Aru (rivier/river)	08-28N/81-12E
De baij van Tamblegam	Tambalagam Bay (baai)	08-31N/81-08E
T'Dorp Tammelegamme	Tampalakamanam (plaats/settlement)	08-30N/81-06E
A. Oostenburgh	Ostenburg Fort <Trincomalee> (fort/fortress)	08-32-30N/ 81-13-30E
S Comps. Eylt.	Great Sober Island/Pambuttivu (eiland)	08-32-30N/ 81-12-30E
D'Oostenbaij	Trincomalee Inner Harbour (baai/bay)	08-33N/81-11E
KykindePot	Round Island (eiland)	08-30N/81-13E
Olyphants Eylt.	Elephant Island (eiland)	08-31N/81-14E
Albastort Eylt	–	–
Brugman	Rocky Point (kaap/cape)	08-33N/81-14E
T Fort Trinquenemale	Fort Frederick <Trincomalee> (fort/fortress)	08-32-30N/ 81-13-30E
De Pagoods Bergh	Pagoda Hill (berg, kaap/Mountain, cape)	08-35N/81-14E
Erasmus	–	–
Riv. van Patwatjaar	Periyakarachchi (lagune/lagoon)	08-45N/81-07E
Kaart rechtsboven/map on upper right:		
Mond van de Riv. Batacalo	Batticalao Lagoon (lagune)	07-45N/81-41E
Dit is een effen Cust en suyvere strandt	–	–
Bijleggers hoek	Punaikkula Point (kaap/cape)	07-50N/81-37E
Rivier van Tannamartepelle of Venlos bay	Vandeloos/Venlos Bay (baai)	07-58N/81-33E
Rivier Waggere, loopt door Tamben, Karrewarre na Cotjaar	Maduru Oya + Mahaweli Ganga + Koddiyar Aru? (rivieren/rivers)	07-56N/81-33E
Kaart rechtsonder/map on lower right:		
Riv. Batacalo	Batticalao Lagoon (lagune)	07-45N/81-41E
Zuijder Gat	–	07-45N/81-41E
Noorder Gat	–	07-45N/81-41E
Eylandt Poeliandive	Puliyantivu (eiland/island)	07-41N/81-41E

Colombo
Scheele van Roeden.

I-23e (NA 4.VEL-950).

[Kaart van het Kasteel, de stad en de omstreken van Colombo].

[Map of the Castle, the town and the environs of Colombo].

Schaalstok van 500 roeden = [ca. 1 : 31.000].
Scale-bar of 500 roeden = [approx. 1 : 31,000].

1 kaart: ingekleurd; 53 x 74 cm.
1 map: coloured; 53 x 74 cm.

Nummer: [rechtsboven]: 23e.
Number: [top right]: 23e.

Oriëntatie: het noorden is boven.
Orientation: north is up.

Blad I-23e (inhoudsopgave 1806: 'No. 23e. Colombo en environs, met de verklaring.') is een overzichtskaart van Colombo en wijde omgeving met dorpen, wegen en landerijen in het laatst van de zeventiende eeuw, na de voltooiing van het Kasteel en de nieuwe stadsaanleg ten oosten daarvan (zie blad I-23f, pag. 148). Direct ten noord-oosten van de stad is het 'Wolvendal' aangegeven, dat in de achttiende eeuw als 'Wolvendaal' zijn naam zou geven aan de verdere stadsuitbreiding op de aangrenzende heuvel. De naam is mogelijk afgeleid van de jakhalzen die hier indertijd leefden en door de Nederlanders werden aangemerkt als wolven. In 1749 werd op deze heuvel op initiatief van gouverneur Julius Valentijn Stein van Gollenesse (1743-1751) de nog bestaande Wolvendaalkerk gebouwd. Het aangrenzende 'Hulfts Dorp' is genoemd naar Gerard Hulft, de bevelhebber van de compagniesmacht die in 1656 na een beleg van zeven maanden Colombo veroverdeop de Portugezen. Hulft zelf sneuvelde in deze strijd; de benaming op de kaart geeft de plaats aan waar zijn hoofdkwartier was gevestigd en later de dessave van Colombo kantoor hield. Verder noordoostwaarts wordt de 'Van der Meijden Polder' genoemd, naar gouverneur Adriaan van der Meijden (1653-1660, 1661-1663), tijdens wiens tweede ambtsperiode dit gebied werd ontwaterd. Een iets latere ontginning was 'Goensweijck' nabij de monding van de Kelani-rivier, die tot stand kwam onder Van der Meijdens opvolger en aartsvijand gouverneur Rijklof van Goens (1660-1661, 1663, 1664-1675). Opvallende vermeldingen in de legenda zijn verder de 'Oliphants fuijk' (25), die in 1671 was opgericht voor de vangst van wilde olifanten in het achterland van Colombo, en een stuk land dat 'voor sijn leven (was) vergunt aan Don Reiklof' (6), waarmee weer Rijklof van Goens is bedoeld. De ruïnes van een Portugees klooster (16) en een Portugese kerk (26) laten zien dat onder de Compagnie de centra van het katholieke geloof in de omgeving van de stad waren vernietigd. Rond 1640 waren er volgens Portugese opgaven ongeveer 230.000 (katholieke) christenen op Ceylon. De Compagnie telde aan het eind van de zeventiende eeuw in de gebieden onder haar gezag eveneens 230.000 inheemse (in naam protestantse) christenen, zowel Singalezen als Tamils. Hun aantal zou nadien nog oplopen tot ruim 360.000 in 1794.

Sheet I-23e (index of 1806: 'No. 23e. Colombo and environs, with the explanation.') is an overview map of Colombo and its environs showing villages, roads, and country estates towards the end of the seventeenth century, after the Castle and the new urban development to the east of it had been built (see Sheet I-23f, p. 148). Immediately to the north-east of the town *Wolvendal* is marked, an area which in the eighteenth century was to lend its name to the urban expansion of *Wolvendaal* (Valley of Wolves) on the adjacent hill. The name was possibly derived from the jackals which frequented here at the time and were referred to as wolves by the Dutch. In 1749, at the instigation of Governor Julius Valentijn Stein van Gollenesse (1743-1751), the Wolvendaal Church, which is still extant, was erected on this hill. The adjacent *Hulfts Dorp* was called after Gerard Hulft, commander of the Company army which had conquered Colombo from the Portuguese after a siege of seven months in 1656. Hulft perished in the battle; the name on the map indicates the former location of his headquarters. In later years, the Colombo *Dessave* had his office at *Hulftsdorp*. Farther to the north-east the *Van der Meijden Polder* is mentioned. It takes its name from Governor Adriaan van der Meijden (1653-1660, 1661-1663), during whose second term of office this area was drained. A slightly later reclamation scheme was *Goensweijck*, close to the mouth of the Kelani River, which was developed under Van der Meiden's successor and arch enemy, Governor Rijklof van Goens (1660-1661, 1663, 1664-1675). Some of the other remarkable notes in the Legend are the *Oliphants fuijk* (25), a funnel-shaped fence and compound built in 1671 to capture wild elephants in the countryside outside Colombo, and a piece of ground which was *voor sijn leven vergunt aan Don Reiklof* (granted for life to Don Reiklof) (6), another reference to Rijklof van Goens. The ruins of a Portuguese monastery (16) and of a Portuguese church (26) bear witness to the fact the Company had eradicated the main centres of Roman Catholic worship in the area. Around 1640, according to Portuguese statements, there were about 230,000 (Roman Catholic) Christians in Ceylon. At the end of the seventeenth century, the Company also counted some 230,000 indigenous (mainly Protestant) Christians, both Singhalese and Tamil, under its authority. This total was eventually to rise to a good 360,000 in 1794.

Verklaring: [rechts] een legenda bij de nummers 1-42:
Explanations: [right-hand side] a key to the numbers 1-42:

Verklaring van t' nevenstaande genommerde als:

N. 1. Is een weg komende van Negombo.
2. Spruyt strekkende tot in het groote lak v. Negombo.
3 Naklegam.
4. De soute tang.
5. Oeregorwatte.
6. Voor sijn leven vergunt aan Don Reiklof.
7. Walagoedewatta.
8. Weragodde.
9. Koetewile.
10. Titanpau.
11. Demattagodde.
12. Koedawatta.
13. Malawatta, vergunt aan Herman Dirks.
14. De E. Comp.e
15. Paligodelle.
16. Nostro Sinjora de Paarte, zijnde een oud geruineert Portugees klooster.
17. Oevidoordatotte.
18. Jambagahille.
19. Dulgawahette.
20. Oediwatatotte.
21. Oerekotawewatte, van hier hebben de Portgesen de spruyt Wellekadde verlengt tot dicht aan Libermiente langs benoorden Maharampitte.
22. Marrimaroepitte.
23. Kinnegabtki, hahitamba himatotte.
24. Paranamene.
25. Figuur van een oliphants fuyk, zodanig als se ordinair gemaakt worden en A.o 1671 alhier opgericht is.
26. Een geruineerde Portugeese kerk, Lirramonte.
27. Tot hier toe het vervolg van de spruyt Wellekadde, en begin van de gracht bij de hr. Padbrugge gegraven en gebr. int Lak voor Negombo.
28. Limit van Bombelpitte en Naharempitte.
29. Paralakadiacadde.
30. Kelankadou.
31. T' Einde van Kailboil en Welewatte.
32. T' Einde van Kirlepana.
33. Pittikegeraalewatte.
34. Limit van Cailboil en Medumala, en is dese steengehoogte alhier 14 a 15 voeten boven de groene daalen.
35. Limit van Gangadavile en Kirlepane.
36. Patnarkota.
37. Weg na Kota.
38. Spruyt bij de Portugesen gemaakt met voorneemen om die van Belantolle en Wellekadde aan den anderen te voegen; doch is sulx door het steenig gebergte daar de scheyding van Gangadawile en Kirlepaneralt verhindert.
39. Pad strekkende tussen het Liegersdorp en Hangurawitte.
40. Belantotte.
41. Spruyt strekkende tot Paneture en Calture.
42. Thuynen en landerijen van particulieren.

Geografische namen en overige kaartinschriften/
Geographical names and other inscriptions on the map:

Naam op de kaart/ Name on map	*Huidige naam/ Present name*	*Positie/ Position*
(Posities van straten en wijken als voor Colombo/Positions of streets and town districts as for Colombo.)		
Colombo	Colombo (plaats/settlement)	06-57N/79-50E
Betaal	Wattala (plaats/settlement)	06-59N/79-53E
Goensweijk	Mutwal/Modera (wijk/town district)	06-57N/79-52E
Pittuancare Pars	Pittuwankara (landstreek/region)	07-00N/79-50E
(3) Naklegam	-	-
(5) Oeregorewatte	Orugodawatta (wijk/town district)	06-56N/79-52E
(7) Walagoedewatta	-	-
Saai-landen	-	-
(8) Weragodde	Weragoda (wijk/town district)	06-57N/79-52E
(9) Koetewile	Kotuwila (wijk/town district)	06-56N/79-53E
(10) Tetanpau	-	-
Sailand (2x)	-	-
Weg na Moluana	-	-
Pellegorre	Peliyagoda (plaats/settlement)	06-57N/79-53E
Motuaal	Mutwal/Modera (wijk/town district)	06-57N/79-52E
Bloemendal	Bloemendahl (wijk/town district)	06-57N/79-52E
Hulfts Dorp	Hulftsdorp/Hultsdorf (wijk/town district)	06-56N/79-51E
van der Meijden Polder	-	-
(11) Demattagodde	<Dematagoda Ela> (rivier/river)	06-56N/79-52E
(12) koedawatta	-	-
(13) Mahawatta, vergunt aan herman Dirks	Maligawatta (wijk/town district)	06-56N/79-52E
Lascaryns Dorp	-	-
Wolvendal	Wolfendahl (wijk/town district)	06-56N/79-51E
Moras (2x)	-	-
Coutenchena	Kotahena (wijk/town district)	06-54N/79-51E
gocdella	-	-
Malleden?	-	-
S Comp Thuijn	-	-
T' Legerdorp	<Kollupitiya> (wijk/town district)	06-54N/79-51E
Wereletolle	-	-
Stekewalle	-	-
Reijsv	-	-
Alloboe	-	-
Jakbedde	Yakbedda (plaats/settlement)	06-55N/79-53E
Reisvelden	-	-
Wellewatte	Wellawatta (wijk/town district)	06-52N/79-53E
Rustplaats	-	-
kapihentoutou	-	-
Nawalgodde	-	-
Manpewal	-	-
... klooster St. Sebastiaan	-	-
De kleine Goreskeboom, gent koedadawalla	-	-
D. Singalesenkerk	-	-
Dissigele	-	-
kailboil	Kalubowila (wijk/town district)	06-52N/79-52E
kirrelepane	Kirillapone (wijk/town district)	06-53N/79-53E
hetigewatte	-	-
Pepiliane	Pepiliyana (wijk/town district)	06-51N/79-53E
Nedimane	Nedimane (wijk/town district)	06-51N/79-53E
Reisv.	-	-
Palicure	Pallidota (wijk/town district)	06-51N/79-52E
Kaudare	-	-
Porgarepitte (?)	-	-
huisingen onder Pipeliane	Pepiliyana (wijk/town district)	06-51N/79-53E
Een krakans Acht (?)	-	-
Scheiding van Gangadawile en Pipeliane	<Gangodawila, Pepiliyana> (wijken/town districts)	06-52N/79-53E, 06-51N/79-53E
Limit van Belantouo en Pipeliane	<Bellantara, Pepiliyana> (wijken/town districts)	06-51N/79-54E, 06-51N/79-53E
(15) Paligodelle	-	-
(16) Nostro Sinjora de Paarte, zijnde een oud Geruineert Portugees klooster	-	-
(18) Jambagahette	-	-
(19) Dulgawahette	-	-
(20) Oedewatatotte	-	-
Wallakankota	-	-
T vervall. Paleys van den gewesen konink van Kota	<Sri Jayawardenapura Kotte> (plaats/settlement)	06-55N/79-52E
(21) Oerekotawuwatte	-	-
(22) Marimaroepette	-	-
(23) kinnegaboke hahitomba hinatotte	-	-
(24) Paranamene	-	-
(26) Lirramente	-	-
(29) Parabahadiacadde	Pamancadde? (wijk/district)	-
(30) Kelankadou	<Kelankaduwa Place> (straat/street)	-
(33) Pattihegenalewatte	-	-
Narahenpitte	Narahenpita (wijk/town district)	06-54N/79-53E
(36) Partnarkota	-	-
(40) Belantotte	-	-
Moras	-	-
Alleli Pars	-	-
Gangadawile	Gangodawila (wijk/town district)	06-52N/79-53E
Goens-dorp	<Weragoda> (wijk/town district)	06-57N/79-52E
Galkisse Pars	Galkissa/Mount Lavinia (plaats/settlement, district)	06-48N/79-52E

COLOMBO

Verdronden Landt
Verdronden
Landt
Maate van 120 Rhijnlandse Roeden

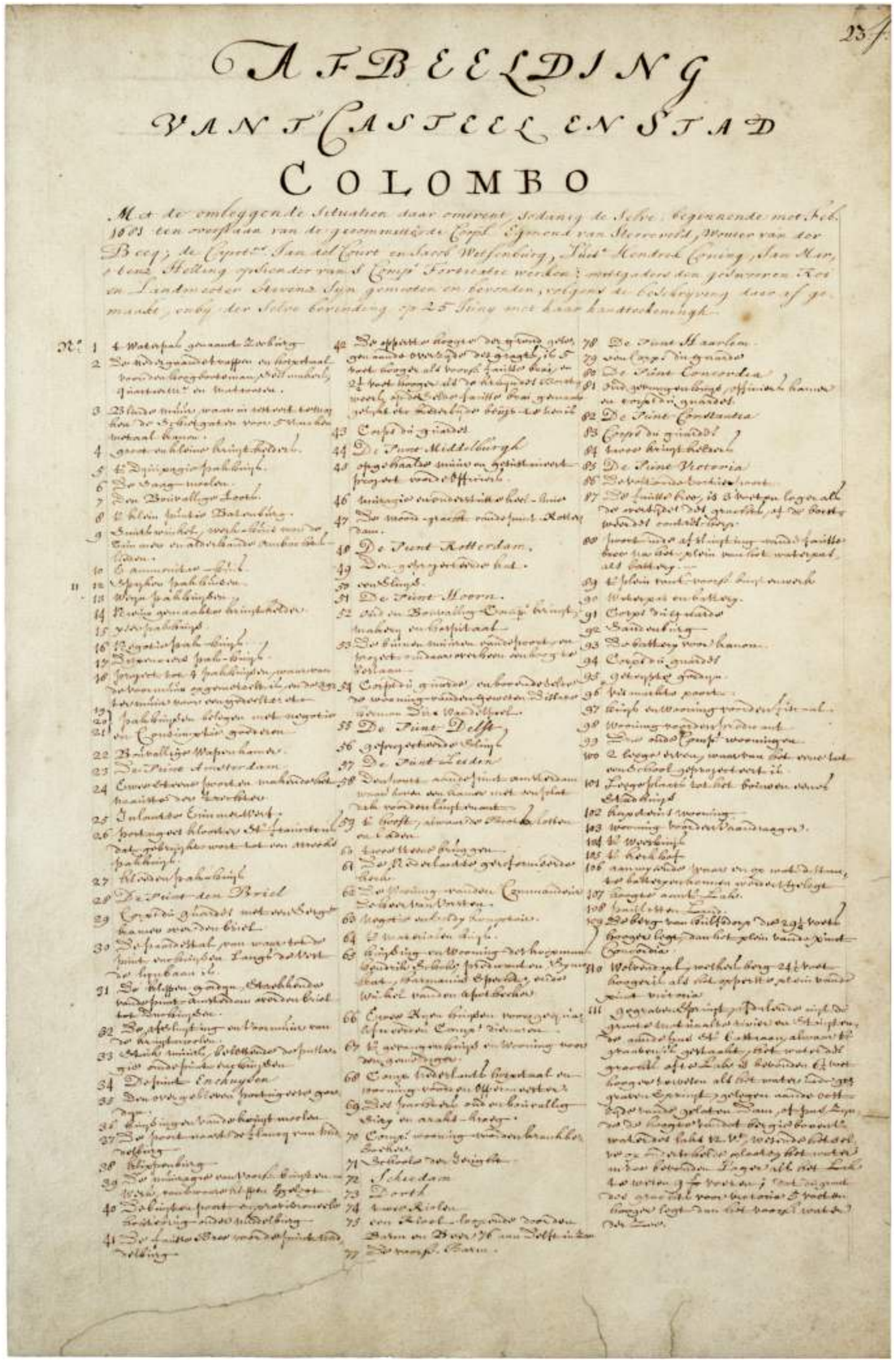

I-23f (NA 4.VEL-944).

Afbeelding van t' Casteel en stad Colombo met de omleggende situatien daar omtrent sodanig de selve, beginnende met Feb. 1681 ten overstaan van de gecommitteerde coopl: Egmond van Sterreveld, Wouter van der Beeq; de capit.ns Jan del Court en Jacob Wetsenburg, luit.t Hendrik Coning, Jan Martenz Helling opsiender van 's Comp.s Forticatie werken: mitsgaders geswooren roi- en landmeeter Stevenz sijn gemeeten en bevonden, volgens de beschrijving daar af gemaakt, en bij der selve bevinding op 25 Juny met haar handteekeningh.

Representation of the Castle and the town of Colombo with the situation in their environs, as they have been surveyed from February 1681 under the authority of the commissioned Merchants Egmond van Sterreveld, Wouter van der Beeq; the Captains Jan del Court and Jacob Wetsenburg, the Lieutenant Hendrik Coning, Jan Martenz Helling, Inspector of the Company's Defence Works, and the Chartered Surveyor and Clerk Stevensz, and found in accordance with the description made thereof, and signed accordingly on the 25th of June.

Schaalstok van 120 Rheinlantze roeden = [ca. 1 : 3.350]
Scale-bar of 120 Rheinlantze roeden = [approx. 1 : 3,350]

1 plattegrond: ingekleurd; 51 x 73 cm [verklaring op afzonderlijk blad:] 51 x 33 cm.
1 plan: coloured; 51 x 73 cm [explanation on separate sheet:] 51 x 33 cm.

Nummer: [rechtsboven]: 23f.
Number: [top right]: 23f.

Oriëntatie: het noorden is boven.
Orientation: north is up.

De opmerkelijk gedetailleerde en van een uitvoerige verklaring voorziene plattegrond op blad I-23f (inhoudsopgave 1806: 'No. 23f. Platte grond van Colombo met de aanwijzing op een los blad.') omvat het Kasteel en de stad Colombo, volgens de opmeting die in de periode februari-juni 1681 werd uitgevoerd ten overstaan van de gecommitteerde kooplieden Egmont van Sterreveld en Wouter van der Beeq, de kapiteins Jan del Court en Jacob Wetsenburg, de luitenant Hendrik Coning en Jan Martenz. Helling, 'opsiender van 's Comp:s Fortificatie werken', alsmede de gezworen rooimeester en landmeter (Jacob) Stevenz.

Kort na de verovering van Colombo op de Portugezen in 1656 gelastte de Nederlandse opperbevelhebber Rijklof van Goens de vrijwel totale afbraak van de resten van de Portugese stad, in plaats waarvan in de loop van de volgende drie decennia aan de zeezijde een verkleind Kasteel (fort) met alle belangrijke compagniesinstellingen en ten oosten daarvan een eveneens omwalde Europese woonstad (later veelal aangeduid als Oude Stad) tot stand kwamen. Deze plattegrond laat beide zien in de laatste fase van hun voltooiing.

De haven was in deze aanleg nog dezelfde als voorheen door de Portugezen werd gebruikt en werd aan de westzijde beschermd door het kleine waterfort (1) op de uitstekende kaap en aan de landzijde door het bastion Leiden (57). Andere gebouwen op deze punt waren verschillende pakhuizen voor de opslag van handelswaren (5), een zaagmolen (6) en werkplaatsen voor ambachtslieden (9). Het Kasteel van Colombo had acht bastions, die waar mogelijk in het verlengde van de hoofdstraten binnen het fort waren geplaatst. Binnen het Kasteel waren aan de landzijde twee kanalen aangelegd met drie bruggen (60), die eveneens in de lijn van de bastions lagen. De hoofdstraat was een brede weg tussen het bastion Amsterdam (23) aan de haven naar het grootste bastion Middelburg (44) aan de zuidzijde, waarlangs de kerk (61), het gouverneurspaleis met de verzonken tuin (62) en andere belangrijke gebouwen waren gelegen. In het zuidelijke deel bevonden zich de gevangenis (67) en het hospitaal (68). Tussen het Kasteel en de Oude Stad lag 'T Buffels veld', een open terrein dat snel onder water gezet kon worden. De woonstad zelf was ook volgens een geordend plan gebouwd, met vijf oost-west en vijf noord-zuid verlopende straten, en werd omgeven door een wal met zes bastions. Op de kaart is de centraal gelegen 'Keysers Straat', die in het verlengde ligt van het oostelijke bastion Constantia (82), als hoofdstraat afgebeeld.

De beschikbare bevolkingsgegevens van Colombo in De Graafs tijd geven evenals die van bijvoorbeeld Cochin (I-22d, pag. 134) en Batavia (II-3c, pag. 254) weer een verhelderend beeld van de grote rol die slavenarbeid in het compagniesbedrijf en in de Europese huishoudens speelde. In 1694 woonden in het Kasteel en in de stad respectievelijk 1408 en 1944 personen, onder wie 228 en 158 Europeanen en 787 en 1000 slaven. Het totale aantal compagniesdienaren in Colombo, dus inclusief de militairen, bedroeg in 1684 ongeveer 1500 en in 1694 1622 man, van wie 1412 waren ondergebracht in onderkomens van de Compagnie. De meeste slaven waren compagnieseigendom en kwamen van Coromandel, de Madura-kust en Malabar, maar in de periode 1692-1694 werden ook slaven aangevoerd van Madagascar. De Duitser Christoph Schweitzer, die van 1676-1682 in dienst was van de VOC, schreef in 1681: *'In der Stadt wohnen Officier und Soldaten, Burger und Handwercks-Leut, schwartze, gelde und weisse durcheinander, der Ursach alle Nacht von den Holländern fleissig Patrolirt werden muss.'*

Op 16 februari 1796 werd het Kasteel van Colombo, na een korte en nauwelijks meer dan symbolische tegenstand, met de overige toen nog resterende Nederlandse bezittingen op Ceylon door de laatste Nederlandse gouverneur Johan Gerard van Angelbeek (1794-1796) overgedragen aan een Engelse invasiemacht onder kolonel James Stuart.

The remarkably detailed and amply annotated map on Sheet I-23f (index of 1806: 'No. 23f. Ground-plan of Colombo with the explanation on a separate sheet.') covers the Castle and the city of Colombo, as it was recorded in a survey carried out from February to June 1681 under the authority of the Commissioned Merchants Egmont van Sterreveld and Wouter van der Beeq, Captains Jan del Court and Jacob Wetsenburg, Lieutenant Hendrik Coning, the Inspector of the Company's Defence Works Jan Martensz. Helling, and the Chartered Surveyor and Clerk (Jacob) Stevenz.

Shortly after the conquest of Colombo from the Portuguese in 1656, the Dutch Commander-in-Chief, Rijklof van Goens, ordered the demolition of almost all of what remained of the Portuguese city. To replace this, in the next three decades on the sea side arose a smaller Castle (fort), in which all the important Company institutions were housed, and to the east of this a likewise walled European residential town (later usually referred to as the Old Town). This map shows both in the final stages of their completion.

In this new layout, the harbour was still the same as the one which the Portuguese had used. On its western flank, it was protected by a small water fort (1) on a jutting promontory and on the landward side by the bastion *Leiden* (57). Other buildings on the promontory were the various warehouses for the storage of merchandise (5), a saw-mill (6), and workshops for the craftsmen (9). The Castle of Colombo had eight bastions, which were built in the continuations of the main streets within the fort, wherever this was possible. Within the Castle on the landward side, two canals spanned by three bridges, which also lay in the line of the bastions, were laid out (60). The main street was a broad thoroughfare running south from the bastion *Amsterdam* (23) at the harbour to the largest of the bastions, *Middelburg* (44). On it were the church (61), the Governor's palace with its sunken garden (62), and some other important edifices. The gaol (67) and the hospital (68) were located in the southern sector. Between the Castle and the Old Town lay the *Buffels veld* (Buffalo Field), an open stretch of land which could easily be flooded. The residential town was also built according to a regular plan, with five streets running east-west and five running north-south and it was encircled by a wall with six bastions. On the map the centrally situated *Keysers Straat*, in the continuation of which lay the eastern bastion *Constantia* (82), is shown as the principal thoroughfare.

The population data for Colombo which were available in De Graaf's day, as do those of for instance Cochin (I-22d, p. 134) and Batavia (II-3c, p. 254), again give an enlightening picture of the great role played by slave labour in the Company's organization and in the European households. In 1694 in the Castle and the European town respectively there were 1408 and 1944 persons living, among whom were 228 and 158 Europeans and 787 and 1000 slaves. In 1684 the total number of Company employees in Colombo, including the soldiers, was approximately 1500; in 1694 there were in 1622, of whom 1412 were housed in Company premises. The majority of the slaves were Company property and had come from Coromandel, the Madura Coast, and Malabar, but during 1692-1694 slaves were also imported from Madagascar. The German Christof Schweitzer, who was employed by the VOC from 1676 to 1694, wrote in 1681: '...In the city dwell officers and soldiers, burgers and craftsmen, black, yellow, and white mixed up together, which is the reason that every night the Dutch have to carry out diligent patrols'.

On 16 February 1796, after a short and what was virtually no more than a token resistance, the Castle of Colombo, together with the remaining Dutch possessions in Ceylon, was surrendered by the last Dutch Governor-General, Johan Gerard van Angelbeek (1794-1796), to an invading English army under the command of Colonel James Stuart.

Verklaring: [onder] een beschrijving:
Explanations: [bottom] a description:

NB: De fortificatien met root afgeset betekenen voltoide werken. Dat met geel afgeset, betekent projecten. De dieptens in de gragten en t' lak sijn bij voeten geobserveert wanneer het water $4^{5}/_{12}$ voeten hoog boven den drumpel van de sluys no. 50 bij Rotterdam was. De plaatsen buyten de stad met geel afgeset sijn laag landen, die in den regen, mousson en opstopping van het lak meest als gebrooken landen onder waater staan. Omtrent de vesting het graauwe betekent muuren, die met klipsteenen opgehaalt zijn.

[op afzonderlijk blad] een legenda bij de cijfers 1-111:
[on separate sheet] a key to the numbers 1-111;

1. T Waterpas genaamt Zeeburg.
2. De nedergaande trappen en hospitaal voor den hoogbootsman, seilmakers, quartiermr. en matroosen.
3. Blinde muur, waar in resteert te maken de schutgaten voor 5 stucken metaal kanon.
4. Groot en kleine kruytkelders.
5. T' Equipagie pakhuys.
6. De saag-moolen.
7. Den bouvallige loots.
8. T' Klein puntie Batenburg.
9. Smitswinkel, werkhuis voor de timmers en alderhande ambachtslieden.

(vervolg op pag. 151/continued on p. 151)

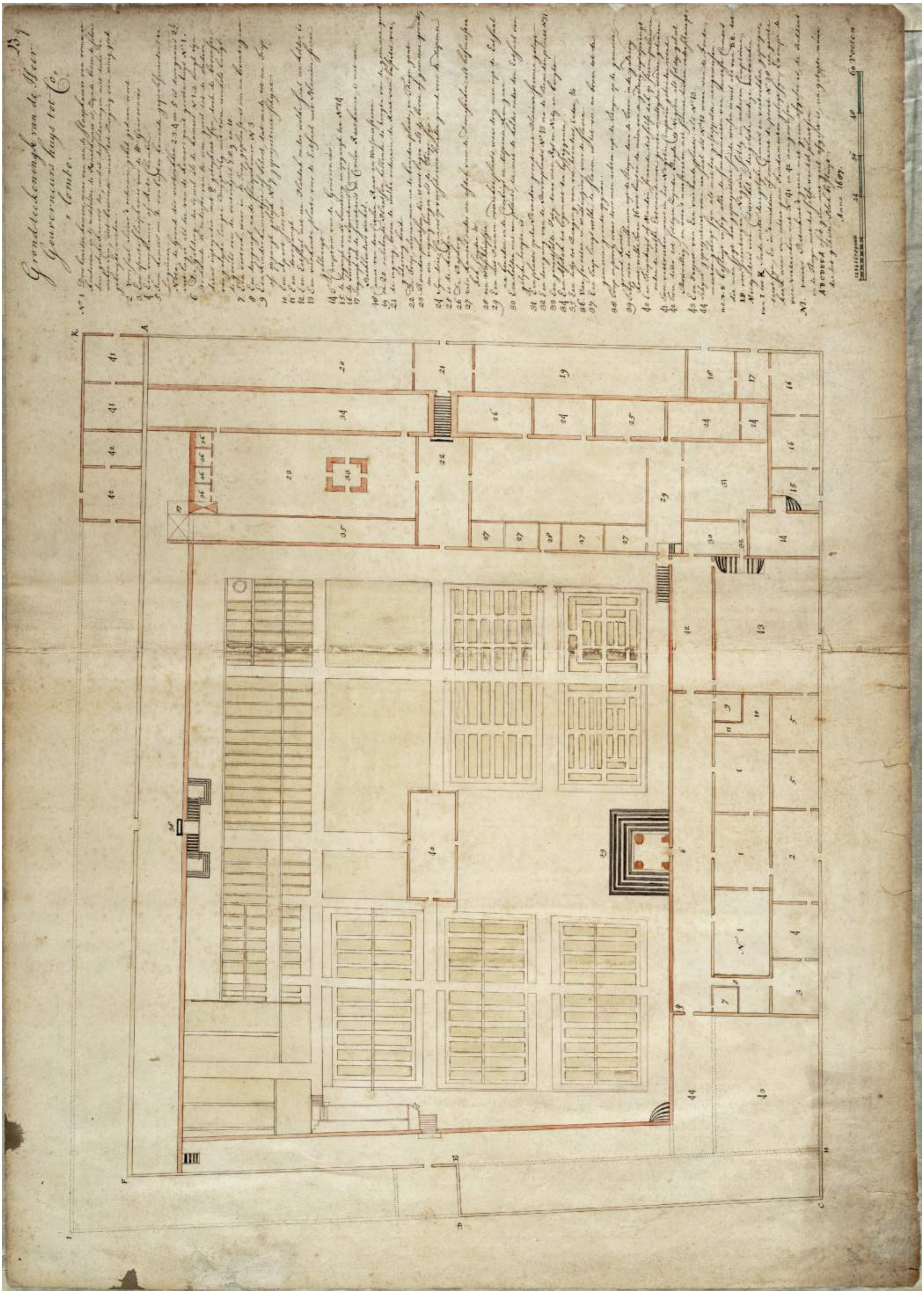

(vervolg van pag. 149/continued from p. 149)

10. E. Ammonitie-huis.
11/12. Spijker pakhuisen.
13. Wijn pakhuysen.
14. Nieuw gemaakte kruytkelder.
15. Yserpakhuys.
16. Negotie pak-huys.
17. Dispenciers pak-huys.
18. Project tot 4 pakhuysen, waar van de voormuur opgemetselt is, en de agter muur voor een gedeelte etc.
19-21. Pakhuysen belegen met negotie en consumptiegoederen.
22. Bouvallige wapenkamer.
23. De punt Amsterdam.
24. Twee steene poorten makende het naauste der trechter.
25. Inlantze timmerwerf.
26. Portugees klooster St. Franciscus dat gebruykt wort tot een arrecks pakhuys.
27. Kleeden pak-huys.
28. De punt Den Briel.
29. Corps du guardes met een sergt. kamer over Den Briel.
30. De paardestal van waar tot de punt Enckhuysen langs de vest de lijnbaan is.
31. De klippen gordijn, strekkende van de punt Amsterdam over Den Briel tot Enchuysen.
32. De afsluyting en voormuur van de kruytmoolen.
33. Stuk muurs, belettende de passagie om de punt Enckhuysen.
34. De punt Enchuysen.
35. Den overgebleven Portugeese gordijn.
36. Huysingen van de kruyt moolen.
37. De poort naast de flancq van Middelburg.
38. Klippenburg.
39. De muuragie van voors. buytenwerk, van swaare klippen gelegt.
40. De buytenpoort en provisioneele houtbrug onder Middelburg.
41. De fausse bree voor de punt Middelburg.
42. De opperste hoogte der grond gelegen aande overzijde des gragts, is 5 voet hooger als voors. fausse brai, en 2½ voet hooger als de kruyndes borstweers op de selve fausse brai gemaakt gelijkt etc. breder bij de beschr: te sien is.
43. Corps du guardes.
44. De punt Middelburgh.
45. Opgehaalde muur en gesustineert project voor officiers.
46. Muragie en onderstutte keel-linie.
47. De noord-gracht vande punt Rotterdam.
48. De punt Rotterdam.
49. Den geprojecteerde kat.
50. Een sluys.
51. De punt Hoorn.
52. Oud en bouvallig Comp.s kruytmakerij en hospitaal.
53. De binnen muuren van de poort, en project om daar over heen een boog te beslaan.
54. Corps du Guarde en boven deselve de wooning vanden gewesen Dissave Herman Dirx Wandelpoel.
55. De punt Delft.
56. Geprojecteerde sluys.
57. De punt Leiden.
58. Den poort aan de punt Amsterdam waar boven een kamer met een plat dak voor den luytenant.
59. 'T Hooft, alwaar de booten lossen en laden.
60. Twee steene bruggen.
61. De Nederlantze Gereformeerde kerk.
62. De wooning van den Commandeur de heer Van Vorsten.
63. Negotie en soldij komptoir.
64. T' Materialen huys.
65. Huysing en wooning des koopmans Hendrik Schok; predicant en Symon Kat, Harmanus Specht; ende winkel van den apotheeker.
66. Twee rijen huysen voor gequalificeerden Comp.s dienaren.
67. T' Gevangenhuys en wooning voor den geweldiger.
68. Comp. Nederlants hospitaal en wooning voorden Oppermeester.
69. Des pachters oud en bouvallig sury en araks-kroeg.
70. Comp.s wooning voor den krankbesoeker.
71. Schoole der jeught.
72. Schiedam.
73. Dorth.
74. Twee riolen.
75. Een riool loopende door den barm en beer 76 aan Delft in zee.
77. De voors. barm.
78. De punt Haarlem.
79. Een corps du guarde.
80. De punt Concordia.
81. Oud gevangenhuys, officierskamer en corps du guardes.
82. De punt Constantia.
83. Corps du guardes.
84. Twee kruyt kelders.
85. De punt Victoria.
86. De voltooide sortiepoort.
87. De fausse bree, is 3 voeten lager als de oversijdes des grachts, of de borstweerdes contrescherp.
88. Poort inde afsluyting vande fausse bree na het plein van het waterpas als batterij.
89. T' Plein van t' voors. Buytenwerk.
90. Waterpas en batterij.
91. Corps du guarde.
92. Sandenburg.
93. De batterij voor kanon.
94. Corps du guardes.
95. Geteypte gordijn.
96. Vismarckts poort.
97. Huys en wooning voor den fiscaal.
98. Wooning voor den predicant.
99. Drie oude Comp.s wooningen.
100. 2 Leege erven, waar van het eene tot een school geprojecteert is.
101. Leege plaats tot het bouwen eenes stadhuys.
102. Kapiteins wooning.
103. Wooning voor den vaandraager.
104. T' Weeshuys.
105. T' Kerkhof.
106. Aanwijsende waar en op wat distante batterijen konnen werden gelegt.
107. Hoogte aan t' lak.
108. Paulisten land.
109. De berg van Hultsdorp die 29¼ voets hooger legt dan het plein vande punt Concordia.
110. Wolvendaal, welkers berg 24½ voet hooger is als het opperste plein vande punt Victoria.
111. Gegraven spruyt, afdalende uyt de groote Motuaalze rivier en stuytende aan de pas St. Bastiaan, alwaar t' graaven is gestaakt. Het water des grachts af te lak is bevonden 6½ voet hooger te wesen als het water inde gegraven spruyt, gelegen aan de oostzijde vande gelaten dam, of pas, zijnde de hoogte van dat bergie boven t' water des laks 12 vt., wesende het selve op onderscheide plaatzen het water in zee bevonden lager als het lak te wesen 9⅚ voeten; Dat de gront des grachte voor Victoria 5 voeten hooger ligt dan het voors. water der zee.

Geografische namen en overige kaartinschriften/ Geographical names and other inscriptions on the map:

Naam op de kaart/ Name on map	*Huidige naam/ Present name*	*Positie/ Position*
(Posities van individuale objecten als voor Colombo/Positions of individual objects as for Colombo.)		
COLOMBO	Colombo (plaats/settlement)	06-57N/79-50E
Timmerwerf	–	–
kleeden Pakhuys	–	–
onvolmaakte Binnegracht	–	–
Gouverneurshuys en thuyninigh	–	–
Onvolmaakte Binnengracht	York Street (straat)	06-56N/79-50E
Moestuyntie	–	–
Comp.s Lijwaats bleekerij	–	–
T' Buffels Veld	–	–
Sailandt	–	–
Dreifland	–	–
De keysers Straat	Keyzer Street (straat)	06-56N/79-50E
De konings Straat	Main Street (straat)	06-56N/79-50E
De Prince straat	Prince Street (straat)	06-56N/79-50E
De Markt Straat	1st Cross Street (straat)	06-56N/79-50E
De haarlemmer Straat	2nd Cross Street (straat)	06-56N/79-50E
De kruys Straat	3rd Cross Street (straat)	06-56N/79-50E
Drijfsand	–	–
Verdronken Landt	–	–
Verdronken Land	–	–
Verdronken Landt	–	–
Dreif-Land	–	–
Dreijfland	–	–
Verdronken Landt	–	–
Put –		–
T' huys en land van Wolvend. kokers Thuynen	Wolfendahl (wijk/town district)	06-56N/79-51E
kokers Thuynen	–	–
Particuliere Thuyningen	–	–
Huys en Thuyn van Hulfts dorp	Hulftsdorp/Hultsdorf (wijk/town district)	06-56N/79-51E
De Pas St. Bastiaan	Sri Sangaraja Mawatha (straat/street)	06-56N/79-51E
Wegh na kota	Orabipasha Mawatha (straat/street)	06-56N/79-51E
Zeeburg (1)	–	–
De Punt Amsterdam (23)	–	–
portugees klooster	–	–
St. francisus (26)	–	–
De Punt den Briel (28)	–	–
De punt Enckhuysen (34)	–	–
klippenburg (38)	–	–
De Punt Middelburgh (44)	–	–
De Punt Rotterdam (48)	–	–
De Punt Hoorn (51)	–	–
De Punt Delft (55)	–	–
De Punt Leiden (57)	Leyden Bastion Road (straat/street)	06-56N/79-51E
Schiedam (72)	–	–
Dorth (73)	–	–
De Punt Haarlem (78)	–	–
De Punt Constantia (82)	–	–
De Punt Victoria (85)	–	–
Sandenburg (92)	–	–
paulisten Land (108)	–	–
De berg van hulfsdorp (109)	Hulftsdorp/Hultsdorf (wijk/town district)	06-56N/79-51E
Wolvendaal (110)	Wolfendahl (wijk/town district)	06-56N/79-51E
de motuaalze rivier (111)	Sebastian Canal (kanaal)	06-56N/79-51E

I-23g (NA 4.VEL-986).

Grond-teekeningh van de Heer Gouverneurs huys tot Colombo Anno 1687.

Ground-plan of the Honourable Governor's house at Colombo Anno 1687.

Schaalstok van 60 voeten = [ca. 1 : 161].
Scale-bar of 60 voeten = [approx. 1 : 161].

1 plattegrond: ingekleurd; 52 x 73 cm.
1 plan: coloured; 52 x 73 cm.

Nummer: [rechtsboven]: 23g.
Number: [top right]: 23g.

Oriëntatie: [het noorden is onder].
Orientation: [north is below].

Blad I-23g (inhoudsopgave 1806: 'No. 23g. Platte grond van des Gouverneurs huis aldaar/1687/') is een gedetailleerde en uitvoerig geannoteerde plattegrond uit 1687 van het nieuwe gouverneurshuis in het Kasteel van Colombo, dat enkele jaren eerder gebouwd was op de plaats waar in de Portugese tijd een klooster van de orde der dominicanen had gestaan; zie ook het bijbehorende blad I-23h, pag. 152. De oriëntatie is op het zuiden; de voorzijde van het paleis, onderaan in de plattegrond, zag uit over de haven. In de oorspronkelijke opzet was dit imposante, representatieve ambtsverblijf ook de feitelijke woning van de gouverneur en zijn gezin, zoals blijkt uit de verwijzingen naar de slaapkamer van mevrouw en kinderen (1), een voorzaal die als gebedsruimte diende (2), de slaapkamer van de gouverneur (3), de kinderkamer (9) en de twee logeerkamers (5). Al in de vroege achttiende eeuw beschikten de gouverneurs echter over een buitenhuis nabij de zogenoemde 'Grote Pas' ten noordoosten van de stad, bij het veer over de Kelani-rivier aan het begin van de weg naar Negombo, dat in de praktijk spoedig de werkelijke gouverneursresidentie werd. Ook andere hoge compagniesdienaren vestigden zich later doorgaans buiten de stad, onder meer langs de zeekant en in de omgeving van de compagniestuin (zie blad I-23e, pag. 146). De plattegrond geeft voorts de ligging aan van de werkkamer van de gouverneur (14), de opgang en de kamer van de secretaris (15, 16), de kamer van de Raad van Ceylon en van de Weesmeesters (18), de keuken (25), de bakkerij (26), vier kamers onder een afdak voor het personeel, zoals de hofmeester, de kok en de slager (27), de kelder onder de eetzaal (30) en een opslagruimte (33), waarin onder meer rijst werd bewaard. Een ander afdak diende als onderkomen van de 'lijfeigenen' of slaven (34), met aansluitend een berging voor vee, hoenders en eenden (35), die werden geslacht wanneer er een groot feestmaal in het huis plaatsvond; verder waren er vier 'secreten' (toiletten) en washuizen (36). Uit de beschrijving blijkt dat er in 1687 al weer plannen waren voor uitbreiding van het paleis (43, 44). De als bouwvallig vermelde vertrekken onder de nummers 41 en 42 waren mogelijk nog restanten van het oude Portugese klooster.

Na de Britse overname werd de inmiddels nogal vervallen ambtswoning in 1799 de residentie van generaal-majoor Hay MacDowall, de toenmalige commandant van de Britse troepen op Ceylon. Op zijn aanwijzing volgde in de jaren tot 1804 een ingrijpende verbouwing, waarbij de bovenverdieping werd verwijderd, de benedenverdieping ingekort en de grote audiëntiehal tot garnizoenskerk ingericht. Deze laatste, tegenwoordig het enige restant van het Nederlandse gouverneurshuis, werd in 1821 ingewijd als St. Peter's Church.

Sheet I-23g (index of 1806: 'No. 23g. Ground-plan of the Governor's house/1687/') is a detailed and extensively annotated ground-plan dating from 1687 of the new Governor's residence in the Castle of Colombo, which had been built several years earlier on the site of what had been a Dominican monastery in the Portuguese time; see corresponding Sheet I-23h, p. 152. The plan is oriented towards the south, with the façade of the palace, at the bottom of the plan, looking out over the harbour.

Originally this imposing and highly representative official residence was also intended to be the actual dwelling place of the Governor and his family, which can be deduced from the designation of the bed-chamber of Madame and the children (1), an entrance hall which was used as a place of worship (2), the Governor's bed-chamber (3), the nursery (9), and two guest rooms (5). As early as the beginning of the eighteenth century, however, the Governors had at their disposal a country estate near what was known as *Grote Pas* (Grandpass), to the north-east of the city close by the ferry over the Kelani River, where the road to Negombo began. In practice this soon became the actual Governor's residence. Other high-ranking Company servants also usually chose to live outside the city, preferring such locations as along the sea shore and in the vicinity of the Company gardens (see Sheet I-23e, p. 146). The ground-plan also shows the Governor's study (14), the staircase and the secretary's office (15, 16), the chamber of the Ceylon Council and that of the Masters of the Orphanage (18), the kitchen (25), the bake-house (26), four rooms in an outbuilding for such servants as the steward, the cook, and the butcher (27), the cellar below the dining-room (30), and a storage area (33), in which supplies of rice and other goods were kept. Another outbuilding was used to house the *lijfeigenen* or slaves (34), with attached to it a shelter for the livestock, the chickens, and ducks (35), which were killed when there was a festive meal in the house; there were also four *secreten* or lavatories and washing places (36). The description betrays that in 1687 there were plans afoot to build an extension to the palace (43, 44). The parts under 41 and 42 noted as *bouwvallig* (ruinous) may have been remnants of the old Portuguese monastery.

After the British take-over, the Governor's house in 1799 became the residence of the Commander of the British troops in Ceylon, Major-General Hay MacDowall, on whose instructions a drastic reconstruction of the rather dilapidated building was carried out in the years up to 1804. This included the removal of the entire upper storey, while the ground-floor was shortened and the large audience hall was converted into Colombo's garrison church. The latter, concecrated as St. Peter's Church in 1821, is now the only remnant of the Dutch Governor's residence.

Verklaring: [rechts] een legenda bij de cijfers 1-44 en de letters A-K:
Explanations: [right-hand side] a key to the numbers 1-44 and letters A-K:

No. 1. Drie beneden kamers, waar van een de slaapkamer van vrouw en kinderen, en de middelste de Raatkamer is, zijnde boven de selve drie gelijke kamers die, omdat de solderingen niet dicht te maken sijn, niet bewoondt maar tot berging van eenig goed gebruykt werden.
2. Voorsaal alwaar 't ordinairie gebed gedaan werd.
3. Een aparte slaapkamer voor de Hr. Gouverneur.
4. Een voorkamer of ante chambre.
5. Twee kamers om de van buyten komende gequalificeerdens te logieeren.
Nota: De grond der vertrekken 2, 3, 4 en 5 is doorgaans 2½ voet lager als die van de kamers van 't groote huys No. 1.
6. De galderij, die so wel als de kamers N. 1, 2 hoogh sijn strekkende de onderste van de eene gevel tot de andere diens uyt eynder met […] geteijkent sijn, doch de bovenste van gelijke lengte buygt sig met twee winkels langs de gevels over de vertrekjes 7, 8, 9 en 10.
7. Een vertrek waar in de trap geplaatst is om na boven te gaan.
8. Een doorgangh na de slaapkamer No. 3.
9. Een kinderkamertjie of school, dat mede tot een trap of opgangh gelijk No. 7 geprojecteert schijnt.
10. Een apart secreet.
11. Een doorgangh.
12. Een eetsaal met een plat dak onder welke saal een kelder is.
13. Een vierkante plaats voor de eetsaal met blaauwe steene geblaveyt.
14. T Comptoir van de Gouverneur.
15. De ingangh van de secretary en opgangh tot No. 14.
16. De secretary en secretaris camer.
17. Ingangh tot de secretartis en civilen raatkamer, is met een boekbinders winkel.
18. Camer van den Civilen Raat en Weesmeesteren.
19-20. Onbeboude plaatsen, hebbende de hoogte van de gemeene grond.
21. De ingang boven de welke ordinaire de Raat van Justitie vergadering houd.
22. De trap, alwaar men na de beneden plaats en thuyn gaat.
23. Beneden plaatsen die 10 voet lager als de boven of gemeene grond en een weynig hooger als de thuyn sijn.
24. Sijn drie camers op voorschreven beneden grond voor de dispence.
25. Is de keuken.
26. De backerij.
27. Vier kamers onder een afdak voor de domestiken: als hofmeester, kok, snijder &c.
28. Een waschhuysjie.
29. Een met pannen overdekte plaats, waar door men uyt de eetsaal na beneden in de combuys en dispence kan gaan.
30. Een kelder met een plaats die met de kelder onder den eetsaal van gelijke hoogte is.
31. Een plaats op de beneden grond met blaauwe steenen geleyt.
32. Een doorgang van de bovenplaats No. 13 na de benedenplaats N. 31.
33. Een gemetselde patij, daar men rijs en nely in berght.
34. Een afdak tot logiment der lijfeygenen.
35. Een ditto tot berging van vee, hoenders, enden, &c.
36. Vier secreten en washuysjiens voor de slaven.
37. Een trap langs welke de slaven en het vee na boven tot de gemeene grondt opgaan.
38. Trap en poort waar door men achter uyt de thuyn op de gemeene grond komt.
39. Trap over de welke men uyt de thuyn door de toorn in de galderij komt, welke toorn 16 voet buyten de muur van de galderij uytspringt.
40. Een thuynhuys of mandou, staande desselfs dak op steene pilaaren onder de welke extraordinaire groote maaltijden werden gehouden.
41. Twee vertrecken waar in het negotie comptoir gehouden werd.
42. Twee ditto tot soldijen zijnde beyde so negotie als soldij geheel bouvallig, en voor 't neerstorten met swaare houten onderschraagt.
43. Een project van een vierkante plaats: als No. 13.
44. Schijnt geprojecteert voor een saal als no. 12 waar van de fondamenten gelegt sijn als met het gestippelde aangeweesen.

H.C.D.E besluyt in sig alle de fondamenten van diverse camers die men segt dat geprojecteert soude weesen, so wel als van D.E. tot I.F. voor secretarijen, negotie, soldij en anderen comptoiren, mitsgaders voor caswinkel en diergelijke nodige vertrecken. Van I tot K soude mede diergelijke camers en vertrekken geprojecteert sijn, en in 't midden of omtrent de poort no. 38 een groote kerk waar van echter geen fundamenten gelegt sijn, exempt de vier vertrecken met No. 41 en 42 aangeweesen. NB. Voorts beteekent 't geene met groen afgeset is, de beddens in de thuyn met desselfs wandel plaatsen. A.B.C.D.E.F.A. of 't geen met geel afgeset is, een getypte muur die het geheele blok besluyt. Anno 1687.

ACHTER ZYDE
Van de E. Gouverneurs huys tot Colombo

a p is de lengte vant Eerste huys
p q Lengte van de Eetsaal en Sys van de Sitten de Zolder
p s is het Dack langes t'voorn Sytte de gantse begrippende
onder Sy Soo Kamers en voiten 3 Sang en 2 Borgt
t v is een Stoep met 10 pancedagen, door welcke men
men in de Thuyn gaat
w Sys 12 vensters mee Seine Confyten in de Eerste Galdery
x Sys 5 Borgtvensters in de Eetsaal
y vier vensters met Tralien in de Zolder
z De deuren van de Eetsaal om in de thuyn te gaan
1 Zolder deuren onder de Trap
2 is de trap om nyt de Galdery door de sieken in de thuyn te komen
3 Een voorste deuren in den voorn Zyde tot Sytten toe t'een
diergelyke Confyt
4 Sys 12 Borgtvensters in de onderste Galdery

VOOR ZYDE
Van de Meer Gouverneurs huys tot Colombo

ab is de lengte vant 3de Stuck gebouw met het daar voorstaande Dack, want 't hier Lager is
a A dat van 't gemelte 2de met Zyndt verdeckt als Sulcks
a A is de Stoep Camer van de E. heer Gouverneur
1 2 is een Stoep Camer als voorsz
2 3 is de gehele Saal
a b is verdeelt in 2 Camers om de een Lagen Heer als de groote te bewoonen en Logieren
b c de Lengte van de Eetsaal met een gepleygte plaets, om gaders een Logies mede
staende voor de Sylen
d e en f g, vertoonen een modelle der van de beyde Galdery Langs de groote
inspitieren, d Steede zyde een deure en een vensters met een Confyt Logies en Logieren
e f de Lengte der selver deuren en deure en Confyt gelyck boven in de 3de Borgtvensters
g Frontespitien en gevel voor de Voorsyde met des selfs vensters
h een vierkante ruy de Gevels voor 2 groote kuyp
i 8 vensters met hare Confyten in de 2 voorste Camers beneden te middelste
Logies voor Heeren
k 12 vensters met Rolluyckers voor de drie onderste Camers
l Twee vensters met Schuyfpuyen en dunne Confyten voor de 4 Onderste vensters
Midtsgaders de gehele saal die noemt 2 vensters Confyten met een deure met pilasteren
en Frontespitien en Logies daer
m 4 vensters in de Eetsaal onder de een luchtgat met Tralien daer voor de Eetsaal
n de 2 deuren van de Eetsaal boven de midtste vensters in de Confyten staen

Voeten.

I-23h (NA 4.VEL-985).

[1] Voor zijde van de Heer Gouverneurs huys tot Colombo
[2] Achter zijde van de E. Heer Gouverneurs huys tot Colombo.

[1] Front aspect of the Honourable Governor's house at Colombo
[2] Rear aspect of the Hon. Governor's house at Colombo.

Schaalstok van 72 voeten = [ca. 1 : 100].
Scale-bar of 72 voeten = [approx. 1 : 100].

2 aanzichten ; ingekleurd; 52 x 73 cm.
2 views : coloured; 52 x 73 cm.

Nummer: [rechtsboven]: 2.
Number: [top right]: 2.

Oriëntatie: [1] naar het noorden [2] naar het zuiden.
Orientation: [1] towards the north [2] towards the south.

Blad I-23h (inhoudsopgave 1806: 'No. 23h. Teekening van hetzelfde.') behoort bij I-23g en biedt een aanzicht van de achterzijde (boven) en de voorgevel (onder) van het gouverneurshuis te Colombo in 1687. De legenda benoemt aan beide zijden alle kamers, vensters en toegangen van het fraaie gebouw. Op de benedenverdieping bevonden zich de slaapkamer van de gouverneur (a.1), een antichambre of voorkamer (1.2), de gebedszaal of kerk (2.3), twee logeerkamers (3.b.) en de eetzaal (b.c.), met daaronder een kelder (p.q). Op de bovenverdieping lagen zes woonvertrekken. De vliering daarboven werd aan beide zijgevels afgesloten door een fraaie lantaarn (h). Onder de eetzaal lag een kelder (p.q). Een doorgang onder het torentje aan de achterzijde (t.v.), dat afgedekt was met een pannendak, leidde naar een fraaie verzonken tuin. De beneden- en bovenverdieping hadden beide een galerij met twaalf vensters (w en 4). Niet lang na 1687 is de benedenverdieping heringericht tot een doorlopende ontvangsthal. Van alle Nederlandse gouverneurs op Ceylon na 1700 heeft alleen de laatste, Johan Gerard van Angelbeek (1794-1796), permanent in het gouverneurspaleis gewoond.

In deze officiële ambtswoning vonden de vergaderingen plaats van de Raad van Ceylon of Politieke Raad, die onder leiding stond van de gouverneur. Hier werden officieel alle plakkaten (verordeningen) en andere wetten vastgesteld en vervolgens openbaar gemaakt. De Raad bestond inclusief de gouverneur gewoonlijk uit acht leden; naast hem waren er een opperadministrateur (de secunde), die mede verantwoordelijk was voor de compagnieshandel in het gouvernement; een boekhouder, die de opperadministrateur terzijde stond; het hoofd van het soldijkantoor, onder wiens toezicht de lonen en rantsoenen van de compagniesdienaren werden uitbetaald; de fiscaal, die vergeleken kan worden met het huidige Openbaar Ministerie; de secretaris, die als enige geen stemrecht had; de eerste pakhuismeester; en de commandant van de compagniestroepen op Ceylon. De gouverneur zat tot 1732 – daarna zijn secunde – ook de Raad van Justitie voor; bovendien benoemde hij met de Raad van Ceylon de leden van de Raad van Justitie, die dikwijls weer uit de Raad van Ceylon afkomstig waren. De Raad van Ceylon was als Politieke Raad tevens het hoogste gezag in het gewest (de dessavonie) van Colombo. Daarom nam de dessave van Colombo deel aan het overleg van deze raad, evenals – indien aanwezig – de commandeurs van Jaffna en Galle, die het overige compagniesgebied op Ceylon vertegenwoordigden. Net als de dessavonie van Colombo waren de commandementen van Jaffna (ingesteld in 1658) en Galle (ingesteld in 1661) naar bestuursniveau direct ondergeschikt aan het gezag van de Raad van Ceylon.

Een andere belangrijke functie in het gouverneurshuis was de officiële ontvangst van het jaarlijkse gezantschap van de koning van Kandy. Als de gezanten naderden, haalde de dessave van Colombo ze aan de grens van het compagniesgebied met rijtuigen op om hen onder escorte van muzikanten en compagniessoldaten naar hun verblijf in Colombo te begeleiden. Na enkele dagen werd het gezantschap dan in het paleis in audiëntie ontvangen, gewoonlijk in aanwezigheid van de voltallige Raad van Ceylon. Tot de vaste rituelen behoorden de overhandiging van de brieven van de koning van Kandy en de uitwisseling van geschenken. Naast het ceremoniële eerbetoon ter bevestiging van de bestaande verhoudingen waren deze gezantschappen vooral bedoeld om lopende en komende zaken van wederzijds belang te bespreken. Er werd vergaderd aan een lange rechthoekige tafel, waarbij de vertegenwoordigers van beide partijen tegenover elkaar zaten.

Sheet I-23h (index of 1806:' No. 23h. Drawing of the same.') is a supplement to Sheet I-23g and offers a view of the rear (above) and the façade (below) of the Governor's residence in Colombo in 1687. On each side the Legend names all the rooms, windows, and entrances to the fine edifice. On the ground-floor were the bed-chamber of the Governor (a.1), an antechamber (1.2), the prayer room or church (2.3), two guest-rooms (3.b), and the dining-room (b.c), with a cellar below (p.q). In the upper storey were six drawing-rooms. The attic above these was closed off on both sides by a beautiful skylight (h). A passage under the turret at the rear of the house (t.v), which was covered by a tiled roof, led to a fine sunken garden. Both the upper and lower storeys had a gallery with twelve windows (w and 4). Not long after 1687, the ground-floor was refurbished as one continuous reception room. Of the all the Dutch Governors in Ceylon after 1700, only the last, Johan Gerard van Angelbeek (1794-1796), took up permanent residence in the 'palace'.

Meetings of the Ceylon Council or the Political Council, which was presided over by the Governor, were held in this official residence. At these gatherings all *plakkaten* (regulations) were officially approved and then proclaimed in public. Including the Governor, the Council was usually composed of eight members; the chief administrative officer (*the Secunde*), who shared responsibility for the Company trade in the Government; a bookkeeper, who was there to assist the chief administrative officer; the Paymaster-General, who supervised the payment of wages and rations to the Company servants; the *Fiscaal* whose position was comparable to that of a public prosecutor; the secretary who was the only member without voting rights; the chief warehouse master; and the Commander of the Company troops in Ceylon. Until 1732, the Governor also presided over the Legal Council; his role was then assumed by the *Secunde*. Moreover, in consultation with the Ceylon Council he appointed the members of the Legal Council, who very frequently also had a seat on the Ceylon Council. As the Political Council, the Ceylon Council was also the highest authority in the district (the *Dessavonie*) of Colombo. This is the reason that the *Dessave* of Colombo attended this council as well, as did – should they be present – the Commanders of Jaffna and Galle, as representatives of the other Company territories in Ceylon. In an administrative sense, just as the *Dessavonie* of Colombo, the Commanderships of Jaffna (established in 1658) and Galle (established 1661) were directly subordinate to the authority of the Ceylon Council.

Another important function of the Governor's residence was its use as the venue for the official reception of the annual embassy from the King of Kandy. As the ambassadors approached, the *Dessave* of Colombo met them at the border of the Company territory with carriages in order to escort them with musicians and Company soldiers to their quarters in Colombo. A few days later, the embassy was received in audience at the palace, usually in the presence of all the members of the Ceylon Council. Among the set rituals was the handing over of the letters from the King of Kandy and the exchange of gifts. Alongside this official pomp and circumstance to reaffirm the existing relationship, the main purpose of these embassies was to hold mutual discussions on current and upcoming affairs. The meeting took place at a long, rectangular table, at which the representative of both parties sat opposite each other.

Verklaring: [1] [linksboven] een legenda bij de letters o-z en de cijfers 1-4:
Explanations: [1] [top left] a key to the letters o-z and numbers 1-4:

Achter zijde van de E. Gouverneurs huys tot Colombo:
o.p. Is de lengte van t' heele huys.
p.q. Lenghte van de eetsaal, en sijn onderhebbende kelder.
r.s Is het daks lengte tussen bijde de gevels, begrijpende onder sig ses kamers; te weten 3 lang en 2 hoogh.
t.v. Is een toorn met een pannedakje, door welke toorn men na de thuyn gaat.
w. Sijn 12 vensters met cruys cousijns van de bovenste galderij.
x. Zijn 5 boogvensters van de eetsaal.
y. Vier vensters met tralien in de kelder.
z. De deur van de eetsaal om in de thuyn te gaan.
1. Kelderdeur komende onder de trap.
2. Is de trap om uyt de galderij door de toorn in de thuyn te komen.
3. Een venster komende in den toorn, zijnde ter sijden ook twee diergelijke coussijns.
4. Sijn 12 booghvensters van de onderste galderij.

[2] [rechtsonder] een legenda bij de letters a-n:
[2] [bottom right] a key to the letters a-n:

Voor zijde van de Heer Gouverneurs huys tot Colombo:
a.b. Is de lengte vant geheele gebouw met het daar voorstaande huys, wiens vloer lager is als die van 't grootste 2½ voet, zijnde verdeelt als volgt.
a.1. Is de slaapcamer van de E. heer gouverneur
1.2. Is een ante chambre of voorkamer.
2.3. Is de gebede saal.
3.b Is verdeelt in 2 camers om de van buyten komende gequalificeerdens te logieeren.
b.c. De lengte van de eetsaal met een geplavijte plaats; mitsgaders een buyten muur en poort voor de selve.
d.e. en f.g. Vertoonen twee winkels die van de bovenste galderij langs de gevels omschieten, hebbende yder een deur en een venster met een cruys cassijn na buyten.
e.f. De lengte der drie boven en drie onder camers geteekent in de plattegrond N.1.
g. Frontispicium en gevel van de vlieringh met desselfs venster.
h. Twee lantaarns aan de gevels van 't groote huys.
i. 8 venster met kruys coussijns en de 3 bovenste camers, hebbende de middelste kamer deur na buyten.
k. 12 vensters met bol coussijns van de drie onderste kamers.
l. Thien vensters met frontispicen en kruys coussijns van de 4 benedenste vertrecken; mitsgaders de gebede saal, die nevens 2 vensters coussijns ook een deur met pilasters en frontispice na buyten heeft.
m. 4 vensters in de eetsaal, onder ider een luchtgat met tralien komende uyt de eetsaal.
n. de 2 deuren van de eetsaal, boven de welke vensters in bolcoussijns staan.

Platte Grond van de Stad, en Fort Negombo

De Zee

De Zee

De Revier

St. Egle Walcheren

St. Egle Pittiancarre

Explicatie der opgestallen

Het Lac, of Meer

Roeden

I-23i (NA 4.VEL-989).

Platte grond van de stad, en fort Negombo.

Plan of the town, and fort of Negombo.

Schaalstok van 100 roeden = [ca. 1 : 6.300].
Scale-bar of 100 roeden = [approx. 1 : 6,300].

1 plattegrond: ingekleurd; 53 x 74 cm.
1 plan: coloured; 53 x 74 cm.

Nummer: [rechtsboven]: 23i.
Number: [top right]: 23i.

Oriëntatie: het noorden is boven.
Orientation: north is up.

De omgeving van Negombo, ongeveer 35 km ten noorden van Colombo, was zowel voor de Portugezen als voor de VOC van groot economisch belang, omdat hier de beste kaneel van Ceylon werd gevonden. Aan het eind van de zestiende eeuw bouwden de Portugezen aan de kust bij Negombo een klein fort, dat in januari 1640 door compagniestroepen bij verrassing werd ingenomen. In december van hetzelfde jaar werd Negombo echter heroverd, waarna de Portugezen hun fort in korte tijd aanzienlijk uitbreidden en versterkten. In januari 1644 volgde ten slotte de definitieve inbezitname van Negombo, dat nadien met zijn achterland bestuurlijk werd ingedeeld bij de dessavonie van Colombo. Aanvankelijk onderhield de Compagnie hier een garnizoen van gemiddeld 200 man, waarvan een kwart ten behoeve van de permanente controle van de omringende kaneellanden. Na enkele decennia kon worden volstaan met een kleinere bezetting, maar vanwege de aanhoudend hoge onderhoudskosten werd kort na 1670 besloten tot een algehele nieuwbouw en verkleining van het fort en de aanleg van een apart omwalde Europese woonstad.

Het resultaat van deze werken is te zien in de plattegrond van Negombo op dit blad I-23i (inhoudsopgave 1806: 'No. 23i. Platte grond van Negombo/1688/'), die de situatie in 1688 weergeeft. De legenda vermeldt onder meer dat in de periode 1677-1684 ook voortdurend waterstaatkundige werken moesten worden uitgevoerd om de plaats tegen afkalving aan de zeekant en overstromingen van de rivier te beschermen. De kaart toont het vijfhoekige grondplan van het nieuwe fort (dat echter maar vier bastions had) en ten oosten daarvan de Europese stad met haar rechthoekige stratenplan en vestingwal met vier bastions aan de landzijde. In de stad wordt de ligging aangegeven van de woning van het opperhoofd (1), de kerk (2), het kerkhof (3), de Malabaarse (Tamil) en Singalese school (4) en de paardenstal (5). De bastions van het fort zijn afzonderlijk benoemd als Hoorn en Enkhuizen aan de zeezijde en Delft en Rotterdam aan de landzijde; een vijfde bastion was eerder al wel geprojecteerd (14), maar zou nooit worden uitgevoerd. Aan de binnenplaats van het fort zijn de 'gemaakte en onvolmaakte caneelpakhuijsen' (11) gelegen. Na 1690 werden overigens toch weer plannen voor een grotere vesting bij Negombo gemaakt, waarvan de omtrek op het eiland 'Texel' ten westen van het bestaande fort is geprojecteerd. Ook dit werk is nooit tot stand gekomen. Oostelijk van de stad liggen tuinen met klappers (kokospalmen) en andere vruchtbomen (21) en is een rationeel wegenplan voor verdere uitbreiding ingetekend (26). Het belang van een goede en veilige kaneelopslag blijkt uit het plan om een versterkt achthoekig stenen pakhuis op de zuidelijke rivieroever (20) te bouwen.

Begin 1796 was het fort van Negombo voorafgaand aan de Britse landing in februari al ontruimd door de Compagnie, waarmee deze vestiging toen zonder strijd in Engelse handen kwam. De inheemse vissers- en boerenbevolking van Negombo en omstreken was onder Portugees bewind in grote meerderheid tot het katholieke geloof overgegaan en ook tegenwoordig zijn de bewoners van dit kustgebied tussen Chilaw en Colombo nog altijd overwegend christelijk. Op de inheemse christelijke scholen in Negombo waren onder de Compagnie in 1678 drie schoolmeesters en drie merinhos (hulpschoolmeesters) in dienst. In de periode maart 1683 tot mei 1684 telde de Malabaarse school 187 leerlingen en de Singalese school 98 leerlingen, terwijl een tweede Malabaarse school buiten Negombo 127 leerlingen had. Volgens dezelfde opgave waren er in Negombo toen 2550 inlandse christenen.

The area around Negombo, about 35 kilometres to the north of Colombo, was of enormous economic importance to both the Portuguese and the VOC, because it was here that the best cinnamon in Ceylon was grown. At the end of the sixteenth century, the Portuguese built a small fort on the coast in the vicinity of Negombo, which was captured by the Company troops in a surprise attack in January 1640. However, in December of that same year, Negombo was retaken, after which the Portuguese extended and strengthened their fort considerably. The second and final capture of Negombo was in January 1644; later the town and its hinterland were placed administratively under the aegis of the *Dessavonie* of Colombo. Initially the Company maintained a garrison of on average 200 men there, a quarter of whom were employed in permanently patrolling the surrounding cinnamon lands. After a few decades it was possible to make do with a smaller strength. However, in view of the continuing high maintenance costs, shortly after 1670 the decision was made to erect a completely new and somewhat smaller fort. At the same time, a separate walled European residential town was laid out. The results of these works can be seen in the general plan of Negombo on this Sheet I-23i (index of 1806: 'No. 23i. Ground-plan of Negombo/1688/'), which shows the situation as it was in 1688. Among other data, the explanation records that in the period 1677-1684 constant engineering works had to be carried out to saveguard the town and fort from erosion of the seashore and from flooding by the river. The map shows the pentagonal ground-plan of the new fort (which actually had only four bastions) and the European residential town to the east of it, which had a rectangular street plan and a fortified wall with four bastions on the land-side. In the town, the sites of the residence of the Chief Factor (1), the church (2), the cemetery (3), the Malabar (Tamil) school (4), and the stables (5) are marked. The bastions of the fort are named individually as *Hoorn* and *Enkhuizen* on the sea side and *Delft* and *Rotterdam* on the land side. A fifth bastion had been planned earlier (14), but was never built. The 'built and half-built warehouses for cinnamon' were located on the inner court of the fort (11). In fact, after 1690, there were new plans afoot to build a larger fort at Neogmbo, for which the vicinity of the island *Texel* to the west of the existing fort was projected. Again this work never came to fruition. East of the city were groves of *klappers* (coconut palms) and other fruit trees (21), and a well-considered road plan for further expansion was also drawn in (26). The importance of having a good and secure place in which to store the cinnamon is betrayed by the plan to build a fortified, octagonal stone warehouse on the southern bank of the river (20).

At the beginning of 1796, anticipating the British landing at Negombo in February, the fort was already vacated by the Company, which meant that this defensive work fell into English hands without a battle. Under Portuguese rule, the large majority of the fishermen and farmers living in Negombo and the surrounding area were converted to Roman Catholicism and even today the inhabitants of the coastal area between Chilaw and Colombo are still preponderantly Christian. Three schoolmasters and three *merinhos* (assistant teachers) were employed by the Company in the indigenous Christian schools in Negombo in 1678. In the period between March 1683 and May 1684, the Malabar school had 187 pupils and the Singhalese school had ninety-eight, and a second Malabar school outside Negombo had 127 pupils. According to this record, there were then 2550 indigenous Christians in Negombo.

Verklaring: [rechtsonder] een legenda bij de cijfers 1-26:
Explanations: [bottom right] a key to the numbers 1-26:

No. 1. Het blok en logiment van t' opperhooft.
2. De kerk.
3. T' Kerkhof.
4. Malabars en Cingalees school.
5. Paardestal.
6. De zuydpunt.
7. De noord-oost punt.
8. Araks, areeks en klederen pakhuysen.
9. De west punt.
10. De zuydpunt.
11. Gemaakte en onvolmaakte caneelpakhuysen.
12. Nelie, rijs en sout pakhuysen.
13. Kruytkelders.
14. Nieuw geprojecteerde punt, die om 't pericul der zee eerst met een swaar fundament van clippen ronde moeten gelegt werden.
15. Zo verre als men een hard ontstuymig weer in den jaren 1677 de zee de gordijn tussen het croonwerk en de vijfhoek met een groot gedeelte van de halve zeepunt des voors. croonwerks en tot bijna de vijfhoeck het strand heeft weggespoelt.
16. Den dam omde uytocht vande rivier bij de vijfhoeck te verhinderen.
17. Mond van de voornoemde uytocht nu met sand toegespoelt, 't zedert welkers toedamming de zee het strand des kroonwerks en vijfhoeks heeft aangetast en weggenomen.
18. Vertoont een afsnijding van dikke pallissaden, die anno 1684 door een hard weer en opvloeying van zee meerendeel wederom onder de voet gesmeeten is, doch nu andermaal opgerigt en naar mogelijkheit versien.
19. De plaats alwaar t' oude Portugees fortje afgebrooken is.
20. Project van een steene achthoek tot pakhuysen voor de cameel.
21. Beplante thuynen met klappus en andere vrughtboomen.
22. Canaalen door t' eyland Texel gegraven om een gedeelte van het selve weg te laaten spoelen.
23. Den dam onlangs in de rivier gelegt.
24. De basaar.
25. T' Hospitaal.
26. Straaten.

Geografische namen en overige kaartinschriften/
Geographical names and other inscriptions on the map:

Naam op de kaart/ Name on map	*Huidige naam/ Present name*	*Positie/ Position*
PLATTE GROND VAN DE STAD, EN FORT NEGOMBO	Negombo (plaats, fort/settlement, fortress)	07-12N/79-50E
Project		
T' hooft	-	-
T' Eijlt. Pittuancarre	Pittuwankara (eiland/island)	07-12N/79-50E
De Rivier	-	-
De Zee (2x)	-	-
T' Eijlt. Walcheren	Munnakkara (wijk/town district)	07-12N/79-50E
T' Eijlt. Texel	-	-
De mond van de Rivier	-	-
Het Lac, of Meer	Negombo Lagoon (lagune)	07-08N/79-50E

GALE

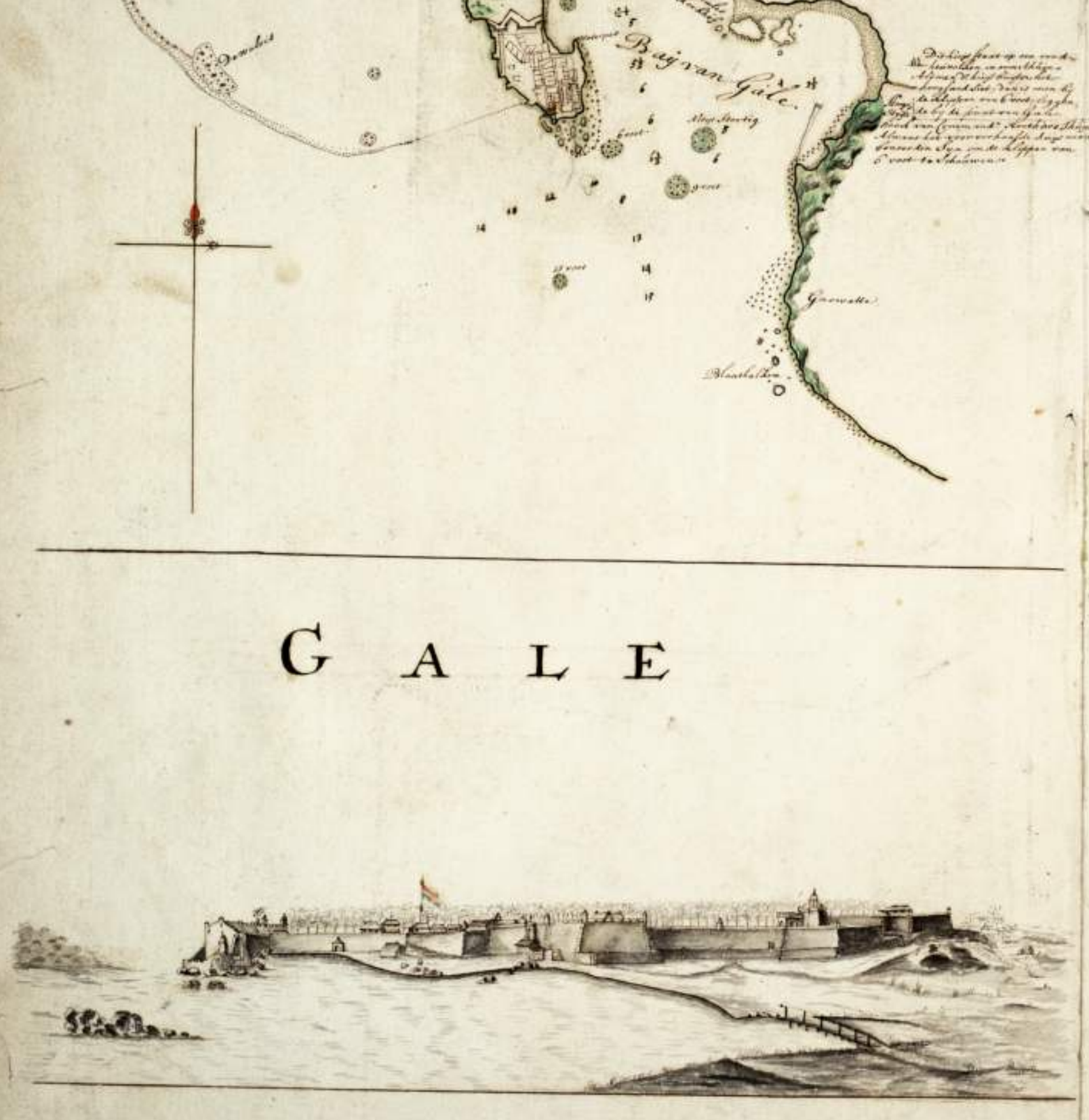

GRONTTEK: VAN DE STADT GALE:

Mergaders van de natuelige hoogtens en kluppige bergen, welders hoogte boven de Zee, met een middel gebey, door de daar by staande Getallen Word aangewesen —

a Kasteel Sandlof
b Kruyt molen
c Cimbork met Sagabet inhaven, en Seeschuttes
d Oude Portugese Hoek
e Woning van den Admiraal Matroos
f Syn Alle d' Compagnies Bekende gronden
G Onbebouwde gronden
I Particuliere Huysjes
k S. Swarte Toren
l S. waterpoort
M De Kapitaals woning
n Woning van den Commandeur
o Oude Mollenpoort
n Monnastiq en met Steenen buitenom Schanse
A Concept op de aanstaande gelegene Hoogtens en de Fortificatie in te werpen, by de Heer van Mydrecht ontworpen, met intentie om de voorige hoogtens van tyd tot tyd weg te neemen.

Roeden.

I-23k I, II, III (NA 4.VEL-1054).

[1] [Baai van Gale] [2] Gale [3] Grondtek: van de stadt Gale mitsgaders van de nadeelige hoogtens en klippige bergen, welkers hoogte boven de zee, met een middel getey, door de daar bij staande getallen word aangeweesen.

[1] [Gale Bay] [2] Gale [3] Ground-plan of the town of Gale including the disadvantageous hights and rocky cliffs, with their elevations above sea level at average tide indicated by the inscribed figures.

[3] Schaalstok van 100 roeden = [ca.. 1 : 3.300].
[3] Scale-bar of 100 roeden = [approx. 1 : 3,300].

1 kaart, 1 aanzicht en 1 plattegrond: ingekleurd; 53 x 74 cm.
1 map, 1 view and 1 plan: coloured; 53 x 74 cm.

Nummer: [rechtsboven]: 23k.
Number: [top right]: 23k.

Oriëntatie: het noorden is boven.
Orientation: north is up.

Blad I-23k (inhoudsopgave 1806: 'No. 23k. De baai van Gale, benevens de plattegrond en 't gezigt dier stad.') geeft linksboven een overzichtskaartje van de stad en vesting Galle ('Gale') met de aangrenzende kustgedeelten omstreeks 1690, linksonder een aanzicht van de stad vanuit het noorden en rechts een gedetailleerde 'grontteekening' met verklaring van de omwalde stad.

Galle, sinds 1588 onder de naam 'Punto de Galle' (ook: 'Punto de Gale') de belangrijkste Portugese haven en versterkte stad in het zuidwesten van Ceylon, werd in maart 1640 na een kort beleg ingenomen door een compagniesmacht onder leiding van vice-admiraal Willem Jacobsz. Coster en diende aansluitend tot 1659 als hoofdzetel van het VOC-bestuur op Ceylon. In 1661 werd de stad met de aangrenzende zuid-westelijke kustprovincies ondergebracht in het commandement Galle, op gelijk bestuurlijk niveau met de dessavonie van Colombo en het latere commandement Jaffna. Omstreeks dezelfde tijd werd een begin gemaakt met de grootscheepse uitbreiding en modernisering van de Portugese vestingwerken om de stad, waarvan de laatste fase overigens pas kort voor 1730 zou worden afgesloten. Galle was onder de Compagnie vanaf 1665 de verzamelplaats voor de jaarlijkse retourvloten van Ceylon en de Voor-Indische verstigingen naar de Republiek. De schepen vertrokken eind december van hier voor de overtocht naar de Kaap, waar ze zich aansloten bij de hoofdmacht uit Batavia voor de gezamenlijke thuisreis over de Atlantische Oceaan. De baai van Galle was een ideale haven voor de grote oostindiëvaarders, hoewel het binnenvaren vanwege de nauwe toegang tussen de riffen en klippen niet zonder gevaar was. De overzichtskaart linksboven vermeldt de belangrijkste klippen en peildiepten in de 'Bay van Gale', evenals de plaats waar in 1665 het schip *Hercules* was vergaan. Enkele jaren eerder, in 1659, was hier ook al het schip *Avondster* op de klippen gelopen. In de periode 1751-1761 arriveerden vanuit de Republiek 23 grote schepen in Galle, waarvan zeventien doorgingen naar Batavia. Uit Galle vertrokken in dezelfde periode 38 schepen voor de thuisreis, waarvan er 29 uit Batavia afkomstig waren. Een karakteristieke lading van een retourschip bestond in 1771 uit peper, koffie, kardemon, sappanhout, mirre, caatchou (een geneesmiddel), producten die merendeels betrokken werden uit Voor-Indië en de Westerkwartieren, en verder kaneel van Ceylon. Daar-naast deed jaarlijks een groot aantal kleinere schepen op de inter-Aziatische vaart Galle aan, die veelal afkomstig waren van de compagniesvestigingen in Voor-Indië. Ze vervoerden vooral peper, textiel, rijst en bouwmaterialen.

De afbeelding linksonder toont de deels gemoderniseerde vestingwerken aan de landzijde, met rechts de bastions 'De Ster', 'De Son' en 'De Maan' en links de hoofdpoort, ''T Swarte Fort' en ''T Waterfort', waarvan de namen ook voorkomen op de plattegrond rechts. Daar vindt men verder onder meer het bastion 'oud Ackersloot' aangeduid, vernoemd naar Willem Jacobsz. Costers geboorteplaats Akersloot. In de uiteindelijke vorm kreeg de vesting Galle in totaal twaalf bastions, waarvan de drie grootste aan de landzijde extra waren versterkt door hun aanleg op twee niveaus boven elkaar en een buitengracht. Behalve alle bestuurlijke en militaire instanties was ook de Europese woonstad in haar geheel binnen het fort gevestigd; anders dan in Colombo en Negombo werd hier vanwege de gesteldheid van het terrein en de gemakkelijk verdedigbare ligging op een rotskaap tussen twee baaien niet besloten tot de aanleg van een verkleinde citadel met afzonderlijke woonstad. De plattegrond vermeldt verder onder meer de ligging van de oude Portugese kerk (d), de kapiteinswoning (k), de woning van de commandeur (l), naast de overige bastions, de paardestallen, het compagnies-hospitaal, de 'kaffers kerk' met het bijbehorende kerkhof voor de slaven, de markt ('Basaar') en de compagniestuin. De geprojecteerde verdere uitbreiding van de vesting door de 'nadeelige' hoogten ten noordwesten van het bastion 'De Ster' bij de omwalling te betrekken is niet uitgevoerd. Volgens een overzicht van februari 1760 telde Galle toen 1841 inwoners, onder wie 518 compagniesdienaren – ongeveer een achtste van het totale compagniespersoneel (3904) in Ceylon. Op 23 februari 1796 werd Galle met Matara en de andere vestigingen in het commandement als laatste van de Nederlandse bezittingen op Ceylon aan de Britten overgedragen.

In the upper left of Sheet I-23k (index of 1806: 'No. 23k. The Bay of Gale, and the ground-plan and the view of that town.') is a situation map of the town and fort of Galle (*Gale*) with the adjacent coastal areas around 1690. Below left is a view of the town from the north and to the right a detailed *grontteekening* (ground-plan) with an explanation of the walled town.

Since 1588, under the name *Punto de Galle* (also: *Punto de Gale*), Galle had been the most important Portuguese harbour and fortification in the south-west of Ceylon. It was captured in March 1641 after a short siege by a Company army under the command of Vice-Admiral Willem Jacobsz. Coster. It then served without interruption until 1659 as the headquarters of the VOC administration in Ceylon. In 1661, the town and the adjacent south-western coastal provinces were subsumed in the *Commandement* of Galle, at the same administrative level as the *Dessavonie* of Colombo and the later *Commandement* of Jaffna. Around the same time, the first steps were taken in a large-scale expansion and modernization of the Portuguese fortifications surrounding the town, the last phase of which was in fact only carried out shortly before 1730. Under the Company from 1665, Galle was the assembly point for the annual return fleets to the Republic from Ceylon and from the Indian settlements. The ships sailed from here at the end of December, setting course for the Cape, where they joined up with the main body from Batavia to sail home over the Atlantic Ocean. The Bay of Galle was an ideal harbour for the large East Indiamen, albeit entering the harbour was not without danger because of the narrow entrance between the reefs and cliffs. The situation map above left notes the most prominent rocks and the depth soundings in the Bay of *Gale*, as well as mentioning the place where the ship *Hercules* went down in 1665. A few years earlier, another ship, the *Avondster,* had run aground on the same rocks. In the period 1751-1761 twenty-three large ships arrived in Galle from the Republic, of which seventeen sailed on to Batavia. In the same period, thirty-eight ships left Galle homeward-bound, of which twenty-nine had come from Batavia. A characteristic cargo carried on a return ship in 1771 was composed of pepper, coffee, cardamom, sappanwood, myrrh, and *caatchou* (a medicine), products which had largely been collected in India and the *Westerkwatieren*, and of course cinnamon from Ceylon. A great number of smaller ships involved in the inter-Asian trade also called at Galle every year, most of them sailing from Company settlements in India. Their principal cargoes were pepper, textiles, rice, and building materials.

The illustration bottom left shows the partly modernized fortifications on the land-side, with on the right the bastions *De Ster*, *De Son*, and *De Maan*, and on the left the main gate, *'T Swarte Fort* and *'T Waterfort*, whose names are also found on the ground-plan on the right. Besides these, the bastion *oud Ackersloot* is marked, named after the birth-place of Willem Jacobsz. Coster, Akersloot in North Holland. In its final form, the fortification at Galle had twelve bastions in total, of which the three largest on the land-side were specially reinforced by their two-tier construction and an outer moat. As well as all its administrative and military functions, the whole of the European residential town was situated within the fort. In contrast to the situation in Colombo and Negombo, because of the lie of the land and its easily defensible position on a rocky cape between two bays, it was decided not the build a smaller citadel with a separate residential town. The plan mentions such places as the site of the former Portuguese church (d), the captain's residence (k), the residence of the Commander (l), as well as other bastions, the stables for the horses, the Company hospital, the *kaffers kerk* (church for the slaves) and adjacent cemetery, the market (*Basaar*), and the Company gardens. The plans to extend the fortifications by including the 'disadvantageous heights' to the north-west of the bastion *De Ster* by walling these in were never carried out. According to a survey of February 1760, Galle then had 1841 inhabitants, including 518 Company officials – roughly one-eighth of the total number of Company personnel (3904) in Ceylon. On 23 February 1796, Galle with Matara and the other settlements in the *Commandement* were the last of the Dutch possessions in Ceylon to be handed over to the British.

Verklaring: [3] [linksonder] een legenda bij de letters a-n, A:
Explanations: [3] [bottom left] a key to the letters a-n, A:

a. Kaffers kerkhof.
b. Kruyt moolen.
c. Een kerk met Singaleze muuren en stroo bedekt.
d. Oude Portugeese kerk.
e. Wooning van den administrateur.
f. Sijn alle Sr. Compagnies beboude gronden.
G. Onbeboude gronden.
g. Particuliere huysjies.
h. T. Swarte fort.
i. T. Waterpas.
k. De kapitaens wooning.
l. Wooning van den commandeur.
m. Oud Ackersloot.
n. Moerassig en met stroohuttiens bebouwt.
A. Concept om de naastbijgelegene hooghtens in de fortificatie in te trekken, bij de heer van Mydrecht ontworpen, met intentie om de verdere hoogtens van tijd tot tijd weg te neemen.

Geografische namen en overige kaartinschriften/
Geographical names and other inscriptions on the map:

Naam op de kaart/ Name on map	*Huidige naam/ Present name*	*Positie/ Position*
Gale	Galle (plaats/settlement)	06-02N/80-12E
Kaart linksboven/map on upper left		
Valsche Baij	Mahamodora Bay (baai)	06-03N/80-12E
De walvis	-	-
Bay van Gale	Galle Harbour (baai/bay)	06-02N/80-12E
Waterpas	-	-
Hercules kerkhof	-	-
Altijt stortig	-	-
Blaasbalchen	-	-
Gnowatte	<Unawatuna Point> (kaap/cape)	06-00N/ 80-14-30E
Dit huijs staat op een rond heuvel aan vernoemde thuijn. Als men dit huijs buit 't hoogland siet, dan is men bij de klippen van 6 voet. Leggende bij de punt van Gale.	-	-
Hooge Steijle hoeck van Commandt. Roothaes Thuijn, Alwaar het voorverhaalde huijs moet benoorden sijn om de klippen van 6 voet te schouwen.	-	-

23.

Trinquenemalè

So als het den tyde der Portugesen gewees is

De disputen van A na B is nyt de ruine van Een steen
van B na C Pallisaadig steenk
van C tot D onbekommelyk om de syde
der klippen die wel 8 voeten hoog syn
aan de Z.O. syde syn eenige plaatsen
accessibel, die beste gebruyt of gesloten
sonder dese weeren, als mede van
steene B.

D. een Bastenye gelegen op een Cop
ontrent 8 voeten hoog, waer op 8
stucken gelegt worden 3 à 4 canal spuyende
D.E. vlacke Sandstrande
F een Cop
G een Put
H een watervangt
I K L M. Die velt is overal vol groote
pitten gelyk in een Bosch bevonden
N een Pagode

Op de hoek C leyt 90 voeten
de steen staet een Pagode d'overmaet
van Mannevolk; de Bramines van
dese plaetse is ontrent 10 voeten
en ontrent Sydender Seewk legt
Schelpen van den Bergen Berg 8 90
voeten dieper

Mate van 1000 Treden

De Baye van Trinquenemalè

Fort Tringuenemale

Tringuenemale

Engelse dese grondt

Engelse gronden

Schelpen Cop

Cop Tringuenemale

Roeden waer
van de 950 een halff engl. duim

Trinquenemalè

Van A tot B. C. en D liggen
de worden met een Bastion
tegen deg 20 voet
I. F G H Dubbelde
I K L de Bruggebalken
M de Brugghelpen
N is de Side der Leggende d'een
liggen als de compleet van de
poorten, of 21½ voet liggen als
liggen van de poorten B en C
O is de verpoeking van't Steene
Quartier
P. Q. R is het side muer

N° 1 is dryge dobbele
2 is het berg daer de Spoore
van de poorten B en C 21½ voet

N° 3 maeckt van het die 24 à 30 voet liggen diuit
opgehaelt te worden als het Ledger N° 3
en dese maeckt den berg boven te blyven
4 4 4 Cops die gemaeckt om 100 man te
dringen Logiaye
5 de Smidswinckel
6 op Commandant Logie
7 het Mattrosen quartier
8 8 8 8 8 8 woningen of Cleyne plaets
ses en twinge Inlandtsgesinden inden
een liggen
9 9 Cops en op de poorten B en C
staenden
10 de Gracht
11 11 11 De Bruer, om het Quartier nyt de grande
tedoen te, over die gemaeckt de gronde C Cops
de gemeene weyk
12 Cop van dekes woningh
13 Capitaynes woningh
14 Capitaynes paerdestalle leyt
15, 15 deur Tobbingen
16, 16, 16, 16 Compt Bonaaes huysingen
17 Factendiers woningh
18 Stoppers en 19 Timmergasts woningh

Roeden

Oostenburgh

Leggende op het inkomen van Trinquenemales Winter-bay

Mylen Duyts Roeden

PALLISSAAD BAY

I-023l I, II, III, IV (NA 4.VEL-1009).

[1] De Baje van Trinquenemale [2] Trinquenemale so als het ten tijde der Portugesen geweest is [3] Trinquenemale [4] Oostenburgh leggende op het inkomen van Trinquenemales Winter-Bay.

[1] The Bay of Trinquenemale [2] Trinquenemale as it was at the time of the Portuguese [3] Trinquenemale [4] Oostenburgh situated at the entrance to Trinquenemale's Winter-Bay.

[1] Schaalstok van 1000 roeden, waar van de 950 een half mijl doen = [ca. 1 : 64.000].
[1] Scale-bar of 1000 roeden, waar van de 950 een half mijl doen = [approx. 1 : 64,000].

[2] Schaalstok van 1000 treeden = [schaal onbekend].
[2] Scale-bar of 1000 treeden = [scale unknown].

[3] Schaalstok van 30 Roeden = [ca. 1 : 1.400].
[3] Scale-bar of 30 Roeden = [approx. 1 : 1,400].

[4] Schaalstok van 15 Rhijnlandsche roeden = [ca. 1 : 920].
[4] Scale-bar of 15 Rhijnlandsche roeden = [approx. 1 : 920].

2 kaarten en 2 plattegronden: ingekleurd; 53 x 74 cm.
2 maps and 2 plans: coloured; 53 x 74 cm.

Nummer: [rechtsboven]: 23l.
Number: [top right]: 23l.

Oriëntatie: het noorden is boven.
Orientation: north is up.

Blad I-23l (inhoudsopgave 1806: 'No. 23l. De baai van Trinquenemale met de platte grond daarvan en de teekening van Oostenburg.') omvat linksboven een overzichtskaartje van de baai van Trincomalee ('Trinquenemale') aan de oostkust van Ceylon, rechtsboven een kaartje van Trincomalee in de Portugese periode, linksonder een plattegrond van het compagniesfort Trincomalee omstreeks 1690, en rechtsonder een perspectieftekening vanuit het zuidoosten op het fortje Oostenburg bij de toegang tot de binnenbaai van Trincomalee.

De diepe, beschutte baai van Trincomalee was een ideale natuurlijke haven, maar diende in de Nederlandse tijd uitsluitend een strategisch belang, in samenhang met de verdediging van de oostkust en de zeeverbindingen met de vestigingen in Voor-Indië; commercieel was dit deel van Ceylon niet van betekenis. Vanwege zijn strategische waarde was Trincomalee in de ruim anderhalve eeuw van compagniesbewind na de verovering op de Portugezen in 1639 meerdere malen doelwit van aanvallen door andere Europese mogendheden. In 1672 werd de plaats Kottiar (Koddiyar, Mutur) aan de zuidkant van de baai ingenomen door een Frans eskader, dat echter na korte tijd weer tot de aftocht werd gedwongen door een vloot onder Rijklof van Goens. Tijdens de Vierde Engelse Oorlog bezette een Britse expeditiemacht Trincomalee in 1782, maar werd op zijn beurt enkele maanden later verdreven door een Franse vloot; in 1784 werd Trincomalee aan de Compagnie teruggegeven. In augustus 1795 volgde na een beleg van drie weken ten slotte de definitieve overgave aan de Britten, die daarmee over een uitstekende uitvalsbasis voor hun verdere operaties tegen Ceylon konden beschikken. In de overzichtskaart linksboven zijn voor de gehele baai en het direct aansluitende kustgebied de peilgegevens en ondiepten aangegeven, evenals de ligging van het hoofdfort van Trincomalee en van Oostenburg. De benaming 'winter baye' in de binnenbaai verwijst naar de functie van beschutte ankerplaats in de maanden oktober-april, wanneer de scheepvaart aan de oostkust vaak wordt gehinderd door harde noordoostenwinden.

De plattegrond linksonder geeft de indeling van het compagniesfort te Trincomalee, gebouwd tussen ca. 1665 en 1676 op de plaats van het eerdere Portugese fort. Het grootste bastion Zeeburg (B) beheerste de toegang tot de hoofdpoort en de aanlegsteiger aan de noordwestzijde; bastion Amsterdam (C) beschermde de kleinere poort aan de zuidoostkant en pakhuizen ter weerszijden daarvan (E, F, G, H). In het fort zijn verder aangegeven de onderkomens voor het garnizoen (4), de smidswinkel (5), de timmermanswerkplaats (6), het matrozenkwartier (7), onderkomens voor behoeftige personen (8), de commandeurs- en de kapiteinswoningen (12, 13, 14), huizen voor diverse compagniesdienaren (16), het hospitaal (18) en de woning van de chirurgijn (19). Het kaartje rechtsboven toont het Portugese fort uit 1634 op de rotskaap van Trincomalee, dat bij benadering hetzelfde algemene grondplan had als de latere Nederlandse vesting ter plaatse. Na de verovering in 1639 werd het eerst overgedragen aan koning Rajasingha II, die het omstreeks 1643 deels liet vernielen. De herbezetting door de Compagnie na 1660 en de bouw van het nieuwe fort werd ingegeven door de vrees van een mogelijk Engelse vestiging. De perspectieftekening van Oostenburg rechtsonder ten slotte, dat was gelegen op ca. 4 km ten zuidwesten van het hoofdfort, geeft een globale indruk van dit fort in zijn oorspronkelijke staat. De eerste aanleg was enkele jaren na de Franse aanval van 1672, waarna het in de achttiende eeuw stapsgewijs werd uitgebreid en gemoderniseerd tot een sterk artilleriefort. Met zijn zware batterijen op twee niveaus, in de vesting op de rotskaap en op de later toegevoegde omwalling aan zee, had het als taak de toegang tot de 'Winterbaai' te bewaken.

Above left, Sheet I-23l (index of 1806: 'No. 23l. The Bay of Trinquenemale with its ground-plan and the drawing of Oostenburg.') contains a situation map of the Bay of Trincomalee (*Trinquenemale*) on the east coast of Ceylon. Above right is a small situation map of Trincomalee in the Portuguese period. Below left is a ground-pan of the Company fort there around 1690. Below right is a perspective drawing from the south-east of the small fort Oostenburg (now Ostenburg), guarding the entrance to the inner harbour of Trincomalee.

The deep, protected Bay of Trincomalee was an ideal natural harbour, but in the Dutch period it had a purely strategic importance, in connection with the protection of the island's east coast and of the maritime links with the Company's establishments in India; commercially speaking this part of Ceylon was not interesting. In the more than one and a half centuries of Company rule since the town's capture from the Portuguese in 1639, because of its strategic value Trincomalee was on several occasions the target of attacks by other European powers. In 1672, the small town of Kottiar (Koddiyar, Mutur) on the southern shore of the bay was taken by a French squadron, which was beaten off within a very short time by a fleet under Rijklof van Goens. During the Fourth Anglo-Dutch War, a British expeditionary force occupied Trincomalee in 1782, but was beaten off in its turn a few months later by a French fleet. Trincomalee was restored to the Company in 1784. The definitive surrender to the British took place in August 1795, after a three-week siege, giving the British an excellent base from which to pursue their further operations against Ceylon. The overview map above left gives the depth soundings and the shoals for the entire bay and the coastal areas directly adjacent to it, as well as the position of the main fort of Tricomalee and of Oostenburg. The designation *winter baye* (Winter Bay) in the inner bay indicates its function as a sheltered anchorage in the months October to April, when the shipping on the east coast was often delayed by strong north-easterly winds.

The ground-plan on the lower left shows the layout of the Company's fort in Trincomalee, built between 1665 and 1676 on the site of the earlier Portuguese fort. The largest bastion *Zeeburg* (B) dominated the entrance to the main gate and the jetty on the north-west side; the bastion *Amsterdam* (C) protected the smaller gate on the south-east side and the warehouses on either side of it (E, F, G, H). Indicated in addition in the fort are the accommodation for the garrison (4), the smithy (5), the carpenter's workshop (6), the sailors' quarters (7), shelters for needy persons (8), the residences of the Commander and the captain (12, 13,14) and the houses for various other Company officials (16), the hospital (18), and the surgeon's house (19). The small map above right shows the Portuguese fort dating from 1634 on the rocky cape of Trincomalee, which by and large had the same general ground-plan as the later Dutch fortification. After the conquest in 1639 the former was handed over to King Rajasingha II, who had part of it demolished. The re-occupation by the Company after 1666 and the building of a new fort was prompted by the fear of a possible English establishment. Finally, the perspective drawing of Oostenburg, below right, which was situated about 4 kilometres south-west of the main fort, gives a general idea of this fort in its original state. The first construction was begun a few years after the French attack of 1672, and in the eighteenth century it was gradually extended and modernized to transform it into a strong artillery fort. With its heavy batteries on two levels, its situation on the rocky cape, and the walls added later on the sea side, its task was to guard the entrance to the Winter Bay.

Verklaring:
Explanations:

[2] [rechtsboven] een legenda bij de letters A-N:
[2] [top right] a key to the letters A-N:

De distantie van A. tot B. is uyt de natuur seer sterk;
Van B. tot C. middelmatig sterk.
Van C. tot D. onbeklimlijk, om de stijlte der klippen, die wel 11 vadem hoog sijn. Aan de Z.O. sijde sijn twee plaatsen accessivelijk, die licht gestopt of gedefendeert konnen werden; als mede omtrent B.
D. Een batterije gelegen op een clip omtrent 3 vadem hoog, waar op dat konnen gelegt werden 3 a 4 twaalfponders.
D.E. Vlacke sand strandt.
F. Een clip.
G. Een put.
H. Een watertangh.
I.K.L.M. Dit veld is overal vol water putten, maar nu met bosch bewassen.
N. Een pagode.

Op de hoek C lang 90, en breet 60 treden staat een pagode t' eenemaal van marmersteen; De breedte van dese plaats is naaulijks 10 treden, en rontom bijsonder sterk, dogh souden van den hoogen berg O gecommandeert konnen werden.

[3] [onder] een legenda bij de letters A-R en de cijfers 1-19:
[3] [bottom] a key to the letters A-R and numbers 1-19:

Van A. tot B.C. en D. sijn de werken met haar borstweringen, hoog 23 voet.
E.F.G.H. Pakhuysen.
I.K.L. De binnemuur.
M. De kruytkelder.
N. Is de oude kat, leggende 4 voet hoger als de drumpels van de poorten, of 21½ voet hoger als 't plijn van de punten B. en C.
O. Is de versterking van t' kleene puntje S.
P.Q.R. Is het oude werk.
No. 1. Een kruytkelder.
2. Een kat hoog boven de plijnen van de punten B en C 21½ voet.
3. Mede een kat die 24 a 30 voet hoger dient opgehaalt te werden, als het katjie N. 2 om daar mede den berg schoon te houden.
4.4.4. Corps du guardes, om 100 man te konnen logieren.
5. De smitswinkel.
6. Een timmermans logie.
7. Het matrosen quartier.
8.8.8.8.8. Wooningen, of bequame plaatsen, om eenige behoeftigdeden te konnen bergen.
9.9. Trappen om op de punten B en C te komen,
10. De gracht.
11.11.11. De beeren, om het zeewater uyt de gracht te houden; Over die, omtrent de punt C, loopt de gemeene wegh.
12. Commandeurs wooningh.
13. Kapiteyns wooningh.
14. Kapiteyns particulier huys.
15.15. Twee pakhuysen.
16.16.16.16. Comp.s dienaars huysingen.
17. Predicants wooningh.
18. Hospitaal.
19. Chirurgijns wooningh.

Geografische namen en overige kaartinschriften/
Geographical names and other inscriptions on the map:

Naam op de kaart/ Name on map	*Huidige naam/ Present name*	*Positie/ Position*
Trinquenemale	Trincomalee (plaats/settlement)	08-34N/81-14E
Kaart linksboven/map on upper left		
De Baje van Trinquenemale	Koddiyar Bay (baai)	08-30N/81-15E
T Fort Trinquenemale	Fort Frederick <Trincomalee> (fort/fortress)	08-34N/81-14E
Brugman	Rocky Point (kaap/cape)	08-33N/81-14E
Vuijle grondt	-	-
Trinquenemales Winter-baye	Trincomalee Inner Harbour (baai/bay)	08-33N/81-11E
Waterplaats 2x	-	-
Waterpas	-	-
S Comps. Eijland	Great Sober Island/Pambuttivu (eiland)	08-32-30N/81-12-30E
Klippenbergh	Clappenburg (eiland/island, wijk/ town district)	08-32N/81-12E
Scherpenheuvel	-	-
Blinde klippen van 2 voet water	-	-
De Mond van de bay van Tamlegam	Tambalagam Bay (baai)	08-31N/81-09E
Dwars in de weg	Little Sober Island (eiland)	08-32-30N/81-13E
Oostenburgh	Ostenburg Fort <Trincomalee> (fort/fortress)	08-32-30N/ 81-13-30E
Pallissaadbaeij	-	-
verswater	-	-
Kijk in de pot	Round Island (eiland)	08-30N/81-13E
Duyveklip	Niger Rock (klip/cliff)	08-30N/81-13E
Ongelijke diepe gronden	-	-
Ongelijke gronden	-	-
Cotjaar	Mutur (plaats/settlement)	08-27N/81-14E
Noordwijck	Norway Island (eiland)	08-30N/81-16E
handsbot	Smooth Island (eiland)	08-30N/81-16E
De hoek van Cotjaer	Kevuliya Point/Foul Point (kaap/cape)	08-32N/81-19E
Plattegrond rechtsonder/plan on lower right		
Oostenburgh	Ostenburg Fort <Trincomalee> (fort/fortress)	08-32-30N/ 81-13-30E
Winter-baij	Trincomalee Inner Harbour (baai/bay)	08-33N/81-11E
Pallissaad-bay	-	-

De Fortresse BATACALO.

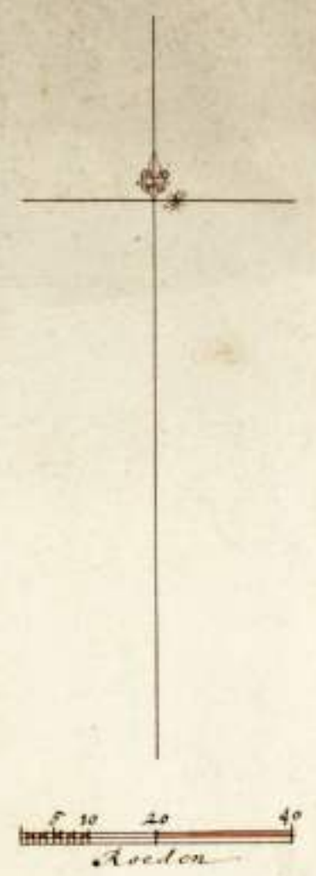

De Kat
binnen Batacalo.

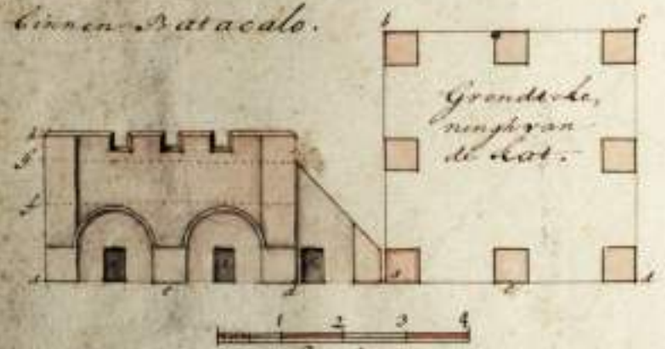

De Fortresse BATACALO.

De Rivier

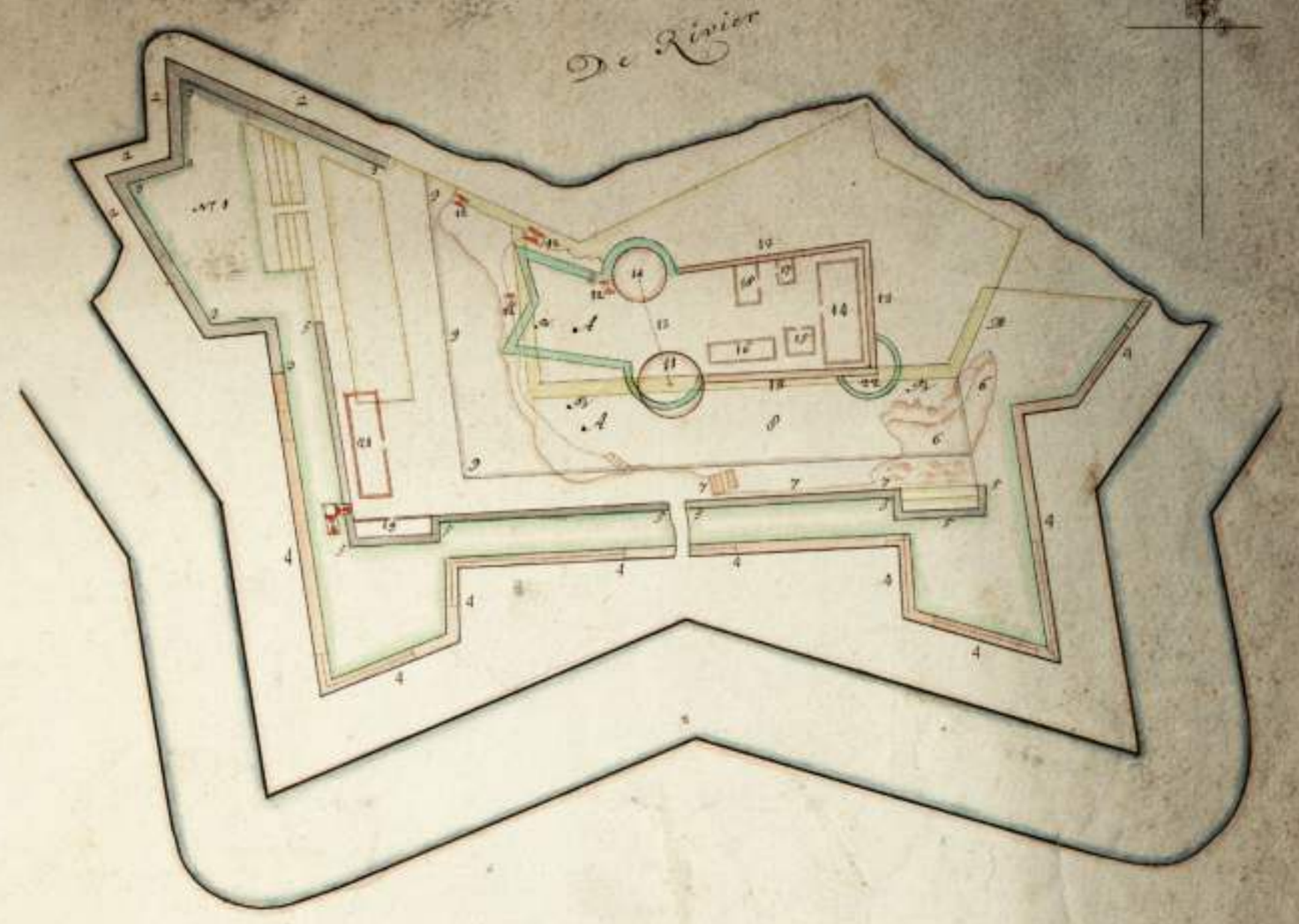

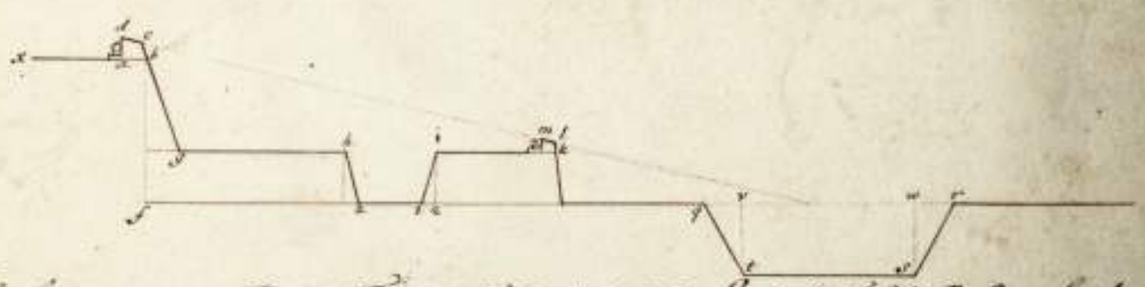

Afbeeldinge van DE FORTRESSE KALTURE, Sedaney de Selve in Juny A° 1681 is gemeten en berendens.

Profil

Schale van 20 Roeden.

I-23m I, II, III (NA 4.VEL-1052).

[1] De fortresse Batacalo [2] De fortresse Batacalo [3] Afbeeldinge van de fortresse Kalture, sodanig de selve in Juny a.o 1681 is gemeeten en bevonden.

[1] The fortress of Batacalo [2] The fortress of Batacalo [3] Representation of the fortress of Kalture, as it was surveyed and verified in June a.o 1681.

[1] Schaalstok van 40 roeden = [ca. 1 : 2.350].
[1] Scale-bar of 40 roeden = [approx. 1 : 2,350].

[2] Schaalstok van 4 roeden = [ca. 1 : 250] en schaalstok van 20 roeden = [ca. 1 : 1.000].
[2] Scale-bar of 4 roeden = [approx. 1 : 250] and scale-bar of 20 roeden = [approx. 1 : 1,000].

[3] Schaalstok van 20 roeden = [ca. 1 : 1.050].
[3] Scale-bar of 20 roeden = [approx. 1 : 1,050].

1 kaart en 2 plattegronden: ingekleurd; 53 x 74 cm.
1 map and 2 plans: coloured; 53 x 74 cm.

Nummer: [rechtsboven]: 23m.
Number: [top right]: 23m.

Oriëntatie: het noorden is boven.
Orientation: north is up.

De twee afbeeldingen links op dit blad I-23m (inhoudsopgave 1806: 'No. 23m. Platte gronden van Batacalo en Kalture.') geven respectievelijk een overzichtskaartje en een detailplattegrond van de compagniesvestiging en het fort te Batticaloa aan de oostkust van Ceylon. Het rechter gedeelte is een plattegrond uit 1681 van het kustfort van Kalutara in de dessavonie van Colombo, ca. 40 km ten zuiden van de hoofdplaats.

Batticaloa ('Batacalo') was in de zestiende en vroege zeventiende eeuw de enige haven van betekenis aan de oostkust van Ceylon onder gezag van de Singalese koningen en om die reden ook de plaats waar in 1602 de eerste Nederlandse expeditie onder Joris van Spilbergen aan land ging. De Portugezen bouwden hier in 1628 een fort, dat tien jaar later als eerste op Ceylon door de Compagnie werd veroverd. Batticaloa werd na de herbezetting in 1667 de hoofdvestiging van de VOC aan de oostkust, maar had aanvankelijk evenmin als Trincomalee economische betekenis. Pas in de latere achttiende eeuw, toen het aangrenzende kustland na 1766 geheel onder compagniesgezag was gekomen, werd dit gebied door de aanleg van nieuwe bevloeiingswerken belangrijk voor de productie en uitvoer van rijst. De kaart linksboven toont de ligging van het fort en enkele gebouwen in de aangrenzende nederzetting op de oostpunt van het eiland 'Poeliandive' (Pulliyantivu, zie blad I-23d op pag. 144) in de lagune van Batticaloa. De vier hoekbastions van de vesting dragen de namen Colombo (a), Galle (b), Amsterdam (c) en Haarlem (d). Buiten het fort worden aangegeven: de houtzagerij (f), de woning van de fiscaal (g), een aantal pakhuizen (h), diverse werkplaatsen (i, k, l), huizen van vrijburgers en compagniesdienaren (m) en het huis van het opperhoofd (o). De plattegrond linksonder is van het nieuwe fort dat de Comganie hier omstreeks 1665 liet bouwen ter vervanging van het Portugese fort van 1628, dat na de verovering aan de koning was overgedragen en enige jaren later op diens last vernield. De legenda vermeldt als belangrijkste gebouwen in het fort in de eerste plaats de 'Kat' (E), een verhoogd bolwerk met 'Schuijlplaatsen voor 't wapen der Bomben' (F) op de binnenplaats dat ook nog apart is afgebeeld, en verder onder meer een aantal woonhuizen (G), keukens (O), twee werkplaatsen (P, Q), en de kruitkelder, het hospitaal en de wapenkamer (R). Aan de zeekant ligt tegenover de hoofdpoort de aanlegsteiger ('T hooft', N). In september 1795, enkele weken na de val van Trincomalee, werd het fort zonder verzet aan de Engelsen overgegeven.

De plattegrond rechts toont het nieuwe compagniesfort in 'Kalture' (Kalutara) in 1681, toen dit nog in aanbouw was ter vervanging van een kleinere, in 1655 veroverde Portugese voorganger. Het profiel eronder geeft een doorsnede van de dubbele omwalling op twee niveaus boven elkaar en van de grachten aan de landzijde. Aan de Portugese periode herinnerden in 1681 nog twee vervallen rondelen (11) en een vervallen borstwering (13). In de uitgebreide legenda wordt verder onder meer verwezen naar de kamers van de wacht (16, 19), de kamer van de sergeant (17) en de wapen- en kruitkamer (18). In februari 1796 werd het fort na de val van Colombo zonder verzet overgedragen aan de Engelsen.

The two illustrations on the left of Sheet I-23m (index of 1806: 'No. 23m. Ground-plans of Batacalo and Kalture.') give a small situation map and a detailed plan of the Company settlement and fort at Batticaloa on the east coast of Ceylon. The section on the right is a ground-plan dating from 1681 of the coastal fort of Kalutara in the *Dessavonie* of Colombo, some 40 kilometres south of the capital.

In the sixteenth and early seventeenth centuries, Batticaloa (*Batacalo*) was the only port of significance on the east coast of Ceylon under the authority of the Singhalese kings, and this was the reason it was chosen as the landing-place for the first Dutch expedition under Joris van Spilbergen in 1602. The Portuguese built a fort here in 1628, which ten years later was the first in Ceylon to be captured by the Company. After the re-occupation in 1667, Batticaloa became the main settlement of the VOC on the east coast, but initially it had just as little economic importance as Trincomalee. It was only in the later eighteenth century, after the adjacent coastal land had all been brought under the authority of the Company in 1766 and new irrigation works could be laid out, that this area grew in importance for the production and export of rice. The map above left shows the situation of the fort and a few buildings in the adjacent settlement on the eastern point of the island *Poeliandive* (Pulliyantivu, see Sheet I-23d on p. 144) in Batticaloa Lagoon. The four corner bastions of the fort bear the names *Colombo* (a), *Galle* (b), *Amsterdam* (c), and *Haarlem* (d). Outside the fort are noted the sawmill (f), the house of the *Fiscaal* (g), a number of warehouses (8), various workshops (i, k, l), houses of free burghers and Company officials (m), and the residence of the Chief Factor (o). The ground-plan bottom left is of the new fort which the Company had built here around 1665 to replace the Portuguese fort of 1628, which following its capture had been handed over to the King and had been demolished on his orders a few years later. First among the important places within the fort the explanation mentions the *Kat* (E), a raised bulwark with *Schuijlplaatsen voor 't wapen der Bomben* (bomb shelters) (F) on the inner courtyard of which is also shown in a separate illustration. Indicated in addition are a number of houses (G), kitchens (O), two workshops (P, Q), and the powder cellar, the hospital, and the armoury (R). On the sea side, opposite the main gate, is the jetty (*'T hooft*) (N). In September 1795, a few weeks after the fall of Trincomalee, the fort was surrendered to the English without a fight.

The ground-plan on the right shows the new Company fort at *Kalture* (Kalutara) in 1681, when it was still being built as a replacement for a smaller predecessor which had been captured from the Portuguese in 1655. The profile underneath it gives a cross-section of the two-tiered, double ramparts and of the moats on the landward side. In 1681, there were still some reminders of the Portuguese period: two ruined roundels (11) and a dilapidated breastwork (13). In the detailed explanation, there are references to such points of interest as the guardrooms (16, 19), the sergeant's room (17), and the armoury and powder store (18). In February 1796, after the fall of Colombo, the fort was handed over to the English without any show of resistance.

Verklaring:
Explanations:

[1] [linksonder] een legenda bij d eletters a-S:
[1] [bottom left] a key to the letters a-S:

a.b.c.d. De vier punten van 't fort.
f. Houtsagerij.
g. Fiscaals huys.
H. Vijf pakhuysen.
I. Timmermans winkel.
K. De kuypers winkel.
L. De smits winkel.
M. Huysen der vrijlieden, en van 's Comp.s dienaren.
N. De basaar.
O. Des opperhoofts huys.
P. De secretary.
Q. 'T Soldij comptoir.
R. Des administrateurs huys.
S. Is een fundament van klipsteenen en in hoogte der grond gelijk geordenneert tot een pakhuys.

[2] [linksboven] een inzet: De kat binnen Batacalo [en] Grondtekeningh van de kat, met een legenda bij de letters A-K:
[2] [top left] an inset: De kat binnen Batacalo [and] Grondtekeningh van de kat, with a key to the letters A-K:

A.b.c.d. Is de grondtekening van de kat, groot vier roeden int vierkant.
A.f. Hoogte van de wal met sijn borstweer, 16¼ voet.
Fg. Zoveel de kat hooger is als t' fort, 6 voet, sonder de borstweer.
I.h. De hooghte van de kat 28¼ voeten./
I. Twee deuren.
K. De deur om daar nevens voor 't werpen der bomben in te schuylen.

[linksonder] een legenda bij de letters A-R: Aanwijsingh van 't fort:
[bottom left] a key to the letters A-R: Aanwijsingh van 't fort:

A. De punt Colombo.
B. Do. Gale.
C. Do. Amsterdam.
D. Do. Haarlem.
E. De kat binnen t fort.
F. Schuylplaatsen nevens de kat voor 't werpen der bomben.
G. Woonhuysen.
H. De bern.
I. De gracht 8 voeten diep.
Van K tot L. is de bern van ijsersteen.
M. Een opening om de kleene vaartuygen bij t' fort te brengen.
N. 'T Hooft.
O. Drie soldaten combuysen.
P. Kuyperswinkel.
Q. Smitswinkel.
R. De kruytkelder, hospitaal en wapenkamer.

[3] [onder] een legenda bij de cijfers 1-9, 11-22:
[3] [bottom] a key to the numbers 1-9, 11-22:

No. 1. T Waterpas van op den anderen gelegde klippen.
2. De bern, hoogh boven t' rivier water 2 a 3 voeten.
3. Op den anderen gelegde klippen tot de hooghte van 12 en 14 voeten, uyt de riv:
4. Het tijpwerk.
5. De binnen gordijn van differente hooghte van op den anderen gelegde sware klippen.
6. Opgangh, die volgens het project met des pleyns grond moest gelijk gemaakt werden.
7. Uytgekapte wegh langs de bergen.
8. Geprojecteerde bern; gelijk mede
9. Alwaar de spijs van No. 10 moet werden gedragen, en een muur gemetselt, om het afregenen van de spijs te verhoeden.
11. Twee Portugeesche vervallen rondeelen.
12. Zijn 4 trappen om op den berg te koomen.
13. Portugeesche vervalle borstweer.
14. Rijs, en nely pakhuys.
15. Sout pakhuys.
16. Corps de guardes.
17. Sergiants kamer.
18. Wapen en kruytkamer.
19. Corps de guardes.
20. 'T Huys van den gesaghebber; staande 25 roeden van 't fort.
21. Provisioneel pakhuys, daar aan een kamer voor den schrijver.
22. Nieuw geprojecteerde rondeel.

De oppervlakte van den berg A is 52 voeten boven 't rivier water, en 15 voeten lager als seekeren bergh gelegen tusschen Z. ten O, en Z.Z.O. op de distantie van 250 roeden van de selvige bergh.

NB: Alles met geel afgeset, beduyt concepten, waar aan gelijk ook aan de gracht om 't fort nog niet begonnen is. B. De dubbelde linie met geel afgeset op den top des bergs; streckende de aangevulde aarde niet verder als met root is afgeset.

[wordt vervolgd met] technische specificaties van het profiel:
[continues with] technical specifications of the profile:

a.x. De oppervlakte hoog boven 't riv: wat: 52 (voet).
a.b. Den aanleg van de borstweer 7 (voet).
d.e. De binnenhoogte van de borstweer boven de bank 4½ (voet).
a.e. De hoogte van 2 banken op den andere 1½ (voet).
g.h. De bern van t' boven fort 42 (voet).
z.i. De gangh tusschen het beneden en boven fort 18 (voet).
o.i. Gehelen aanleg des beneden wals 31(voet).
o.k. De hoogte van ditto wal, gelijk zijnde aan 1.a 12 (voet).
y.k. Dikte des borstweers 4 (voet).
y.m. De binnenhoogte des borstweers 4 (voet).
o.q. Breete des berns tusschen de gracht 36 (voet).
q.r. Bovenbreete van de gracht 60 (voet).
t.s. Onderbreete van de gracht 40 (voet).
t.v. of w.s Diepte van de gracht 18 (voet).

Geografische namen en overige kaartinschriften/ Geographical names and other inscriptions on the map:

Naam op de kaart/ Name on map	*Huidige naam/ Present name*	*Positie/ Position*
De Fortresse *BATACALO*	<Batticaloa> (fort/fortress)	07-43N/81-42E
DE FORTRESSE KALTURE	<Kalutara> (fort/fortress)	06-35N/79-58E

PITTÚANCARRE

Legt 1 à 1½ Myl: ten Noord oosten van Calitture

Roeden.

1 2 4 6 8 10 12

PITTIGELLE

Legt N.N. oost van Galle, waar passing 6 myl; af 1 à 2 myl ten Oosten van Mapúlégam.

Dese Baggersje is gelegen op een Alleen Baggie, waar opgemaakt door de Letters a b c d afgebeelt word.

A, is een berge, en groote bogge op de kant van de Zee; Alwaer ende hare Compagnie op de dese Baggersje Wagt te dienen Commandieren.

dese Baggersje is een zee arm langh, aande entrecten groote regen van dese baggersje haer Zeijen als een zeer diep Lantsdiep.

De diepte aande Landt is 9 voeten.
De Wijdte . . . . . 12 voeten.

B de waterpoel aan de oost zijde Baggie.

Roeden.

5 10 20 30

MAPÚLÉGAM

is gelegen ontrent 6 à 7 Myl N.N. oost van Galle.

Roeden.

5 10 20

Dese Revier is de Myl: ten Noorden van Galle.

Dese Revier is de Myl: ten Noorden van Galle.

De Baggersje legt met haer gaan van een berg en bogt, waer op een oude plantage van de selfde gaand Boven de Pallisaden sijn opgeworden, Ende dat de Soldaten daer binnen staande geen Gelegenheyt hebben, om waargenomen van de baggie gelyk de linien a b c d e f verthoont Legt het wel gelegentheyt, maer aan de overzijde van de Revier is een Berken van ontrent 200 Roeden.

De Approuering e b i k is gedaen met Pallisaden waarbinnen stelle dwinghers geen 3 Regimenten die sijn stellende gaand geen Soldaten.

l. is Regiment van den Opsiender } met Berken van
m. dito . . . voor de Regiment } omringde.
n. Corps de Guardt
o. een Fransse Feldwagt
p. Lang het Baggie
q. als Regiment Comandeje
r. een soone Wagt
S. een Bordes. t. den ingangh.

De lengthe der gedroomde soon is 2 Bogen van den berge en vaste Revier verder dese aude Baggie maer als 6 voeten Breet de gelegde zeande gelaeyt Breyde de Baggie. Dese Rivier Loopt myl de Baggie en loopt by Gandure in Zee.

ACCÚRAS

Legt ontrent 5 myl N.N. west van Matúre.

Dese Baggie legt op een verhoven plaates in de midden van een ingaand Vlaktje is omringt met een Boschagie van Cokernoot gelyk de gantse oppe Lante ontrent verthoont. Dese contient 4 voeten Langh 2½ voeten.

het water is 2 voeten 9 quene en de grondt is de deelangh van de Boschagie 2 grote 2 voeten.

De Boschagie van binnen is met seven met pallisaden.

a. is Remand Pallisaje } met Segatten
b. Corps de Guardie } omringt en soone
c. een Soldaats Comandje } gelaet
d. is Wachthuys
e. De waterpoel
f. De ingangh Sonder deure
g. dwarspasse der gedroomde soldaten
h. is Segatten voor de Pallisaden

Roeden.

5 10 20

I-23n I, II, III, IV (NA 4.VEL-1076).

[1] Pittuancarre leyt 1 a 1½ mijl int noordoosten van Caliture [2] Pittigelle leyt n.n. oost van Gale, naar gissing 6 mijl; of na 1 a 2 mijl, int n. westen van Mapulegam [3] Mapulegam is gelegen omtrent 6 a 7 mijl n.n. oost van Gale [4] Accuras leyt omtrent 5 mijl n.n. west van Mature.

[1] Pittuancarre is 1-1½ miles to the north-east of Caliture [2] Pittigelle is to the north-northeast of Gale, 6 miles to the guess; or 1-2 miles to the north-west of Mapulegam [3] Mapulegam is located about 6-7 miles to the north-northeast of Gale [4] Accuras is about 5 miles to the north-northwest of Mature.

[1] Schaalstok van 12 roeden = [ca. 1 : 400].
[1] Scale-bar of 12 roeden = [approx. 1 : 400].

[2] Schaalstok van 30 roeden = [ca. 1 : 1.400].
[2] Scale-bar of 30 roeden = [approx. 1 : 1,400].

[3] Schaalstok van 20 roeden = [ca. 1 : 900].
[3] Scale-bar of 20 roeden = [approx. 1 : 900].

[4] Schaalstok van 20 roeden = [ca. 1 : 1.000].
[4] Scale-bar of 20 roeden = [approx. 1 : 1,000].

4 kaarten : ingekleurd; 53 x 75 cm.
4 maps : coloured; 53 x 75 cm.

Nummer: [rechtsboven]: 23n.
Number: [top right]: 23n.

Oriëntatie: [2-4] het noorden is boven.
Orientation: [2-4] north is up.

Blad I-23n (inhoudsopgave 1806: 'No. 23n. Platte gronden van Pittuancarre, Pittigelle, Mapulegam en Accuras.') geeft linksonder en rechts drie situatiekaartjes van kleine versterkingen in het binnenland van het commandement Galle: 'Pittigelle', 'Mapulegam' en 'Accuras'. Het vierde kaartje, linksboven, laat alleen de omtrekken zien van een fort 'Pittuancarre' (nabij het tegenwoordige Diyagama), op 1 à 1,5 mijl (1 Hollandse mijl = 5556 meter) ten noordoosten van Kalutara in de dessavonie van Colombo. Van dit laatste is allerminst zeker of het ooit werkelijk tot stand is gekomen; het ontbreken van elke annotatie en zelfs van de noordpijl op het kaartje doet vermoeden dat het hier om niet meer dan een schetsontwerp gaat.

Van het 'paggertje' (een met pallisaden versterkte aarden schans) 'Mapulegam' (Mapalagama), 6 à 7 mijl ten noordoosten van Galle, is meer met zekerheid bekend. Bij deze grenspost liet de Compagnie in 1760 de gezanten van de koning van Kandy ophalen voor overleg in Colombo met de Raad van Ceylon. De versterking was gelegen aan de Gongala-rivier nabij de 'Hooijberg' (Gongalakanda). De voorzieningen waren hier volgens de begeleidende tekst erg eenvoudig; de logementen van de opziener (l) en de sergeant (m) hadden bijvoorbeeld een dak van palmblad. De huisjes van de getrouwde militairen buiten het fortje stonden op een hoogte, omdat de rivier in het regenseizoen buiten haar oevers trad. Zo'n 1 à 2 mijl noordwestelijk van Mapalagama lag op een heuvel de post 'Pittigelle' (Pitigala), een aarden schans met vier punten en omgeven door een gracht. Tijdens de moessonperiode stond de omgeving grotendeels onder water. In deze wachtpost waren in 1759-1760 twaalf soldaten gelegerd, die onder bevel stonden van een sergeant. De bevelvoerende onderofficieren, gewoonlijk tevens de hoogsten in rang op de wachtposten in het binnenland, hadden veelal een Europese achtergrond, de manschappen waren vaak inheemsen of Maleiers uit de Indische Archipel.

'Accuras' (Akuressa) was een post aan de Nilwala-rivier, 5 mijl ten noord-noordwesten van Matara. Zoals bij Mapalagama, wordt in de verklaring weer melding gemaakt van huisjes voor de getrouwde soldaten, die hier tussen de schans en de rivier waren gelegen. In dit geval zullen het vooral 'lascorijnen' zijn geweest, inheemsen die als beroepssoldaat vrijwillig of op grond van feodale verplichtingen (herendiensten) bij de VOC dienst namen en daarvoor onderhoudsland kregen toegewezen. Omdat de Compagnie deze Singalese soldaten niet helemaal vertrouwde, werden ze meestal niet in de verst landinwaarts gelegen grensposten gestationeerd.

Below left and on the right, Sheet I-23n (index of 1806: 'No. 23n. Ground-plans of Pittuancarre, Pittigelle, Mapulegam and Accuras.') has three situation maps of small fortifications in the hinterland of the *Commandement* of Galle: *Pittigelle*, *Mapulegam*, and *Accuras*. The fourth map above left shows no more than the outlines of a small fort by the name of *Pittuancarre* (near present-day Diyagama), about one to one and a half miles (1 *Hollandse* mile = 5556 metres) north-east of Kalutara in the *Dessavonie* of Colombo. There is considerable doubt about whether the last-mentioned was ever really built; the lack of any annotation and even of the arrow indicating north on the small map suggests that this was never more than a rough draft.

More concrete facts are known of the *paggertje* (an earth redoubt topped by a palisade) *Mapulegam* (Mapalagama), six to seven miles north-east of Galle. In 1760, in the vicinity of this border post the Company had the ambassadors of the King of Kandy officially greeted on their way to Colombo for consultation with the Ceylon Council. The fortification was located on the Gongala River near the *Hooijberg* (Haycock, Gongalakanda). The accompanying text reveals that the facilities here were fairly basic; for instance the lodgings for the supervisor (l) and the sergeant (m) were thatched with palm fronds. The small houses of the married quarters outside the redoubt were built on a mound, because the river burst its banks in the rainy season. Some one to two miles north-west of Mapalagama stood the post *Pittigelle* (Pitigala), a four-cornered earth redoubt surrounded by a moat. During the monsoon most of the area around it was flooded. In 1759-1760, twelve soldiers were stationed here under the command of a sergeant. These warrant officers who were in command, indeed usually the highest rank in the military posts in the interior, almost all had a European background; the troops were often indigenous Ceylonese or Malays.

Accuras (Akuressa) was a post on the Nilwala River, some five miles north-west of Matara. As on the map of Mapalagama, the explanation mentions the married quarters, which here were situated between the redoubt and the river. In this case most of the soldiers will have been *lascorijnen*, men from the local population who served with the VOC as professional soldiers, either as volunteers or in fulfilment of their feudal obligations, and in return were given some land to provide for their livelihoods. Because the Company could not bring itself to trust these Singhalese soldiers entirely, they were usually not stationed at posts which lay deep in the interior.

Verklaring:
Explanations:

[2] [rechtsboven] een beschrijving en een legenda bij de letters a-d, A-B:
[2] [top right] a description and a key to the letters a-d, A-B:

Dit paggertje is gelegen op een kleyn bergjie; wiens oppervlakte door de letteren a, b, c, d afgebeelt wert.
A. is een hoogen en groote bergh op de kant van de rivier, klimmende seer langsaam op, die het paggertje schijnt te konnen commandeeren. Het paggertje is met een voet hoogh aarde omtrocken; waar tegen aan dat paggerstocken staan van een arm dik en dicker.
De diepte van de gracht is 4 voeten.
De wijdte ... 12 voeten.
B. De waterput, aan de voet vant bergjie.

[3] [rechtsonder] een legenda bij de letters a-t:
[3] [bottom right] a key to the letters a-t:

Dit paggertjie leyt int hangen van een hoogen bergh, wiens top men uyt alle plaatsen van des selfs grond boven de pallissaden siet uytsteken; zulx dat de soldaten daar binnen gants geen bedecking hebben aan weersijde van de pagger, gelijk de linien a.b.c, d.e.f. vertoont leyt het vol geberghte; maar aan de oversijde van de rivier is een vlakte van omtrent 300 roeden.
De afpaggering g.h.i.k. is gedaan met pallissaden welkers heele diameter geen 3 duymen dik sijn, hebbende gants geen borstweer.
l. T' Logiment voor den opsiender.
m. Ditto ... voor den sergeant (l-m) met bladen van boomen overdekt.
n. Corps de guardes.
o. Een provisie pakhuys.
p. Kruytkeldertjie.
q. Een sergiantscamertje.
r. Een steene trap.
s. Een bordes.
t. Den ingangh.

De huysjies der getrouwde staan in 't hangen van den bergh om vant rivier water, dat in de regentijt meer als 6 voeten boven de gelijke grondt opswelt, bevrijdt te blijven. Dese rivier komt uyt de Argas en loopt bij Gindure in Zee.

[4] [rechts] een beschrijving en een legenda bij de letters a-h:
[4] [right-hand side] a description and a key to the letters a-h:

Dese pagger leyt op een verheven plaats int midden van een ruyme vlakte; Is omtrocken met een borstweer van sodenwerk: gelijk de groene afgesette omtreck vertoont: breet omtrent 4 voeten, hoogh 2½ voeten. Het witte tusschen t groene en de gracht is de doceringh van de borstweer, zijnde 2 voeten. De borstweer van binnen is voorsien met pallissaden.
a. 'T Proviand pakhuys.
b. Corps de guardis.
c. Een sergiant camertjie (a-c) met Singalese muuren en stroo gedekt.
d. 'T Wachthuys.
e. De waterput.
f. De ingangh sonder deur.
g. Huysjies der getroude soldaten.
h. T' Logiment voor t' hooft aldaar.

Geografische namen en overige kaartinschriften/ Geographical names and other inscriptions on the map:

Naam op de kaart/ Name on map	*Huidige naam/ Present name*	*Positie/ Position*
PITTUANCARRE	<Diyagama> (fort/fortress)	06-38N/80-00E
PITTIGELLE	<Pitigala> (fort/fortress)	06-20N/80-13E
MAPULEGAM	<Mapalagama> (fort/fortress)	06-18N/80-17E
ACCURAS	<Akuressa> (fort/fortress)	06-05N/80-28E

HAKMAN

Legt 4 à 5 Myl N. ten Oosten van Matüre.

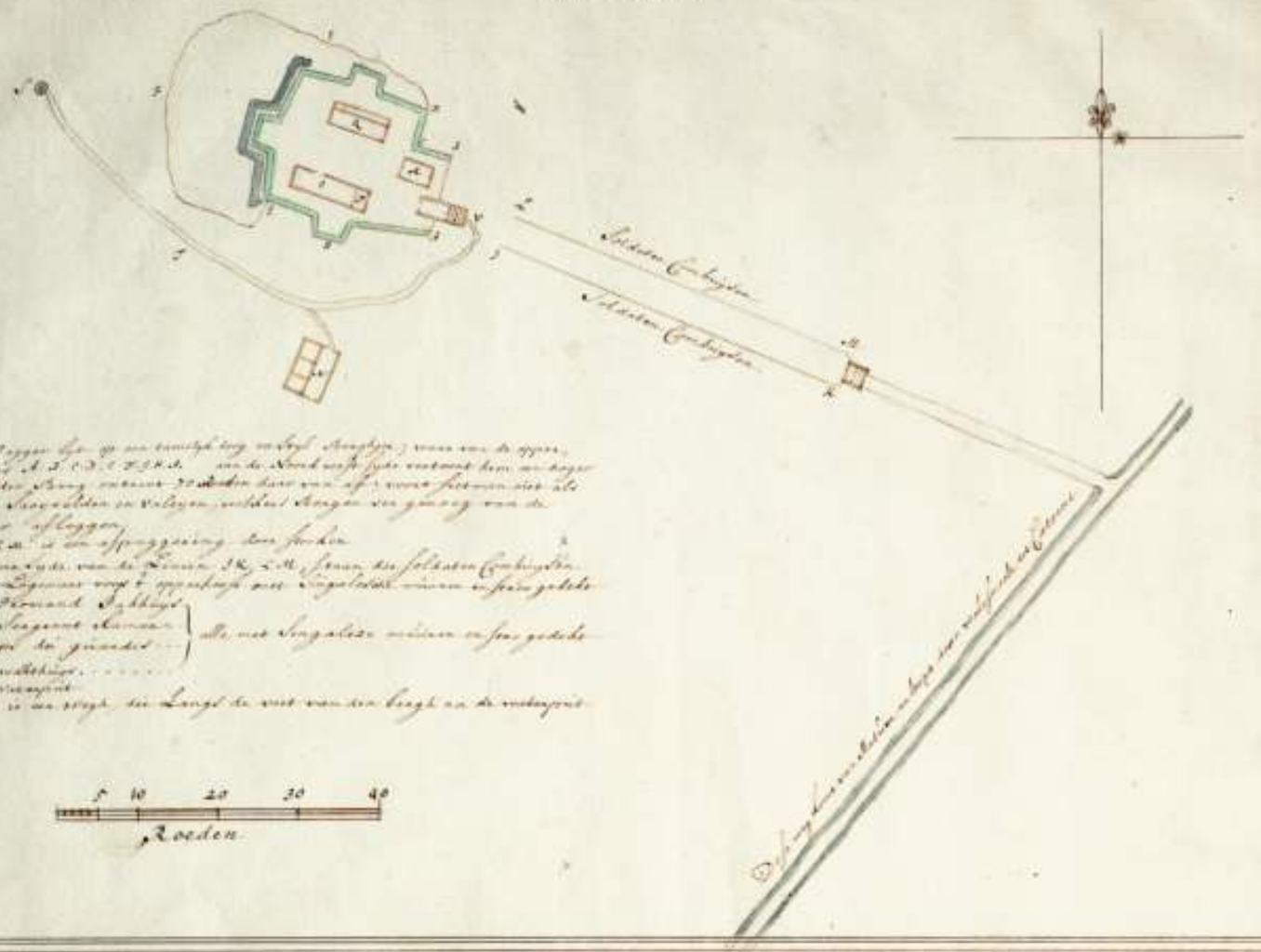

KATOENE

is gelegen ontrent 8 myl N. ten Oosten van Matüre

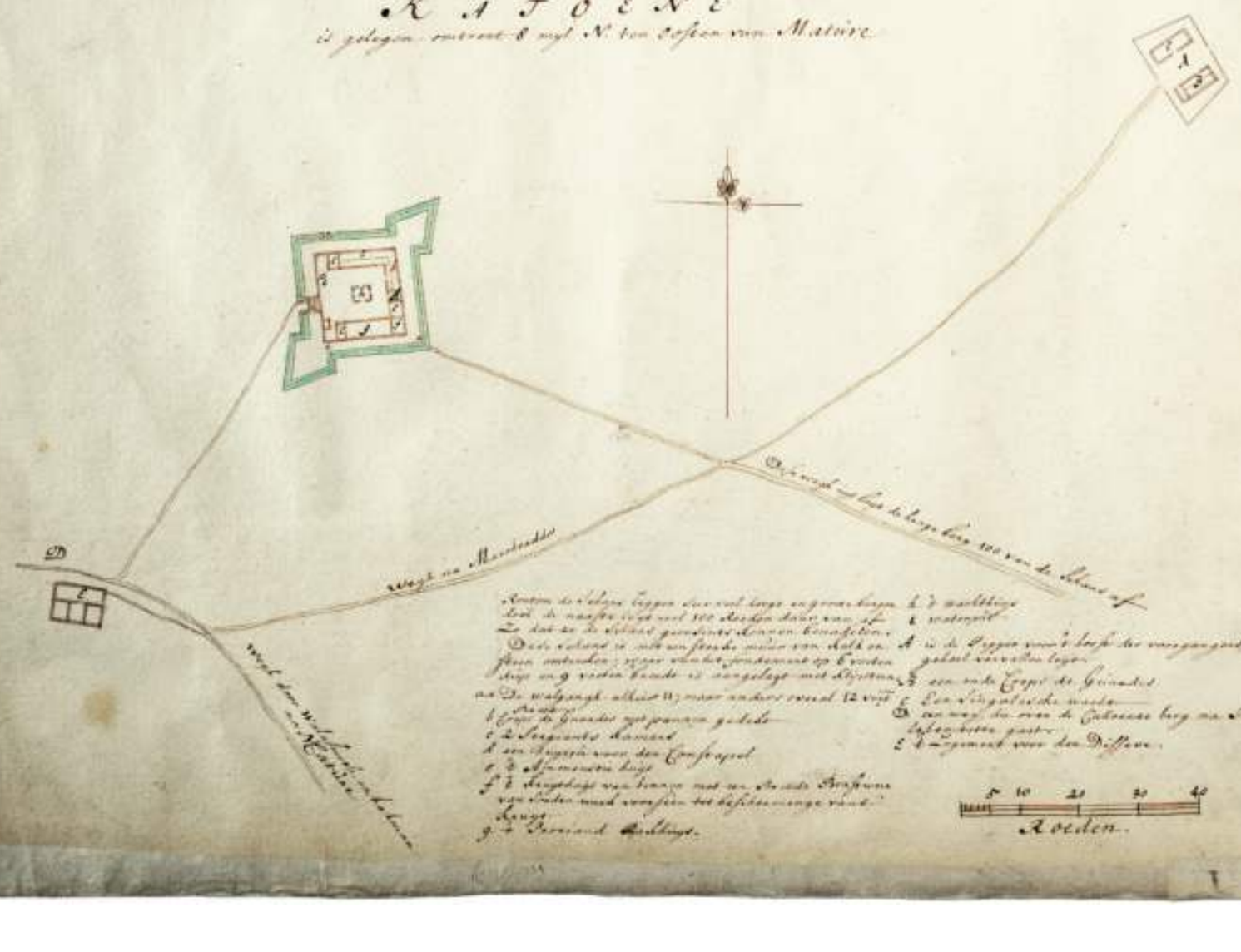

23.c.

CHINNEALETTE DELLE

ontrent 4 à 5 Myl Zeezwyden de Rivi: Tabacalo.

ERKELENCHENE.

Legt ontrent 4 Myl van Cotor, of ontrent 3 Myl van de Zuyd Spits van de Bay Pongocondo.

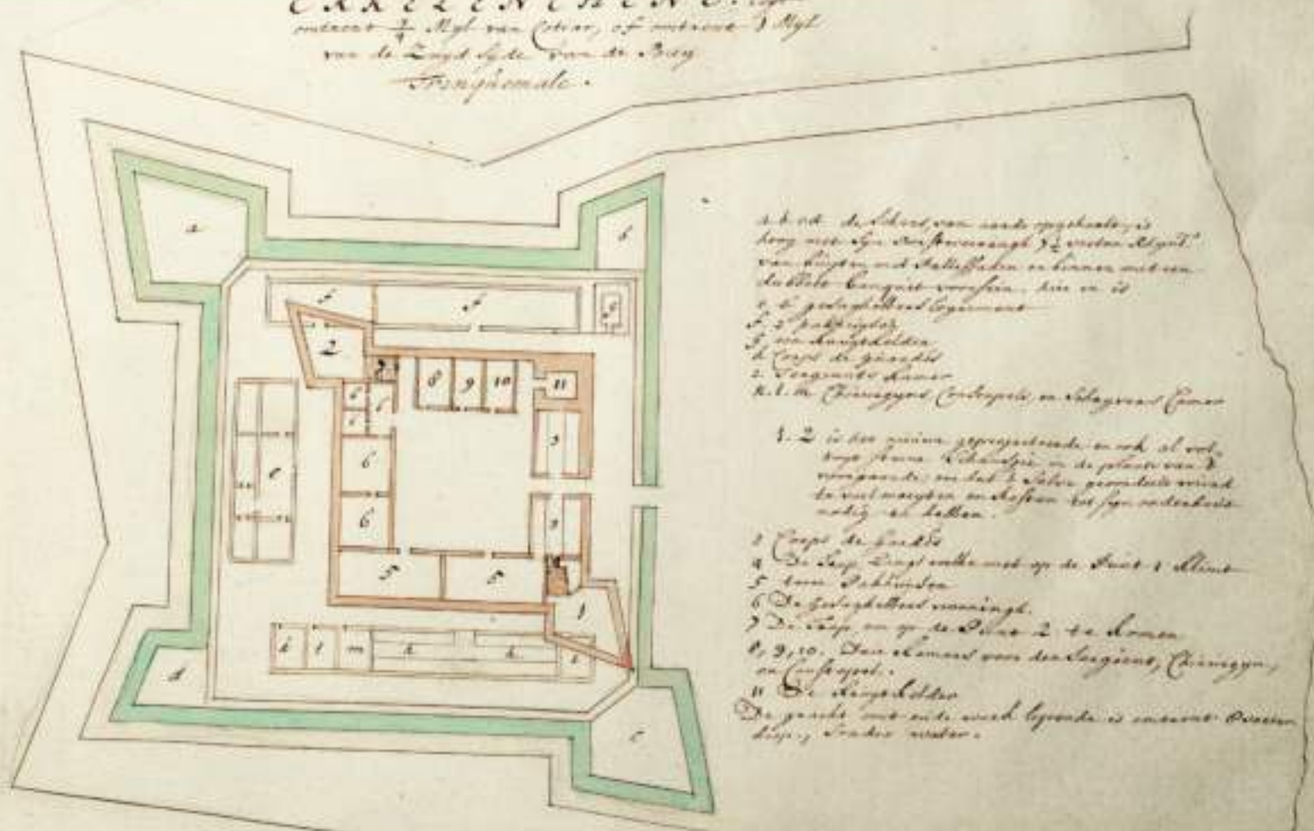

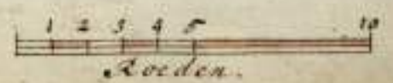

I-230 I, II, III, IV (NA 4.VEL-1075).

[1] Hakman leyt 4 a 5 mijl n. ten oosten van Mature [2] Chinnecalette Delle omtrent 4 a 5 mijl bezuyden de riv: Batacalo [3] Katoene is gelegen omtrent 8 mijl n. ten oosten van Mature [4] Erkelenchene leyt omtrent 3/4 mijl van Cotiar, of omtrent 1 mijl van de zuyd sijde van de bay Trinquenemale.

[1] Hakman is 4-5 miles to the north-east of Mature [2] Chinnecalette Delle about 4-5 miles to the south of the Batacalo River [3] Katoene is about 8 miles to the north-east of Mature [4] Erkelenchene is about 3/4 mile from Cotiar, or about 1 mile from the southern shore of Trinquenemale Bay.

[1] Schaalstok van 40 roeden = [ca. 1 : 2.150].
[1] Scale-bar of 40 roeden = [approx. 1 : 2,150].

[2] Schaalstok van 40 roeden = [ca. 1 : 2.300].
[2] Scale-bar of 40 roeden = [approx. 1 : 2,300].

[3] Schaalstok van 40 roeden = [ca. 1 : 2.000].
[3] Scale-bar of 40 roeden = [approx. 1 : 2,000].

[4] Schaalstok van 10 roeden = [ca. 1 : 500].
[4] Scale-bar of 10 roeden = [approx. 1 : 500].

3 kaarten en 1 plattegrond: ingekleurd; 53 75 cm.
3 maps and 1 plan: coloured; 53 x 75 cm.

Nummer: [rechtsboven]: 230.
Number: [top right]: 230.

Oriëntatie: [1, 3] het noorden is boven.
Orientation: [1, 3] north is up.

Op dit blad I-230 (inhoudsopgave 1806: No. 230. Platte gronden van Hakman, Chinnecalette Delle, Katoene, Erkelenchene.') bevinden zich links twee situatiekaartjes van versterkingen in het binnenland ten noordoosten van Matara, 'Hakman' en 'Katoene'. Rechtsboven is een situatiekaartje van het fortje 'Chinnecalette Delle' ten zuiden van Batticaloa weergegeven, rechtsonder een plattegrond van 'Erkelenchene', een versterking aan de zuidzijde van de baai van Trincomalee.

De 'pagger' (schans met palissade) 'Hakman' (Hakmana) lag op 4 à 5 mijl (1 Hollandse mijl = 5556 meter) ten noordoosten van Matara, ongeveer halverwege de route naar het grensfortje Katuwana in het dal van de Urubokka-rivier, dat toen de voornaamste toegang vormde van de compagnieslanden aan de zuidkust naar Kandyaans gebied in het binnenland. Binnen de veelhoekige omwalling zijn het proviandpakhuis (o), de sergeantswoning (p) en twee wachtverblijven (q, r) aangegeven; buiten de palissadering vond men het logement van het opperhoofd (n) en de onderkomens met 'combuijsen' voor de soldaten. Verder landinwaarts, op 8 mijl ten noordoosten van Matara, bevond zich bij het dorp 'Katoene' (Katuwana) het gelijknamige fortje dat hier de grens met Kandy bewaakte. De oudste vermelding van een veldschans op deze strategische locatie dateert al van 1661. Vanwege de gespannen verhouding met de koning van Kandy werd deze spoedig vervangen door een grotere permanente versterking, die in 1679 gereed kwam. Dit fort was uitgevoerd in natuursteen en lag op een hoogte aan de oostelijke oever van de Urubokka-rivier, die op dit kaartje echter niet is ingetekend. Het grondplan bestond uit een vierkant met twee diagonaal geplaatste hoekbastions, met op elk plaats voor zes kanonnen. De legenda vermeldt een met pannen gedekt 'Corps de Garde' (wachtverblijf, b), twee sergeantskamers (c), een huisje voor de konstabel (d), een ammunitiehuis (e), een kruithuis (f), een proviandpakhuis (g), een wachthuis (h) en een waterput (l). De bezetting bestond in de achttiende eeuw gemiddeld uit achttien en maximaal uit ca. 50 man. In 1761 werd Katuwana aan het begin van de oorlog tussen Kandy en de Compagnie door troepen van de koning overmeesterd, zoals korte tijd later ook Matara en Hanwella.

'Omtrent 4 à 5 Mijl' ten zuiden van de rivier van Batticaloa lag tussen de tegenwoordige plaatsjes Kallar en Koddaikallar de schans van 'Chinnacallete Delle', die ook op de kaart van blad I-23d is aangeduid (pag. 144). Naast de sergeantskamer aan het binnenterrein (e) wordt buiten het fort een kapiteinswoning (k) genoemd. Onder de reeks van klippen, die volgens de legenda de scheiding vormde tussen twee 'Soute Rivieren' (lagunes), zijn een batterij (n), een wachthuis (o) en een rijstpakhuis (p) ingetekend. Het fortje 'Erkelenchene' ten slotte bevond zich op ongeveer een mijl ten zuiden van de baai van Trincomalee nabij Kottiar en is als 'Erkelenche' aangegeven op de overzichtskaart van blad I-23b, pag. 140, en met de volledige naam op de kaart van blad I-23d, pag. 144. De plattegrond toont een klein stenen fort met twee diagonaal tegenover elkaar geplaatste bastions (1, 2), dat blijkens de verklaring omstreeks 1690 net was voltooid ter vervanging van een oudere en grotere aarden schans met vier bastions.

To the left on this Sheet I-230 (index of 1806: No. 230. Ground-plans of Hakman, Chinnecalette Delle, Katoene, Erkelenchene.') are two situation maps of the fortifications in the interior to the north-east of Matara, *Hakman* and *Katoene*. Above right is a similar map of the small fort of *Chinnecalette Delle* south of Batticaloa. Below right is a ground-plan of *Erkelenchene*, a fortification on the southern side of the Bay of Trincomalee.

The *pagger* (redoubt with palisade) *Hakman* (Hakmana) lay four to five miles (1 *Hollandse* mile = 5556 metres) to the north-east of Matara, more or less halfway along the route to the small border fort of Katuwana, in the valley of the Urubokka River, which was then the principal means of access from the Company lands on the south coast to the territory of Kandy in the interior. Inside its polygonal walls were a *proviandpakhuis* (the provisions store, o), the sergeant's house (p), and two guardhouses (q,r); outside the palisade was the house of the Chief Factor (n) and the lodgings with *combuijsen* (kitchens) for the troops. Farther inland, at some eight miles to the north-east of Matara, near the village of *Katoene* (Katuwana) stood the fort of the same name which guarded the border with Kandy. The oldest reference to a temporary field fort at this strategic position dates from as early as 1661. Because of the tense relationship with the King of Kandy, this was quickly replaced by a larger, permanent redoubt, which was completed in 1679. This fort was built of natural stone and was situated on a mound on the eastern bank of the Urubokka River, which however has not been drawn in on this map. The ground-plan consisted of a rectangle with two corner bastions placed diagonally opposite each other, each with an emplacement for six cannon. The Legend mentions a tiled *Corps de Garde* (guardroom) (b), two sergeant's rooms (c), a small house for the constable of the fort (d), an arsenal (e), a powder house (f), a provisions store (g), a guardhouse (h), and a well (l). During the eighteenth century on average the garrison consisted of eighteen men, with a maximum strength of about fifty. In 1761, on the outbreak of the war between Kandy and the Company, Katuwana was captured by the troops of the King, as were Matara and Hanwella a short time afterwards.

Roughly four to five miles to the south of the Batticaloa River, between the present-day villages of Kallar and Koddaikallar, lay the redoubt of *Chinnacallete Delle*, which is also marked on the map on Sheet I-23d (p. 144). As well as the sergeant's house on the inner court (e), outside the redoubt, a captain's residence (k) is marked. Along the string of rocks, which the Legend says seperated the two *Soute Riveren* (lagoons), a battery (n), a guardhouse (o), and a rice barn (p) are indicated. Finally the small fort of *Erkelenchene* was located about a mile south of the Bay of Trincomalee, near Kottiar; it is shown as *Erkelenche* on the overview map on Sheet I-23b (p. 140) and by its full name on Sheet I-23d (p. 144). The ground-plan reveals a small stone fort with two bastions placed diagonally across from each other (1, 2). According to the explanation it was completed around 1690 to replace an older, larger earth redoubt with four bastions.

Verklaring:
Explanations:

[1] [linksonder] een legenda bij de letters A-V:
[1] [bottom left] a key to the letters A-V:

Dese pagger lijt op een tamelijk hoog en stijl berghjie; waar van de oppervlakte is A.B.C.D.E.F.G.H.A. Aan de noordwest sijde vertoont hem een hoger en stijlder berg omtrent 70 roeden daar van af; voort siet men niet als groote saayvelden en valeyen, welkers bergen ver genoeg van de pagger afleggen.
I.K., L.M. is een afpaggering door stocken.
Aan weersijde van de linien I.K., L.M. staan der soldaten combuysen.
N. Is het logiment voor 't opperhooft met Singalesche muuren en stroo gedekt.
O. Het proviand pakhuys.
P. De sergiant kamer.
Q. Corps du guardes.
R. Het wachthuys (O-R) alle met Singaleze muuren en stro gedekt.
S. De waterput.
V.T.S. Is een wegh, die langs de voet van den bergh na de waterput gaat.

[2] [linksboven] een legenda bij de letters A, b-p:
[2] [top left] a key to the letters A, b-p:

A. Het aarde schansjie, waar van de wal met sijn borstweering hoogh is 11, en van boven dik 2 voet.
b. Pakhuysen.
c. Kruytkelder.
d. Corps de guardes.
e. De sergiants kamer
f. Chirurgijns en constapels kamer g. (b.-f.) met Singaleze muuren.
h. De tronk.
i. Een put met goed drinkwater.
k. De Capitains wooningh.
l. Is een scheydingh van clippen tusschen de 2 soute rivieren.
m.m. Genaamt de brugge dient tot passagie voor de inwoonders der provincie Carrewarre, Chiampanture en Accrepatta; en om dese passagie te defenderen is de battarij n voorsien en belegen met behoorlijk canon.
o. Corps de gardes.
p. Nely pakhuys (o-p) met Singalese muuren.

[3] [rechtsonder] een beschrijving en een legenda bij de letters a-i, A-E:
[3] [bottom right] a description and a key to the letters a-i, A-E:

Rontom de schans leggen seer veel hooge en groote bergen doch de naaste leyt wel 100 roeden daar van af zo dat ze de schans geensints konnen benadelen. Dese schans is met een sterke muur van kalk en steen omtrocken; waar van het fondament op 6 voeten diep en 9 voeten breedt is aangelegt met klipsteen.
a.a De walgangh alhier 11; maar anders overal 12 voet: breet.
b. Corps de guardes met pannen gedekt.
c. 2 Sergiants kamers.
d. Een huysjie voor den constapel.
e. 'T Ammonitie huys.
f. 'T Kruythuys van binnen met een breede borstweer van sooden werk voorsien tot bescherminge vant kruyt.
g. 'T Proviand pakhuys.
h 'T Wachthuys.
i. Waterput.
A. Is de pagger voor 't hooft der voorgangers, welke geheel vervallen leyt.
B. Een oude corps de guardes.
C. Een Singalesche wacht.
D. Een weg, die over de Cattoenze berg na Berelebemtotte gaat.
E. 'T Logiment voor den dissave.

[4] [rechts] een legenda bij de letters en cijfers a-m, 1-11:
[4] [right-hand side] a key to the letters and numbers a-m, 1-11:

a.b.c.d. De schans, van aarde opgehaalt, is hoog met sijn borstweeringh 7½ voeten Rhijnl. van buyten met pallissaden en binnen met een dubbelt banquet voorsien hier in is.
e. T' Gesaghebbers logiement.
f. 2 Pakhuysen.
g. Een kruytkelder.
h. Corps de guardes.
i. Sergiants kamer.
k.l.m. Chirurgijns, constapels en schrijvers camer.

1.2. Is het nieuwe geprojecteerde en ook al voltoyt steene schansje in de plaats van 't voorgaande; omdat 't selve geoordeelt wierd te veel moeyten en kosten tot sijn onderhout nodig te hebben.
3. Corps de gardes.
4. De trap, langs welke met op de punt 1 klimt.
5. Twee pakhuysen.
6. De gesaghebbers wooningh.
7. De trap om op de punt 2 te komen.
8,9,10. Drie kamers voor den sergient, chirurgijn, en constapel
11. De kruytkelder
De gracht omt oude werk lopende is omtrent 8 voeten diep, sonder water.

Geografische namen en overige kaartinschriften/ Geographical names and other inscriptions on the map:

Naam op de kaart/ Name on map	*Huidige naam/ Present name*	*Positie/ Position*
HAKMAN	<Hakmana> (fort/fortress)	06-05N/81-39E
CHINNECALETTE DELLE	<Kallar> (fort/fortress)	07-29N/81-48E
KATOENE	<Katuwana> (fort/fortress)	06-16N/80-41E
ERKELENCHENE	<nabij/near Mutur> (fort/fortress)	08-25N/81-13E

ARANDERE

4 gelegen Lugm. 30 Myl. oosten waarts van Negombo

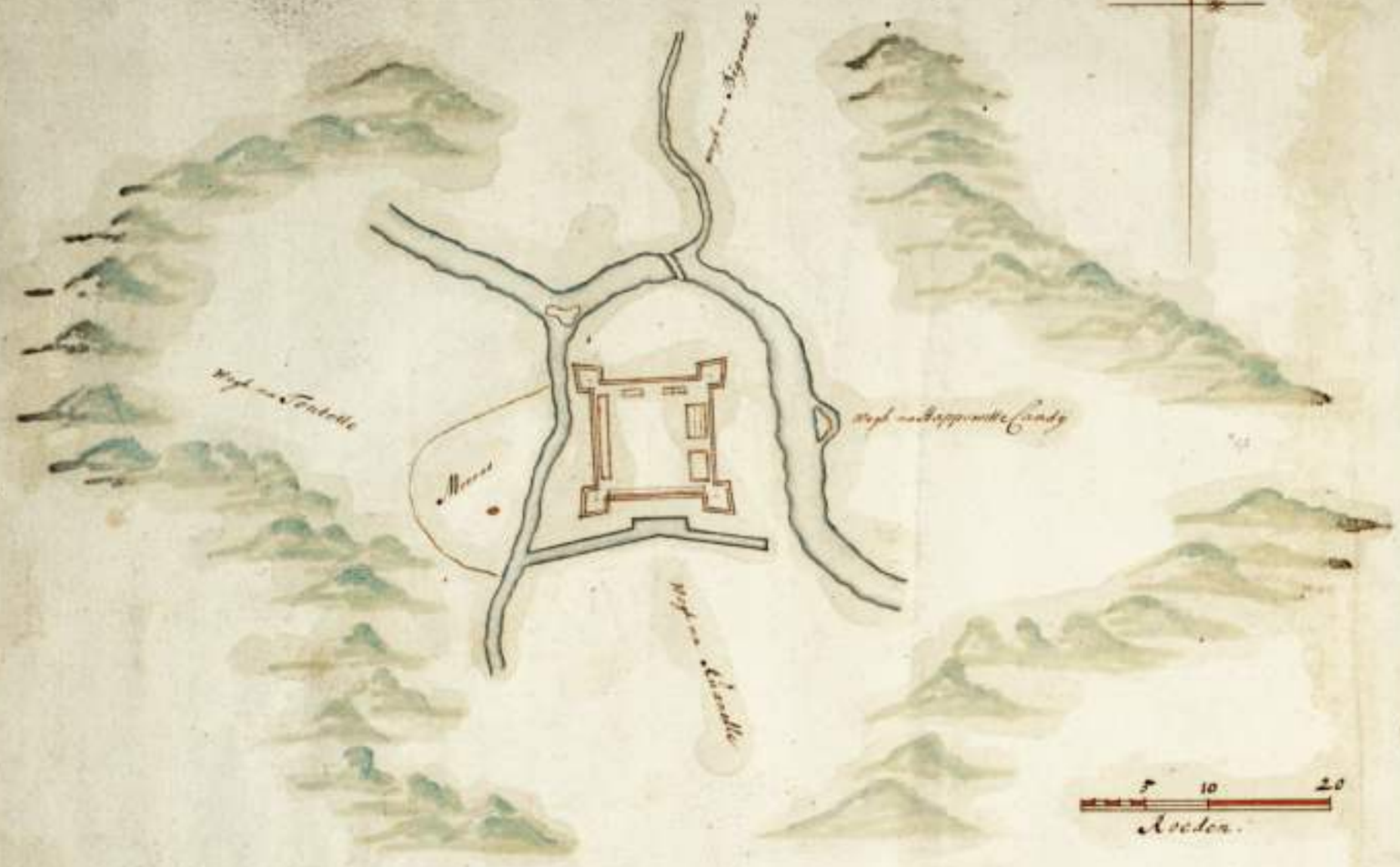

RUANELLE.

Legt ontrent 9 Myl, oost ten noorde Landdelyk, van Negombo

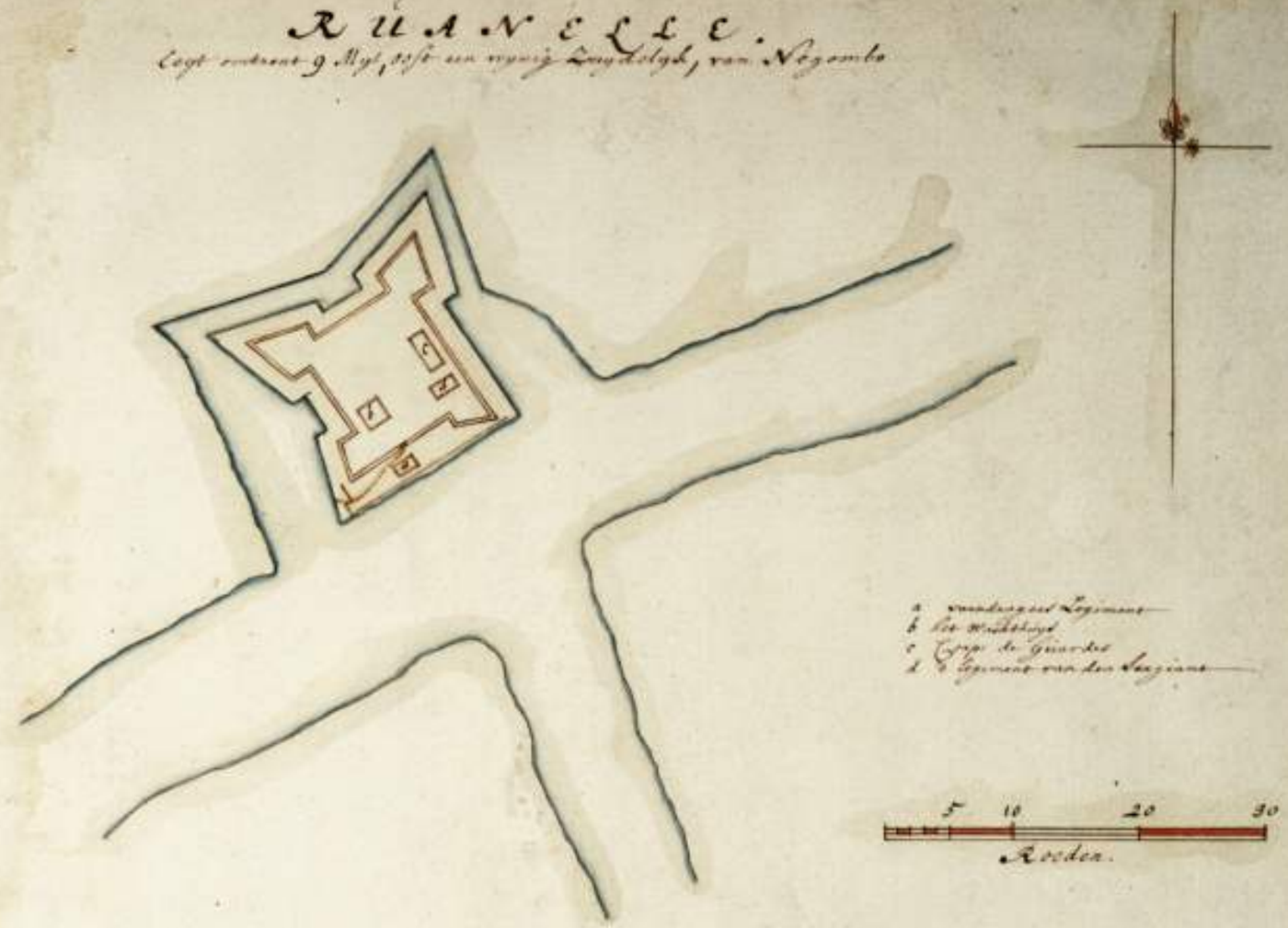

TONTOTTE.

Legt 9 à 10 Myl oost ten noorden Landdelyk, van Negombo
of ontrent N. weste 1 Myl van Arandere.

SITAVAQUE,

is gelegen ongevaar 8 myl, oost van Negombo, Colombo.

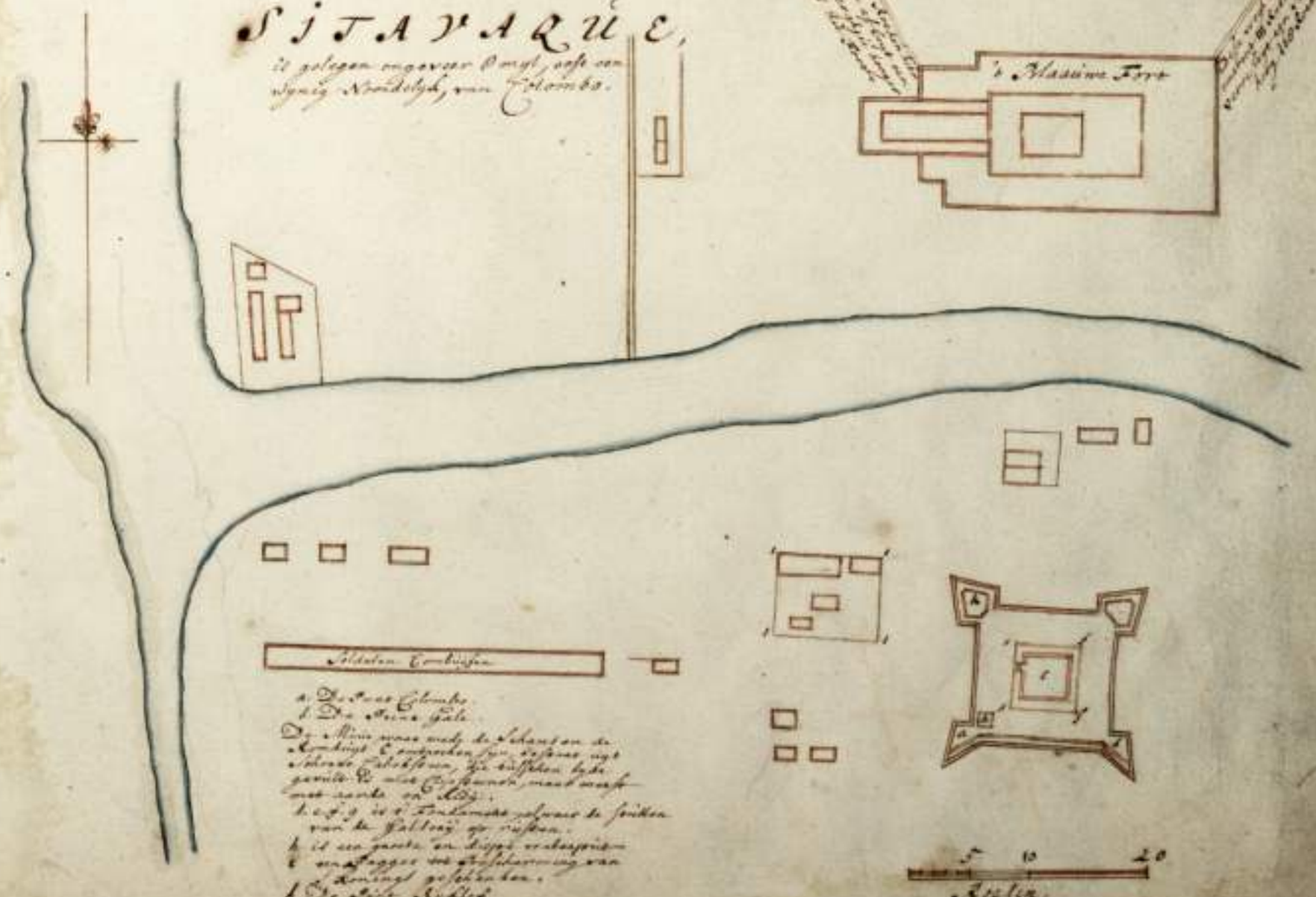

I-23p I, II, III, IV (NA 4.VEL-1074).

[1] Arandere is gelegen ruym 10 mijl oostwaarts van Negombo [2] Ruanelle leyt omtrent 9 mijl, oost een wijnig zuydelijk, van Negombo [3] Tontotte leyt 9 a 10 mijl, oost een wijnig noordelijk, van Negombo; of omtrent n.west 1 mijl van Arandere [4] Sitavaqua is gelegen ongeveer 8 mijl, oost een wijnig noordelijk, van Colombo.

[1] Arandere is situated a good 10 miles to the east of Negombo [2] Ruanelle is about 9 miles to the east-southeast of Negombo [3] Tontotte is 9-10 miles to the east-northeast of Negombo; or about 1 miles to the north-west of Arandere [4] Sitavaqua is situated about 8 miles to the east-northeast of Colombo.

[1] Schaalstok van 20 roeden = [ca. 1 : 1.250].
[1] Scale-bar of 20 roeden = [approx. 1 : 1,250].

[2] Schaalstok van 30 roeden = [ca. 1 : 1.200].
[2] Scale-bar of 30 roeden = [approx. 1 : 1,200].

[3] Schaalstok van 12 roeden = [ca. 1 : 500].
[3] Scale-bar of 12 roeden = [approx. 1 : 500].

[4] Schaalstok van 20 roeden = [ca. 1 : 1.250].
[4] Scale-bar of 20 roeden = [approx. 1 : 1,250].

3 kaarten en 1 aanzicht : ingekleurd; 53 x 75 cm.
3 maps and 1 view : coloured; 53 x 75 cm.

Nummer: [rechtsboven]: 23p.
Number: [top right]: 23p.

Oriëntatie: [1-2, 4] het noorden is boven.
Orientation: [1-2, 4] north is up.

De vier versterkingen die op blad I-23p (inhoudsopgave 1806: 'No. 23p. Platte gronden van Arandere, Ruanelle, Sitavaque en teekening van Tontotte.') zijn afgebeeld, 'Arandere' (Arandara), 'Ruanelle' (Ruwanwella), 'Tontote' (Tuntota) en 'Sitavaque' (Sitawaka), waren gelegen in het achterland van Colombo en Negombo, in het grensgebied met het koninkrijk Kandy.

Zoals bij de andere grensfortjes was hun militaire betekenis relatief beperkt; de functie van zulke permanente versterkingen was in de eerste plaats preventief en moest vooral verhinderen dat de koning macht over de Singalese bevolking in de compagnieslanden kon uitoefenen en zo de economische belangen van de VOC in dit belangrijkste productiegebied van kaneel schaden. De forten boden bescherming aan de kaneelschillers en bewaakten de grens en de toegangswegen naar de kust. Tijdens de eerste decennia van het compagniesbewind was de verhouding tot Kandy vaak zeer gespannen, maar na omstreeks 1680 kwam het geleidelijk aan tot een min of meer stabiele geopolitieke situatie gebaseerd op wederzijdse economische afhankelijkheid, die met verhoudingsgewijs korte onderbrekingen voortduurde tot de oorlog van 1761-1766. De meest vooruitgeschoven posten verloren hierdoor hun betekenis en werden nadien opgeheven, voor zover ze intussen niet al door Kandy waren bezet. Van de vier versterkingen op dit blad was ten tijde van het ontstaan van de *Atlas Isaak de Graaf* feitelijk alleen nog het grensfort van Sitawaka (Avissawella) in handen van de Compagnie.

Het fort van Arandara bevond zich ruim 10 mijl (1 Hollandse mijl = 5556 meter) ten oosten van Negombo aan een zijarm van de Kelani-rivier op het grondgebied van het koninkrijk Kandy. Deze grensversterking, van ca. 40 m in het vierkant en met vier hoekbastions, werd verlaten nadat in 1684 het fort van Hanwella was versterkt (zie blad I-23q, pag. 168). Arandara en het omringende gebied kwamen toen weer onder gezag van Kandy. Hetzelfde gold voor de versterkte wachtpost Tuntota op ongeveer een mijl ten westen van Arandara, waarvan op dit blad linksonder een interessante perspectieftekening is weergegeven, en voor het iets oudere fortje Ruwanwella aan de Kelani-rivier. De grens tussen het koninkrijk Kandy en de compagnieslanden werd hier nadien gemarkeerd door het fort van Sitawaka aan de gelijknamige zijarm van de Kelani-rivier, zo'n 8 mijl (ca. 44 km) ten oosten van Colombo nabij de tegenwoordige plaats Avissawella. Het bezat vier bastions, waarvan drie in de legenda bij het situatiekaartje rechtsonder worden benoemd: Colombo (a), Galle (b) en Rijklof (h), naar Rijklof van Goens. Het versterkte gebouw aangeduid als ''t Blaauwe Fort' bevond zich op Kandyaans gebied. Hier kregen de gezanten van de Compagnie tijdens de jaarlijkse hofreis naar het hof in Kandy (de pendant van het jaarlijkse gezantschap van de koning naar de gouverneur in Colombo) na de oversteek van de Sitavaka-rivier hun eerste ceremoniële ontvangst in het rijk, alvorens na enkele dagen of soms ook weken hun tocht voort te zetten naar de volgende halteplaats Ruwanwella.

The four forts illustrated on Sheet 23p (index of 1806: 'No. 23p. Ground-plans of Arandere, Ruanelle, Sitavaque and drawing of Tontotte.'), *Arandere* (Arandara), *Ruanelle* (Ruwanwella), *Tòntote* (Tuntota), and *Sitavaque* (Sitawaka), were situated in the hinterlands of Colombo and Negombo, in the border area with the Kingdom of Kandy.

As was the case of the other small border forts, their military importance was rather limited; the principal function of such permanent fortifications was preventative and they were above all intended to prevent the King exercising any authority over the Singhalese population in the Company territories and thereby damage the economic interests of the VOC in this heartland of the cinnamon production. The forts offered the cinnamon peelers protection and guarded the border and the access roads to the coast. During the first few decades of the Company administration, relations with Kandy were often extremely fraught, but some time around 1680 a more or less stable geopolitical situation based on reciprocal economic dependence began to emerge. This continued with relatively short interruptions until the 1761-1766 war. Under such peaceful conditions, the posts deepest in the countryside became obsolete and were gradually abandoned, if they had not yet been occupied by Kandy. Of the four fortifications depicted on this sheet, at the time of the compilation of the *Atlas of Isaak de Graaf* only the border fort of Sitawaka (Avissawella) was still in Company hands.

The fort at Aranadara lay a good 10 miles (1 *Hollandse* mile = 5556 metres) east of Negombo on a branch of the Kelani River and was actually situated in territory of the Kingdom of Kandy. This border fortification, which was built in the shape of a square measuring roughly 40 metres with four bastions at the corners, was abandoned after 1684, once the fort at Hanwella had been strengthened (see Sheet I-23q, p. 168). Aranda and the area around it then once more came under the authority of Kandy. This story was repeated at the fortified guard-post at Tuntota about a mile to the west of Aranadara, of which an interesting perspective drawing is reproduced below left, and also at the somewhat older small fort at Ruwanwella on the Kelani River. Thereafter the border between the Kingdom of Kandy and the Company lands was marked by the fort of Sitawaka on the similarly named branch of the Kelani River, about eight miles east of Colombo near the present town of Avissawella. It had four bastions, three of which are indicated by their names in the situation map below right: *Colombo* (a), *Galle* (b), and *Rijklof* (h), the latter named after Rijklof van Goens. The fortified building referred to as 't *Blauwe Fort* (the Blue Fort), was actually on Kandyan soil. It was here that, in the course of their yearly visit to the Kandyan Court (the counterpart of the annual embassy of the King to the Governor in Colombo), the ambassadors of the Company were offered their first ceremonial reception in the Kingdom after crossing the Sitavaka River, before they continued their journey after a few days or sometimes even weeks to the next halt at Ruwanwella.

Verklaring:
Explanations:

[2] [rechtsonder] een legenda bij de letters a-d:
[2] [bottom right] a key to the letters a-d:

a. Vaandragers logiment
b. Het wachthuys
c. Corps de guardes
d. 'T Logiment van den sergiant

[4] [linksonder] een legenda bij de letters a-k:
[4] [bottom left] a key to the letters a-k:

a. De punt Colombo
b. De punt Gale.
De muur, waar mede de schans en de ronduyt c omtrocken sijn, bestaat uyt schorze caboksteen, die tusschen bijde gevult is met clipsteenen, maar meest met aarde en kley. d.e.f.g. Is 't fondament, al waar de stutten van de galderij op rusten.
h. Is een groote en diepe waterput.
i. Een pagger tot bescherming van s konings geschenken.
k. De punt Rijklof.

Geografische namen en overige kaartinschriften/ Geographical names and other inscriptions on the map:

Naam op de kaart/ Name on map	*Huidige naam/ Present name*	*Positie/ Position*
ARANDERE	<Aranadara> (fort/fortress)	07-13N/80-20E
RUANELLE	<Ruwanwella> (fort/fortress)	07-02N/80-15E
TONTOTTE	<Tuntota> (fort/fortress)	07-16N/80-18E
SITAVAQUE	<Sitawaka> (fort/fortress)	06-57N/80-14E

De Schans
HANGWELLE

Rivier

De Schans
MALTUANE

Rivier

23.q.

Rivier

Rivier

I-23q I, II, III, IV (NA 4.VEL-1073).

[1] De schans Hangwelle [2] [De schans Hangwelle] [3] De schans Maltuane [4] [De schans Maltuane].

[1] The redoubt of Hangwelle [2] [The redoubt of Hangwelle] [3] The redoubt of Maltuane [4] [The redoubt of Maltuane].

[4] Schaalstok van 30 Rheinlantsche roeden, passende op beide dese grondt en verheven teekeningen [ca. 1 : 650].
[4] Scale-bar of 30 Rheinlantsche roeden, passende op beide dese grondt en verheven teekeningen [approx. 1 : 650].

4 plattegronden: ingekleurd; 53 x 75 cm.
4 plans: coloured; 53 x 75 cm.

Nummer: [rechtsboven]: 23q.
Number: [top right]: 23q.

Oriëntatie: [1-2] het noorden is rechtsonder [3-4] het noorden is links.
Orientation: [1-2] north is bottom right [3-4] north is left.

Blad I-23q (inhoudsopgave 1806: 'No. 23q. Platte gronden en teekeningen van Hangwelle en Multuane.') geeft boven een op het zuidwesten georiënteerde plattegrond en perspectieftekening van het nieuwe fort van 'Hangwelle' (Hanwella), ca. 25 km oostelijk van Colombo aan de Kelani-rivier, en onder een plattegrond en perspectiefaanzicht met oriëntatie op het oosten van de versterking te 'Maltuane' (Malwana), enkele mijlen verder stroomafwaarts aan de Kelani tussen Colombo en Hanwella. Beide weergaven zijn waarschijnlijk ontwerptekeningen van omstreeks 1684, toen deze versterkingen werden vernieuwd en uitgebreid; de uitvoerige legenda's bij de plattegronden vermelden naast een benoeming van de gebouwen binnen de forten ook de muurdikten en de walprofielen.

Hanwella diende als eerste buffer bij een eventuele aanval op Colombo vanuit het binnenland. Het vijfhoekige fort was in steen opgetrokken, maar kreeg in afwijking tot de ontwerptekening op dit blad uiteindelijk aan de rivierzijde twee halve hoekbastions en op de punt daartussen een extra bolwerk. Aangegeven zijn onder meer de vertrekken van de 'vaandrager' of vaandrig (a) en de wacht (b), het kruithuis (c) en een pakhuis (d). Direct buiten het fort lagen het logement van het opperhoofd (f) en een gastenverblijf voor hoge gezagsdragers (g). Met Katuwana (zie blad I-230, pag. 164) en Matara werd Hanwella in 1761 veroverd door Kandyaanse troepen en enige tijd bezet gehouden, maar na dit aanvangssucces slaagden de Kandyanen er vervolgens niet in verder op te rukken naar Colombo. 'Maltuane' of Malwana was kleiner dan Hanwella. Binnen de vierkante omwalling met hoekbastions, waarvan twee halve, bevonden zich een pakhuis (a), een kruithuis (b), een sergeantskamertje (c) en een chirurgijnskamer (d), alle met pannen daken. Ten zuiden van de schans stond het logement van het opperhoofd (h) en waren de verblijven met keukens en moestuinen voor de soldaten.

Above Sheet I-23q (index of 1806: 'No. 23q. Ground-plans and drawings of Hangwelle and Multuane.') gives a south-west oriented ground-plan and perspective drawing of the new fort of *Hangwelle* (Hanwella), on the Kelani River some 25 kilometres east of Colombo, and below is a ground-plan and perspective view, oriented to the east, of the fort at *Maltuane* (Malwana), a few miles farther downstream on the Kelani between Colombo and Hanwella. Both renderings are probably drafts dating from around 1684, when these fortifications were rebuilt and extended; besides identifying the buildings in the forts, the lengthy explanations on the ground-plans also give the thickness and the vertical section of the walls.

Hanwella was a first line of defence against any eventual attack on Colombo from the interior. The pentagonal fort was built of stone, but deviating from the draft on this sheet it was finally provided with two corner half-bastions on the side of the river and an extra bulwark in between. Among the places indicated are the lodgings of the *vaandrager* or *vaandrig* (subaltern) (a) and the watch (b), the powder-house (c) and a warehouse (d). Directly outside the fort were the residence of the Chief Factor (f) and lodgings for high-ranking officials (g). With Katuwana (see I-230, p. 164) and Matara, Hanwella was captured by Kandyan troops in 1761 and thereafter occupied for a while. After this initial success, however, the Kandyans never did succeed in advancing on Colombo. *Maltuane* or Malwana was smaller than Hanwella. Within its rectangular walls strengthened by corner bastions, of which two were half-bastions, were a warehouse (a), a powder house (b), a small room for the sergeant (c), and a surgeon's office (d), all with tiled roofs. South of the redoubt were the lodgings of the Chief Factor (h), and the accommodation with kitchens and vegetable gardens for the soldiers.

Verklaring:
Explanations:

[1] [linksboven] een profiel van de schans met een legenda bij de letters a-p:
[1] [top left] a profile of the redoubt with a key to the letters a-p:

a.b. De landgrond.
b.c.d.c. De gracht.
e.f. De bern.
f.g.h.i.k.l.m. De wal met sijn dubbeld banquet.
m.n. De grond binnen de schans even hoog wesende met de bern.
o.p. Hoogte van t' rivier water.

[rechtsboven] een legenda bij de letters a-h en een specificatie van de 'Dikte van de borstweringh':
[top right] a key to the letters a-h and a specification of the 'Dikte van de borstweringh':

De schans, die int' midden van een ruyme vlakte leyd, sonder dat men voor de bergen, die aan de Z.W. sijde meer dan 200 roeden van daar leggen eenigsints behoeft de vreesen is met een borstweering van soodenwerk, gelijk de groene afgesetten omtreck aanwijst, omtrocken: rontom beplant met capok boomen en andere palissaden van stocken toebereyd daar tusschen, waarvan het meeste gedeelten is vergaan en vant' ongedierte opgegeten.
a. T' Logement voor den vaandrager.
b. Een corps du guarde.
c. Kruythuys met pannen gedekt.
d. Een provisie pakhuys.
e. Een corps du guarde.
f. T Logement voor t' opperhooft.
g. Een huys tot gerief van de landvoogt.
h. Den ingang.

Dikte van de borstweringh.

i.k.	2	v.w.	2
k.l.	4	w.x.	2
l.m.	4	x.y.	3
m.n.	3	y.z.	3
n.o.	2	z.a.	2½
o.p.	1½	a.b.	2
p.q.	2	b.c.	2
q.r.	2½	c.d.	2½
r.s.	3	d.e.	2½
s.t.	2	e.i.	2
t.v.	2		

[3] [linksonder] een profiel van de schans met een legenda bij de letters a-m:
[3] [bottom left] a profile of the schans with a key to the letters a-m:

a.b. Landgrond.
b.c. De gracht.
c.d. De bern d.e.f.g.h.i. De wal met sijn banket.
i.k. De grond binnen de schans even hoogh sijnde met de bern.
l.m. Hoogte van t' rivierwater.

[rechtsboven] een beschrijving, een legenda bij de letters A, a-g en een specificatie van de 'Borstweerings dikte':
[top right] a description, a key to the letters A, a-g, and a specification of the 'Borstweerings dikte':

Rontom deeze schans leyt een ruyme vlakte, sonder eenige verheeve plaats, die deselve hindernis kan toebrengen. De groene afgesette omtrek beteekent dat de schans met een borstweer van zodewerk is omtrocken, welke 3½ voet hooger als t' banquet komt. Zijnde ook rontom bepland met capokboomen, welcke de rechtstaande borstweering tegen de harde regen, die het zodewerk ontbind en doet ter neder-storten, veel beschermt.
A. De gracht die om de schans heen doorgaans droog leyt, en welcke sonder beletsel van clippen so diep sou konnen gegraven werden dat het water van de spruyt daar in bequaamlijk soude kunnen vloeyen.
a. Een nieuw provisy pakhuys.
b. Een kruyt-huysje met pannen gedekt.
c. Sergiants kamertje.
d. Het chirurgijns camertje.
e. Een wachthuysje.
f. Een ammonitiehuysje.
g. Een ravelijn.
h. T Logiment vant' opperhooft.

Borstweerings dikte.

Van	i.k.	4 voeten	van	r.s.	2¼ voeten
	k.l.	4		s.t.	2
	l.m.	3		t.v.	2
	m.n.	3		v.w.	2
	n.o.	3		w.x.	2
	o.p.	3		x.y.	2
	p.q.	3½		y.z.	3
	q.r.	3½		z.i.	2

Geografische namen en overige kaartinschriften/
Geographical names and other inscriptions on the map:

Naam op de kaart/ Name on map	*Huidige naam/ Present name*	*Positie/ Position*
De Schans *HANGWELLE*	<Hanwella> (fort/fortress)	06-53N/80-05E
De Schans *MALTUANE*	<Malwana> (fort/fortress)	06-54N/80-01E

23.
JAFFANAPAT-
-NAM
Duytsche Mylen 15 voor een Graade

I-23r (NA 4.VEL-995).

[Kaart van Jaffanapatnam en onderhorige landen en eilanden].

[Map of Jaffanapatnam and subordinate lands and islands].

Schaalstok van 4 Duytsche mijlen 15 mijlen voor een graadt = [ca. 1 : 175.000].
Scale-bar of 4 Duytsche mijlen 15 mijlen voor een graadt = [approx. 1 : 175,000].

1 kaart: ingekleurd; 52,5 x 74,5 cm.
1 map: coloured; 52.5 x 74.5 cm.

Nummer: [rechtsboven]: 23r.
Number: [top right]: 23r.

Oriëntatie: het noorden is boven.
Orientation: north is up.

De kaart op blad I-23r (inhoudsopgave 1806: 'No. 23r. Jaffanapatnam.') bedekt het schiereiland van 'Jaffanapatnam' (Jaffnapatnam, Jaffna), in het gelijknamige commandement in het noorden van Ceylon, met de aangrenzende eilanden en het zuidelijk aansluitende deel van de Vanni-districten.

Over deze voornamelijk door 'Malabaren' (Tamils) bewoonde landstreek verscheen in 1672 onder de titel *Beschryvinge van de Oost-Indische Kusten Malabar en Choromandel en het magtige eyland Ceylon* een uitvoerige verhandeling van de predikant Philippus Baldaeus, die hier in de eerste jaren na de verovering op de Portugezen in 1658 in opdracht van Rijklof van Goens tot 1665 werkzaam was geweest. De Portugezen bezaten sinds 1591 territoriale rechten in het koninkrijk Jaffnapatnam en hadden hier sindsdien met grote voortvarendheid de katholieke missie en het godsdienstonderwijs bedreven, als resultaat waarvan het christendom en de Portugese taal halverwege de zeventiende eeuw hier al wijd verbreid waren onder de inheemse bevolking. Bij zijn komst op Jaffnapatnam vond Baldaeus daar meer dan 100.000 Tamil-christenen, behorende bij 35 kerkgemeenten. Van Goens onderkende het belang hiervan en wees Baldaeus aan de kerken en scholen in stand te houden, mede als instrumenten om de bevolking – na bekering tot het (gereformeerde) protestantisme – aan het compagniesbewind te binden.

Volgens de opgave van Baldaeus van 1662 bestond het voormalige koninkrijk Jaffnapatnam uit vier provincies, die tezamen 159 dorpen en 35 kerken en scholen telden. De kerken en scholen waren nadien ook in de Nederlandse periode nauw met elkaar verbonden. De kaart van Jaffnapatnam vermeldt de namen van de provincies, 'Welligamo', 'Tinmeraetchie', 'Warmoraetchie' en 'Patchielapaly', en van de belangrijkste plaatsen. Tot Jaffnapatnam behoorden verder zes bewoonde eilanden ten westen van het schiereiland, namelijk 'Caredive' of 'Amsterdam' (Karaitivu), 'Annelledive' of 'Rotterdam' (Anailativu), 'Nanedive' of 'Haarlem' (Nayinativu), 'Ponneeredive' of 'Middelburgh' (Punkudutivu), 'Tanedive' of 'Leyden' (Velanai, Kayts) en 'Nairendivo' of 'Delft' (Delft). Het laatstgenoemde en ook tegenwoordig nog onder zijn Nederlandse naam bekende eiland ligt verder ten zuidwesten van 'Middelburgh' en valt net buiten deze kaart, maar is wel te zien op de overzichtskaarten van blad I-23c (pag. 142) en op blad I-23u (pag. 176), waar het in beide gevallen is aangeduid als 'Nerredive'. In de achttiende eeuw gebruikte de Compagnie deze afgelegen plaats om paarden te fokken. Apart gemarkeerd met vlaggen in de kaart is de ligging van de drie forten 'Punta das Pedras' (Point Pedro) op de noordkust, 'Hammenhiel' in de passage tussen de eilanden 'Amsterdam' en 'Leyden', en 'T Fort Jaffanapatnam'.

De bevolkingsdichtheid was het hoogst in de provincie 'Welligamo', met in totaal vijftien kerken en scholen. Jaarlijks visiteerden een of twee predikanten alle scholen op het schiereiland Jaffnapatnam en op de eilanden. In 1661 waren er volgens Baldaeus al 89.000 protestantse christenen en 12.000 leerlingen op de scholen, twee jaar later telde hij 93.400 bekeerlingen en 15.012 schoolkinderen. In de periode 1690-1723 was in 'Nallore' (Nallur, Nellur), een plaatsje iets ten oosten van de stad Jaffnapatnam en in deze kaart afzonderlijk aangegeven, zelfs een eigen 'Malabaars' seminarium gevestigd. Hier werden zoons van hoofden en andere aanzienlijken opgeleid tot catechist, predikant of tolk. Een tweede seminarium bevond zich van 1696-1796 in Colombo. Overigens nam later in de compagniestijd ook buiten Baldaeus' werkterrein het aantal protestantse christenen op Ceylon nog aanzienlijk toe, in het bijzonder in het zuidwestelijke kustgebied. Dat het in de meeste gevallen daarbij slechts om bekeringen in naam ging, ingegeven door de maatschappelijke vereisten onder het Nederlandse koloniale bestel, bleek later uit het snelle verloop van het gereformeerde protestantisme na de val van het compagniebewind op Ceylon in 1796.

The map on Sheet I-23r (index of 1806: 'No. 23r. Jaffanapatnam.') covers the peninsula of Jaffanapatnam (*Jaffnapatnam*, Jaffna), in the *Commandement* of the same name in the north of Ceylon, including the adjacent islands and that part of the Vanni Districts which adjoins it in the south.

A comprehensive treatise on this region, which was (and is) principally inhabited by *Malabaren* (Tamils), by the Reverend Philippus Baldaeus was published in 1627 under the title *Beschryvinge van de Oost-Indische Kusten Malabar en Choromandel en het magtige eyland Ceylon* (Description of the East Indian Malabar and Coromandel Coasts and the mighty island of Ceylon). Baldaeus had worked here at the behest of Rijklof van Goens between 1658 and 1665, in the first years following the conquest from the Portuguese. Since 1591 the Portuguese had possessed territorial rights in the Kingdom of Jaffnapatnam and from that time had zealously cultivated the Roman Catholic mission and religious education, as a consequence of which by the middle of the seventeenth century Christianity and the Portuguese language were widely spread among the indigenous population. When he arrived in Jaffnapatnam, Baldaeus found more than 100,000 Tamil Christians, belonging to thirty-five parishes. Van Goens was well aware of the importance of this and instructed Baldaeus to maintain the churches and schools, as useful instrument by which to bind the people to the Company's rule – after they had been converted to (Reformed) Protestantism.

According to Baldaeus' 1662 report, the former Kingdom of Jaffnapatnam consisted of four provinces, which had between them 159 villages and thirty-five churches. As under the Portuguese, the churches and schools remained closely connected throughout the Dutch period. The map of Jaffnapatnam gives the names of the provinces: *Welligamo*, *Tinmeraetchie*, *Warmoraetchie*, and *Patchielapaly*, and also the most important places. Also belonging to Jaffnapatnam were six inhabited islands to the west of the peninsula, namely: *Caredive* or *Amsterdam* (Karaitivu), *Annelledive* or *Rotterdam* (Anailativu), *Nanedive* or *Haarlem* (Nayinativu), *Ponneeredive* or *Middelburgh* (Punkudutivu), *Tanedive* or *Leyden* (Velanai, Kayts), and *Nairendivo* or *Delft* (Delft). This last island, which nowadays is still known by its Dutch name, lies farther to the south-west of *Middelburgh* and just misses out being on this map, but can be seen on the overview maps on Sheet I-23c (p. 142) and on Sheet I-23u (p. 176), on which in both instances it is referred to as *Nerredive*. In the eighteenth century, the Company used this isolated place to breed horses. Marked separately on the map by flags are the three forts *Punta das Pedras* (Point Pedro) on the north coast, *Hammenhiel* between the islands Amsterdam and Leyden, and *T Fort Jaffanapatnam*.

Population densities were highest in the province of *Welligamo*, with a total of fifteen churches and schools. Every year two ministers visited all the schools on the Jaffnapatnam Peninsula and on the islands. In 1661, Baldaeus claimed that there were 89,000 Protestant Christians and 12,000 pupils in the schools; two years later he counted 93,400 converts and 15,012 schoolchildren. Between 1690 and 1723 in *Nallore* (Nallur, Nellur), a small place a little to the east of the town of Jaffnapatnam and noted separately on this map, there was even a *Malabaars* seminary. Here the sons of chiefs and other worthies were trained as catechists, preachers, or interpreters. Between 1696 and 1796 a second seminary existed in Colombo. Elsewhere in Ceylon, particularly in the coastal areas of the south-west, the number of Protestant Christians in Ceylon also rose quite considerably in the Dutch period. The proof that in most cases this was no more than a nominal conversion, a concession to the social demands under the Dutch colonial system, is shown by the rapid decline of Reformed Protestantism after the collapse of the Company's rule in Ceylon in 1796.

Geografische namen en overige kaartinschriften/ Geographical names and other inscriptions on the map:

Naam op de kaart/ Name on map	*Huidige naam/ Present name*	*Positie/ Position*
De twee Gebroeders	Iranaitivu Islands (eilanden)	09-16-30N/ 79-59E
Hoorn	Iranaitivu North (eiland/island)	09-17N/80-00E
Enchuysen	Iranaitivu South (eiland/island)	09-16N/79-58E
Welancoelao:	Vellankulam (plaats/settlement)	09-10N/80-07S
Commelancoene	Kumulamunai (plaats/settlement)	09-16N/80-06E
Riv. Commelancoenij	Pallavarayankaddu (rivier/river)	09-18N/80-07E
Kakedive	Kakkativu (eiland/island)	09-18N/80-04E
Irmedive	Erumativu (eiland/island)	09-20N/80-03E
Walepattecoedan	Valappadu (plaats/settlement)	09-21N/80-03E
Nagamoene	–	–
Iniquitammoene	–	–
Riv. Mandaela	Mandekal Aru (rivier/river)	09-26N/80-09E
Calimere	Kalmunai (plaats/settlement)	09-35N/80-03E
Candarimoenij	Kavutarimunai (plaats/settlement)	09-34N/80-06N
Chiangipittij	–	–
kerk van Poenery	<Pooneryn> (plaats/settlement)	09-30N/80-12E
Cattalampittij	–	–
T Chittys quartr.	–	–
Pallacattuvan	–	–
Soutpannen	–	–
Alanqucuny	–	–
Naloer	Nallur (plaats/settlement)	09-27N/80-15E
Inkelampittij	Erukkalampiddy (plaats/settlement)	09-25N/80-16E
Chiratenmarao:	–	–
Nilaij	–	–
Walewitokepoelo	–	–
Ambellavij	–	–
Anniwytohan	–	–
Navel Coelaon	–	–
Condiljaon Maraon	–	–
Collevy Attancoelijmaraon	<Kurinchattivu> (plaats/settlement)	09-30N/80-23E
R. Wattecatche	–	–
Carrianmaraon	–	–
Pas Elephant	Elephant Pass (dam, plaats/causeway, settlement)	09-31N/80-24E
Changattarwyl	Sankatthaivayal (plaats/settlement)	09-33N/80-24E
Coilwyl	Koyilvayal (plaats/settlement)	09-34N/80-26E
Moelipattoe	–	–
Cottandenroelaon	Kottandarkulam (plaats/settlement)	09-34N/80-25E
Moegavil	Mukavil (plaats/settlement)	09-35N/80-24E
Masjaar	Maasar (plaats/settlement)	09-35N/80-23E
Chorampattoe	Soranpattu (plaats/settlement)	09-32N/80-21E
Oerwande ampattoe	Urvanikanpattu (plaats/settlement)	09-34N/80-22E
Irewicoelaon	Iruvikulam (stuwmeer/reservoir)	09-33N/80-23E
Wärerepattoe	–	–
Tammequeriny	–	–
Palleture	–	–
Polloppalle	Pulopalai (plaats/settelement)	09-36N/80-19E
Alipalle	Alipallai (plaats/settlement)	09-35N/80-18E
Beumboequeunij	–	–
Ambellipattoe	–	–
Chiletsie waycal	–	–
Clalyture	Kilali (plaats/settlement)	09-37N/80-16E
Noeravil game	Nonoovil (plaats/settlement)	09-39N/80-17E
De pas van keredive	Sangupity Bridge (brug)	09-33N/80-11E
Keredive	Keraitivu (eiland/island)	09-33N/80-10E
kitpalyture varatelpalle	Ketpeli (plaats/settlement)	09-38N/80-13E
Catchayture	–	–
Palavy	Palavi (plaats/settlement)	09-38N/80-12E
Catchay	Kachchai (plaats/settlement)	09-38N/80-12E
Weulenpocatty	Vellampokkady (plaats/settlement)	09-39N/80-12E
Allare	Allarai (plaats/settlement)	09-39N/80-11E
Cateburitche	–	–
Coepianda Curitche	–	–
Navadeare	–	–
Caddamian	Kudamian (plaats/settlement)	09-41N/80-12E
'T Passarat quartr.	–	–
Nallawas quartr.	–	–
Caddigamo	Kodimakam (plaats/settlement)	09-40N/80-12E
Pocatty	Sangampokkaddi (plaats/settlement)	09-40N/80-14E
Oejen	Usan (plaats/settlement)	09-39N/80-14E
Taule Hiettale	Tavalai Iyattalai (plaats/settlement)	09-41N/80-13E
klyn Mandavil	Mantuvil West (plaats/settlement)	09-41N/80-11E
Misiale	Misalai (plaats/settlement)	09-40N/80-10E
Mandavil	Mantuvil (plaats/settlement)	09-42N/80-11E
Tsieresale	Sarasalai (plaats/settlement)	09-40N/80-09E
Mattavil	Madduvil (plaats/settlement)	09-41N/80-07E
Chiavagachery	Chavakachcheri (plaats/settlement)	09-39N/80-09E
Oenavil	Nunavil (plaats/settlement)	09-39N/80-09E
Tannanclappore	Thanankilappu (plaats/settlement)	09-37N/80-09E
TINMERAETCHIE	–	–
Caydaddy	Kaitadu (plaats/settlement)	09-40N/80-06E
Navacoely	Navatkuli (plaats/settlement)	09-39N/80-05E
Coylacandy	Koyilakkande (plaats/settlement)	09-38N/80-06E
Wannakian	–	–
Ariale	Arialai (plaats/settlement)	09-37N/80-05E
Colomboture	Columbuthurai (plaats/settlement)	09-39N/80-02E
Tsiondicoely	Chundikkuli (plaats/settlement	09-31N/80-01E
T Fort Jaffanapatnam	<Jaffna> (fort/fortress)	09-41N/80-00E
Nalloer	Nallur (plaats/settlement)	09-40N/80-02E
Wananpane	Vannarpannai (plaats/settlement)	09-41N/80-00E
Tirenilvelij	Thirunelvely (plaats/settlement)	09-41N/80-02E
Anongaij	–	–
Oerimpiraij	Urumpirai (plaats/settlement)	09-43N/80-03E
Iruwale	–	–
Copaij	Kopai (plaats/settlement)	09-41N/80-02E
Tavedij	Tavadi (plaats/settlement)	09-41N/80-01E
Condavil	Kondavil (plaats/settlement)	09-42N/80-01E
Cocovil	Kokkuvil (plaats/settlement)	09-41N/80-02E
Tsioedemale	Suthumalai (plaats/settlement)	09-43N/80-00E
Malwattoe	–	–
Unevil	Inuvil (plaats/settlement)	09-42N/80-01E
Marate	Maruthanamadam (plaats/settlement)	09-43N/80-01E
Anecotte	Anaikkoddai (plaats/settlement)	09-42N/79-59E
Chunagaon	Chunnakam (plaats/settlement)	09-44N/80-02E
Cotiewatte	–	–
Watana	–	–
Wasiavoelaon	–	–
Oereviel	–	–
Paleppe	–	–
Paddewaycal	–	–
Changevely	–	–
Mandadive	Mandaitivu (eiland/island)	09-37N/79-59E
Alepitty	Allaippiddi (plaats/settlement)	09-37N/79-57E
Mancoepaon	Mankumpan (plaats/settlement)	09-38N/79-55E
Weyelehaly	Velanai East (plaats/settlement)	09-38N/79-54E
Verdronken Landt	–	–
Tanedive nu Leyden	Velanai (eiland/island)	09-40N/79-54E
Welene	Velanai (plaats/settlement)	09-38N/79-53E
Ooresipoelaan	–	–
Churivil	Suruvil (plaats/settlement)	09-39N/79-52E
Soutpannen	–	–
Narandane	Narantanai (plaats/settlement)	09-40N/79-52E
Cherevene	Saravanai (plaats/settlement)	09-39N/79-52E
T Lak	Uppu Kuli (stuwmeer/reservoir)	09-41N/79-51E
Oerondimoene	Urindimunai (plaats/settlement)	09-42N/79-50E
Carrambon	Karampan (plaats/settlement)	09-41N/79-51E
Oergavature	–	–
Cannadive	Kannativu (eiland/island)	09-37N/79-51E
Ponceredive 'T Eyl. Middelburgh	Punkudutivu (eiland/island)	09-35N/79-50E
Kleckoer	Kurichchikadu (plaats/settlement)	09-35N/79-50E
De pas van Welene	Velenai Causeway (dam)	09-37N/79-52E
Oeredive	Uraitivu (eiland/island)	09-36N/79-51E
Keredive	Karaitivu (eiland/island)	09-36N/79-49E
Peringadoe	Perukadu (plaats/settlement)	09-34N/79-49E
Nareturetty	Naduturitty (eiland/island)	09-35N/79-47E
Coericattuvan	Kurikadduwan (eiland/island)	09-35N/79-49E
Neinadive Nu Haarlem	Nayinativu (eiland/island)	09-36N/79-46E
De kerk	–	–
Poelienture	Puliyantivu (eiland/island)	09-38N/79-46E
Annelledive of Rotterdam	Analaitivu (eiland/island)	09-40N/79-47E
Tetaocuritche	–	–
Wasacumitche	–	–
Paradive	Paritittivu (eiland/island)	09-41N/79-47E
Eulewedive T woest Eyland	Eluvativu (eiland/island)	09-42N/79-48E
Hammenhiel	Fort Hammenhiel (fort/fortress)	09-43N/79-51E
Caredive of Amsterda:	Karaitivu (eiland/island)	09-44N/79-52E
Callapoemij	Kalapoomy (plaats/settlement)	09-42N/79-52E
Tangode	Thankodai (plaats/settlement)	09-43N/79-51E
Walandale	Valanthalai (plaats/settlement)	09-44N/79-53E
WELLIGAMO	–	–
Aralij	Arali (plaats/settlement)	09-41N/79-57E
Batecotte	Vaddukkuddai (plaats/settlement)	09-43N/79-56E
Changane	Chankanai (plaats/settlement)	09-45N/79-57E
Moelaij	Moolai (plaats/settlement)	09-45N/79-56E
Poenale	Punnalai (plaats/settlement)	09-45N/79-53E
Tolveraon	–	–
Chulivoran	Chulipuram (plaats/settlement)	09-46N/79-56E
Chillali	Sillalai (plaats/settlement)	09-46N/79-57E
Pandetripo	Pandattarippu (plaats/settlement)	09-46N/79-59E
Madagal	Mathagal (plaats/settlement)	09-46N/79-57E
Pirrivoaon	Periyavilan (plaats/settlement)	09-46N/79-59E
Alaventij	Alaveddi (plaats/settlement)	09-46N/80-00-56E
Chiruvalaon	Siruvilan (plaats/settlement)	09-47N/80-00E
Eulewale	Ilavalai (plaats/settlement)	09-47N/79-59E
Tallipule	Telippala (plaats/settlement)	09-46N/80-02E
Weulewe	–	–
Vimengamo	Veemankamam (plaats/settlement)	09-47N/80-02E
Palle	Palal (plaats/settlement)	09-48N/80-02E
Kirrimale	Keerimalai (plaats/settlement)	09-48N/79-59E
Cangeenture	Kankesanturai (plaats/settlement)	09-48N/80-02E
Chieuw Tajitty	Taiyiddy (plaats/settlement)	09-48N/80-03E
Pieaitajittij	–	–
Maylotty	Mayiliddy (plaats/settlement)	09-47N/80-03E
Wartollovoloan	–	–
Molengappe	–	–
Cattuvan	Kadduvan (plaats/settlement)	09-45N/80-02E
Watchelle	Achchuvelli (plaats/settlement)	09-46N/80-06E
Ivene	Ivinai (plaats/settlement)	09-46N/80-
04ECoepelaon	–	–
Eulale	Elalai (plaats/settlement)	09-46N/80-03E
Malagam	Mallakam (plaats/settlement)	09-45N/80-00E
Tsioerewatte	–	–
Viramanikenture	Viramanikkatevanturai (plaats/settlement)	09-49N/80-03E
Pirrinatoetivanture	Periyanaddutevanturai (plaats/settlement)	09-48N/80-05E
Palaly	Palali (plaats/settlement)	09-47N/80-04E
Moeleviany	Mulavai (plaats/settlement)	09-48N/80-05E
Walalaij	Valalai (plaats/settlement)	09-48N/80-08E
Tambale	Tampalai (plaats/settlement)	09-47N/80-07E
Cadderipaij	Katirippai (plaats/settlement)	09-47N/80-07E
Patteveij	Pattaimeni (plaats/settlement)	09-47N/80-06E
Wadacoeporavane	–	–
Tetcoeporavane	–	–
Navrikirij	Navarkiri (plaats/settlement)	09-46N/80-05E
De diepe Put	–	–
Averangaal	Avarankal (plaats/settlement)	09-45N/80-07E
Poetoer	Puttur (plaats/settlement)	09-44N/80-06E
Chirupittij	Chirupiddy (plaats/settlement)	09-44N/80-06E
Niervelij	Nirveli (plaats/settlement)	09-43N/80-04E
WARMORAETCHIE	–	–
Tondemanar	Tondaimannar (plaats/settlement)	09-48N/80-08E
Keralavil	Kerudavil (plaats/settlement)	09-49N/80-09E
Cambamoele	Kampармalai (plaats/settlement)	09-48N/80-10E
Welwijttij	Valveddy (plaats/settlement)	09-48N/80-10E
Poeligondy	Polikandi (plaats/settlement)	09-49N/80-11E
Manicambitotte	–	–
Ilacacawalle	–	–
Warida	–	–
Wellate	–	–
Pittevil	–	–
Calavan	–	–
Nawandil	Navindil (plaats/settlement)	09-48N/80-10E
Coeloteuwemoele	–	–
Carnamo	Karanavai (plaats/settlement)	09-49N/80-11E
Illogamo	–	–
Wadderey	Vathiry (plaats/settlement)	09-48N/80-12E
Caravuttij	Karaveddi (plaats/settlement)	09-46N/80-12E
Cattavelij	–	–
Toenale	Tunnalai (plaats/settlement)	09-46N/80-13E
Tickan	Thikkam (plaats/settlement)	09-49N/80-12E
Imbrichitty	–	–
Tambichitty	–	–
Punta das Pedras	Point Pedro (kaap, plaats/cape, settlement)	09-50N/80-12E
Parituture	–	–
Tombale	Tumpalai (plaats/settlement)	09-48N/80-15E
Caycalaon	Katkovalam (plaats/settlement)	09-48N/80-15E
Wratelpalle	Varattuppalai (plaats/settlement)	09-48N/80-14E
Wellivoeraon	Vallipuram (plaats/settlement)	09-46N/80-13E
Wellekendy	–	–
Caddatany	Kudattanai (plaats/settlement)	09-44N/80-15E
'T Parrias quartr.	–	–
Nallowas quartr.	–	–
Caramben	Karampaham (plaats/settlement)	09-38N/80-15E
Idyouritche	Idaikkurichchi (plaats/settlement)	09-43N/80-14E
Caddatanij	Kudattanai (plaats/settlement)	09-44N/80-15E
Amban	Ampan (plaats/settlement)	09-43N/80-16E
Nagrecoil	Nakarkoyil (plaats/settlement)	09-41N/80-18E
Codaropoe	Kudarappu (plaats/settlement)	09-40N/80-19E
Tsjemlenpattoe	Chempiyanpattu (plaats/settlement)	09-37N/80-24E
Nillian	Mulliyan (plaats/settlement)	09-34N/80-27E
PATCHIELA PALY	–	–
Waddaeueuritche	–	–
Elude Matuaal	Eluthumaddurai (plaats/settlement)	09-39N/80-15E
Tetqueuritche	–	–
Mirgivil	–	–
Mogemale	Mukamalai (plaats/settlement)	09-37N/80-18E
Itavil	Ittavil (plaats/settlement)	09-37N/80-18E
Tambegamo	Tampakamam (plaats/settlement)	09-36N/80-19E
Maroedanoeny	Marutadikulam (plaats/settlement)	09-35N/80-26E
Wattarajen	Vathirayan (plaats/settlement)	09-36N/80-25E
Oereture	Uduttrai (plaats/settlement)	09-35N/80-26E
Aliewale	Aliavalai (plaats/settlement)	09-35N/80-27E
Bittelekouny	Vettilaikkeni (plaats/settlement)	09-34N/80-28E
koerekoekoere	–	–
Oelekeuny	–	–
Wannankoelan	Vannankulam (plaats/settlement)	09-32N/80-28E
De Schans Passeco	–	–
oude passeco	–	–
Pas Ponto	–	–
Iredale	–	–
Tsiondicoely	Chundikkulam (plaats/settlement)	09-28N/80-35E
Poversjan Toddevaij	–	–
T Lack	–	–
Chiale	Chalai (plaats/settlement)	09-25N/80-40E
T lac Nantically	Nanthi Kadal Lagoon (lagune)	09-16N/80-46E
Moeletive	Mullaittivu (plaats/settlement)	09-13N/80-47E
R. Aatchellay	Per Aru (rivier/river)	09-15N/80-45E

De steene Schans De Pyl.

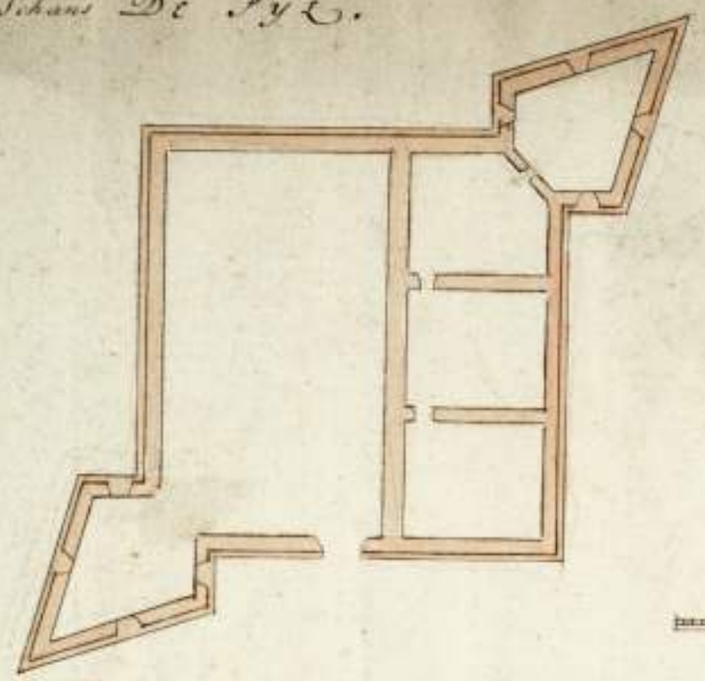

1 2 4
Roeden

HAMMENHIEL is gelegen op de Zuydwest hoek vant' Eyland Amsterdam Tusschen Sassenjsaburam.

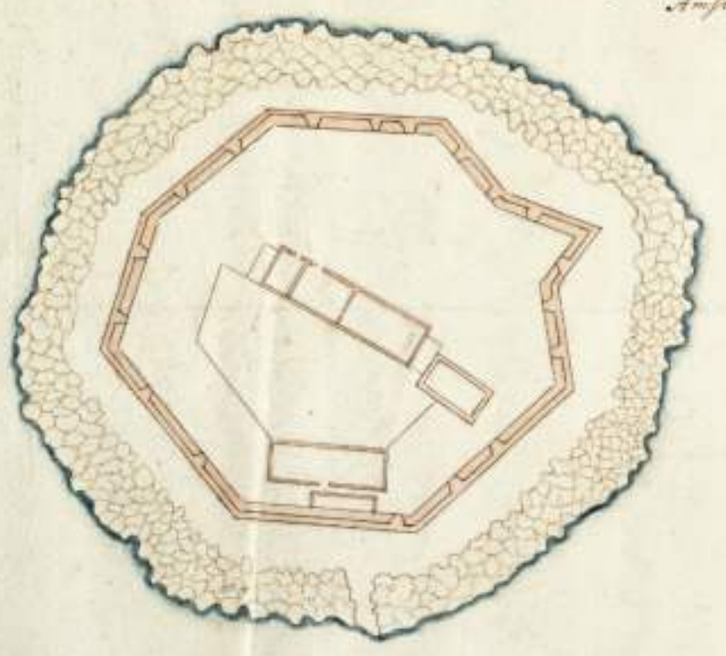

1 2 4 6
Roeden

PUNTA DAS PEDRAS
Legt een Zeekant op het Noordelykste van Jaffanapatnam.

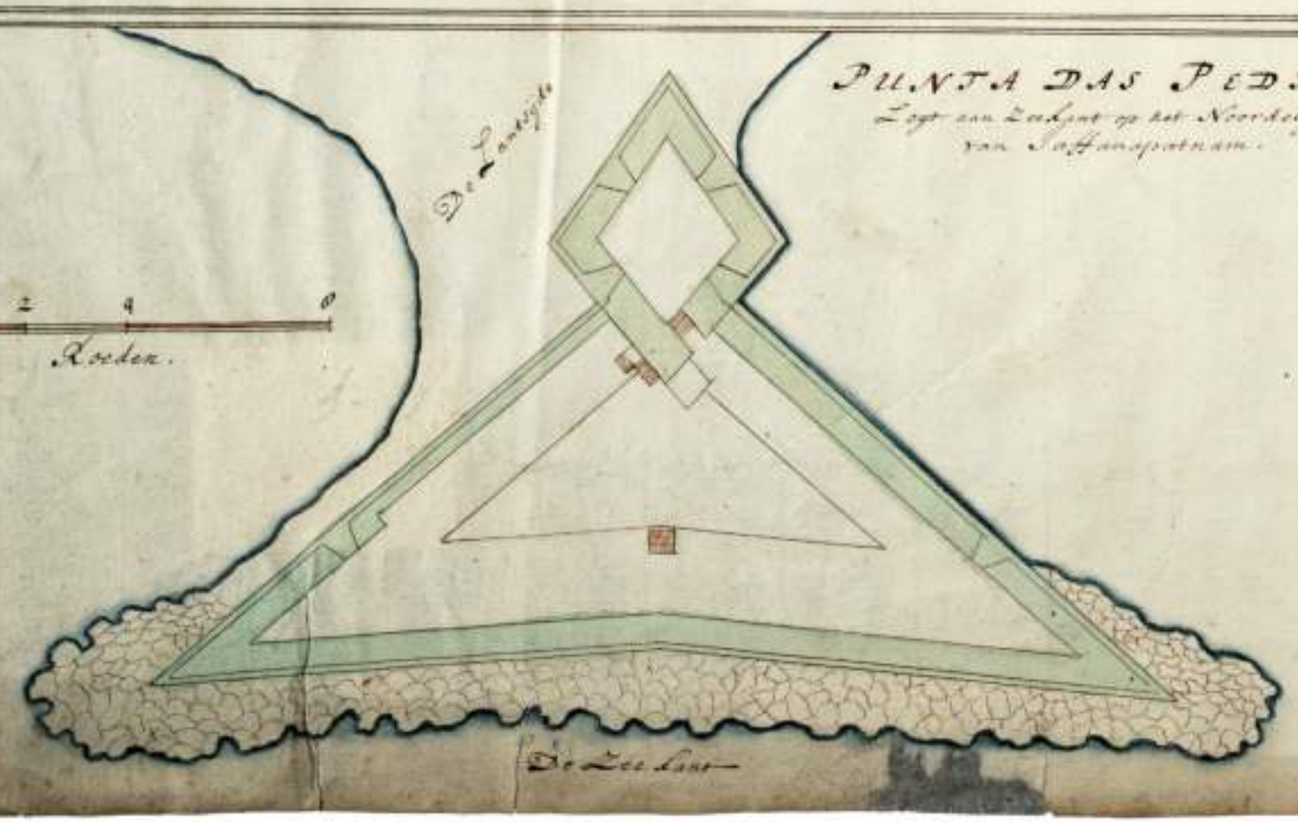

1 2 4 6
Roeden.

23.

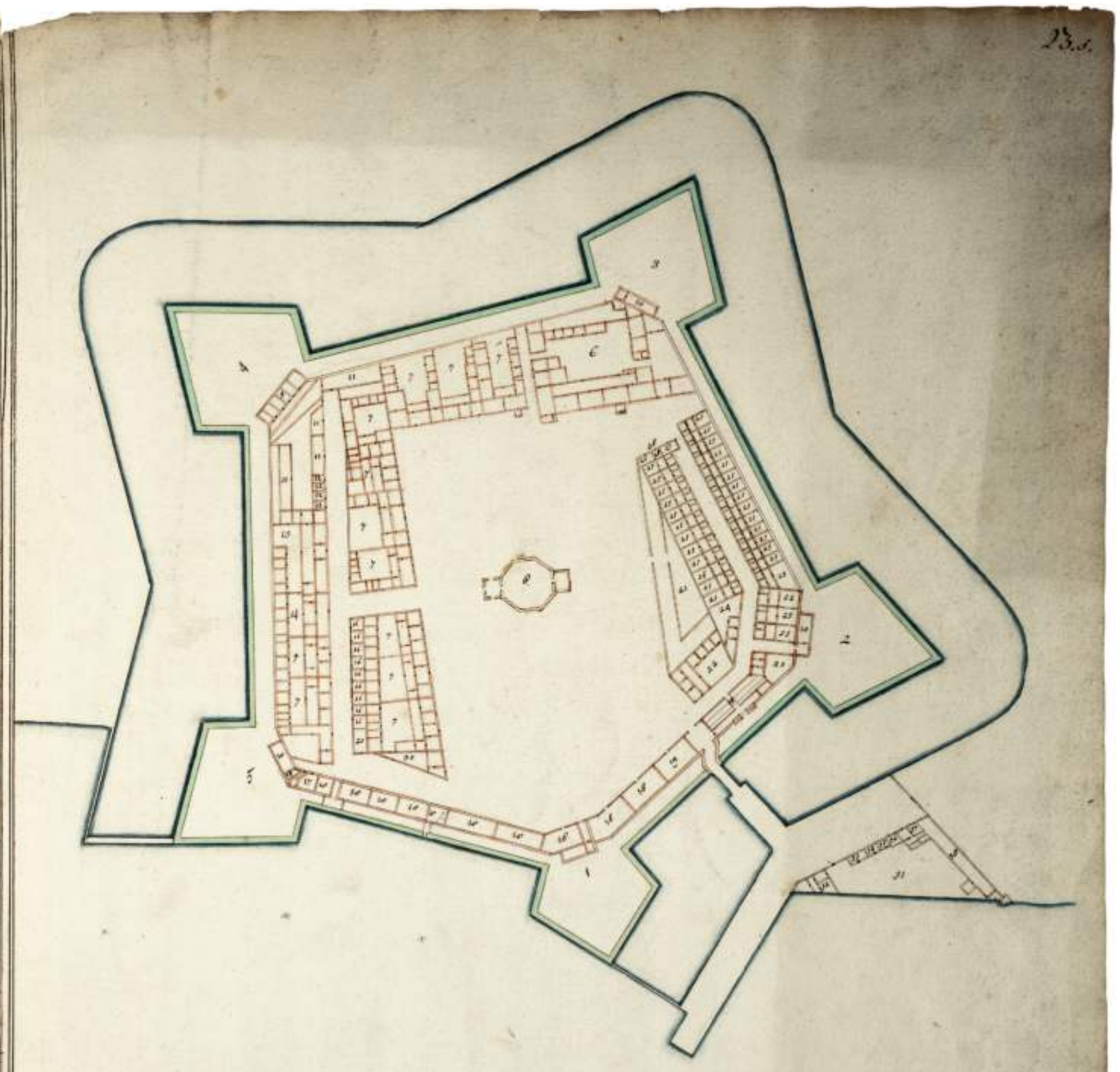

N° 1 De Steene Schans
2 De Steene Bolwerke
3 Dese Gildenhuis
4 Dese Vyfhoek
5 Dese Veerschans
6 Woningh van den heer Commandeur
7 woningh van de gequalificeerde Persoonen
8 Poorte van een achterste Hof voor voorhof
Jonckheere al toebehoren met spoor is gelijk
9 het gevangen huys
10 De Ammonitie huys
11 het Ammonitie huys
12 De Smits winckel
13 het hospitaal
14 woningh van den Chirurgyn
15 De Bacht schuit
16 Camer van de Adsistenten
17 en Camer voor de Schrivers
18 Voorsichtye de Schildwagten
19 Corps de Gardes
20 't Cortelhuys

N° 21 't Blok met gal ofgistet is een Corpus van 2 Camers en een woningh voor de Equipage N° 22.
23 woningh voor de voorsanger en Sergeant
24 het Secreet
25 woning voor de Gequalificeerde Soldaten
26 Corps de Gardes
27 Corps voor de Lasaryn
28 Camer voor een Sergeant
29 Secreet voor de Soldaten
30 Camer voor de Raad van Justitie
31 een Commerlijke Logies te Voet
32 een huys voor de Musici en Burger
33 De Medecinael Kamers en gerechtskoppen
Na Arragen
34 Corps de Gardes
35 Corpslaeken voor de Commandeurs
36 het Kostelhuys
37 een huys voor de Ambassaders
38 De Zuyder Hoek
39 De werf.

HET FORT
JAFFANA,
PATNAM.

5 10 20 30 40
Roeden

A.N.o 1693 Feb: 3.

I-23s I, II, III, IV (NA 4.VEL-999).

[1] De steene schans de Pijl [2] Hammenhiel is gelegen op de zuydwest hoek vant' eyland Amsterdam bewesten Jaffanapatnam [3] Punta das Pedras leyt aan zeekant op het noordelijkste van Jaffanapatnam [4] Het fort Jaffanapatnam Anno 1693 Feb. 3.

[1] The stone redoubt de Pijl [2] Hammenhiel is located at the very south-west of the island of Amsterdam west of Jaffanapatnam [3] Punta das Pedras is on the seashore at the northernmost end of Jaffanapatnam [4] Jaffanapatnam Fort Anno 1693 Feb. 3.

[1] Schaalstok van 4 roeden = [ca. 1 : 193].
[1] Scale-bar of 4 roeden = [approx. 1 : 193].

[2] Schaalstok van 8 Roeden = [ca. 1 : 500].
[2] Scale-bar of 8 Roeden = [approx. 1 : 500].

[3] Schaalstok van 8 roeden = [ca. 1 : 300].
[3] Scale-bar of 8 roeden = [approx. 1 : 300].

[4] Schaalstok van 40 roeden = [ca. 1 : 1.400].
[4] Scale-bar of 40 roeden = [approx. 1 : 1,400].

4 plattegronden: ingekleurd; 52 x 74 cm.
4 plans: coloured; 52 x 74 cm.

Nummer: [rechtsboven]: 23s.
Number: [top right]: 23s.

Oriëntatie: [1-2] het noorden is boven [3] het noorden is onder [4] het noorden is linksboven.
Orientation: [1-2] north is up [3] north is below [4] north is top left.

Blad I-23s geeft de plattegronden van vier forten op het schiereiland Jaffnapatnam in 1693 (inhoudsopgave 1806: 'No. 23s. Platte gronden van het Fort Jaffanapatnam, de schans de Pijl, de Hammenhiel en Punta das Pedras/1693/').

Het hoofdfort Jaffna of Jaffnapatnam, rechts op het blad, behoorde in die periode tot de sterkste van de Compagnie in heel Azië en is hier afgebeeld in een gedetailleerde plantekening met uitvoerige verklaring. Het fort was in deze vijfhoekige vorm het resultaat van een compleet nieuwe aanleg in de jaren na de verovering van de Portugese vesting ter plaatse in 1658, die pas omstreeks 1680 was voltooid. In de latere achttiende eeuw zou het nog worden uitgebreid met drie extra voorwerken, een project dat uiteindelijk in 1792 werd afgerond. De vesting was toen 22 hectare groot en bood op de wallen en voorwerken plaats voor 140 stukken geschut, waarvoor een garnizoen van ten minste 400 man nodig zou zijn geweest. Drie jaar later, op 28 september 1795, ging Jaffna echter zonder slag of stoot over in Engelse handen; de Compagnie was toen financieel en organisatorisch al niet meer in staat hier een adequate bewapening en bezetting te handhaven en had alle nog beschikbare militairen van Jaffna op Colombo teruggetrokken. Onder de benoemde objecten binnen het fort zijn de vijf bastions, waarvan er twee, Friesland (5) en Zeeland (1), aan de lagune grensden. De andere droegen de namen Holland (2), Gelderland (3) en Utrecht (4); de S-vormige doorgang van de hoofdpoort bevond zich tussen de bastions Holland en Zeeland. Op het ruime binnenterrein vond men onder meer de woningen van de commandeur (6) en andere hooggeplaatsten (7), de gevangenis (9), de kruitkelder (10), de paardenstal (15), verschillende pakhuizen (18), een groot aantal onderkomens voor de getrouwde soldaten (25), de Raad van Justitie (30) en het plan voor een achthoekige kerk (8), waarvoor net de fundering voor de helft was gelegd. Deze laatste kwam in 1706 gereed, evenwel niet zoals hier aangegeven, maar in de vorm van een Grieks kruis.

Enkele honderden meters ten zuidoosten van de citadel lag de stad Jaffnapatnam, die behalve vanwege de strategische ligging ook van belang was door de handelscontacten met het Voor-Indische vasteland. De belangrijkste invoerproducten waren hier katoenen stoffen, uitgevoerd werden vooral parels en olifanten. Een interessant beeld van Jaffna ten tijde van het ontstaan van de *Atlas Isaak de Graaf* geeft een bevolkingstelling van 1694, waaruit blijkt dat in de stad en het fort tezamen toen 118 geregistreerde huisgezinnen woonden, bestaande uit 504 personen en met in totaal 558 slaven. Onder hen waren 100 dienaren van de VOC en vijf vrijburgers. Er waren echter maar veertien Europese vrouwen, alle afkomstig uit Nederland. De dessave Johannes Colombij en zijn vrouw Elisabet Cheling bezaten een dochter en hadden zestien slaven en elf slavinnen in dienst. De predikant Adriaenus de Mey en zijn vrouw Margareta Heck hadden naast vijf zonen en drie dochters vijftien slaven en zelfs niet minder dan zeventien slavinnen. De slaven droegen de predikant in een palankijn (draagstoel) over het schiereiland Jaffnapatnam, wanneer hij de kerken en scholen inspecteerde.

Ter bescherming van de oostelijke toegangen tot het schiereiland werden onder gouverneur Laurens Pijl (1680-1692) drie kleine forten gebouwd: 'Olifants Pas' of 'Pas Elephant' (Elephant Pass) bij de oversteekplaats in de lagune van Jaffna en 'Pas Beschutter' en 'Pas Pijl' (of 'Pas Pyl', schans 'De Pyl') op korte afstand van elkaar op de landengte aan de oostkust. Op de overzichtskaarten op de bladen I-23b (pag. 140) en I-23r (pag. 170) zijn deze nog niet aangegeven, echter wel de voorloper van Pas Pijl, de schans 'Pas Seco'. Alle drie deze fortjes hadden een vierkant grondplan met twee diagonaal tegenover elkaar geplaatste hoekbastions voor elk vier stukken geschut, zoals linksboven weergegeven in het ongeannoteerde plattegrondje van Pas Pijl, dat omstreeks 1690 als eerste werd voltooid.

Fort Hammenhiel, gelegen op een ondiepte in de zeeëngte van Kayts tussen de eilanden Karaitivu (Amsterdam) en Velanai (Leiden), werd halverwege de zeventiende eeuw door de Portugezen gebouwd ter bescherming van deze enige diepe vaarroute naar Jaffna. Na 1658 werd het onder compagniesbewind ingrijpend verbouwd en versterkt. De plattegrond linksmidden toont Hammenhiel met zijn karakteristieke achthoekige vorm in 1693; het fort was bezet met een geheel Europees garnizoen van 30 man en bood op de wal plaats aan achttien zware stukken geschut. 'Punta das Pedras' (Point Pedro) ten slotte, op de rotskaap aan de meest noordoostelijke punt van het schiereiland Jaffna, was in oorsprong eveneens een Portugees fort. Net als bij Hammenhiel werd ook hier de afwijkende, driehoekige vorm bepaald door de gesteldheid van het terrein. Het opvallend zware, verhoogde bastion aan de landzijde in de plattegrond linksonder werd na 1658 onder de Compagnie toegevoegd. De plattegrond is georiënteerd op het zuiden.

Sheet I-23s contains ground-plans of the four forts on the Jaffnapatnam Peninsula in 1693 (index of 1806: 'No. 23s. Ground-plans of Jaffanapatnam Fort, the redoubt de Pijl, the Hammenhiel and Punta das Pedras/1693/').

At that time, the main fort of Jaffna or Jaffnapatnam, on the right of the sheet, was among the strongest of the Company in the whole of Asia. It is depicted here in a detailed plan drawing with an extensive explanation. This pentagonal fort was the result of a completely new rebuilding programme, completed only around 1680, in the years following the capture of Jaffna's Portuguese fortification in 1658. In the latter part of the eighteenth century, it would be extended again by the addition of three extra outworks, a project which was finally completed in 1792. At that time the fort covered an area of 22 hectares and could accommodate up to 140 pieces of cannon on its walls and outworks, which would have required a garrison of at least 400 men strong. Three years later, on 28 September 1795, Jaffna passed into English hands without a shot being fired; the Company no longer had either the finance or the organizational capacity to see that it was properly armed or to keep the garrison up to strength. In fact, it had withdrawn all the soldiers still available back to Colombo. Under the various objects mentioned in the fort are the five bastions, of which two, *Friesland* (5) and *Zeeland* (1), bordered on the lagoon. The others bore the names of *Holland* (2), *Gelderland* (3), and *Utrecht* (4); the S-shaped passage of the main gate was between the bastions *Holland* and *Zeeland*. Among the building on the spacious inner court were the houses of the Commander (6) and other high-ranking officers (7), the gaol (9), the powder cellar (10), the stables (15), various warehouses (18), a large number of married quarters (25), the Legal Council (30), and the design for an octagonal church (8), for which half of the foundations had just been laid. It was completed in 1708, however not as it is shown here but in the shape of a Greek cross.

A few hundred metres south-east of the citadel was the town of Jaffnapatnam, which was important not only for its strategic location but also for its trading contacts with the mainland of India. The most important items imported here were cotton textiles, and the most significant exports were pearls and elephants. A 1694 census gives an interesting picture of Jaffna at the time of the compilation of the *Atlas Isaak de Graaf*. This revealed that in the town and the fort lived 118 registered families, consisting of 504 persons with a total of 558 slaves. Among them were 100 VOC officials and five free burghers. However, there were only fourteen European women, all of them from the Netherlands. The *Dessave* Johannes Colombij and his wife Elisabet Cheling were parents of a daughter and owned sixteen male and eleven female slaves. Besides having five sons and three daughters, the Reverend Adraenus de Mey and his wife Margareta Heck had fifteen male and no less than seventeen female slaves. The slaves carried the minister over the Jaffnapatnam Peninsula in a palanquin whenever he inspected schools and churches.

To protect the eastern entrances to the peninsula, under Governor Laurens Pijl (1680-1692) three small forts were erected: *Oliphants Pas* or *Pas Elephant* (Elephant Pass) by the ford in the lagoon of Jaffna and *Pas Beschutter* and *Pas Pijl* (or *Pas Pyl*, redoubt *De Pyl*) at a short distance from each other on the isthmus on the east coast. On the overview maps on Sheets I-23b (p. 140) and I-23r (p.170) these two are not yet indicated, but the predecessor of *Pas Pijl*, the redoubt *Pas Seco*, is noted. All three of these small forts had a square ground-plan with two corner bastions placed diagonally opposite each other, each with an emplacement for four cannon, which is shown above left on a small unannotated ground-plan of *Pas Pijl*, which was the first to be completed in 1690. Fort Hammenhiel, located on a mud-flat in the narrows of Kayts between the islands of Karativu (Amsterdam) and Velanai (Leyden), had been built in the middle of the seventeenth century by the Portuguese to protect this one single deep channel to Jaffna. After 1651, under the rule of the Company, it was drastically rebuilt and strengthened. The ground-plan in the left centre shows Hammenhiel with its characteristic octagonal shape in 1693; the fort was manned by an all-European garrison, thirty strong, and had an emplacement for eighteen heavy pieces of artillery. Finally, *Punta das Pedras* (Point Pedro), on a rocky promontory on the north-easternmost point of the Jaffnapatnam Peninsula, was originally also a Portuguese fort. Just as in the case of Hammenhiel, the consistency of the terrain here determined the idiosyncratic, triangular shape. The conspicuous heavy, heightened bastion on the landward side in the ground-plan bottom left was added by the Company after 1658. The ground-plan is oriented in a southerly direction.

Verklaring:
Explanations:

[4] [linksonder] een legenda bij de cijfers 1-39:
[4] [bottom left] a key to the numbers 1-39:

1. De punt Zeelandt.
2. De punt Hollandt.
3. Ditto Gelderland.
4. Ditto Uytrecht.
5. Ditto Vrieslandt
6. Wooningh van den heer Commandeur.
7. Wooningh van de gequalificeerde persoonen.
8. Project van een acht kante kerk; waar van het fondament al ten halven met steen is geleyt.
9. Het gevangen huys.
10. De kruytkelder.
11. Het ammonitie huys.
12. De smitswinckel.
13. Het hospitaal.
14. Wooningh van den Chirurgijn.
15. De paardestal.
16. Camer van de adsisienten.
17. Een kamer van de sijlmaker.
18. Verscheyde pakhuysens.
19. Corps de gardes.
20. T Coetshuys.
21. T Blok met geel afgeset is een project van een timmerwerf en een wooningh voor de capiteyn No. 22.
23. Wooning voor de vaandrager en sergiant.
24. Het secreet.
25. Wooningh voor de getrouwde soldaten.
26. Corps de gardes.
27. Corps voor de lascarijn.
28. Kamer voor een sergiant.
29. Secret voor de soldaten.
30. Kamer voor de Raad van Justitie.
31. Een timmerbosch buyten 't fort.
32. Een huys voor de meester knegt.
33. De materiaal kamer om gereedschappen te bergen.
34. Corps de gardis.
35. Slaapkamer voor de timmerlieden.
36. Het koetshuys.
37. Een huys voor de stalmeester.
38. De paarde stal.
39. De werf.

Geografische namen en overige kaartinschriften/
Geographical names and other inscriptions on the map:

Naam op de kaart/ Name on map	*Huidige naam/ Present name*	*Positie/ Position*
De steene Schans *DE PYL*	<Vettilaikeni> (fort/fortress)	09-33N/80-28E
HAMMENHIEL	Fort Hammenhiel (fort/fortress)	09-43N/79-51E
PUNTA DAS PEDRAS	<Point Pedro> (fort/fortress)	09-50N/80-15E
HET FORT IAFFANAPATNAM	<Jaffna> (fort/fortress)	09-41N/80-00E

MANAAR.

is gelegen op de Z. oost kant van 't Eylandt Manaar.

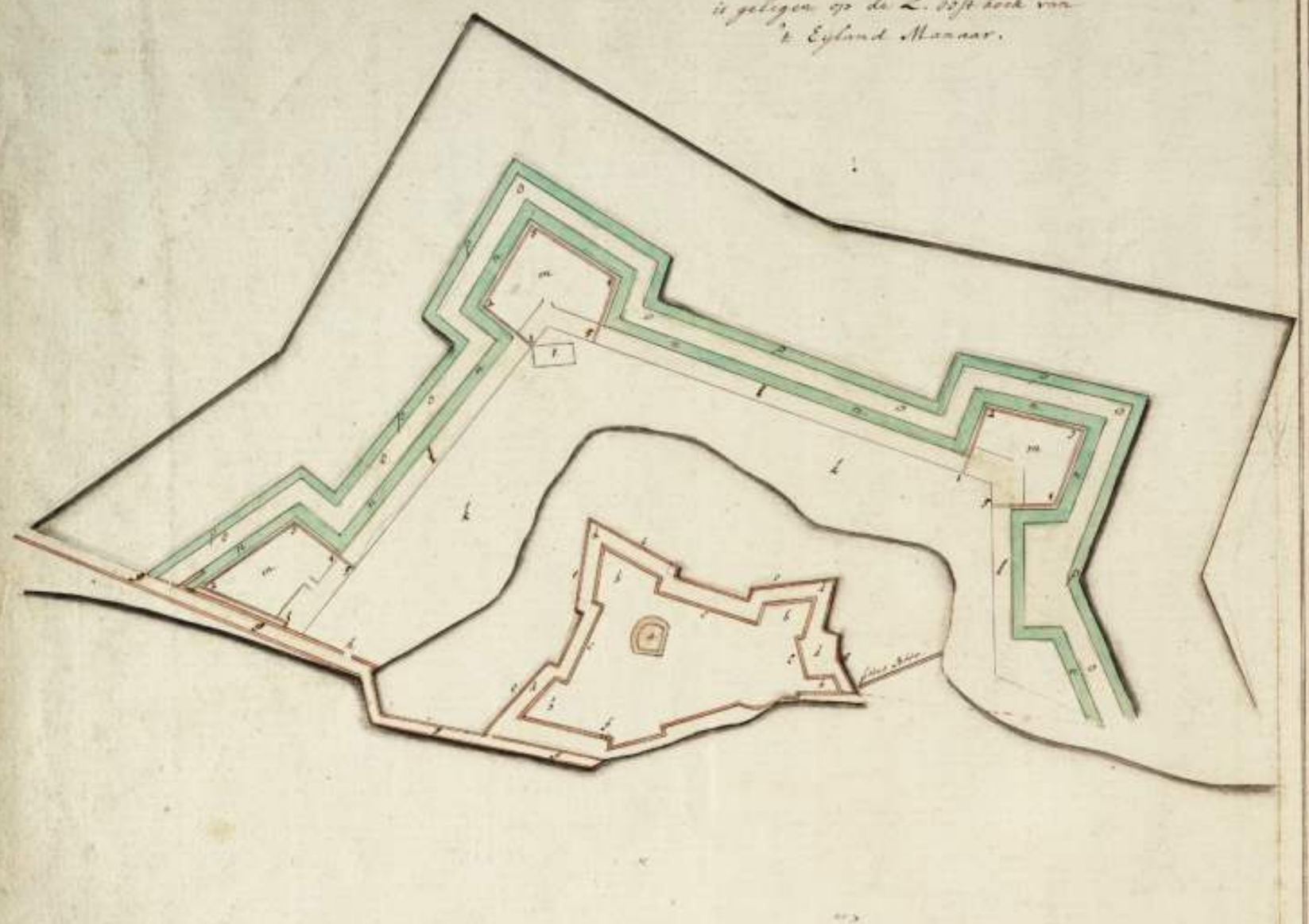

a De Stat, vieren Manaer legt Sijn Front de Grent Z. Zoodan 9 voeten; en de Bastionen is boven dit 7 voeten.
b Sijn de Ryders leegt met haer Borstweringen 18 voeten; of anders soo ter de Silver 14 voeten.
c De Gordynen 14 voeten lange met haer Borstweringen.
d Langs Saen of Buytenste weegh van de ondermuer.
e De Borstwering op de ondermuer.
f ingangh des Forts
g Rotsbree of gemeene weegh aan weder syde met een muergie van 3 voeten dik gepleystert.
h De spoort vant vieren aende Wood.
i een Steene Waterbak.
k 4 groote Magazijns.
l De welfsingh, 11 ô 12 voeten breede
m Sijn de Poorten met haer Battargien; waeruen die Noort 16 voeten met 1.2.3.4.5 gangwerssen, is een steene groot Logement tusschen de ronde Bastyten en de voet Pan de Battary door; die Sijn Poorten is gepleystert Zoberg dat by maer 1 à 1½ voet onder de Leegte als de Borstwering van de Noort. Sijn 16 Stoep gemaeckt met een Steene Boven en Onder Boven.
n De Borstwere op de Wal.
Sijn soeverdinaire hoogte met die vlak de voet is Z samen is 18 voeten
o De Buytenste Borstwegh van de ondermuer Breet 1 Zoet 9 voeten
p Borstweer op de ondermuer van 12 voeten aenlegt en 4 voeten hoogh
Nota. alwaer met Root afgeteste staet, is met steen opgemaeckt.

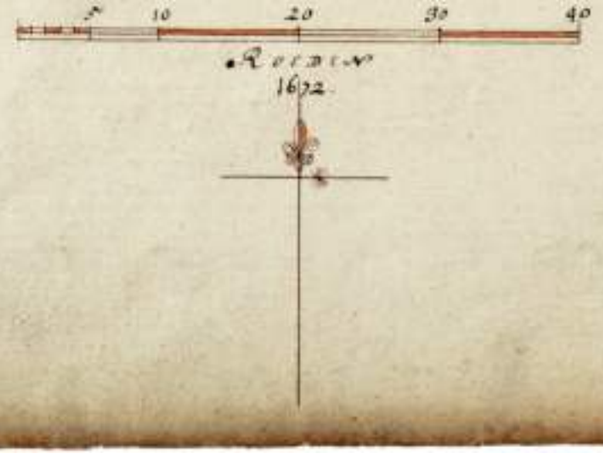

23.t.

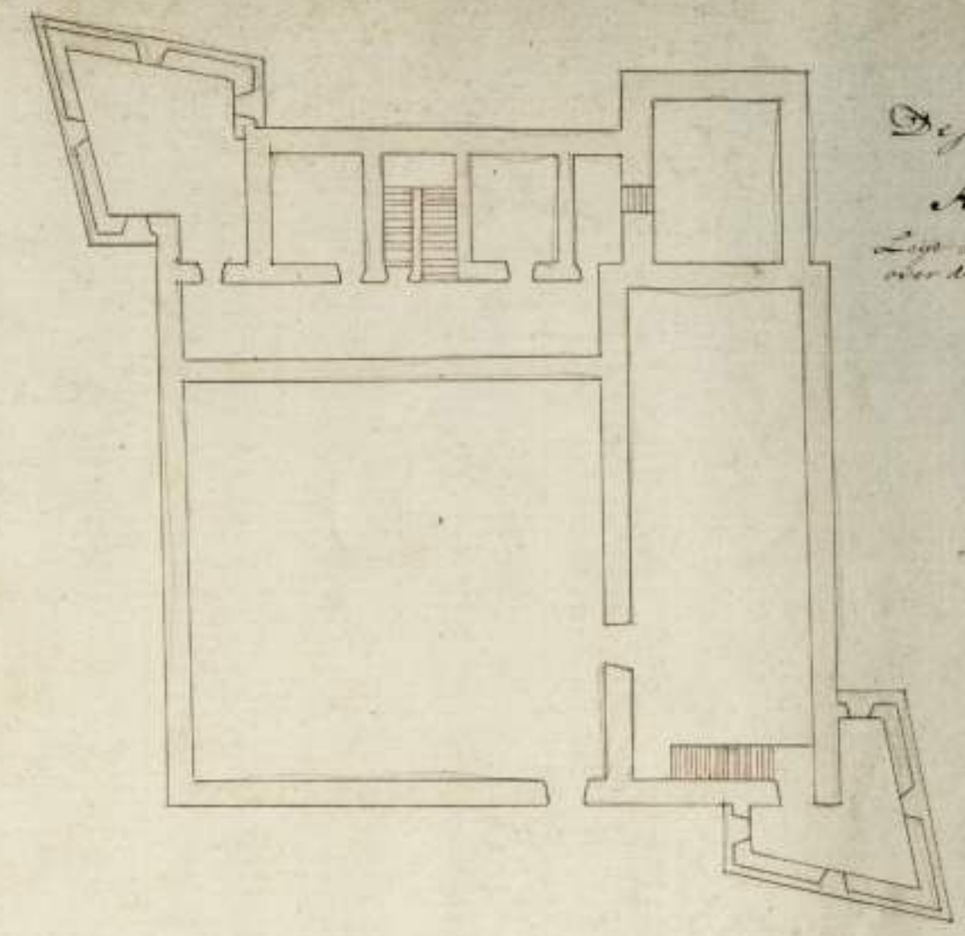

De steene Schans
ARIPO
Leyt noor de Zuidt togen over de Suydtpoorten van Manaar.

CALPENTYN

Leyt op de N. oost kant van het Eylandt Calpentyn.

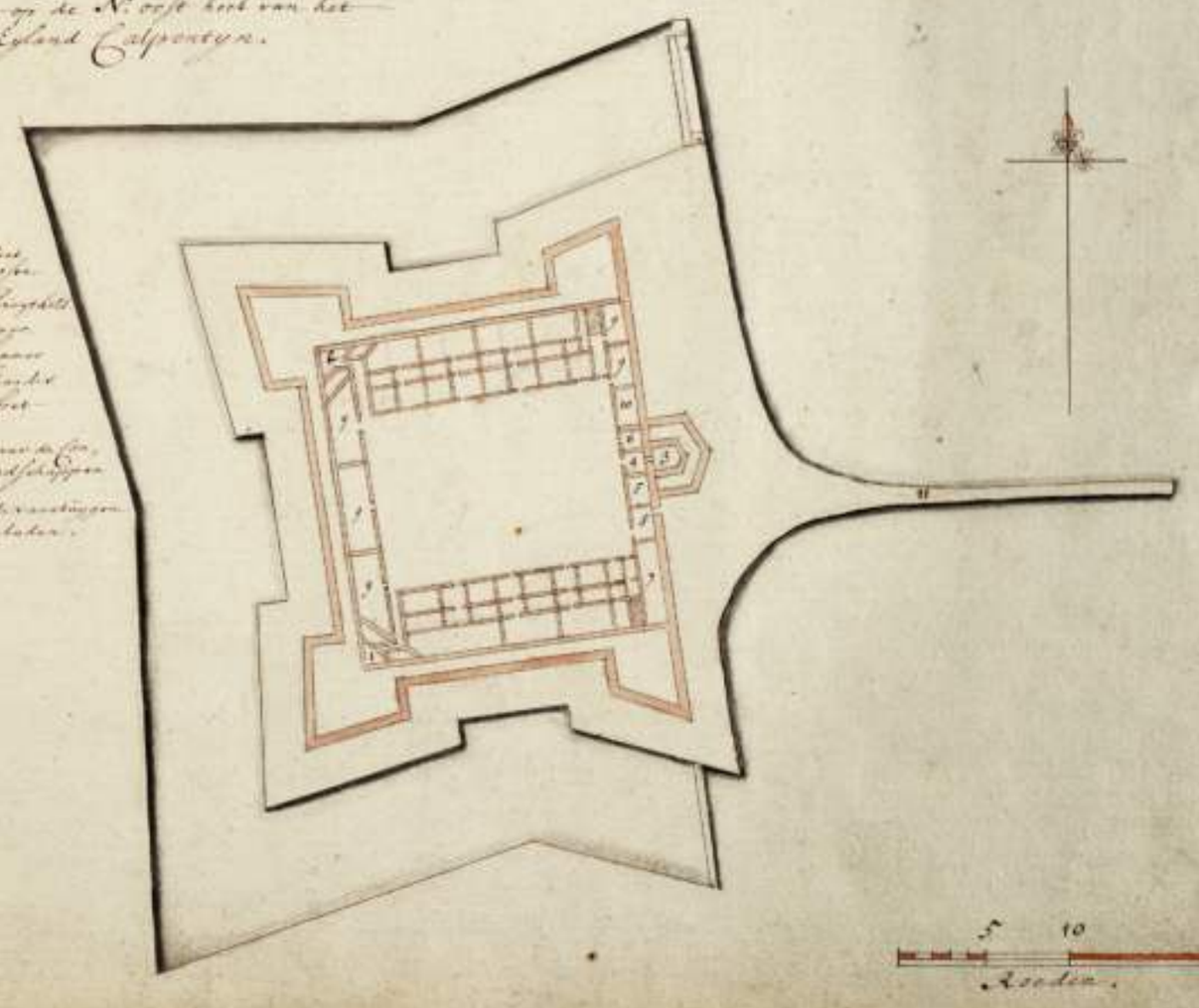

2.2.3 Sijn Ronghbolwerken met haer 3 de gemeene en Leyte is
4 Portael van de Burghtbl
5 De Buytenste deuren
6 De Cuypste de Grachte
7 De Steene muer stut
8 Pallingsten
9 De Steene schans de Cuypste Sijn gemaeckt Engelsch Gevaert.
10 4 Stuck noore de voorsijden Leenen Loose schieten.

5 10 20
Roeden.

I-23t I, II, III (NA 4.VEL-992).

[1] Manaar is gelegen op de z. oost hoek van 't eyland Manaar [2] De steene schans Aripo leyt aan de zeekant tegen over de peerlbanken van Manaar [3] Calpentijn. Leyt op de n. oost hoek van het eyland Calpentijn.

[1] Manaar is located at the south-east end of the island of Manaar [2] The stone redoubt of Aripo is on the seashore opposite the pearl banks of Manaar [3] Calpentijn. Is at the north-east end of the island of Calpentijn.

[1] Schaalstok van 40 roeden = [ca. 1 : 1.300].
[1] Scale-bar of 40 roeden = [approx. 1 : 1,300].

[3] Schaalstok van 20 roeden = [ca. 1 : 1.000].
[3] Scale-bar of 20 roeden = [approx. 1 : 1,000].

3 plattegronde : ingekleurd; 53 x 74 cm.
3 plans: coloured; 53 x 74 cm.

Nummer: [rechtsboven]: 23t.
Number: [top right]: 23t.

Oriëntatie: het noorden is boven
Orientation: north is up.

Op blad I-23t (inhoudsopgave 1806: 'No. 23t. Platte gronden van Manaar, Aripo en Calpentijn/1672/') zijn plattegronden uit 1672 afgebeeld van drie compagniesforten aan de noordwestkust van Ceylon: links 'Manaar' (Mannar), rechtsboven 'Aripo' (Arippu) en rechtsonder 'Calpentijn' (Kalpitiya).

Het Portugese fort Mannar, gelegen op de oostpunt van het gelijknamige eiland aan het begin van de Adamsbrug, beheerste de oostelijke doorvaart door deze reeks van ondiepten tussen Ceylon en Voor-Indië. Het werd eind februari 1658 door compagniestroepen veroverd en bleef nadien nog gedurende enkele tientallen jaren in de bestaande vorm in gebruik; wel kreeg het kort na 1660 al uitbreiding met een veel ruimere tweede verdedigingswal, met aan de landzijde twee volledige en aan de zeekant twee halve bastions. Deze aarden buitenwal volgde ruwweg het onregelmatig vierhoekige grondplan van het oudere Portugese fort, zoals is te zien in de plattegrond uit 1672 op dit blad. De uitvoerige verklaring bij de plattegrond geeft vooral militair-bouwkundige informatie, zonder nadere benoeming van afzonderlijke objecten binnen de vesting. Omstreeks 1680 begon vervolgens de aanleg van een geheel nieuw en aanzienlijk groter stenen fort op een rechthoekig grondplan met vier hoekbastions, in omvang en uitvoering vergelijkbaar met dat te Batticaloa (blad I-231m, pag. 160). De voltooiing was in 1686, dus ruim voordat aan Isaak de Graaf de opdracht voor de atlas werd verleend, maar desondanks bevat deze laatste geen afbeelding van het fort van Mannar in zijn nieuwe vorm. Mannar was behalve voor de controle op het zeeverkeer voor de Compagnie ook van groot belang ter bescherming van de winstgevende parelvisserij in de kustwateren ten zuiden van het eiland. Begin oktober 1795 kwam het vrijwel onbemande fort zonder verzet in Engels bezit en diende in de maanden daarna als verzamelpunt voor de Britse troepen bestemd voor de aanval op Negombo en Colombo in februari 1796.

Het kleine kustfort van 'Aripo' (Arippu), ca. 30 km ten zuiden van Mannar, dateerde eveneens uit de Portugese tijd en diende met zijn bezetting van maximaal twintig man ook weer ter bescherming van de 'Peerlbanken' in dit zeegebied. De twee kleine bastions, elk voor vier kanonnen, waren Nederlandse toevoegingen. Het fort werd alleen permanent gebruikt in de periode dat hier onder compagniestoezicht jaarlijks op pareloesters werd gevist, gewoonlijk in de maanden februari-april. In afwachting van het startschot door de 'kapitein van de parelvisserij' verzamelden zich dan honderden kleine boten voor de kust en op het kale strand verrees over een lengte van vele kilometers een tijdelijke stad van tenten en hutten als onderkomen voor de duizenden parelvissers en handelaren van allerlei slag, van wie de meesten afkomstig waren van de Voor-Indische kusten. De parels gingen naar de kooplieden die de vissers betaalden en werden vervolgens op de vrije markt verkocht. De grote winsten die de Compagnie hier decennia lang behaalde, kwamen niet zozeer uit de handel in parels, maar uit de hoge belastingen die zij hier per dag op het gebruik van de parelbanken oplegde.

De vesting 'Calpentyn' (Kalpitiya), aan de noordpunt van het gelijknamige schiereiland langs de baai van Puttalam, kwam tussen 1667 en 1676 tot stand voor de controle van en tolheffing op de zeehandel van en naar Puttalam, de enige haven die het koninkrijk Kandy toen nog aan de westkust bezat. De plattegrond van enkele jaren later rechtsonder op dit blad toont een vierhoekig grondplan met aan de landzijde twee volledige en aan de zeekant twee halve bastions. Ongebruikelijk is het vijfde, vijfhoekige bolwerk met kruitmagazijn (3) naast de poort (8) in de lange rechte wal aan zeezijde, een constructie die later ook werd toegepast bij het fortje Hanwella (blad I-23q, pag. 168).

Sheet I-23t (index of 1806: 'No. 23t. Ground-plans of Manaar, Aripo and Calpentijn/1672/') contains ground-plans dating from 1672 of the three Company forts on the north-west coast of Ceylon: left *Manaar* (Mannar), above right *Aripo* (Arippu), and below right *Calpentijn* (Kalpitiya).

The Portuguese fort of Mannar, situated on the eastern point of an island of the same name at the beginning of Adam's Bridge, controlled the easterly channel through these series of shallows between Ceylon and India. It was captured by Company troops at the end of February 1658 and for several decades remained in use in its original form, although shortly after 1660 it was surrounded by a second, much larger defensive work with two full bastions on the land side and two half bastions on the sea side. This external earth embankment roughly followed the course of the irregular, four-cornered ground-plan of the older Portuguese fort, which is visible on the 1672 plan on this sheet. The lengthy explanation to the plan is largely concerned with information pertaining to military architecture, without giving specific designations to objects with the fort. Around 1680, a beginning was made with the construction of a completely new and considerably larger stone fort on a rectangular ground-plan with bastions at all four corners. In size and design it was comparable to that at Batticaloa (Sheet I-23m, p. 160). It was completed in 1686, well before the time Isaak de Graaf was given the commission to work on his atlas, but despite this, there is no illustration of the fort at Mannar in its new form. Besides keeping a check on the sea traffic for the Company, Mannar was also of great importance as it protected the highly lucrative pearl-fisheries in the coastal waters to the south of the island. At the beginning of October 1795, the virtually unmanned fort passed to the English without offering any resistance. In the months which followed, it served as an assembly point for the British troops preparing for the attack on Negombo and Colombo in February 1796.

The small coastal fort of *Aripo* (Arippu), some 30 kilometres south of Mannar, also dated from the Portuguese time and with its garrison of a maximum of twenty men served to protect the *Peerlbanken* (oyster beds) in this area of sea. The two small bastions, each of which carried four cannon, were Dutch additions. The fort was only in permanent use in the period of the year when the pearl oysters were fished under Company supervision, usually in the months of February to April. In anticipation of the starting shot fired by the *kapitein van de parelvisserij* (the Captain of the Pearl-Fisheries), hundreds of small craft gathered here off the coast. Extending over a length of many kilometres on the empty beach arose a temporary city of tents and huts used as accommodations for the thousands of pearl-fishers and traders of all kinds, the majority of them from the coasts of India. The pearls went to the merchants who paid the fishers and were then sold on the free market. The enormous profits which the Company made here for decades were earned not so much from the trade in pearls as by the hefty taxes which it levied each day for the use of the oyster beds.

The fort *Calpentyn* (Kalpitiya), on the northern point for a peninsula of the same name separating Puttalam Lagoon from the sea, was built between 1667 and 1676 to check and to collect the toll on the sea traffic to and from Puttalam, the only harbour which the Kingdom of Kandy still possessed on the west coast. The ground-plan below right on this sheet was drawn several years later and discloses a square design with two full bastions on the land-side and two half bastions facing the roads. Most remarkable is the fifth pentagonal bulwark with the powder magazine (3) next to the gate (8) in the long straight wall on the sea side, a form of construction which was later used for the small fort Hanwella (Sheet I-23q, p. 168).

Verklaring:
Explanations:

[1] [onder] een legenda bij de letters a-p:
[1] [bottom] a key to the letters a-p:

a. De kat, wiens muuren hoogh sijn boven de grond 2 roeden 9 voeten; ende sijn borstweer is boven dik 7 voeten.
b. Sijn de punten, hoogh met haar borstweringen 18 voeten; of anders sonder deselve 14 voeten.
c. De gordijnen 14 voeten hoogh met haar borstweringen.
d. Fausse brai of bedekte wegh van de onderwal.
e. De borstwering op de onderwal.
f. Ingangh des forts.
g. Bedekte of gemeene wegh aan weder sijde met een muurtjie van 3 voeten dik opgetrocken.
h. De poort van 't nieuwe aarde werk.
i. Een steene waterbak.
k. T' Gemeene mayveld.
l. De walgangh, 11 a 12 voeten breedt.
m. Sijn de punten met haar batarijen; waar in het roode afgesette, met 1.2.3.4.5 aangewezen, is een steene goot, loopende tusschen een tweede banquit en de voet van de batarij door; dies uyt sooden is opgetrocken zo hoog, dat hij maar 1 a 1½ voet onder of laager als de borstweer van de wal komt. Sijn so hoog genomen om te konnen dienen voor een borstweer met schanskorven.
n. De borstweer op de wal. Sijn aanlegh is 12 voeten. Sijn perpendiculaire hooghte met die van de wal te zamen is 15 voet. De buytenste doceringh van de wal met sijn borstweer 7½ voet.
o. Fausse brai of bedekte wegh van de onderwal breet 1 roed 9 voet.
p. Borstweer op de onderwal van 12 voeten aanlegs en 4 voeten hoog.

Nota. Alwat met rood afgeset staat is met steen opgehaalt.

[3] [linksboven] een legenda bij de cijfers 1-11:
[3] [top left] a key to the numbers 1-11:

1.2.3. Sijn kruytkelders waar van 3 de grootste en beste is.
4. Portaal van de kruytkeld:
5. De sergiantskamer.
6. De constapelskamer.
7. De corps de guardes.
8. De poort van 't fort.
9. Pakhuysen.
10. De plaats, alwaar de constapel sijn gereedschappen bewaart.
11. 'T Hooft, waar de vaartuygen koomen lossen en laden.

Geografische namen en overige kaartinschriften/
Geographical names and other inscriptions on the map:

Naam op de kaart/ Name on map	*Huidige naam/ Present name*	*Positie/ Position*
MANAAR	<Mannar> (fort/fortress)	08-58N/79-55E
De steene Schans *ARIPO*	<Arippu> (fort/fortress)	08-48N/79-55E
CALPENTIJN	<Kalpitiya> (fort/fortress)	08-14N/79-46E

DE CUST VAN
CORMAN.
DEL
Colombo
Negombo
Manaar
Calpentijn
Negapatnam

I-23u I, II, III (NA 4.VEL-252).

[1] [Kaart van de kust van Coromandel, tussen Manapar en Nagapatnam, en de westkust van Ceylon, van Colombo tot Jaffana] [2] [Ponnecail] [3] [Het eiland Caradive].

[1] [Chart of the coast of Coromandel, between Manapar and Nagapatnam, and the west coast of Ceylon, from Colombo to Jaffana] [2] [Ponnecail] [3] [The island of Caradive].

[1] Schaalstok van 15 Duytsche mijlen 15 voor een graadt = [ca. 1 : 855.000].
[1] Scale-bar of 15 Duytsche mijlen 15 voor een graadt = [approx. 1 : 855,000].

[2] Schaalstok van 2 Duytsche mijlen = [ca. 1 : 150.000].
[2] Scale-bar of 2 Duytsche mijlen = [approx. 1 : 150,000].

[3] Schaalstok van twee Duytsche mijlen = [ca. 1 : 160.000].
[3] Scale-bar of twee Duytsche mijlen = [approx. 1 : 160,000].

3 kaarten: ingekleurd; 52,5 x 74 cm.
3 maps: coloured; 52.5 x 74 cm.

Nummer: [rechtsboven]: 23u.
Number: [top right]: 23u.

Oriëntatie: het noorden is boven.
Orientation: north is up.

Blad I-23u (inhoudsopgave 1806: 'No. 23u. De bogten van Tutucorijn en Tondy benevens de West kust van Ceilon, de bogt van Ponnecail en een gedeelte van Calpentijn.') biedt links een overzichtskaart met ondiepten, peilgegegevens en kustplaatsen van het zeegebied tussen Ceylon en de Coromandelkust tussen 'Nagapatnam' in het noorden en 'Manapar' in het zuiden.

Nagapatnam of Nagappattinam (zie ook de bladen I-25b, I-25c en I-25d, pag. 182-186) was tussen 1690 en 1781 de hoofdzetel van het VOC-bestuur aan de Coromandelkust, waaraan in deze periode ook de Madura-kust met hoofdplaats Tuticorin ondergeschikt was; tevoren viel deze kust onder het gouvernement Ceylon. Zie ter vergelijking de overzichtskaart op blad I-23c, pag. 142.

Rechtsboven is op een meer gedetailleerde schaal een overeenkomstige kaart met zeilinstructies van de Voor-Indische kust bij 'Ponnecail' (Punnaikayal) weergegeven. Deze plaats, gelegen aan een lagune halverwege Tuticorin en Manapad Point en op de kaart links aangeduid als 'Puntecail', was van enige betekenis vanwege de uitvoer van textiel, rijst en andere voedingsmiddelen naar Ceylon. Voor de verovering door de Compagnie in 1658 was deze kust feitelijk al ruim een eeuw Portugees bezit, buiten het bereik van het formele oppergezag van de nayaks (vorsten) van Madurai, en net als op het schiereiland Jaffnapatnam waren het katholieke geloof en de Portugese taal hier dan ook wijd verbreid. De zeekaart rechtsonder geeft de ondiepten, peilgegevens en kustprofielen bij de toegang tot de baai van Puttalam bij 'Calpentijns Noordhoeken', op de vaarweg naar de Kandyaanse haven Puttalam.

Sheet I-23u (index of 1806: 'No. 23u. The Bays of Tutucorijn and Tondy, furthermore the West coast of Ceilon, the Bay of Ponnecail and a part of Calpentijn.') offers on the left-hand side a chart of the area of sea between Ceylon and the Coromandel Coast from *Nagapatnam* in the north to *Manapar* (Manapad Point) in the south, giving the shoals, the depth soundings, and the coastal settlements.

Nagapatnam or Nagappattinam (see also Sheets I-25b, I-25c, and I-25d, pp. 182-186) was the chief settlement of the VOC administration on the Coromandel Coast between 1690 and 1781, which in this period included as its subordinate the Madura Coast of which Tuticorin was the capital town; earlier this coast had fallen under the Government of Ceylon. For comparison see the overview map on Sheet I-23c, p. 142.

Above right is a corresponding chart on a more detailed scale with sailing instructions for the southern coast of India near *Ponnecail* (Punnaikayal). This place, situated on a lagoon halfway between Tuticorin and Manapad Point and designated *Puntecail* on the general map left, enjoyed a certain degree of importance because of its export of textiles, rice and other food-stuffs to Ceylon. Before it was conquered by the Company in 1658, this coast had been in fact a Portuguese possession for more than a century, beyond the power of the formal sovereigns, the *nayaks* (rulers) of Madurai, and just as on the Jaffnapatnam Peninsula both the Portuguese religion and the Portuguese language were widely spread here. The small chart below right gives the shoals, the depth soundings, and the coastal profiles at the entrance to Puttalam Lagoon near *Calpentijns Noordhoeken*, (Kalpitiya's Northern Points), in the channel to the Kandyan port of Puttalam.

Verklaring: [2] [links] een beschrijving:
Explanations: [2] [left hand side] a description:

Als men in het Z.W. mousson op Caylpatnam wil weesen; moet men, zo wel van de noord als van de zuyd komende, tot voor Ponnecail loopen op 6 a 7 vadem, hebbende de grote kerk W ½ N van sig; Van daar dan loopt men Z.W. aan over 6, 5, 4, 3, 2½ tot dat men omtrent een pistool schoot van de wal is. Men behoeft in dit seylen niet beschroomt te wesen: want men seylt over schoon sand dat seer langsaam opdrooght; Niettemin ieder dient sig te reguleren na dat sijn schip diep gaat. Wil men op 4 vadem blijven leggen, zo is men beschut voor de Z.Z.O, Z.Z.W, N.W, en noordelijke winden; maar dient geweeten dat de N.O. wint de slimste is; Met een hoeker leyt men wel op 3 vadem fijn sand een groote canonschoot buyten de wal, en dan. Als men op Ponnecail wil wesen so moet men van gelijke eerst weer op de voorschreeven diepte van 1 a 6 vadem loopen; Dan gaat men West aan, over 6, 5, 4, 3, 2½, tot op 2 vadem sandgront, zo is men voor de Rivier van Ponnecail, 2 pistoolschoten van de wal.

Geografische namen en overige kaartinschriften/
Geographical names and other inscriptions on the map:

Naam op de kaart/ Name on map	*Huidige naam/ Present name*	*Positie/ Position*
Kaart links/map on the left-hand side		
DE CUST VAN CORMANDEL	Coromandelkust/Coromandel Coast (landstreek/region)	13N/80E
Manapaar	Manappad (plaats/settlement)	08-22N/78-04E
Triffinadoura	Tiruchchendur (plaats/settlement)	08-30N/78-08E
Cailpatnam	Kayalpattinam (plaats/settlement)	08-34N/78-07E
Puntecail	Penacoil/Punnaikayal (plaats/settlement)	08-38N/78-07E
Tutecoryn	Tuticorin (plaats/settlement)	08-43N/78-09E
Boompjens Eylt	Koswari (eiland/island)	08-52N/78-14E
Wantive	Van (eiland/island)	08-50N/78-13E
Poetetive	-	-
Patemammadoer	Pattanamarudur (plaats/settlement)	08-55N/78-16E
Baypaar	Vaipar/Vaippar (plaats, rivier/settlement, river)	08-59N/78-15E
Rempaar	Vembar (plaats/settlement)	09-04N/78-22E
Mackoer	Terku Mukkaiyur (plaats/settlement)	09-07N/78-29E
Oepetiewe of t Eylt. Makoen	Uppu Tanni (eiland/island)	09-05N/78-30E
Poeleroelselly	Shalli (eiland/island)	09-05N/78-33E
vers water Eyland	Nalla Tanni (eiland/island)	09-05N/78-35E
Walemoekan	Valinokkan (plaats/settlement)	09-09N/78-39E
Janpare	Anaipar (eiland/island)	09-08N/78-42E
Jallimolle	Palliyarmunai (eiland/island)	09-09N/78-44E
Kiokare	Kilakkarai (plaats/settlement)	09-13N/78-47E
Madange	-	-
Mallentive	Appa (eiland/island)	09-09N/78-50E
Parentive	Appa (eiland/island)	09-09N/78-50E
Balledive	Valai Tivu (eiland/island)	09-10N/78-57E
Magewannidive, vers water	Valai Tivu (eiland/island)	09-10N/78-57E
Mollative	Muli Tivu (eiland/island)	09-10N/78-58E
Mossettive, vers water	Musal Tivu (eiland/island)	09-11N/79-05E
Gaarodive, vers water	Kovi Tivu (eiland/island)	09-14N/79-12E
Sostitive	-	-
Waterpas Otaar	-	-
Rammanacoil	Pamban/Rameshwaram (eiland/island)	09-16N/79-14E
Teuvers Enghte	Pamban Pass	09-16N/79-12E
Catidive	Kachchaitivu (eiland/island)	09-22N/79-32E
Pagode Calimeere	Calimere Point (kaap/cape)	10-18N/79-52E
Nagapatnam	Nagappattinam (plaats/settlement)	10-45N/79-50E
CEYLON	Ceylon/Sri Lanka (eiland/island)	07-30N/81E
Tallemanaar	Talaimannar (plaats/settlement)	09-05N/79-44E
Manaar	Mannar (eiland/island)	09-03N/79-49E
Pesaal	Pesalai (plaats/settlement)	09-03N/79-47E
Casandel	-	-
De 2 Gebroeders	Iranaitivu Islands (eilanden)	09-05N/80E
Mantotte	Mantota (plaats/settlement)	08-56N/79-55E
Aripo	Arippu (plaats/settlement)	08-48N/79-55E
Dit synde Peerlbanken van Aripo, tot de hoeken van Goedermale	Mannar Pearl Banks/Vankelai Reef + Arippu Reef (ondiepte/shoals)	08-50N/79-50E
Jagersboom	-	-
Goedermale	Kudremalai Point (kaap, plaats/cape, settlement)	08-32N/ 79-52-30E
Carredive	Karaitivu (eiland/island)	08-27N/79-47N
Calpentijn	Kalpitiya (eiland/island)	08N/79-43E
Chilauw	Chilaw (plaats/settlement)	07-35N/79-48E
Mirabelle	Marawila (plaats/settlement)	07-25N/79-48E
Caymelle	Kochchikade (plaats/settlement)	06-57N/79-51E
Negombo	Negombo (plaats/settlement)	07-12N/79-50E
Matuaal	Mutwal/Modera (wijk/town district)	06-57N/79-52E
Colombo	Colombo (plaats/settlement)	06-57N/79-50E
Pta das Pedras	Point Pedro (kaap, plaats/cape, settlement)	09-50N/80-15E
Cangature	Kankesanturai (plaats/settlement)	09-48N/80-02E
Jaffanapatnam	Jaffna (plaats/settlement)	09-41N/80-00E
Carradive	Karaitivu (eiland/island)	09-44N/79-52E
Tannadive	Velanai (eiland/island)	09-40N/79-54E
Mandadive	Mandaitivu (eiland/island)	09-37N/79-59E
Pongeredive	Punkudutivu (eiland/island)	09-35N/79-50E
Nerredive	Delft (eiland/island)	09-30N/79-42E
Neinedive	Nayinativu (eiland/island)	09-36N/79-46E
Camnelledive	Analaitivu (eiland/island)	09-39N/79-47E
Cays	Eluvativu (eiland/island)	09-42N/79-48E
Kaart rechtsboven/map on upper right		
Ponnecail	Penacoil/Punnaikayal (plaats/settlement)	08-38N/78-07E
Kaylvelje	Korkai (plaats/settlement)	08-37N/78-04E
St. Stevin	-	-
Kaylpatnam	Kayalpattinam (plaats/settlement)	08-34N/78-07E
Trift Jan Doezen	Tiruchchendur (plaats, kaap/settlement, cape)	08-30N/78-07E
De Groote of verse Rivier, loopt vant landt	Tambraparni (rivier/river)	08-38N/78-06E
Mond van de Rivier	Tambraparni (rivier/river)	08-38N/78-06E
vierendepatnam	Virapandiyanpattinam (plaats/settlement)	08-31N/78-07E
Loopt Doot 2x	-	-
onbesogt 2x	-	-
verdronken landt 4x	-	-
Ature	Attur (plaats/settlement)	08-37N/78-04E
Nelour	Nallur (plaats/settlement)	08-35N/78-03E
Spruyt van de Rijstvelden	-	-
Kidamalane (?)	-	-
Rijstvelden	-	-
Kaart rechtsonder/map on lower right		
N. W. hoek van Calpentyn	<Kalpitiya> (eiland/island)	08-12N/79-41E
Vuyle gronden	-	-
Z. hoek of Punt van Caradive	Karaitivu (eiland/island)	08-24N/79-47E
Hogen Rugh van Markare	-	-
Rugh van Goedermalo	Kudremalai Point (kaap/cape)	08-32N/ 79-52-30E
T Eylant Caradive met het hoog gerugde Agterlandt	Karaitivu (eiland/island)	08-24N/79-47E

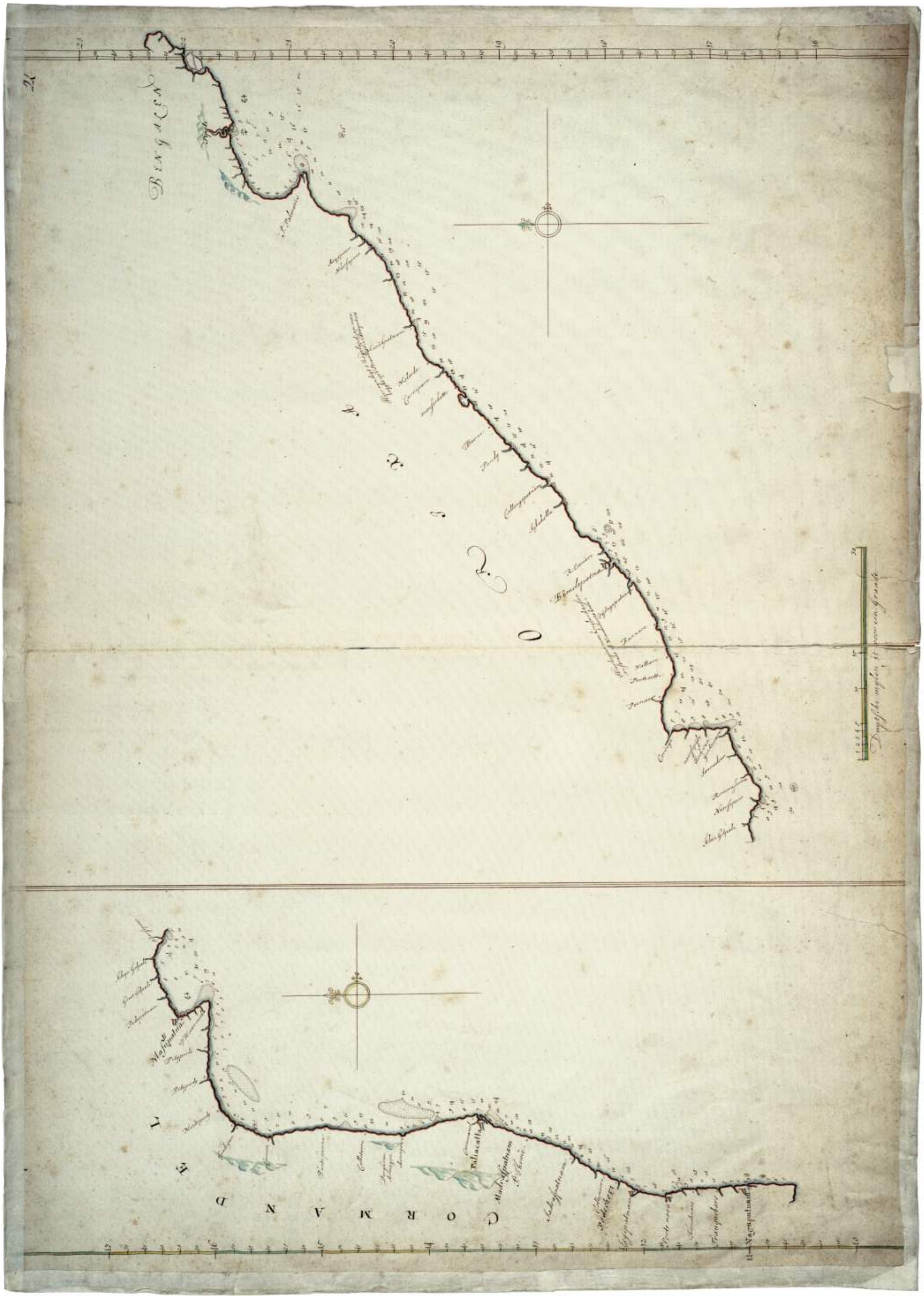
BENGALA
Pondichery
Karikal
Negapatnam
Tranquebar
Nagapatnam
Porto Novo
Cudalore
Pallacatta
Madrasapatnam
St. Thomé
Sadrasapatnam
Pulicat
Armagon
Trivatore
Palmanere
Cotipalle
Condapalle
Ingelle
Nellore
Pudicherla
Tumbre
Nellapalle
Nandelur
Ramapatnam
Nizapatnam
Alamparle
Bimelipatnam
Vizapatnam
Barnea
Tallere
Pond

I-24 I, II (NA 4.VEL-255).

[Kaart van de kust van Coromandel, van Nagapatnam tot Naersepoer, en van Klein Golpale tot Pipeli].

[Chart of the Coromandel Coast, from Nagapatnam to Naersepoer, and from Klein Golpale to Pipeli].

Schaalstok van 30 Duytsche mijlen 15 voor een graadt = [ca. 1 : 1.880.000].
Scale-bar of 30 Duytsche mijlen 15 voor een graadt = [approx. 1 : 1,880,000].

1 kaart in 2 delen: ingekleurd; 53 x 74,5 cm.
1 map in 2 parts: coloured; 53 x 74.5 cm.

Nummer: [rechtsboven]: 24.
Number: [top right]: 24.

Oriëntatie: het noorden is boven.
Orientation: north is up.

Blad I-24 (inhoudsopgave 1806: 'No. 24. De kust Cormandel van Nagapatnam tot Pipeli.') bedekt in twee kaarten de gehele Coromandelkust en het aangrenzende deel van West-Bengalen vanaf Nagapatnam (Nagappattinam) in het zuiden tot de monding van de Hugli (Hooghly, Hougly) in het noorden.

De compagniesvestigingen in dit gebied waren verdeeld over de Zuid-Coromandelkust tussen Nagapatnam en Paliacatta (Pulicat), die geheel wordt weergegeven in de linker kaart, en de Noord-Coromandelkust tussen de monding van de Krishna-rivier en Bengalen, waarvan het grootste deel op de rechter kaart staat. Gemarkeerd met vlaggen zijn aan de Zuid-Coromandelkust van zuid naar noord 'Nagapatnam', 'Porto Novo', 'Tegepatnam' en 'Paliacatta'; verder waren hier belangrijke vestigingen te 'Podecheri' (alleen 1693-1699) en 'Sadraspatnam', naast een aantal kleinere nevenposten. Aan de Noord-Coromandelkust, in de tegenwoordige deelstaten Andhra Pradesh en Orissa ('Orixa' op de kaart), zijn loges aangeduid te 'Masulipatnam' en 'Bimelepatnam', maar niet meer in 'Petijpoelie'. Zie ook blad I-21, pag. 124.

De overzeese handel was aan de Coromandelkust al lang voor de komst van de Europese koloniale mogendheden van groot economisch belang, in het bijzonder vanwege de uitvoer van katoenen stoffen uit Golconda en andere rijken in het achterland. De grootste bloei van de Coromandelhandel viel evenwel pas in de zeventiende en de eerste helft van de achttiende eeuw, als direct gevolg van de steeds toenemende Europese vraag naar de 'kleedjes' van deze regio. De VOC had hierin een aanzienlijk aandeel, maar evenzeer de Portugezen, Engelsen, Fransen en zelfs de Denen. De overwegend vlakke kust van Coromandel met zijn vele gevaarlijke ondiepten heeft geen natuurlijke havens voor grote schepen en was vanwege de harde noordoostmoesson in het winterseizoen slechts de helft van het jaar goed te bezeilen. Bijna alle zeehandel vond hier dan ook op de rede plaats.

Masulipatnam (Machilipatnam) was een van de eerste plaatsen aan de Coromandelkust waar Europeanen opereerden. In 1605 kreeg de VOC toestemming om in deze voornaamste haven van het rijk van Golconda een loge te bouwen, evenals in het nabijgelegen 'Petijpoelie' (Pedapalli). De laatstgenoemde bleef ondergeschikt aan Masulipatnam en werd na enige tijd weer opgeheven. Masulipatnam onderhield reeds lang directe handelsbetrekkingen via Perzische, Arabische en Voor-Indische kooplieden met de Rode-Zeehaven Mocha, de Omaanse havenstad Muscat en de Golfhavens Basra en Bandar Abbas. Het was aan de Coromandelkust de haven met de meeste contacten met Suratte, terwijl ook de handel met Malabar, Ceylon, Bengalen, Malakka, Atjeh en Bantam aanzienlijk was. Deze inter-Aziatische handel maakte Masulipatnam als handelscentrum van bijzondere betekenis voor de Europese compagnieën. Naast de Nederlanders hadden de Engelsen en, vanaf 1670, de Fransen hier een permanente vestiging. Na de annexatie van Masulipatnam door de grootmogol in 1688, ten koste van Golconda, nam de betekenis van de haven af. De Compagnie handhaafde haar vestiging hier echter nog geruime tijd. Een opgave uit 1743 vermeldt een personeelsbestand ter plaatse van veertien Europeanen, onder wie een opperkoopman, een koopman en een chirurgijn, en 50 inlandse dienaren. Masulipatnam werd definitief opgegeven in 1759, nadat de plaats in de Zevenjarige Oorlog (1756-1763) eerst door de Fransen en vervolgens door de Britten was bezet.

De loge te 'Bimelepatnam' (Bimlipatnam, Bhimunipatnam) werd in eerste instantie gevestigd in 1628 en vervolgens opnieuw in 1652. Belangrijkste producten voor de Compagnie waren hier rijst, ten behoeve van de vestigingen aan de Zuid-Malabarkust en op Ceylon, en textiel. Na de verovering van Golconda door het Mogol-rijk in 1687-1688 verliep deze handel goeddeels, maar Valentijn noemt in 1726 als bezetting van de loge nog altijd een onderkoopman, twee boekhouders (een secunde en een kassier), een assistent en 25 tot 30 man inheems personeel. Hoewel tussentijds na 1750 al meermaals bezet door de Engelsen, werd Bimlipatnam met de overige toen nog resterende bezittingen aan de Coromandelkust op grond van het Tractaat van Londen (1824) uiteindelijk pas in 1825 formeel aan Groot-Brittannië overgedragen.

Aan de Zuid-Coromandelkust kreeg de VOC in 1608 toestemming van de nayak (vorst) van Gingee om zich in 'Tegepatnam' (Tegenapatnam, Cuddalore) te vestigen, waar een oud Portugees onderkomen als 'comptoir' werd aangewezen. Volgens Valentijn (1726) had de VOC hier een boekhouder en acht à tien bedienden. In 1745 verliet de Compagnie deze plaats goeddeels ten gunste van Porto Novo of Parangippettai, de veel belangrijkere haven iets verder zuidelijk waar enkele jaren na 1608 eveneens een loge tot stand was gekomen. In Porto Novo bevond zich toen al een Portugese vestiging; in het begin van de zeventiende eeuw was deze haven na Masulipatnam de belangrijkste aan de gehele Coromandelkust, in het bijzonder weer vanwege de handel in katoenen stoffen. De Compagnie onderhield hier in Valentijns tijd een onderkoopman, twee boekhouders, drie assistenten en ca. 30 inlandse dienaren.

De belangrijkste compagniesvestiging aan de Coromandelkust werd aanvankelijk 'Paliacatta' (Pulicat) ten noorden van Madraspatnam, waar de vorst van Vellor (Vellore) de VOC in 1610 de vestiging van een factorij toestond. Na een Portugese overval in 1612 verkreeg de Compagnie ook toestemming voor de bouw van een grote versterking ter plaatse, Fort Geldria (Gelria), dat in 1616 werd voltooid. Te Paliacatta zetelde vanaf 1610 de directeur en van 1616 tot 1690 de gouverneur van de Coromandelkust; nadien werd het hoofdkantoor verplaatst naar Nagapatnam. In Sadraspatnam, ten zuiden van Madras, werd pas in 1654 officieel een Nederlandse factorij geopend. Van nog later datum was 'Podecheri' (Pondicherry), een Franse bezitting (1674) die in 1693 werd veroverd, maar in 1699 aan Frankrijk moest worden teruggegeven.

Paliacatta, Sadraspatnam en de overige Nederlandse vestigingen aan de Zuid-Coromandelkust werden in 1781 tijdens de Vierde Engelse Oorlog (1780-1784) door de Britten ingenomen en deels verwoest; in 1795 volgde een tweede Engelse bezetting, tot 1818, waarna de uiteindelijke overdracht aan Groot-Brittannië plaats vond in 1825. Van de genoemde vestigingen is door Isaak de Graaf in zijn atlas afzonderlijk aandacht besteed aan Nagapatnam (bladen I-25b t/m I-25d, pag. 182-186), Sadraspatnam (blad I-25e, pag. 188), Porto Novo (blad I-25e, pag. 188), Pondicherry (blad I-25f t/m I-25h, pag. 190-194) en Paliacatta (blad I-25i, pag. 196).

In two maps, Sheet I-24 (index of 1806: 'No. 24. The Coromandel Coast from Nagapatnam to Pipeli.') covers the whole of the Coromandel Coast and the adjoining section of West Bengal from *Nagapatnam* (Nagappattinam) in the south to the Hugli (Hooghly, Houghly) estuary in the north.

The Company establishments in this area were divided up over the South Coromandel Coast, between Nagapatnam and Pulicat (*Paliacatta*), which is reproduced in its entirety in the left-hand map, and the North Coromandel Coast between the mouth of the Krishna River and Bengal, the bulk of which is shown on the map on the right. Marked by flags on the South Coromandel Coast are from south to north: *Nagapatnam*, *Porto Novo*, *Tegepatnam*, and *Paliacatta*. Besides these, there were important settlements at *Podecheri* (only 1693-1699) and *Sadraspatnam*, as well as a number of smaller offices. On the North Coromandel Coast, in the present-day states of Andhra Pradesh and Orissa (*Orixa* on the map), trading-posts are marked at *Masulipatnam* and *Bimelepatnam*, but no longer at *Petijpoelie*. See also Sheet I-21, p. 124.

The overseas trade on the Coromandel Coast had enormous economic significance long before the European colonial powers ever set foot there. The local speciality was the export of cotton textiles from Golconda and other kingdoms in the interior. Even so, the zenith of the trade on the Coromonadel Coast was only reached in the seventeenth and the first half of the eighteenth century, as a direct result of the mounting European demand for the *kleedjes* (cloths) from the region. The VOC had a considerable share in this, but so did the English, French, and even the Danes. The largely flat coast of Coromandel, made hazardous by a multitude of shallows, offered no natural harbours for large ships and was really only navigable for about six months a year, as the strong north-west monsoon made shipping here in the winter virtually impossible. For this reason almost all the sea trade was carried out in the roads. *Masulipatnam* (Machilipatnam) was one of the first places on the Coromandel Coast in which Europeans operated. In 1605, the VOC was granted permission to build a trading-post here in the most important harbour of the Kingdom of Golconda, and also in neighbouring *Petijpoelie* (Pedapalli). The latter was subordinate to Masulipatnam and was closed down again a while later. Masulipatnam maintained long-established direct trading relations with the Red Sea port of Mocha, the Omani port of Muscat, and the Gulf ports of Basra and Bandar Abbas via Persian, Arab, and Indian merchants. It was the Coromandel Coast port with the most contacts with Suratte, and the trade with Malabar, Ceylon, Bengal, Malacca, Aceh, and Bantam was also quite considerable. This central position in the inter-Asian trade made Masulipatnam of great importance to the European trading companies. Besides the Dutch, the English, and after 1670 the French as well maintained a permanent establishment here. After Masulipatnam had been annexed by the Great Mogul in 1688, at the expense of Golconda, the significane of the port ebbed. Nevertheless, for quite a long time the Company kept its establishment here. A 1743 report mentions that the personnel there consisted of fourteen Europeans, including a Senior Merchant, a merchant, and a surgeon, and fifty indigenous employees. Masulipatnam was only definitively relinquished in 1759, after it had been occupied during the Seven Years War (1756-1763) first by the French and then by the British.

The trading-post at *Bimelepatnam* (Bimlipatnam, Bhimunipatnam) was first set up in 1628 and again in 1652. The most important products here for the Company were rice, to supply the settlements on the South Malabar Coast and in Ceylon, and textiles. After the conquest of Golconda by the Mogul Empire in 1687-1688, the trade dropped off drastically, but in 1726 Valentijn noted that it still employed a Junior Merchant, two bookkeepers (a *Secunde* and a cashier), one assistant, and between twenty-five and thirty indigenous personnel. Even though after 1750 it was occupied by the English at intervals, Bimilpatnam was only formally handed over the British, as were the other remaining settlements on the Coromandel Coast, under the terms of the 1824 Treaty of London.

In 1608, the VOC was given permission by the *Nayak* (ruler) of Gingee to establish a trading-post at *Tegepatnam* (Tegenapatnam, Cuddalore) on the South Coromandel Coast, where an old Portuguese establishment was assigned as its first *comptoir* (office, counting-house). Valentijn says that (in 1726) the Company still maintained a bookkeeper and eight to ten employees here. In 1745, the VOC largely abandoned this place in favour of Porto Novo or Parangippettai, the much more important port located a little farther south, where a trading-post had likewise been set up a few years after 1608. At that time there was already a Portuguese settlement in Porto Novo; in the early seventeenth century this port was second only to Masulipatnam in importance on the whole of the Coromandel Coast, largely because of the trade in cotton textiles. In Valentijn's day the Company maintained a Junior Merchant, two bookkeepers, three assistants, and some thirty indigenous employees here; see also Sheet I-25e, p. 188.

Initially the most important Company settlement on the Coromandel Coast was *Paliacatta* (Pulicat), north of Madraspatnam, where the ruler of Vellore (Vellor) granted the Company permission to build a factory in 1610. After a Portuguese attack in 1612, the Company was also permitted to build a large fort there, Fort Geldria (Gelria), which was completed in 1616. From 1610, Paliacatta was the seat of the Director and then from 1616-1690 of the Governor of the Coromandel Coast. In the latter year, the head office was transferred to Nagapatnam; see also Sheet I-25i, p. 196. The Dutch factory at Sadraspatnam, south of Madras, was only officially opened in 1654. An even later establishment was *Podecheri* (Pondicherry), a French possession (1674) which was conquered in 1693, but had to be returned to France in 1699.

Paliacatta, Sadraspatnam and the other Dutch settlements on the South Coromandel Coast were captured and partly destroyed by the English in 1781 during the Fourth Anglo-Dutch War (1780-1784); a second English occupation followed in 1795, which lasted until 1818, and the final handing over to Great Britain took place in 1825. Of all these possessions, Isaak de Graaf in his atlas pays separate attention to Nagapatnam (Sheets I-25b to I-25d, pp. 182-186), Sadraspatnam (Sheet I-25e, p. 188), Porto Novo (Sheet I-25e, p. 188), Pondicherry (Sheets I-25f to I-25h, pp. 190-194, and Paliacatta (Sheet I-25i, p. 196).

Geografische namen en overige kaartinschriften/
Geographical names and other inscriptions on the map:

Naam op de kaart/ Name on map	*Huidige naam/ Present name*	*Positie/ Position*
Linker kaart/map on the left-hand side		
CORMANDEL	Coromandelkust/Coromandel Coast (landstreek/region)	13N/80E
Nagapatnam	Nagappattinam (plaats/settlement)	10-45N/79-50E
Tranquebare	Tranquebar/Tarangambadi (plaats/settlement)	11-02N/79-51E
Trimelevaes	Tirumullaivasal/Tirmelwassel (plaats/settlement)	11-15N/79-50E
Porto novo	Porto Novo/Parangippettai (plaats/settlement)	11-30N/79-46E
Tegepatnam	Cuddalore/Kuddalur/Tegenapatnam (plaats/settlement)	11-43N/79-46E
Podecheri	Pondicherry/Puduchcheri (plaats/settlement)	11-55N/79-50E
Collymoere	–	–
Sadraspatnam	Sadras (plaats/settlement)	12-31N/80-09E
St. Thome	St. Thomas Mount/Madras/Chennai (plaats/settlement)	13N/80-11E
Madraspatnam	Madras/Chennai (plaats/settlement)	13-04N/80-16E
Paliacatta	Paliacatta/Pulicat (plaats/settlement)	13-25N/80-18E
Coremanel	Karimanal/Coromandel (plaats/settlement)	13-27N/80-18E
Armegon	<Armagon Shoals> (ondiepte)	13-54N/80-16E
Bergh van Armegon	–	–
Calletoure	Tammenapatnam (plaats/settlement)	14-13N/80-06E
Puntepenne	<Penner> (rivier/river)	14-35N/80-11E
Carrera	–	–
Gondegan	Gundlakamma (rivier/river)	15-32N/80-12E
Montepoely	<Mutapolli Bank> (ondiepte/shoals)	15-26N/80-22E
Pitijpoely	Pedapalli (plaats/settlement)	15-55N/80-31E
Pitijpoeli	Pedapalli (plaats/settlement)	15-55N/80-31E
D. H. van mecka	Divi Point (kaap/cape)	15-58N/81-10E
Masulipatna	Masulipatnam/Machilipatnam (plaats/settlement)	16-09N/81-08E
Pedepatnam	Peddapatnam (plaats/settlement)	16-17N/81-15E
Groot Golpale	Pedda Gollapalem (plaats/settlement)	16-21N/81-26E
Kleyn Golpale	Chinna Gollapalem (plaats/settlement)	16-21N/81-32E
Naersepoer	Narsapour/Narasapur (plaats/settlement)	16-26N/81-42E
Rechter kaart/map on the right-hand side		
ORIXA	Orissa (landstreek/region)	20N/84E
Klein Golpale	Chinna Gollapalem (plaats/settlement)	16-21N/81-32E
Naersepoer	Narsapour/Narasapur (plaats/settlement)	16-26N/81-42E
Rommewaseron	Rameswaram (plaats/settlement)	16-26N/82-03E
Sonmedoer	–	–
Hoek van Goedeware	Kaap/Cape Godavari	16-49N/82-22E
Naersepijle	–	–
Coringe	Coringa (plaats/settlement)	16-48N/82-13E
Poenaer	Uppada (plaats/settlement)	17-04N/82-19E
Pontecotte	Pentakota (plaats/settlement)	17-18N/82-36E
Wattare	Pata Polavaram (plaats/settlement)	17-24N/82-49E
Bammare	Vadamutupalem? (plaats/settlement)	17-31N/83-05E
Vijsagepatnam	Vishakhapatnam (plaats/settlement)	17-42N/83-18E
Hier begint men hoog landt te sien en strekt al Noordwaerts heen		–
Bimelepatnam	Bimlipatam/Bhimunipatnam (plaats/settlement)	17-53N/83-27E
R. Coenare	Champavati/Nellimarla (rivier/river)	18N/83-34E
Sykakolla	Srikakulam (plaats/settlement)	18-17N/83-54E
Callengepatnam	Kalingapatnam (plaats/settlement)	18-20N/84-07E
Pondy	Pundi (plaats/settlement)	18-40N/84-25E
Barne	Baruva? (plaats/settlement)	18-53N/84-35E
Monserkotte	Manusurukota (heuvel/hill)	19-17N/84-55E
Carripare	Chatrapur (plaats/settlement)	19-21N/84-59E
Moloede	Mallud (plaats/settlement)	19-19N/84-58E
Manikpatnam	–	–
Hier eyndigt t'hogeland, en men krijght op 't strand sandduijnties		–
Mursapoer	Puri (plaats/settlement)	19-48N/85-50E
Aryspoer	–	–
R. Palmeris	Palmyras Point (kaap)	20-45N/87-02E
BENGALEN	Bengalen/Bengal (landstreek/region)	23N/88E
Pipeli	Pipely/Baliapal (plaats/settlement)	21-40N/87-16E

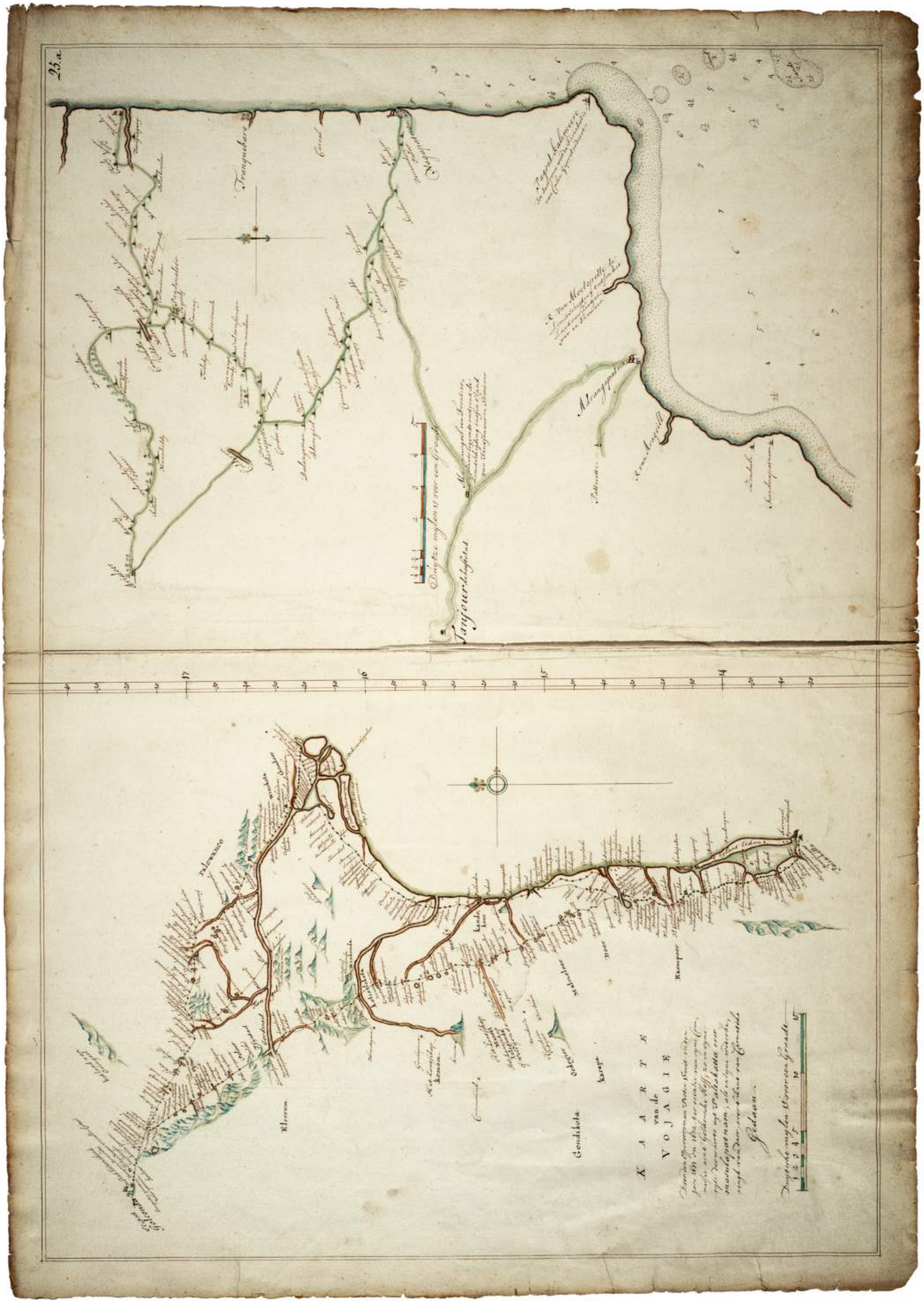
25.a.
Tanjoer
Ramspoor
Palewangie
Gendiksta
Kaart
van de
VOJAGIE

I-25a I, II (NA 4.VEL-1078).

[1] Kaarte van de vojagie door den oppercoopman Pieter Smit in den jare 1671 en 1672 ter occasie van sijne commissie aent Golkonsche hoff, zo in sijne rijse derwaerts uyt Paliakatta over Masulapatnam, als in sijne wederkeringh van daer, over t' Lant van Carnatika gedaan [2] [Kaart van een deel van Coromandel].

[1] Map of the travels accomplished by the Senior Merchant Pieter Smit in the years 1671 and 1672 to the occasion of his envoy to the Golconda Court, showing both his outward journey from Paliakatta by way of Masulapatnam, and his return from there, through the Land of Carnatika [2] [Map of a part of Coromandel].

[1] Schaalstok van 15 Duytsche mijlen 15 voor een graadt = [ca. 1 : 1.125.000].
[1] Scale-bar of 15 Duytsche mijlen 15 voor een graadt = [approx. 1 : 1,125,000].

[2] Schaalstok van 5 Duytze mijlen 15 voor een graadt = [ca. 1 : 415.000].
[2] Scale-bar of 5 Duytze mijlen 15 voor een graadt = [approx. 1 : 415,000].

2 kaarten: ingekleurd : 52,5 x 74 cm.
2 maps: coloured; 52.5 x 74 cm.

Nummer: [rechtsboven]: 25a.
Number: [top right]: 25a.

Oriëntatie: het noorden is boven.
Orientation: north is up.

Dit bijzondere blad I-25a (inhoudsopgave 1806: 'No. 25a. Kaart der reize van den opperkoopman P. Smit naar Golconda in 1671 en 1672.') toont links een kaart van de hofreis die de commissaris en opperkoopman Pieter Smit (ook: Smith) in 1671-1672 maakte naar de koning van Golconda, rechts een kaart met de handelsroutes over land in het zuidelijkste deel van Coromandel tussen Porto Novo in het noorden (niet bij naam aangeduid) en de 'Pagood Kalimeere' bij de kaap van Kodiyakkarai in het zuiden.

Smits reis ging vanuit de hoofdvestiging van de VOC in Paliacatta eerst langs de Coromandelkust naar Masulipatnam en van daar door het binnenland naar het paleisfort van Golconda bij de stad 'Heitenabaad' (Hyderabad); terug volgde de compagniesmissie een directere route door het binnenland. Sinds het eerste Nederlandse gezantschap in 1606, toen de VOC definitieve toestemming kreeg tot vestiging en tolheffing in Masulipatnam en de verwerving van bewerkte katoenen stoffen in het achterland, vonden regelmatig diplomatieke missies naar Golconda plaats om de contracten te bevestigen en aan te vullen. Uiteindelijk leidde dit tot de noodzaak van de vestiging van een vast kantoor in Golconda/Hyderabad, waar zich bovendien al snel ook mogelijkheden voor de directe handel voordeden. Er was vraag naar specerijen en Golconda leverde zelf katoenen dekens, gedrukte sitsen, tapijten en diamanten, die in de mijnen in de omgeving werden gewonnen. In 1661 was er voor het eerst sprake van een VOC-huis in Golconda, met de jonge assistent Jan van Nijendaal in functie als kwartiermaker. In maart 1663 arriveerde Willem Carel Hartsinck als opperhoofd in deze stad, waar hij tot 1677 de leiding had over de compagniesmissie; Van Nijendaal bleef in deze periode aan als tweede man van de loge. Onder hun bestuur werd de vestiging aanmerkelijk uitgebreid en kwam de handel met Golconda tot grote bloei. De vestiging had gemiddeld honderd personen in dienst, onder wie 20 'n tien Europeanen.

Het gezantschap van Smit volgde mede naar aanleiding van de onenigheid die in 1670 was ontstaan tussen de Compagnie en Golconda over de jaarlijkse betaling van 3000 oude pagoden, waarmee in 1619 de tolheffingen in Masulipatnam waren afgekocht. Voor de vorst werd een groot aantal geschenken meegevoerd, waaronder olifanten en paarden, Chinese schotels, spiegels en specerijen. Op 17 november 1671 vertrok Smit uit Paliacatta voor het eerste traject langs de kust naar Masulipatnam, waar hij op 28 november aankwam. Hier werd het gezantschap aangevuld met onder anderen Jacobus Bruijnzeel, koopman en diamantkenner, Herbert de Jager, een opperkoopman die Perzisch kon spreken en schrijven, en Johannes Paviljoen, zoon van de gouverneur van Coromandel, die als secretaris en kassier optrad. Het geleide omvatte 23 soldaten, een aantal trommelslagers, hoornblazers, fluitisten en andere muzikanten, een groep fakkel- en vlaggendragers, twaalf paardenknechten en 78 koelies die de palankijns en de bagage droegen. Op 21 december arriveerde de stoet in Golconda, waar het hele gezelschap zijn intrek nam in de loge van de Compagnie. De onderhandelingen met het hof van Golconda verliepen moeizaam, mede vanwege een opvolgingskwestie aan het hof. Uiteindelijk vertrok Pieter Smit zonder directe resultaten op 9 oktober 1672 uit de hoofdstad. Niettemin verkreeg de Compagnie enkele jaren later toch weer nieuwe tolvrijheden in Masulipatnam, tezamen met handelsvoorrechten in een aantal zuidelijker gelegen kustplaatsen onder gezag van Golconda. Na de verovering van Golconda door het Mogol-rijk in 1687-1688 viel de handel via de compagniesloge in Hyderabad echter goeddeels weg en werd in 1691 besloten tot de opheffing van deze vestiging.

De voornaamste havens aan de zuidkust van Coromandel in de rechter kaart, waaronder Nagapatnam, lagen aan het eindpunt van handelsroutes naar de hoofdplaatsen van provincies in het achterland, zoals Gingee, Tanjore of Thanjavur ('Tanjour' in de kaart) en Madurai. Hier regeerden min of meer autonome leenvorsten (nayaks) van het wankelende hindoeïstische rijk Vijayanagar onder de vorst van Vellore (Vellor). Verder noordwaarts kwamen in de loop van de zeventiende eeuw ten koste van Vellore grote delen van de Coromandelkust onder gezag van de expansieve moslimrijken Bijapur en Golconda, die op hun beurt in 1687-1688 werden ingelijfd door de grootmogol. Door deze binnenlandse oorlogen leed de compagnieshandel in die periode veel schade, reden voor de VOC om uit te zien naar zuidelijker vestigingsplaatsen. De sterke Portugese vesting Nagapatnam vormde een belemmering voor dit streven, maar de Compagnie werd hier aanvankelijk gesteund door de nayaks van Tanjore, die in de verdrijving van de Portugezen een gemeenschappelijk belang hadden. In 1645 en volgende jaren kregen de Nederlanders al toestemming voor nevenvestigingen in 'Carcal' (Karaikal) en 'Trimelevaes' (Thirumulaivasal), waarna in 1658 ten slotte de verovering van Nagapatnam door de VOC volgde en de Nederlandse macht hier blijvend was gevestigd. Tranquebar ('Tranquebare' in de kaart), halverwege Nagapatnam en Porto Novo, was van 1620 tot 1845 een Deense vestiging.

On the left, this special Sheet I-25a (index of 1806: 'No. 25a. Map of the journey made by the Senior Merchant P. Smit to Golconda in 1671 and 1672.') shows the route followed by the embassy to the court of the King of Golconda under the Commissioner and Senior Merchant Pieter Smit (also: Smith) in 1671-1672. On the right is a general map of the southernmost part of the Coromandel Coast between Porto Novo in the north (not mentioned by name) and the *Pagood Kalimeere*, near Cape Kodiyakkarai in the south.

From the headquarters in Paliacatta, Smit's travels took him first along the Coromandel Coast to Masulipatnam from where he headed inland to the palace fort of Golconda, near the city of *Heitenabaad* (Hyderabad); on the return journey the Company mission followed a more direct route through the interior. Since the first Dutch embassy in 1606, when the VOC received definitive permission to establish a settlement, and to collect tolls in Masulipatnam and obtain cotton textiles in the interior, there had been regular diplomatic missions to Golconda to confirm and supplement the contracts. Eventually this led to the necessity of opening a permanent office in Golconda/Hyderabad, where it was not long before opportunities for direct trade presented themselves. There was sufficient demand for spices in the city and Golconda itself offered cotton textiles, chintzes, carpets, and diamonds, which were mined in the immediate vicinity. The first mention of a VOC establishment in Golconda dates from 1661, with the junior assistant Jan van Nijendaal acting as quartermaster. In March 1663 Willem Carel Hartsinck arrived in the city with the rank of Chief Factor and he continued to lead the Company mission until 1677; during this period Van Nijendaal remained at the establishment as second man. Under their administration the settlement was considerably expanded and trade with Golconda soon flourished. On average there were a hundred people employed there, among whom were about ten Europeans.

One of the reasons for Smit's embassy was the dispute which had arisen between the Company and Golconda about the annual payment of 3000 old pagodas, which was the fee for the toll concession at Masulipatnam. An enormous number of gifts for the ruler were transported, including elephants and horses, Chinese dishes, looking-glasses, and spices. Smit left Paliacatta on 17 November 1671 on the first stage of his journey along the coast to Masulipatnam, where he arrived on 28 November. Here the embassy was joined by such people as Jacobus Bruijnzeel, merchant and diamond expert, Herbert de Jager, a senior merchant who could speak and write Persian, and Johannes Pavijloen, son of the Governor of Coromandel in the capacity of secretary and cashier. The entourage consisted of twenty-three soldiers, a number of drummers, horn-blowers, flautists and other musicians, a group of torch- and flag-bearers, twelve grooms, and seventy-eight coolies to carry the palanquins and the baggage. The procession arrived in Golconda on 21 December, where the entire company was accommodated in the factory. Negotiations with the court of Golconda did not run smoothly, to some extent made more complicated by a problem of succession at the court. Finally, Pieter Smit departed from the capital on 9 October 1672 without any conclusive agreements being reached. Nevertheless, a few years later, the Company was granted new toll concessions in Masulipatnam, as well as a number of trading privileges in the most southerly situated coastal towns under the authority of Golconda. After the conquest of Golconda by the Mogul Empire in 1687-1688, most of the Company trade in Hyderabad drained away and it was decided to withdraw from this settlement in 1691.

The principal ports on the southern coast of Coromandel lay at the termini of trade routes to the capitals of the interior provinces of Gingee, Tanjore (*Tanjour* on the map on the right), and Madurai. These were ruled by more or less autonomous vassal kings (*Nayaks*) of the now unstable Hindu kingdom of Vijayanagar under the ruler of Vellore (Vellor). In the course of the seventeenth century, at the expense of Vellore, farther to the north, large chunks of the Coromandel Coast came under the authority of the expanding Muslim kingdoms of Bijapur and Golconda, which in their turn were absorbed by the Great Mogul into his empire in 1687-1688. The Company's trade in this period was badly affected by these internal wars, which prompted the VOC to look out for more southerly sites for settlements. The strong Portuguese fort of Nagapatnam was an obstacle to such ambitions, but in the early years the Company had the support of the *Nayaks* of Tanjore who had a mutual interest with the Dutch in expelling the Portuguese. As early as 1645, the Company had already won permission to set up small posts in *Carcal* (Karaikal) and, a few years later, in *Trimelevaes* (Thirumulaivasal). Finally in 1658 Nagapatnam was captured by the VOC, and Dutch power was permanently established there. Tranquebar (*Tranquebare* on the map), halfway between Nagapatnam and Porto Novo, was a Danish establishment from 1620 to 1845.

Geografische namen en overige kaartinschriften/ Geographical names and other inscriptions on the map:

Naam op de kaart/ Name on map	*Huidige naam/ Present name*	*Positie/ Position*
Linker kaart/map on the left-hand side		
T Casteel Golconda	<Golconda/Hyderabad> (fort/fortress)	17-23N/78-29E
de stad Heitenabaad	Hyderabad (plaats/settlement)	17-23N/78-29E
Lingoetsy Goeroem	Lingoji Guda (plaats/settlement)	17-21N/78-12E
Tancq van Serweradzi	-	-
Datar Goeroem	-	-
Sultan Nagaer vervallen casteel - koeltoor	-	-
heyadnager	Hayatnagar (plaats/settlement)	17-19N/78-36E
konda Goeroem	Kothagudam (plaats/settlement)	17-17N/78-44E
Melikapeent	Malkapur (plats/settlement)	17-16N/76-47E
Goeree Muchamed	-	-
Singawarom	-	-
Toperampeent	-	-
Tengepille	Tangallapalli (plaats/settlement)	17-14N/78-54E
Palegorom	-	-
Mierdziael	-	-
een Mesjid	-	-
een put	-	-
Tsienweel	-	-
Zielniela	-	-
Een Ziel	-	-
Kelwakonta	-	-
Kondapoer	-	-
Koeliamra	-	-
Jerkotra	-	-
Koerapeent	-	-
Kantal	-	-
een Mesyed	-	-
Pierzen Ogelli	-	-
Watikoer	-	-
Nelgonda	Nalgonda (plaats/settlement)	17-02N/79-16E
Pitelgore	-	-
Moeschanpeent	-	-
Ambeloer	-	-
Zienpeet	-	-
Mutagoera	-	-
Ariem	-	-
Doentenedigora	-	-
Tongatoen	-	-
Dabi enpeant	-	-
Peloer	-	-
Nelikel	-	-
Tsyntael	-	-
Elserem	-	-
Zientepalem	Chintapali? (plaats/settlement)	16-31N/78-36E
Niconaem Chaempeent	-	-
Gordziael	-	-
Koetelmata	-	-
Raiwarom	-	-
Aatkoer	-	-
Colegodla	-	-
Kanker raek	-	-
Erfibilli	-	-
Mariom	-	-
Godla Pilli	-	-
Malapalem	-	-
Kobkonda	-	-
Tibrantegam	Tripurantakam (plaats/settlement)	15-59N/79-26E
Nawaalpeent	-	-
het casteel Winkonda	<Vinukonda> (fort/fortress)	16-02N/79-44E
Winkonda	Vinukonda (plaats/settlement)	16-02N/79-44E
Ketierlekota	-	-
Zientel Zeroe	-	-
Hirapalem	-	-
Somapalem	-	-
Abbajapalem	-	-
Begeroempaer	-	-
Ziandeloer	-	-
Jelegenda	-	-
Ingelpaeu	-	-
Sondelgonta	-	-
Tomagonta	-	-
Poodla	-	-
Gondlasa	-	-
Madram	-	-
Maripoel	-	-
Tipaldepilli	-	-
Fl. Paker	-	-
Koetspoende	-	-
Jamawarom	-	-
Fl. Makeer	-	-
Niconaam	-	-
Campeent	-	-
Tangeel	-	-
Ketapaar	-	-
Menkapio	-	-
Marela	-	-
Fl. Paleer	-	-
Koere Gompael	-	-
Mo Paer	-	-
het Lantschap Mareel	-	-
Het landschap Ieligonda of Weligonda	-	-
Commerweel	-	-
Kemem	Cumbum (plaats/settlement)	15-34N/79-06E
Het Lantschap Kemem	-	-
Gemlapeent	-	-
Damidzerla	-	-
Zierdeeuwi	-	-
t'casteel van Oedegier	-	-
Oedegier	-	-
Geudikota	-	-
Karapa	-	-
Malmeloer	-	-
Bogompaar	-	-
Gelspalem	-	-
Tienpalem	-	-
Malapar	-	-
Lingampalem	-	-
Zioendi	-	-
Samoetram	-	-
Lingam	-	-
Pintraal	-	-
Ralepar	-	-
Jelitoer	-	-
Ziel	-	-
Bimaiwarom	-	-
Satuool	-	-
Kotari	-	-
Een Bosch	-	-
Kiasewarom	-	-
moetpilli	-	-
Anewarom	-	-
koekakaki	-	-
Bamonkaki	-	-
Sjamodel	-	-
Tsieckpilli	-	-
Daagdoor	Dagodarti (plaats/settlement)	14-38N/79-59E
Teerakoeloer	Thadakaluru (plaats/settlement)	14-37N/79-59E
Doer	-	-
Gandawarom	Gandavaram (plaats/settlement)	14-35N/79-58E
Kawoer	Kovur (plaats/settlement)	14-30N/79-59E
Pargopaer	-	-
Selimecha peent	Nellore Tank (stuwmeer/reservoir)	14-26N/79-57E
Ziendoergonda	Chemudugunta (plaats/settlement)	14-22N/79-56E
Kakasoer	Kakatur (plaats/settlement)	14-21N/79-46E
Toontapalem	-	-
Komelipoendi	Kommalopudi (plaats/settlement)	14-17N/79-53E
Bendapille	Bendepale (plaats/settlement)	14-13N/79-53E
Maremmeroor	Madamanuru (plaats/settlement)	14-13N/79-50E
Fl. Koleer	Kolleru River (rivier)	14-11N/79-53E
Indoer	Vinduru (plaats/settlement)	14-11N/79-48E
Fl. Koeleer	Swarnamukki River (rivier)	14-04N/80-09E
Raempoer	-	-
Sanga	-	-
Kotapalem	-	-
Zirimala	-	-
een meet	-	-
Witzianitoeri	-	-
Wendzialiaporon	-	-
Kapaloen	-	-
Koetziwara	-	-
Jakasjempalem	-	-
Ziel	-	-
Poendeer	-	-
een meet	-	-
Drigondam	-	-
Kaloer	Kalluru (plaats/settlement)	13-46N/80-01E
Maniamotoer	Mannemutteri (plaats/settlement)	13-43N/80-00E
Manarapolor	Mannarupolur (plaats/settlement)	13-43N/79-59E
Soloer	Suluru (plaats/settlement)	13-41N/80-00E
Fl. Karangeer	Kalangi (rivier/river)	13-37N/80-02E
Koetpampaer	-	-
Ziell	-	-
Ziel	-	-
Pondi	-	-
Zielendri	-	-
Perriot	-	-
Ramaporan	Ramapuram (plaats/settlement)	13-31N/80-04E
Zinnagompala	Sinnambukkulam (plaats/settlement)	13-28N/80-08E
Santrapilli	-	-
Apapoeram	-	-
Sempeer	-	-
teenpetoer	-	-
Pengemboer	-	-
Powanem	-	-
aperwaka	-	-
koeloer	Kolur (plaats/settlement)	13-25N/80-13E
Tieropalewanem	-	-
natogenzielendri	-	-
Poetasilmagonta	-	-
Palia-katta	Pulicat/Palaverkadu (plaats/settlement)	13-25N/80-18E
Tsjambatzipoeli	-	-
Karinaal	Karimanal/Coromandel (plaats/settlement)	13-27N/80-18E
't Eylant Eikom	-	-
t' Frikance Lack	Pulicat Lagoon (lagune)	13-33N/80-10E
Zjekerkoe	-	-
Pandragam	Atangam (plaats/settlement)	13-32N/80-16E
Ridipalem	-	-
Amagonof	-	-
ziël-	-	-
een meet	-	-
zelendri	-	-
ziël -	-	-
zelendri	-	-
Zilakoer	Chillakur (plaats/settlement)	14-08N/79-52E
Koetapatam	Kottapatam (plaats/settlement)	14-07N/80-07E
Zinnoor	Chennuru (plaats/settlement)	14-09N/79-49E
Koelikoedroe	-	-
Intokali	-	-
Saropilli	Sarverpalle (plaats/settlement)	14-17N/79-58E
Kanoperripar	Kanoparripadu (plaats/settlement)	14-23N/79-59E
Sadaridpali	Padarupalli (plaats/settlement)	14-25N/79-59E
Niloor	Nellore (plaats/settlement)	14-27N/79-59E
Alpenpai	Allipuram (plaats/settlement)	14-27N/80-02E
Goekapilipalem	Gudipallipadu (plaats/settlement)	14-27N/80-04E
Postiepalem	-	-
Kitnapatam	Kistnapatam (plaats/settlement)	14-17N/80-06E
Pienapoeroe	-	-
koeloer	Koduru (plaats/settlement)	14-23N/80-08E
koontor	Konturu (plaats/settlement)	14-27N/80-09E
Sameralpalem	Ramapalem (plaats/settlement)	14-33N/80-10E
Zientapkoer	-	-
Kotapalem	Kuditipalem (plaats/settlement)	14-33N/80-09E
Korveloer	Kodavaluru (plaats/settlement)	14-34N/80-00E
Basampalem	-	-
Mopoer	Mopur (plaats/settlement)	14-38N/80-02E
oetkoer	Uttukuru (plaats/settlement)	14-33N/80-08E
Adoer	Allur (plaats/settlement)	14-40N/80-03E
naindipalem	-	-
Woni	-	-
Gongelpiki	-	-
Likepili	-	-
Sidawarom	Siddavaram (plaats/settlement)	14-46N/80-03E
Tsioledinde	Zuvvaledinne (plaats/settlement)	14-47N/80-04E
Tommelpeent	Tummalapenta (plaats/settlement)	14-53N/80-04E
tsinnaquapalem	-	-
Gaulupalem	Gavandlapalam (plaats/settlement)	14-55N/80-03E
Lingalapilli	-	-
Rameca	-	-
Tsiel	-	-
Tsiakeserla	Chakicherla (plaats/settlement)	15-06N/80-03E
Karera	Karedu (plaats/settlement)	15-10N/80-03E
Bengenapilli	Binginipalle (plaats/settlement)	15-12N/80-04E
Singeraikonda	Singarayakonda (plaats/settlement)	15-14N/80-02E
Pakael	Pakala (plaats/settlement)	15-16N/80-04E
Palkoedre	-	-
Kandekoer	-	-
Anatawaram	Anathavaram (plaats/settlement)	15-20N/80-06E
Pantawaloer	-	-
Dersy	-	-
Aloer	Alluru (plaats/settlement)	15-30N/80-08E
Ziensenla	-	-
Celici	-	-
Amenabol	Ammanabrolu (plaats/settlement)	15-35N/80-09E
Mutziwaro	-	-
Hinegonzia: Peilegeneziam	Chinna Ganjam (plaats/settlement)	15-41N/80-13E
Kierakoedre	Kadayakuduru (plaats/settlement)	15-43N/80-15E
Weentepalem	Vetapalem (plaats/settlement)	15-47N/80-19E
Tsianpili	-	-
Tsiala	Chirala (plaats/settlement)	15-49N/80-27E
Parala	Perala (plaats/settlement)	15-49N/80-27E
Hotzialitzilendri	-	-
Bopotla	Bapatla (plaats/settlement)	15-54N/80-27E
kondebatlepalem	-	-
marajanna	-	-
Ternaridipaar	-	-
Sandzielikoedra	-	-
Sandrie	-	-
Annams	-	-
Tsiandool	Tsandarolu (plaats/settlement)	15-59N/80-36E
Fort Kondezier	-	-
Tsirokepille	Cherukupali (plaats/settlement)	16-02N/80-39E
kaue	-	-
Golapilli	Gollapalle (plaats/settlement)	16-02N/80-41E
Gommerioel	-	-
Kanangal	Kanagala (plaats/settlement)	16-04N/80-44E
watipoo	Bhattiprolu (plaats/settlement)	16-05N/80-46E
Poleweer	-	-
t'Eilant Tammerweli	-	-
Toelepondi	-	-
de Rede van Tsjopeleer	-	-
t eilant Dieuw	-	-
Sendegedda	-	-
Tsidoor	-	-
Gansal	-	-
Malaitsiwoer	-	-
Palepatam	Masulipatnam/Machilipatnam (plaats/settlement)	16-11N/81-08E
S'Comp. Thuyn	<Masulipatnam/Machilipatnam> (plaats/settlement)	16-11N/81-08E
Chittiguduru (plaats/settlement)		16-13N/81-04E
hiermoel	-	-
niwalpoendi	-	-
dagomeli	Dagumilli (plaats/settlement)	16-17N/80-58E
roiaparla	Raparla (plaats/settlement)	16-18N/80-58E
Oerewei	-	-
ratarinke	-	-
montar	-	-
Oser	-	-
Akenoe	-	-
Tsialendrapalem	-	-
Gomdoer	-	-
kanepaar	-	-
Tanemettekoedroe	-	-
Poerenkie	-	-
Patammitoe	-	-
Winekota	-	-
Morgaspoeram	-	-
Bowanapoeram	-	-
Alibachakans graft	-	-
't Cast. Condenilli	-	-
gonapi	-	-
donakondemeroe	-	-
Paritala	Partiala (plaats/settlement)	16-39N/80-24E
kantzenla	-	-
Kieserapeent	Kesara (plaats/settlement)	16-43N/80-19E
Pitrigontapalem	-	-
Palevance	-	-
Watzjowaey	Vatsavayl (plaats/settlement)	16-59N/80-15E
Mustierkonta	-	-
Nagelwanse	Nagalwancha (plaats/settlement)	17-04N/80-13E
Timaypalem	-	-
Aigarpilli	-	-
Raadziapilli	-	-
Meleripilli	-	-
Annatag	Anantagiri (plaats/settlement)	17-03N/79-59E
Anatagierpeent	Anantagiri (voorde/ford)	17-03N/79-59E
Woesentapoeraem	Yasvantapar (plaats/settlement)	17-03N/79-56E
Ichlaaschaarpeent	Ekalasuganipete (voorde/ford)	17-03N/79-54E
Morganla	Munagala (plaats/settlement)	17-03N/79-50E
Seydnaafferspeent	-	-
Gondziloor	-	-
Tutsjaerpeent	-	-
Onderkonda	-	-
namevelipeent	-	-
Sercheilpeent	-	-
Amenagel	-	-
Rivapeent	-	-
Mangelpilli	-	-
Pangel	-	-
Sierkapilli	-	-
Ilketta	-	-
een meet	-	-
een mesjd	-	-
kaparet	-	-
een meet	-	-
Rampilli	Rampalli (plaats/settlement)	17-13N/78-59E
Patengi	Pantangi (plaats/settlement)	17-14N/78-57E
Peene	-	-
nagelpeent	-	-
nagelpaar	-	-
alikolipeent	-	-
Sarwarom	-	-
Letziwarom	-	-
Tangel	-	-
Lakwarom	-	-
Pelitzierli	-	-
Elletoer	-	-
de Diamant mine	-	-
Kaaloer	-	-
Kotapeent	-	-
zintapille	-	-
ziendacapalo	Chintapaladu (plaats/settlement)	16-41N/80-13E
kulapa	-	-
nandigam	Nandigamai (plaats/settlement)	16-47N/80-18E
Tzillagapathoe	-	-
maximontapalem	-	-
Pennegentipool	Penugandi prolu (plaats/settlement)	16-55N/80-15E
kanier	-	-
Tongeltoente	-	-
Willetie	-	-
Bedziowaar	-	-
Takieltzilendri	-	-
Waloer	-	-
het land van Oringael	-	-
Rechter kaart/map on the right-hand side		
Arialoer	Ariyalur (plaats/settlement)	11-08N/79-04E
Manoely	-	-
Manineere	-	-
Kelour	Telur (plaats/settlement)	11-07N/79-10E
Wylangsely dusverre Oudeaer	Vilangudi (plaats/settlement)	11-06N/79-12E
Oudaer	Udaiyarpalaiyam (plaats/settlement)	11-11N/79-18E
Manochiddy	Managedi (plaats/settlement)	11-08N/79-14E
Palyom	-	-
basolywarom	-	-
Sieengonda	-	-
Drie wachten	-	-
Groulapangoil	Gangaikondapuram (plaats/settlement)	11-12N/79-26E
Camiekolle	Kanjakkollai (plaats/settlement)	11-09N/79-22E
Colderon	Coleroon (rivier/river)	11-21N/79-49E
goodi mogosala	-	-
Tutticherij	-	-
Molon	-	-
Wulletotte	-	-
Trisietambalam	-	-
Manimeere	Manamode? (plaats/settlement)	11-11N/79-35E
Aloor	Attur (plaats/settlement)	11-10N/79-34E
Cadellengoedy	-	-
Triwale Polour	Thiruvalaputhur (plaats/settlement)	11-12N/79-36E
Eulantoppe	-	-
Mannipalam	Mannipallam (plaats/settlement)	11-12N/79-38E
Pollekeweloer	Pullirikkuvelur (plaats/settlement)	11-11N/79-42E
Chialy	Shiyali (plaats/settlement)	11-14N/79-44E
chimeoncoedy	-	-
Trimelevaes	Tirumullaivasal (plaats/settlement)	11-14N/79-50E
Tiergnegary	Tirunagara (plaats/settlement)	11-13N/79-48E
Pollecekeweloer	-	-
Collanneloer	-	-
Pandenaloer	-	-
Coranoer	-	-
Daroenacargoedy	Seragudi (plaats/settlement)	11-11N/79-38E
ragoedy	-	-
Soerany	-	-
Teilickje	-	-
Soerimoele	-	-
Tiroemangelecoedy	Tirumangalakkudi (plaats/settlement)	11-01N/79-28E
Coel camsienoer	Kanjanor (plaats/settlement)	11-01N/79-29E
Carpoer	Karuppur (plaats/settlement)	10-59N/79-27E
triwenne mardoere	Tiruvidaimarudur (plaats/settlement)	10-59N/79-27E
Combagome	Kumbakonam (plaats/settlement)	10-57N/79-23E
Colderon	Coleroon (rivier/river)	11-21N/79-49E
Dare	Darasuram (plaats/settlement)	10-56N/79-21E
Acherapette	-	-
Corkee	Korukkai (plaats/settlement)	10-55N/79-24E
Balangeman	Valangiman (plaats/settlement)	10-52N/79-23E
Adamgiol	-	-
Cypenavaron	-	-
Anisnasinjoette	-	-
Trielsyaree	Tiruchchiray (plaats/settlement)	10-52N/79-25E
Correwasel	Kudawasa (plaats/settlement)	10-51N/79-28E
Wogee	-	-
Sinkallepoeron	Sengallipuram (plaats/settlement)	10-50N/79-32E
Naringapette	-	-
Neey Coepy	Neykuppai (plaats/settlement)	10-49N/79-33E
Tery Paour	-	-
Ancepelpatsiegadde	-	-
Cataour	Kattur (plaats/settlement)	10-47N/79-36E
Wyllamel	-	-
Tanjour de hoofstad	Tanjore/Thanjavur (plaats/settlement)	10-46N/79-09E
Mamergoil een frontierplaats	-	-
Visiaperon	-	-
Adykamangelam	Adiyakkamangalan (plaats/settlement)	10-46N/79-41E
Tryvaloer	Thiruvarur (plaats/settlement)	10-46N/79-41E
kiraloer	Kil Valur (plaats/settlement)	10-46N/79-43E
Alioer	Aliyur (plaats/settlement)	10-46N/79-45E
Poelyoer	-	-
Parrewechery	-	-
Poeloer	-	-
Nagapatnam	Nagappattinam (plaats/settlement)	10-45N/79-50E
Tranquebar	Tranquebar/Tarangambadi (plaats/settlement)	11-02N/79-51E
Carcal	Karaikal (plaats/settlement)	10-55N/79-50E
Pagood Kalimeere	Calimere Point (kaap/cape)	10-18N/79-52E
R. van Moetepette	<Muttepet> (plaats/settlement)	10-24N/79-31E
Adrangapatna	Adiranpatnam/Atirampattinam (plaats/settlement)	10-20N/79-22E
Pattecotte	Pudukhottai (plaats/settlement)	10-25N/79-19E
R. van Aragoill	Ambullar? (rivier/river)	10-13N/79-16E
Zendiele	Sendalaipattanam (plaats/settlement)	10-14N/79-15E
Sianduapatnam	-	-

25.6

NAGAPAT- -NAM

De Zee

De Rivier

De Zee

Mond van de Rivier

Mond van de Rivier

Mond van de Rivier

Mond van de Rivier

Mond van de Rivier

De Rivier

Roeden.

Bolwerken en vastigheden om de Stadt

A Diepius Amsteden
B Wedergost
C Vranz
D Aldenaer
E Sin Guy
F Wendam
G Leyden
H S' wideport
I Diepius Enchuysen
K Dito Hoorn
L Dito Delft
M Dito Zyrickzee
N Dito Middelburgh

De voorstad genaemt Moormandelan

1 Den bergh
2 Oranjen
3
4 Wyde straet
5
6 Vreemens
7
8 Groningen
9 Gelderen
10 Zeelandt
11 Hollandt
12 De Koopmans
13 De Smeden
14 De Amstelaers
15 Alcmaer
16 De Bakkers
17 Papenhoek
18 Tolhuysen
19 S' Heyligh Cruysbergh
20 Blaesbergen
21 Christoffel
22 De Nobelaers
23 De Poort Oranjen
24 De pius Zeelanders

Jentysche Pagoden

25 Nakemdal
26 Annemde Agondal
27 Elamdal
28 Mamandal
29 Pagode Poulcarel
30 Celem Celem, ofte Singamaam
31 Vroupteraamd
32 Wakmangoeral
33 Allagandal
34 Aalmande Agondal
35 Pariahfort
36 Aspandal
37 Angelamandal
38 Chinabal Poulcandal
39 Cuppagoeulcarel
40 Wengsima Poulcarel
41 Sellagoelen
42 Nagoelem
43 Ardapoelcarel
44 Siddeling Poulcarel
44 Cuppgoeral
44‡ Malamamandal
45 Nagamadandal
45‡ Ramandulal
46 Comandal
47 Cammamandal ofte Pagode de Roo
48 Wisseramdal
49 Pagoppagoendal
50 Adampandal

Mooresche Tempels

51 Annemende Pharaoral
52 Mandaligpoelcarel
53 Pareadpoelcarel
54 Cattiramdpoelcal
55 Cuppgoeral
56 Cammadal
57 Pampkinandam, Adam en de Maen

Mooresche Tempels

58 Pattigulley
59 Cattiramdpoelcay
60 Mangulley
61 De Pagode Cam
62 Wakkamgoeltamcarel
63 De Aanmerde Steige van de Pagode Cam
64 De Put Cammadey, daer is goet Drinkwater
65 verspronge van de Rivier
66 Bangh over dese Spronge
67 Steden.

Jentysche Pagoden

23 Nakemdal
26 Annemde Agondal
27 Elamdal
28 Mamandal
29 Pagode Poulcarel
30 Celem Celem, ofte Singamaam
31 Vroupteraamd
32 Wakmangoeral
33 Allagandal
34 Aalmande Agondal
35 Pariahfort
36 Aspandal
37 Angelamandal
38 Chinabal Poulcandal
39 Cuppagoeulcarel
40 Wengsima Poulcarel
41 Sellagoelen
42 Nagoelem
43 Ardapoelcarel
44 Siddeling Poulcarel
44 Cuppgoeral
44‡ Malamamandal
45 Nagamadandal
45‡ Ramandulal
46 Comandal
47 Cammamandal ofte Pagode de Roo
48 Wisseramdal
49 Pagoppagoendal
50 Adampandal

I-25b (NA 4.VEL-1082).

NAGAPATNAM.

NAGAPATNAM.

Schaalstok van 100 roeden = [ca. 1 : 5.000].
Scale-bar of 100 roeden = [approx. 1 : 5,000].

1 kaart: ingekleurd; 53,5 x 75 cm.
1 map: coloured; 53.5 x 75 cm.

Nummer: [rechtsboven]: 25b.
Number: [top right]: 25b.

Oriëntatie: het noorden is boven.
Orientation: north is up.

Blad I-25b (inhoudsopgave 1806: 'No. 25b. Platte grond van Nagapatnam.') is een uitvoerig geannoteerde plattegrond van Nagapatnam onder compagniesbewind in de eerste periode na de verovering door de VOC in 1658, met aanduiding van het geprojecteerde nieuwe fort dat hier na 1687 op initiatief van de commissaris-generaal Hendrik Adriaan van Rheede tot Drakesteyn tot stand kwam.

Nagapatnam raakte na 1658 als handelshaven aanvankelijk sterk in verval, mede als gevolg van een beleg door de vorst van Tanjore in 1660 en een verwoestende vloedgolf in 1680. De vestiging betekende in deze periode een permanente verliespost voor de Compagnie van ca. 50.000 gulden per jaar, vooral vanwege de hoge herstel- en onderhoudskosten van de uitgestrekte Portugese vestingwerken en het relatief grote garnizoen; in 1665 waren hier 186 Europese en 51 inlandse soldaten gelegerd. Tussen 1687 en 1691 verbleefVan Rheede tot Drakesteyn als volledig gevolmachtigd commissaris-generaal aan de Coromandelkust, met de opdracht van de Hoge Regering om de situatie van de Compagnie ter plaatse te onderzoeken en passende aanbevelingen voor verbetering van de opbrengsten uit deze bezittingen te doen. Op zijn advies werd Nagapatnam in 1690 verheven tot hoofdvestiging van de VOC aan de Coromandelkust, ten koste van Paliacatte, en begon iets voordien al de aanleg van een grote vijfhoekige citadel met puntbastions, 'De Vijf Sinnen' (zie blad I-25c, pag. 184). Deze maatregelen hadden op termijn echter allerminst het beoogde effect; niet alleen heeft Nagapatnam zich vanwege zijn veel minder welvarende en productieve achterland nooit kunnen ontwikkelen tot een handelscentrum van hetzelfde niveau als Paliacatta, maar bovendien liepen de bouwkosten van 'De Vijf Sinnen' en het latere onderhoud uiteindelijk op tot een veelvoud van wat de Compagnie voordien ooit uitgaf aan de verdediging van deze plaats.

Onder het kantoor van Nagapatnam vielen twee vissersdorpen, waarvan het bezit zowel voor de levering van vis als voor het laden en lossen van de schepen noodzakelijk was; een daarvan is op de plattegrond aangegeven. Daarnaast betaalde de VOC met geld en olifanten pacht aan de nayak van Tanjore voor een tiental omliggende dorpjes, waar boeren en wevers woonden. Verder had de Compagnie in 1662, na afloop van de korte oorlog met deze vorst, van de nayak van Tanjore het muntrecht verkregen. In de stad werden zowel gouden pagoden en fanams als koperen kasjes en stuivers geslagen. Deze munten, die vaak voorzien zijn van een afbeelding van een hindoegod en een Tamil-opschrift, dienden vooral voor betalingen aan de Coromandelkust, maar circuleerden ook op Ceylon. De bastions van de oude vesting om de Europese stad dragen in deze plattegrond de namen Amsterdam (A), Enkhuizen (J), Hoorn (K), Delft (L), Rotterdam (M) en Middelburg (N). De 'voorstad Hormandelan' was eveneens ommuurd en telde elf bolwerken, waarvan de grotere een Nederlandse naam hebben. Er zijn twee poorten aangegeven, 'Orangien' (23) en 'Zelandia' (24, beide niet aangeduid met hun nummer maar gelegen naast de gelijknamige bastions), en een groot aantal waterreservoirs ('Tanken', 67). Temidden van de woonbebouwing stonden de heiligdommen van de hindoes en moslims. Apart vermeld worden verder onder meer de 'Raatsplaats' (14), de 'Blaauwverwerij' (15), de 'Papekerk' of katholieke kerk (17), die blijkbaar gedoogd werd, en de rijstbazaar (22). Ten noorden van de stad bevindt zich op een hoogte een oude Chinese pagode (61), die de Compagnie als vlaggemast gebruikte. Bij die toren behoorde een fraaie ommuurde tuin (63) en een waterput met goed drinkwater (64). Later werd hier een woning voor de gouverneur van Coromandel gebouwd.

Sheet I-25b (index of 1806: 'No. 25b. Ground-plan of Nagapatnam.') is an elaborately annotated town plan of Nagapatnam as it was under Company rule in the initial period following its conquest by the VOC in 1658, giving an indication of the planned new fort which was built here after 1687 on the initiative of Commissioner-General Hendrik Adriaan van Rheede tot Drakesteyn.

After 1658, as a trading port Nagapatnam fell into a deep decline, resulting partly from a siege by the ruler of Tanjore and partly because of a devastating high surge in 1680. In this period, the settlement was a permanent loss-maker for the Company, costing some 50,000 guilders a year. The lion's share was spent on the maintenance of the town's extensive fortifications and the relatively large garrison; in 1665 there were 186 European and fifty-one indigenous soldiers stationed here. Between 1687 and 1691, Van Rheede tot Drakesteyn was posted as plenipotentiary Commissioner-General on the Coromandel Coast, with a brief from the High Government to investigate the local situation of the Company and to issue suitable orders to introduce an improvement in the returns from these settlements. On his advice, in 1690 Nagapatnam was raised to the status of headquarters of the VOC on the Coromandel Coast, surpassing Paliacatta, after work had already begun on the construction of the large, pentagonal citadel *De Vijf Sinnen* (The Five Senses, see Sheet I-25c, p. 184). In time, these measures were to have far from the desired effect. Nagapatnam failed to flower into a trading centre of the same calibre as Paliacatta, as it was hampered by a far less prosperous and productive hinterland, while the building costs of *De Vijf Sinnen* and its maintenance eventually rose astronomically to a sum the like of which the Company had never spent before on the defences for this place.

Under the office at Nagapatnam fell two fishing villages, which were essential to it, not just for the supply of fish but also for the manpower needed for the loading and unloading of cargo; one of them is marked on the map. In addition, the VOC paid the *Nayak* of Tanjore a rent in money and elephants for the lease of a dozen or so surrounding villages, inhabited by farmers and weavers. In 1662, after it had defeated the *Nayak* of Tanjore in a brief war, the VOC was granted the privilege of the Nagapatnam mint, where gold pagodas and fanams as well as copper cash and *stuivers* were struck. The principal use for these coins, often embellished with a depiction of a Hindu deity and a Tamil inscription, was as payment on the Coromandel Coast, but they were also in circulation in Ceylon. On this map, the bastions on the old walls around the European town bear the names of *Amsterdam* (A), *Enkhuizen* (J), *Hoorn* (K), *Delft* (L), *Rotterdam* (M), and *Middelburg* (N). The *voorstad* (suburb) of *Hormandelan* was likewise walled and had eleven bulwarks, of which the largest ones also show Dutch names. Two gates are indicated, *Orangien* (23) and *Zelandia* (24, neither marked by their number but situated in the bastions of the same name), and a large number of water reservoirs or *Tanken* (67). In the middle of the residential area were Hindu and Muslim shrines. Also given a separate mention are the *Raadplaats* (Courts, 14), the *Blaauwverweij* (indigo dye-works, 15), the *Papekerk* or Roman Catholic church (17), which was apparently tolerated, and the rice bazaar (22). To the north of the town on a mound was an old Chinese pagoda (61), which the Company used as a flag-staff. Near the tower was a beautiful walled garden (63) and a well with a supply of good drinking water (64). It was here that a residence for the Governor of Coromandel was later built.

Verklaring: [rechts] een legenda bij de letters en cijfers A-N, 1-57:
Explanations: [right hand side] a key to the letters and numbers A-N, 1-57:

Bolwerken en vastigheden om de stadt.
A. De punt Amsterdam.
B. Waterpas.
C. Vyanen.
D. Alckmaar.
E. Ter Goes.
F. Worckum.
G. Leyden.
H. T Waterpas.
J. De punt Enchuysen.
K. Ditto ... Hoorn.
L. Ditto ... Delft.
M. Ditto ... Rotterdam.
N. Ditto ... Middelburgh.

De voorstad, genaamt Hormandelan.
1. Den Haagh.
2. Orangien.
3. [verwijderd/removed].
4. Wijk te Duurstede.
5. [verwijderd/removed].
6. Purmerent.
7. [verwijderd/removed].
8. Groeningen.
9. Geldria.
10. Zelandia.
11. Hollandia.
12. De hooftwacht.
13. Toepasse wachten.
14. De raatplaats.
15. Blaauwverwerij.
16. De basaar.
17. Papekerk.
18. Tolhuysen.
19. T Kleede chiaphuys.
20. Bleekerijen.
21. Chiouderijen.
22. De nelybasaar.
23. De poort Orangien.
24. De poort Zelandia.

Jentyssche pagoden.
25. Naduwankaal.
26. Anumanda Rajenkoil.
27. Elamankoil.
28. Mariamankoil.
29. Pajada Pouleiancoil.
30. Cottam Colam, ofte Sarapiencarani.
31. Wirapatirancoil.
32. Wutawanadencoil.
33. Allagiarkoil.
34. Anumanda Rajenkoil.
35. Perumalkoil.
36. Kisnankoil.
37. Angalamankoil.
38. Chambadi Pouleiankoil.
39. Caspagapoulearcoil.
40. Allagisoura Pouliarcoil.
41. Selleipoulear.
41½ Nagateicar.
42. Andapoulearcoil.
43. Sindatirey Poulearcoil.
44. Cateiaparcoil.
44½ Maleicaremoukoil.
45. Naganadankoil.
45½ Ramanadankoil.
46. Cowandarkoil.
47. Canarounanadarkoil ofte Pagode de Ree.
48. Wisuwanadenkoil.
49. Tijaganagapouleiankoil.
50. Pidarijaarkoil.
51. Amaranandi Isurancoil.
52. Arachaleypoulcarcoil.
53. Perunatupouleiarkoil.
54. Cailasanadarkoil.
55. Catiaparkoil.
56. Courmarakoil.
57. Lecasittmadam. Aldaar is de Munt.

Moorsche tempels.
58. Pudupalley.
59. Cosalimoracapalley.
60. Mirapalley.
61. De pagode China.
62. Walituneypoueicarcoil.
63. De bemuurde thuyn van de pagood China.
64. De put Carranambary. Hier is goet drinkwater.
65. Een spruyt van de rivier.
66. Brugh over ditto spruyt.
67. Tanken.

Geografische namen en overige kaartinschriften/
Geographical names and other inscriptions on the map:

Naam op de kaart/ Name on map	*Huidige naam/ Present name*	*Positie/ Position*
NAGAPATNAM	Nagappattinam (plaats/settlement)	10-45N/79-50E

't Casteel De vyf Sinnen TOT NAGAPAT-NAM

Aanwysinge hoe ver wy (tot dese Reise) met de opbouwinge vant Casteel de vyf Sinnen tot Nagapat, is gekoomen sijn.

't Block N°1

Van A tot B is de gantsche Zuydt-muure met de agtste ronde wallebasteij. Vant Noordwest tot ter zuydt-oosten toe is de Zuydt-muure des Voorgrondts: als

1 Voorts Zuydt-waarts tot aen 't Zuydwest-bolwerk
2 voorts van 't Zuydwest-bolwerk
3 voorts tot aen 't Zuydt-oost-bolwerk
4 voorts van 't Zuydt-oost-bolwerk
5 voorts tot aen 't Oost-bolwerk
6 voorts van 't Oost-bolwerk
7 voorts tot aen 't Noordt-oost-bolwerk
8 voorts van 't Noordt-oost-bolwerk
9 voorts tot aen 't Noordt-bolwerk
10 voorts van 't Noordt-bolwerk
11 voorts tot aen 't Noordwest-bolwerk
12 voorts van 't Noordwest-bolwerk
13 voorts tot aen 't Zuydwest-bolwerk

Van C tot D is gelijck voorens de Zuydt-muure des Voorgrondts: als

14 voorts tot aen 't Zuydt-oost-bolwerk
15 voorts van 't Zuydt-oost-bolwerk
16 voorts tot aen 't Oost-bolwerk
17 voorts van 't Oost-bolwerk
18 voorts tot aen 't Noordt-oost-bolwerk
19 voorts van 't Noordt-oost-bolwerk
20 voorts tot aen 't Noordt-bolwerk
21 voorts van 't Noordt-bolwerk
22 voorts tot aen 't Noordwest-bolwerk
23 voorts van 't Noordwest-bolwerk
24 voorts tot aen 't Zuydwest-bolwerk
25 voorts van 't Zuydwest-bolwerk
26 voorts tot aen 't Zuydt-oost-bolwerk

Van D tot E is de gantsche Zuydt-muure des Voorgrondts: als

27 voorts van 't Zuydt-oost-bolwerk
28 voorts tot aen 't Oost-bolwerk
29 voorts van 't Oost-bolwerk
30 voorts tot aen 't Noordt-oost-bolwerk
31 voorts van 't Noordt-oost-bolwerk
32 voorts tot aen 't Noordt-bolwerk
33 voorts van 't Noordt-bolwerk
34 voorts tot aen 't Noordwest-bolwerk
35 voorts van 't Noordwest-bolwerk
36 voorts tot aen 't Zuydwest-bolwerk
37 voorts van 't Zuydwest-bolwerk
38 voorts tot aen 't Zuydt-oost-bolwerk

Van E tot F is de gantsche Zuydt-muure des Voorgrondts: als

39 voorts van 't Zuydt-oost-bolwerk
40 voorts tot aen 't Oost-bolwerk
41 voorts van 't Oost-bolwerk
42 voorts tot aen 't Noordt-oost-bolwerk
43 voorts van 't Noordt-oost-bolwerk
44 voorts tot aen 't Noordt-bolwerk
45 voorts van 't Noordt-bolwerk
46 voorts tot aen 't Noordwest-bolwerk
47 voorts van 't Noordwest-bolwerk
48 voorts tot aen 't Zuydwest-bolwerk
49 voorts van 't Zuydwest-bolwerk
50 voorts tot aen 't Zuydt-oost-bolwerk

Van F tot G is de gantsche Zuydt-muure des Voorgrondts: als

51 voorts van 't Zuydt-oost-bolwerk
52 voorts tot aen 't Oost-bolwerk
53 voorts van 't Oost-bolwerk
54 voorts tot aen 't Noordt-oost-bolwerk
55 voorts van 't Noordt-oost-bolwerk
56 voorts tot aen 't Noordt-bolwerk
57 voorts van 't Noordt-bolwerk
58 voorts tot aen 't Noordwest-bolwerk
59 voorts van 't Noordwest-bolwerk
60 voorts tot aen 't Zuydwest-bolwerk
61 voorts van 't Zuydwest-bolwerk
62 voorts tot aen 't Zuydt-oost-bolwerk

Van G tot H is de gantsche Zuydt-muure des Voorgrondts: als

63 voorts van 't Zuydt-oost-bolwerk
64 voorts tot aen 't Oost-bolwerk
65 voorts van 't Oost-bolwerk
66 voorts tot aen 't Noordt-oost-bolwerk
67 voorts van 't Noordt-oost-bolwerk
68 voorts tot aen 't Noordt-bolwerk
69 voorts van 't Noordt-bolwerk
70 voorts tot aen 't Noordwest-bolwerk
71 voorts van 't Noordwest-bolwerk
72 voorts tot aen 't Zuydwest-bolwerk
73 voorts van 't Zuydwest-bolwerk
74 voorts tot aen 't Zuydt-oost-bolwerk

Van H tot I is de gantsche Zuydt-muure des Voorgrondts: als

75 voorts van 't Zuydt-oost-bolwerk
76 voorts tot aen 't Oost-bolwerk
77 voorts van 't Oost-bolwerk
78 voorts tot aen 't Noordt-oost-bolwerk
79 voorts van 't Noordt-oost-bolwerk
80 voorts tot aen 't Noordt-bolwerk
81 voorts van 't Noordt-bolwerk
82 voorts tot aen 't Noordwest-bolwerk
83 voorts van 't Noordwest-bolwerk
84 voorts tot aen 't Zuydwest-bolwerk
85 voorts van 't Zuydwest-bolwerk
86 voorts tot aen 't Zuydt-oost-bolwerk

Van I tot K is de gantsche Zuydt-muure des Voorgrondts: als

87 voorts van 't Zuydt-oost-bolwerk
88 voorts tot aen 't Oost-bolwerk
89 voorts van 't Oost-bolwerk
90 voorts tot aen 't Noordt-oost-bolwerk
91 voorts van 't Noordt-oost-bolwerk
92 voorts tot aen 't Noordt-bolwerk
93 voorts van 't Noordt-bolwerk
94 voorts tot aen 't Noordwest-bolwerk
95 voorts van 't Noordwest-bolwerk
96 voorts tot aen 't Zuydwest-bolwerk
97 voorts van 't Zuydwest-bolwerk
98 voorts tot aen 't Zuydt-oost-bolwerk

't Block N°2.

Van F tot G is de gantsche Zuydt-muure des Voorgrondts: als

1 't Bolwerk
2 't gordt
3 't Logge
4 't Smaale
5 't Bolwerk daer aen de

a Hoge faus-
b Logge faus
c Borge-flanck
d Logge deele daer ende met Canon staet Bolwerk
e een galge waer aen men de Spyon aen 't Bolwerk aende legt
f Bolwerk
g Gebroken Bolwerck met Kamer
h ingebroken gedeelte
i Bolwerk met de tuchdeur voor
k Doorgang het Bolwerk-flanck. de Casemat Bolwerk
l Trap met de Logge Bolwerck met Schaefde afgedeelt
m Casse de Guarde

Vervolgt

Aanwysinge van 't Casteel de 5 Sinnen.

't Block N°3

Voor aan 't Hoogh vier huysen voor gequalificeerdens.

a 't Voorhuys
b 't gordt
c Logge
d Smaale
e Bolwerk daer aen de
a Hoge faus
b Logge faus
c Borge-flanck
d Logge deele daer ende met Canon staet Bolwerk
e een galge waer aen men de Spyon aen 't Bolwerk aende legt
f Bolwerk
g Gebroken Bolwerck met Kamer
h ingebroken gedeelte
i Bolwerk met de tuchdeur voor
k Doorgang het Bolwerk-flanck. de Casemat Bolwerk
l Trap met de Logge Bolwerck met Schaefde afgedeelt
m Casse de Guarde

Vervolgt

Vervolgh van 't Block N°3.

7 de Kandelaer met 8 gebeth in de klogte
8 de Kandelaer met 6 gebeth in de klogte
9 Oude Glasruden
10 't Ammunitie huys van grof geschut
11 Glasruden die van granaten, canonskooten, &c. zijn stuck
12 Opaflatte
13 Schaepe-klogte met twee Zinckroosen in
14 een Lelt met Zink, voor Kerssingh &c.
15 een kandelaer met 6 klyne armen in de klogte
16 Opaflatte
17 Empte ruymte, van een van binnen Zael

Aande Oost-Zijde van de straet 6 Pakhuysen, als die vorigens gelijck in Block N°2.

't Block N°4.

Voor aan 't Hoogh in de breede straet drie huysen, als voor de Capitain, Luytenant en Paardrager.

a 't Voorhuys
b Camer
c Galdery
d een afterkamertje
e Disseldeu
f 't Secret
g een afdak voor de Combuys
h De Combuys
i Slaeckamer
k Slaeckamer
l Opaflaet
m een dagelijcks
n Logiement kamertjes

In de straet voor de Pakhuysen

o een Oventjes voor 't Backerije
p een Kombuys voor't gebruyck der selve
q Capitains Backerije
r Een de groote, die met Oventeen of met andere Oventelijcke Backeren, Coeken &c. sijn voorsien.
s een dergelijcke, die ingelijcken moet worden
t 't Secret
u Gebacken Secret
v Gebacken Secret

Aan de andere Zijde van de straet 6 Pakhuysen gelijck IP

w Opengalderijen voor de Corps de Guardes
x Corps de Guardes
y Kruyse in de Wal te kommen bouwen
z Donkere gaetjes

't Block N°5

Voor aan 't Hoogh vier huysen voor gequalificeerdens gelijck in Block N°4. aangebouwen en voor aan Straet

Voor de Pakhuysen 12 huysen voor Sergeanten Corporaelt en Soldaten.

a 't Voorhuys
b Camer
c Galdery
d een Disseldeu
e Slaeckamertje
f 't Secret
g De Combuys
h Opaflaetken
i Slaeckamertje
k 2 woonbetten, voor elck van binnen Zael kommen gehouden worden.

Aan de andere Zijde van de straet 6 Pakhuysen en den doorgangh tot de Kruyse kelder, als in Block N°2.

Schale van 20 Rijnlandsche roeden

1 2 3 4 5 10 15 20

I-25c (NA 4.VEL-1083).

'T Casteel de Vijf Sinnen tot Nagapatnam.

Vijf Sinnen Castle at Nagapatnam.

Schaalstok van of 20 Rynlantsche roeden = [ca. 1 : 750].
Scale-bar of 20 Rynlantsche roeden = [approx. 1 : 750].

1 plattegrond: ingekleurd; 53 x 75 cm.
1 plan: coloured; 53 x 75 cm.

Nummer: [rechtsboven]: 25c.
Number: [top right]: 25c.

Oriëntatie: het noorden is boven.
Orientation: north is up.

Op blad I-25c (inhoudsopgave 1806: 'No. 25c. Platte grond van 't kasteel de Vijf Zinnen te Nagapatnam.') is een gedetailleerde plantekening met uitvoerige verklaring weergegeven van ''T Casteel de Vijf Sinnen tot Nagapatnam', waarvan de bouw in 1687 begon onder leiding van de militair ingenieurs Pieter van Ommen en Hendrick van Boecken. De vesting, bij uitstek ontworpen om een aanval van een modern bewapende Europese vijand te kunnen weerstaan, moest zowel dienen als beschermd onderkomen van alle kantoren en het Europese personeel van de hoofdvestiging aan de Coromandelkust als voor de opslag van de verzamelde handelswaar. Als voorbeeld diende de vesting Naarden, die in de jaren 1675-1685 tot stand was gekomen volgens de beginselen van de befaamde vestingbouwer Menno van Coehoorn; het nieuwe fort van Nagapatnam werd dan ook wel met de naam Naarden aangeduid. In 1690 was de bouw zover gevorderd dat de gouverneur van Coromandel zijn kantoor van Paliacatta naar Nagapatnam kon overbrengen, maar de uiteindelijke voltooiing volgde pas zo'n tien jaar later, waarbij dan bovendien nog niet alle onderdelen van het ontwerp waren gerealiseerd. De totale bouwkosten beliepen toen al meer dan 1,5 miljoen gulden.

De plattegrond toont het nog onvoltooide fort omstreeks 1690, toen het al wel in gebruik was maar nog niet alle ontworpen gebouwen op het binnenterrein daadwerkelijk uitgevoerd waren. De vijf grote bolwerken waren vernoemd naar de vijf zintuigen, namelijk 't Gezicht , 't Gevoel, 't Gehoor, de Smaak en de Reuk. De bebouwing op het binnenterrein was verdeeld over vijf gescheiden blokken. In blok 1, met de voornaamste kantoren, bevonden zich onder meer de ambtsvertrekken van het opperhoofd (b) en de secretarie (c), enkele slavenkamertjes (l), een galerij met druivenstokken (n), de tuin (o), diverse kamers boven het pakhuis (q), de kerk (r) en de kantoren van de negotie en soldij (y), waar de boekhouding werd gedaan. Tussen de pakhuizen tegen de binnenmuren (11) en de blokken 2 tot en met 5 liep een straat, terwijl blok 4 werd onderbroken door een brede straat die de poort met het binnenplein verbond. In dit blok lagen aan het plein de huizen van de kapitein, de luitenant en de vaandrig. Verder bevinden zich hier onder meer een verbandkamer (p), een ziekenhuis (q), een quarantainekamer (r), voor personen die dysenterie of een andere besmettelijke ziekte hadden, een kamer voor degenen die 'uytgebrant' moesten worden (s) en de onderkomens van de soldaten (u).

Een gerepatrieerde gouverneur van Coromandel berichtte een kwart eeuw na de bouw aan François Valentijn, dat dit 'het ontsaglijkst Casteel van gansch Indien' was. De op enige afstand omringende binnenstad, waar overwegend de Europese bevolking woonde, was zoals aangegeven in de plattegrond van blad I-25b (pag. 182) voorzien van een omwalling met bolwerken en een gracht; na de aanleg van de citadel werden deze verdedigingswerken eveneens gemoderniseerd. De buitenstad behield evenwel haar aarden wallen en droge grachten uit de Portugese tijd. De meeste Europese compagniesdienaren leefden in de vesting. Valentijn noemt in 1726 in dit verband de gouverneur, de opperkoopman, de predikant, de fiscaal, de pakhuismeester, de kapitein-luitenant aan het hoofd van de krijgsmacht in het Kasteel en de binnenstad, zes onderkooplieden, de luitenant die de krijgsmacht in de buitenstad onder zijn bevel had, een vaandrig, zeventien boekhouders, dertien assistenten en een krankbezoeker. Daarnaast was er het garnizoen van 150 à 200 man en waren in het fort enkele tientallen inheemse compagniesdienaren en slaven werkzaam. In de buitenstad woonden vooral 'Roomsche Christenen', moslims en hindoes, jegens wie de Compagnie hier – zoals ook in de meeste van haar vestigingen onder eigen gezag elders in Azië – ten aanzien van de godsdienstuitoefening een tolerant bewind voerde. Tot vandaag de dag herinnert bijvoorbeeld een gedenksteen in Nagappattinam aan een donatie die gouverneur Reynier van Vlissingen (1771-1780) in 1777 uit de compagnieskas ter beschikking stelde voor de restauratie van een hindoetempel. In 1781, tijdens de Vierde Engelse Oorlog, viel Nagapatnam na een kort beleg in Engelse handen. De stad bleef na het vredesverdrag van 1784 *de facto* onder gezag van de Engelse Oost-Indische Compagnie en werd uiteindelijk pas in 1818 aan Nederland geretourneerd. In 1825 ging Nagapatnam definitief over in Engels bezit.

Sheet I-23c (index of 1806: 'No. 25c. Ground-plan of the Vijf Zinnen Castle at Nagapatnam.') offers a detailed ground-plan with a lengthy description of *'T Casteel De Vijf Sinnen tot Nagapatnam* (the Castle the Five Senses at Nagapatnam), the construction of which commenced in 1687 under the direction of the military engineers Pieter van Ommen and Hendrick van Boecken. The fortress, pre-eminently designed to withstand the attack of a modernly-armed European enemy, was intended to be used as a protected accommodation for the combined offices and the European personnel at the Company's headquarters on the Coromandel Coast, as well as to provide central storage facilities for the trade goods. Its design followed the example of the fortress at Naarden in the Netherlands, which was built in the years 1675-1685 on the principles laid down by the famous military engineer, Menno van Coehoorn; the new fort at Nagapatnam occasionally also borrowed the name *Naarden*. By 1690, work had progressed far enough for the Governor of Coromandel to have his office moved to Nagapatnam from Paliacatta, but it was not finally completed until ten years later, and even then the original design had not been carried out in full. At that point the total building costs had soared to more than 1.5 million guilders.

The ground-plan shows the still unfinished fort around 1690, when it was already occupied but not all the buildings designed for the inner court had actually been completed. The five huge bulwarks were named after the five senses, namely *'t Gezicht* (Sight), *'t Gevoel* (Touch), *'t Gehoor* (Hearing), *de Smaak* (Taste), and *de Reuk* (Smell). The buildings on the inner court were divided up into five separate blocks. In Block 1, in which the principal offices were located, one found the official residence of the Chief Factor (b) and of the secretary (c), a few rooms for slaves (l), a gallery with grape vines (n), the garden (o), various rooms above the warehouse (q), the church (r), and the offices for the payment of commercial transactions and salaries (*negotie en soldij*) (y), where the bookkeeping was done. Between the warehouses against the inner walls (11) and Blocks 2 to 5 was a street. Block 4 was interrupted by a broad street which connected the gate with the inner court. On the square in this block were the houses of the captain, the lieutenant, and the subaltern. Also located here were a first-aid room (p), a hospital (q), a quarantine ward (r), for those suffering from dysentery or other contagious diseases, a room for those who had to be fumigated (*uytgebrant*) (s), and the barracks for the soldiers (u).

A quarter of a century after its construction, a repatriated Governor of Coromandel confided to François Valentijn that this was *het ontsaglijkst Casteel van gansch Indien* (the mightiest Castle in all India). Surrounding the Castle at some distance was the inner town where the bulk of the European population lived, as shown on the ground-plan on I-25b (p. 182). It was likewise circumvallated with bastions and a moat; following the completion of the citadel, these fortifications were modernized as well. The earth embankments and dry moats surrounding the outer town, dating from the Portuguese time, were however retained. Most of the European Company employees lived inside the Castle. Among them Valentijn in 1726 mentioned the Governor, the Chief Merchant, the Minister, the *Fiscaal* , the warehouse master, the captain-lieutenant who was in command of the garrison in the Castle and the inner town, six junior merchants, the lieutenant in command of the armed forces in the outer town, a subaltern, seventeen bookkeepers, thirteen assistants, and a visitor to the sick. There was a garrison of 150 to 200 soldiers and several dozen indigenous Company employees and slaves also worked inside the fort. The outer town was mainly populated by Roman Catholic Christians, Muslims, and Hindus, towards whom the Company – as it did in most of its settlements in Asia – exercised a fair degree of religious tolerance. To this day a memorial tablet in Nagappattinam records a donation made in 1777 from Company funds by Governor Reynier van Vlissingen (1771-1780) for the restoration of a Hindu temple. In 1781, in the course of the Fourth Anglo-Dutch War, Nagapatnam fell to the English after a short siege. The town *de facto* remained under the rule of English East India Company after the peace treaty of 1784, and it was not until 1818 that it was eventually returned to the Netherlands. Nagapatnam definitively became an English possession in 1825.

Verklaring: [links en rechts] een beschrijving en een legenda bij de letters en cijfers:
Explanations: [left and right-hand side] a description and a key to letters and numbers:

Aanwijsinge hoe ver wij (tot dato deses) met de opbouwinge van 't Casteel de Vijf Sinnen tot Nagapatnam gekoomen sijn.

Van A tot B is een gemetselde muur met een agter overvallende tand. Van t fondement tot de vereyschte hoogte der borstweer op de gordijn als:
5 voeten regtstaande boven t' fondement.
18 voeten van regtstaande tot de hoogte van t pleyn in t' fort.
14 voeten van de hoogte des pleyns tot de hoogte van de walgangh.
$3^{2}/_{3}$ voeten van de hoogte des walgangs tot de hoogte der buytenkant van de borstweer, docerende 3 duym op een voet.

Van C tot D is geheel vaerdig, t' weeten, t bolwerk 't Gehoor en de gordijn met de kruytkelder inde selve, uytgenomen de deuren tusschen genoemd bolwerk en t' bolwerk t' Gevoel, de 6 pakhuysen daer aan gemaakt zijn mede klaer, uytgenomen dat op de twee ditto moeten gelegt werden, met t' borstweertie op de agtermuur, en dan nog de poverste pleysteringen van alle genoemde pakhuysen en corps de guarde op t' bolwerk t' Gehoor.

Van D tot E, wesende t' bolwerk t' Gevoel heeft zijn vereyste hoogte, uytgenomen de borstweer boven op t' selve, want de daar an behorende bolwerchoek, of laage face, en laage flanken zijn haer borstweeren al vaerdig, de muuren van de corps du guarde op genoemde bolwerk hebben haar vereyste hoogte.

Van E tot F zijnde de gordijn tusschen de bolwerken t' Gevoel en t' Gesigt is tot op de vereyste hoogte van de walgang vaardigh (dat is 14 voeten boven t' pleyn) met de kruytkelder daar in, en de tanden aan de binne muur behorende.

Van F tot G zijnde de buyten muur van de ingetrockene gordijn met een stuk van de hooge flank aan de oostzijde van t' bolwerk t' Gesigt, lang 16 voeten, is mede zo hoog als voornoemd gordijn, te weten 14 voeten boven t' pleyn in t' fort.

Van G tot H zijnde d' rest van gemelde hooge flank en een stuk de hooge face lang een roede, is $3^{1}/_{2}$ voet hooger als de daaraangemaakte laage flank, waar op de borstweer mede vaardig is.

Van H tot I zijnde een gedeelte van de noordelijkste face van 't genoemt bolwerk t' Gesigt is van de eene roede van de hooge flank tot op twee roeden na, aan de bolwerxhoek, 8 voeten hoog boven regtstaande.

Van I tot K zijnde t' voorn. stuk van twee roeden lang op de noordelijke face, de geheele westelijke face, en de lage flank aan de zuydzijde met een stuk van de gordijn (lang $4^{1}/_{2}$ roeden) daar aan behorende, is $1^{1}/_{2}$ voet lager als de hoogte van 't regtsta[an]de, of anders $3^{1}/_{2}$ voeten hoger boven t' fondament.

Aanwijsinge van t' Casteel d' 5 Sinne.
1. T Bolwerk t' Gesight.
2. ... T' Gevoel.
3. ... T' Gehoor.
4. ... D' Smaak.
5. ... D' Reuk, en van yder.
a. Hooge face.
b. Laage ditto.
c. Hooge flank.
d. Laage ditto, daer onder drie casamat kelders.
e. Een halve maan waar door t' hoogste van t' bolwerk van de laage bolwerxhoek wert afgescheyden.
f. Borstweer.
g. Gevloerde beddings voor t' kanon.
h. Ingetrokke gordijn.
l. Voetbank met een twee daar voor.
k. Ingang tot de lage flank en casamat kelder onder de aarde met stippen aangewesen.
l. Trap na de laage bolwerxhoek met stippen afgeset.
m. Corps du guarde.
n. Camerties voor de officiers.
o. Begin der trap na de laage flank en kasamat kelders.
p. Kombuys.
q. Put.
r. Plaets voor de baly en t'houthok.

T Block No. 1.
a. Des voorhofs gebede saal.
b. T' Comptoir voor t' opperhooft.
c. D' Secretairey.
d. Een aparte secretary voor de secrets.
e. Een voorkamertie.
f. Kamers van 't huys.
g. Galdery.
h. De dispensen.
i. Een gang en een combuys.
k. Secreet.
l. Slavekamerties.
m. Open plaats.
n. Een galdery voor wijngarden.
o. D' Thuyn.
p. D' Trap na boven op de gordijn om te komen in de volgende.
q. Kamer boven op 't pakhuys.
r. De kerk.
s. Consistorie.
t. Trap en bordes na de kerk.
u. Kleederensaal.
v. Trap en bordes na de kledersaal.
w. T' Plat van 't pakhuys.
x. Een voorplaats om in de secretairy te koomen.
y. Comptoiren voor de negotie, soldy, cas en factuurhouder.
z. Open plaats en kleyne kamerties agter een vande comptoiren.

1. Ingang na de adsistente kamerties.
2. Adsistente kamerties.
3. Haar secreet.

T Block No. 2.
a. T'Voorhuys.
Voor aan 't pleyn twee huysen voor de tweede persoon en predicant.
b. Een kamer.
c. Een kantoor.
d. De galdery.
e. Een dispens en kelder.
f. T' Secreet.
g. De combuys.
h. Een afdek voor de kombuys.
i. Slave kamer.
k. Der slaven secreet.
l. Een open plaets.
m. Een agterplaets.
In de straat voor de pakhuysen 8 huysen voor de boekhouders en basen

1. T'Voorhuys.
2. Kamer.
3. Een kantour.
4. De galderij.
5. Een kamertie aent eynde vande galdery.
6. Een dispens.
7. De combuys.
8. T' Secreet.
9. Een openplaats.
10. Twee putten waerby ook van buyten sal konnen bekomen werden.
11. Ses pakhuysen.
12. Doorgang tot de kruytkelder.

T BLock No. 3.
Voor aan t' pleyn vier huysen voor gequalificeerdens.
a. T'Voorhuys.
b. Een kamer.
c. Galdery.
d. Een agterkamertie.
e. Dispensen.
f. T' Secreet.
g. Een afdak voor de kombuys.
h. De kombuys.
i. Slavenkamer.
k. Open plaats.
l. Een agterplaats.

In de straat voor d' pakhuysen.
1. Timmerloots.
2. Open plaats daar voor.
3. Smitswinkel daar de vermuysen sullen staan.
4. Een kamer om te veylen en sijn werk te maaken.
5. Open plaets voor de selve.
6. De wapen kamer.
7. Een kamertie om t' fijn geweer in te bergen.
8. Een ditto om slooten en laden daer in te maken en te repareren.
9. Open plaatzen.
10. T' Ammonitiehuys daer grofscherp kan leggen.
11. Plaatzen tot handgranaten, vuurpotten, en zo voorts.
12. Open plaats.
13. Equipagiehuys voortouwen, zeyldoek en lantaerens.
14. Een loots voor pik, teer, harpuys etc.
15. Een kamertie om klijne waren in te bergen.
16. Open plaats.
17. Een put, waar bij men ook van buyten zal konnen koomen.
Aan de andere zijde van de straat 6 pakhuysen, en de doorgang tot de kruytkelder, als int block no. 2.

T Block No. 4.
Voor aan t' pleyn in de breede straat drie huysen: als voor de capitain, luytenant en vaandrager.
a. T'Voorhuys.
b. Camers.
c. Galderij.
d. Een agterkamertie.
e. Dispensen.
f. T' Secreet.
g. Een afdak voor de combuys.
h. De combuys.
i. Slave kamer.
k. Slave secreet.
l. Open plaets.
m. Een agterplaets.
n. Sergiante kamerties.

In de straat voor de pakhuysen.
o. Een open plaats voor t' siekenhuys.
p. Een voorkamer om t' verbant te doen.
q. T' Gemeene siekenhuys.
r. Voor de geene, die met dysentria of met andere besmettelyke siektens bevangen worden.
s. Voor de geene, die uytgebrant moet werden.
t. T' Secreet.
u. Soldaetenhuysiens.
v. Soldaten secreet.
Aan de andere zijde van de straat vier pakhuysen getekent HP.
w. Open galderyen voor de poort.
x. Corps du guardes.
y. Trappen om op de wal te konne komen, waar onder.
z. Donkere gaaten.

T Block No. 5.
Voor aen t' pleyn vier huysen voor gequalificeerdens gelijk in t' blok No. 3 is aangewesen en in de straet voor de pakhuysen 12 huysen en voor sergianten, corporaels en soldaten.
a. T'Voorhuys.
b. Camer.
c. Galdery.
d. Een dispens.
e. Slave kamertie.
f. Het secreet.
g. De combuys.
h. Open plaatzen.
i. Slavensecreet.
k. Twee putten, waerbij ook van buyten zal konnen gekomen worden.

Aan de andere sijde van de straatses pakhuysen en den doorgangh tot de kruytkelder, als intblok No. 2.

25.d.

PROFISEN of Perpendiculaire Doorsnydingen van het Castiel de Vyf Sinnen tot NAGAPATNAM ter plaatse, alwaar de Roede, en de platte grondt gehaalt syn, en dat in order als volgt

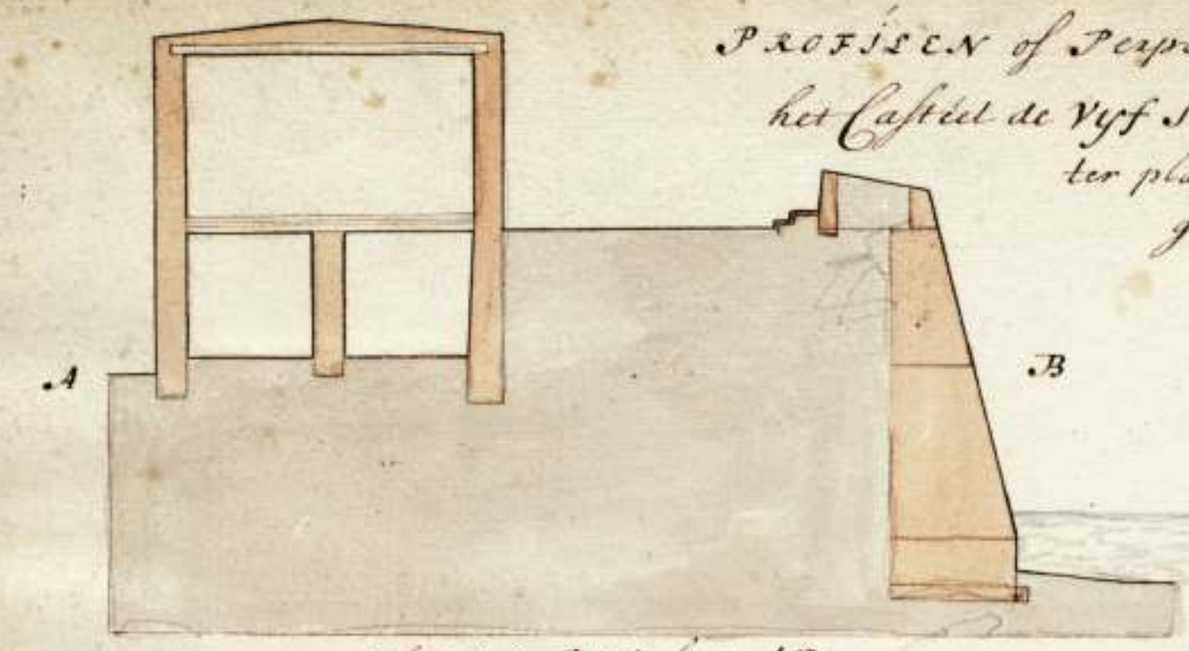

Volgens de Roode linie AB

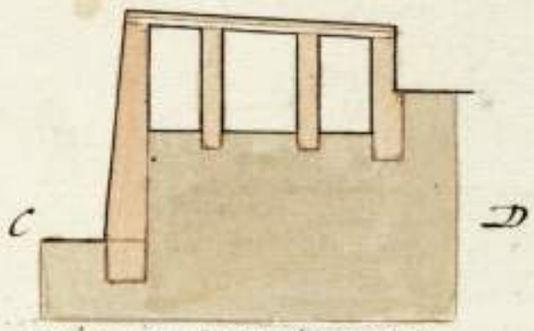

Volgens de Roode linie CD

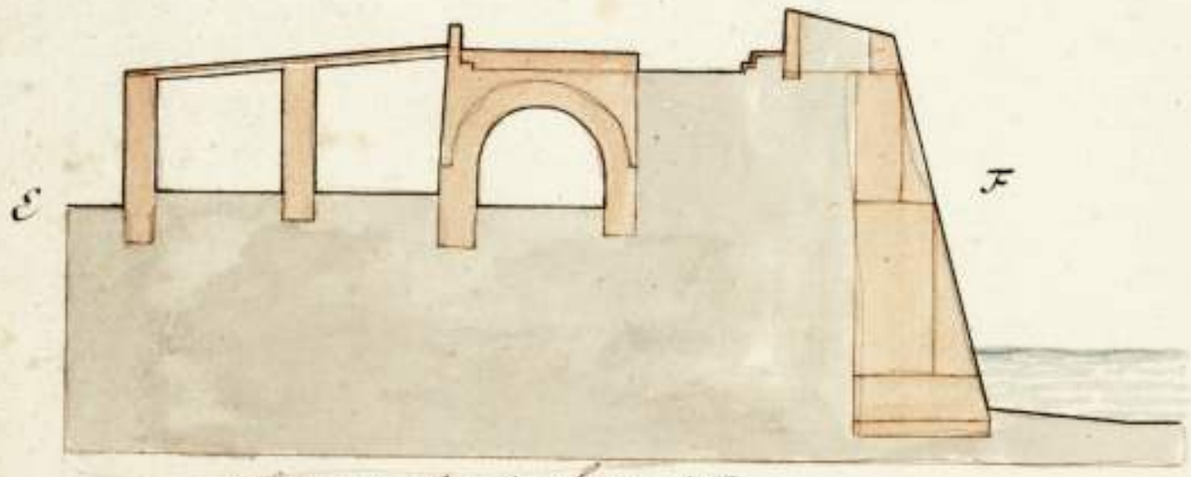

Volgens de Roode Linie EF

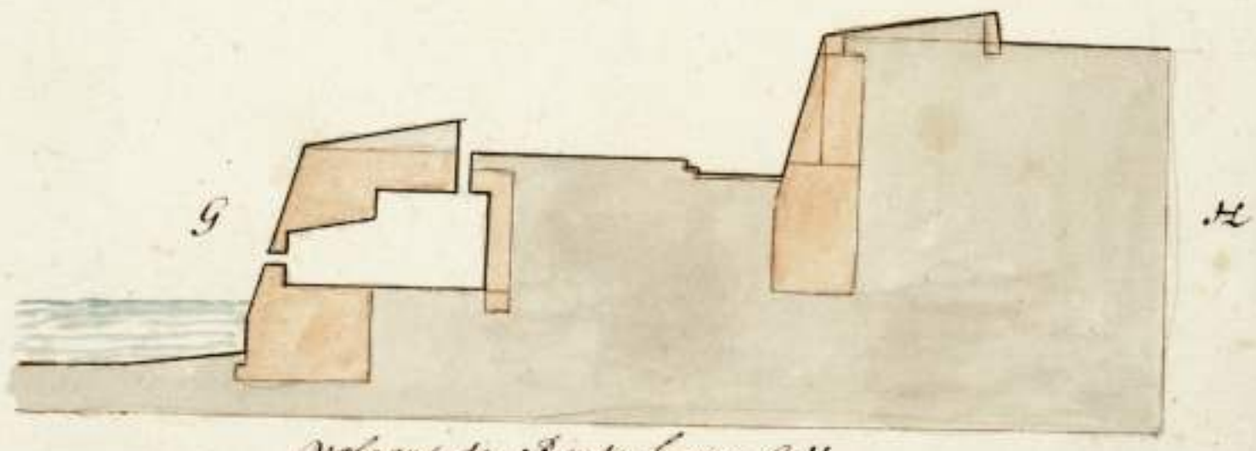

Volgens de Roode linie GH

Volgens de Roode linie IK

Volgens de Roode linie LM

Nota. Soo dese Roode wegh met syn Konstwerk en voetpad gecontinueert worden dan dient de Muur aan de Ringmuur van de Stadt te Synpalt dese overstaande profil id.

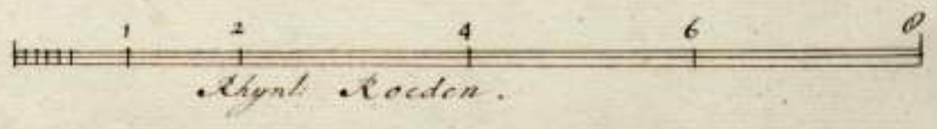

Rhynl. Roeden.

I-25d (NA 4.VEL-1084).

Profilen of perpendiculaire doorsnijdingen van het Casteel de Vijf Sinnen tot Nagapatnam ter plaatse alwaar de roode lijnen, in de platte grondt gehaalt sijn, en dat in ordre als volght.

Profiles or perpendicular sections of the Vijf Sinnen Castle at Nagapatnam, in those places where the red lines have been drawn in the ground-plan, and in the following order.

[6] Schaalstok van 8 Rhijnl. roeden = [ca. 1 : 200].
[6] Scale-bar of 8 Rhijnl. roeden = [approx. 1 : 200].

6 profielen: ingekleurd; 53 x 39,5 cm.
6 profiles: coloured; 53 x 39.5 cm

Nummer: [rechtsboven]: 25d.
Number: [top right]: 25d.

Blad I-25d (inhoudsopgave 1806: 'No. 25d. Profilen van het zelfde.') geeft zes profieltekeningen van delen van de citadel de 'Vijf Sinnen' in Nagapatnam. Afgaande op het afwijkende formaat van deze tekeningen en de plaatsing van het bladnummer, was dit blad oorspronkelijk waarschijnlijk staand gemonteerd in de *Atlas Isaak de Graaf* en bedekte het toen de linker helft van een verder lege atlaspagina. Omwille van de leesbaarheid en het behoud van de eenheid van opmaak is I-25d hier evenwel liggend opgenomen, met het bladnummer rechtsonder.

De doorsneden zijn volgens de bijschriften met rode lijnen weergegeven op de vorige kaart en corresponderen met de aangegeven hoofdletters. Profiel A tot B laat ten noorden van blok 1 de aarden wal zien, die aan de grachtzijde is afgewerkt met een gemetselde muur. Doorsnede C tot D verbindt de straat tussen de blokken 1 en 5 met het noordoostelijke bolwerk. E tot F is het profiel van de oostelijke buitenmuur tot de straat achter blok 5. G tot H toont een doorsnede van de korte noordmuur naar het hart van het ingekleurde zuidoostelijke bolwerk. Vanuit dit zelfde bolwerk is in zuidoostelijke richting profiel J tot K getekend, met de gracht en de omwalling buiten de gracht. L tot M geeft nog een doorsnede van de omwalling buiten de gracht.

Een ongedateerd en niet gesigneerd rapport in de Leidse Universiteitsbibliotheek, vermoedelijk van een Duitser die aan het eind van de zeventiende eeuw hier in compagniesdienst was, vermeldt dat bij de bouw van het fort bezuinigd is op de fundamenten, waardoor de muren al snel op meerdere plaatsen scheuren vertoonden. Bij hoog water liep het Kasteel onder, zodat het binnengedeelte opgehoogd moest worden, waardoor de toegang lastig was. Voorafgaand aan de aanvankelijk verwachte (maar tot 1818 niet gerealiseerde) teruggave van Nagapatnam aan de Compagnie in 1784 lieten de Engelsen de 'Vijf Sinnen' grondig vernielen. Tot een wederopbouw in de laatste jaren van compagniesbewind en onder het Koninkrijk in de periode 1818-1825 is het niet meer gekomen.

Sheet I-25d (index of 1806: 'No. 25d. Profiles of the same.') contains six profile drawings of the citadel *De Vijf Sinnen* in Nagapatnam. Considering the deviant format of these drawings and the positioning of the sheet number, it can be assumed that this Sheet I-25 was originally mounted portrait-fashion and covered only half of an otherwise empty page in the *Atlas Isaak de Graaf*. For reasons of a better legibility and uniformity of layout, it has been reproduced landscape-fasion here, with the sheet number to the lower right.

According to the captions, the cross-sections are reproduced in red lines on the previous map and correspond to the capital letters marked on it. Cross-section A to B shows the earth embankment to the north of Block 1. On the side of the moat this was completed by a stonework wall. Cross-section C to D connects the street between Blocks 1 and 5 with the north-eastern bulwark. E to F is a cross-section of the eastern outer wall as far as the street behind Block 5. G to H shows the profile of the short north wall to the heart of the south-eastern bulwark which has been coloured in. From this same bulwark a cross-section J to K has been drawn in a south-easterly direction, showing the moat and the walls outside it. L to M gives another cross-section of the walls outside the moat.

An undated and unsigned report now in the Leiden University Library, possibly compiled by a German who was in Company service here at the end of the seventeenth century, states that when the fort was being built, the foundations were economized on. Consequently, the walls soon began to display cracks. The Castle was also subject to flooding at high tide, and the inner section had to be heightened. This in turn made access difficult. As it was initially expected that Nagapatnam would be returned to the Dutch in 1784 (which however was not put into effect until 1818), the English thoroughly demolished *De Vijf Sinnen*. It was never rebuilt in the last years of the Company administration, nor under the Kingdom of the Netherlands in the period 1818-1825.

Verklaring: [6] een beschrijving:
Explanations: [6] a description:

Nota. Soo dese bedekte wegh met sijn borstweer en voetbank geëxcuseert werden, dan diende de muur aan de buytenkant van de gracht te sijn als dese nevenstaande profil is.

25.c.

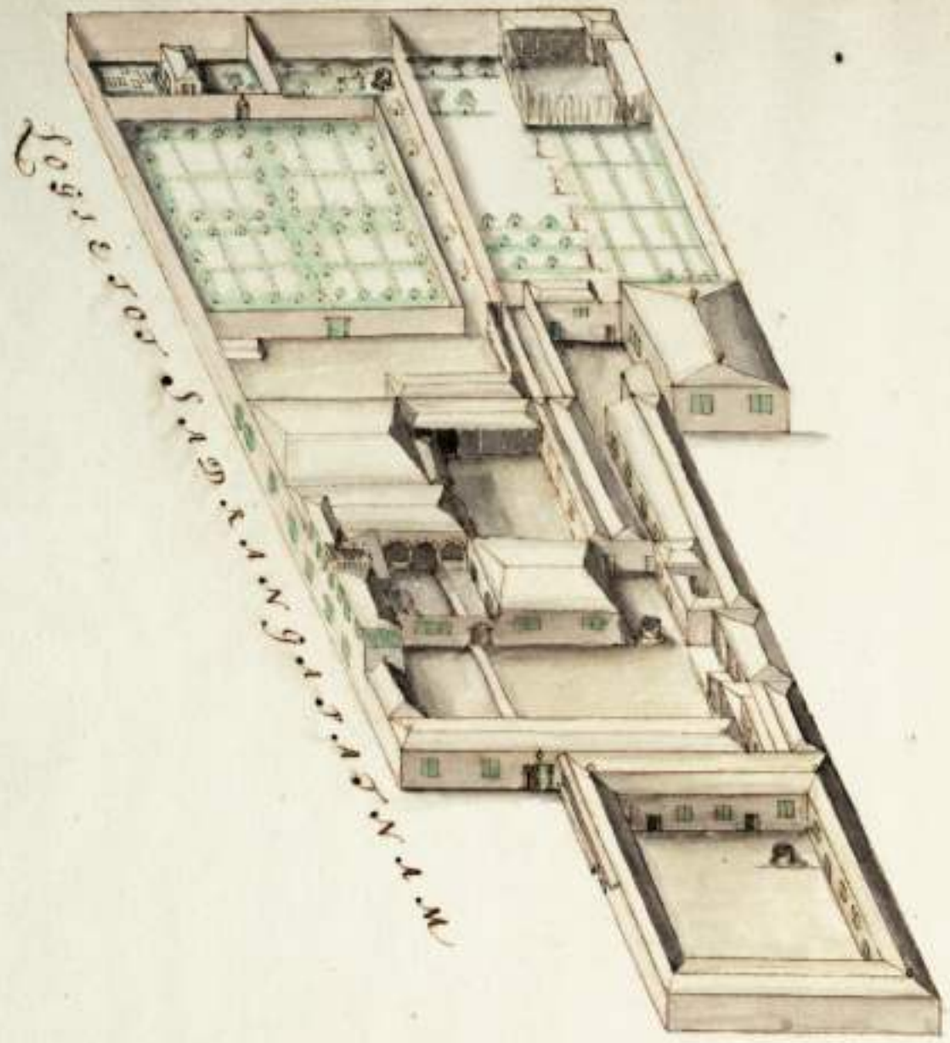

Logie tot Sadranga patnam

A. oppersteste woning
B. Tweede Officiers woning
C. woningen van de andere Engelse Officiers
D. De Tent
E. Cantoyten en Slaven Hutten
F. Poorten
G. Pallisaden
H. Kleine Tent
I. Thuyn rondt Oppersteste
K. Thuyn van de andere Officiers
L. Bergasse plaatsen
M. Afgedeelde plaatsen voor 2 Thuyn vee

Platte Grond van de Logie tot Sadranga patnam

1 2 3 4 0 16

Rhynlandsche Roeden

Logie tot Porto Novo.

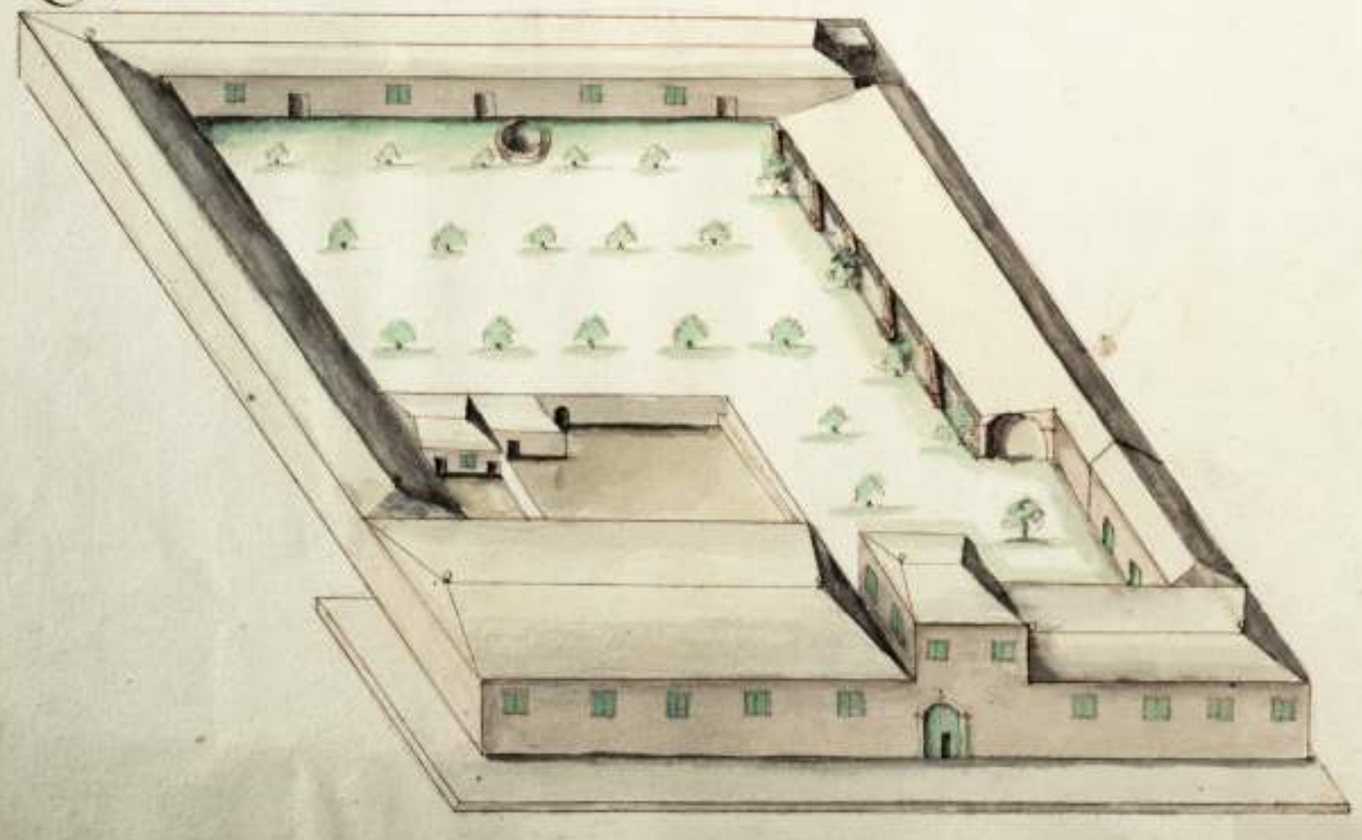

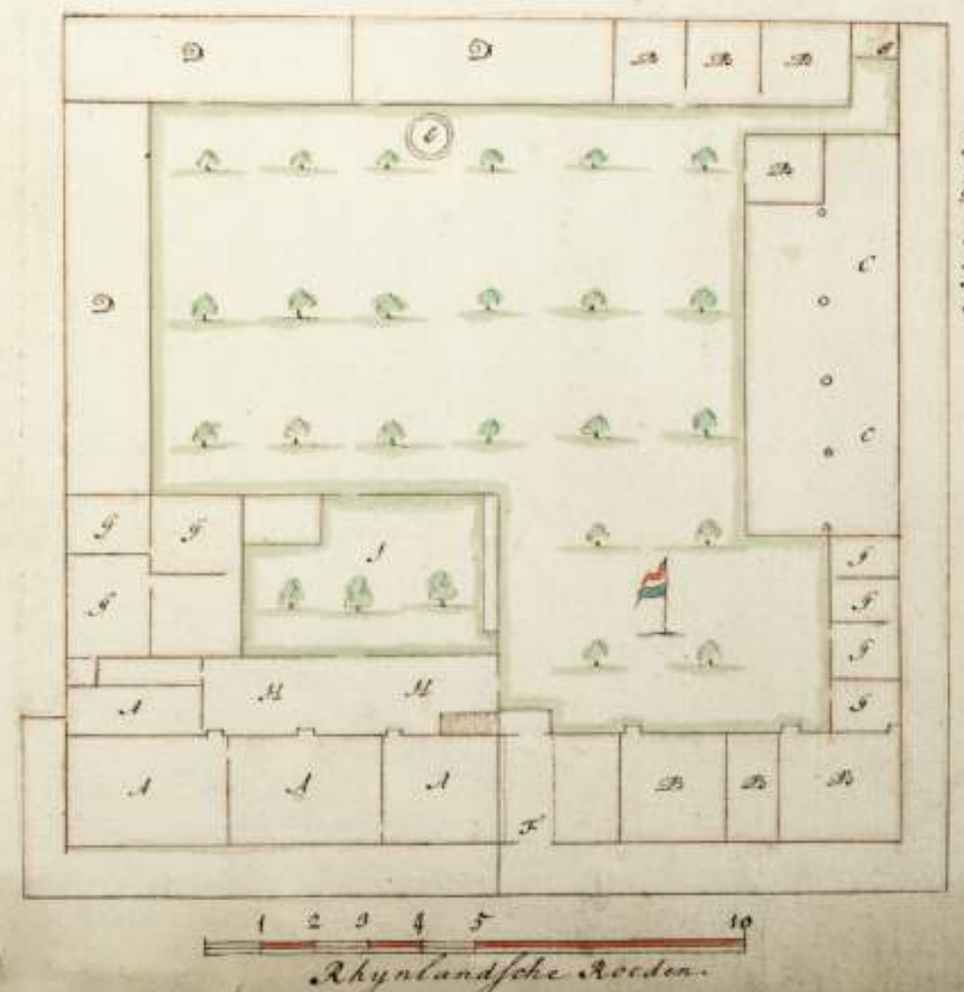

A. Oppersteste woning
B. Tweede woning van de andere Officiers
C. Kleine Tent
D. Pallisaden
E. Poort
F. De Tent
G. Cantoyten en Slaven Hutten
H. Poorten van't Oppersteste huys
I. Afgedeelde plaatsen van het oppersteste woning.

Platte Grond van de Logie tot Porto Novo.

1 2 3 4 5 10

Rhynlandsche Roeden

I-25e I, II, III, IV (NA 4.VEL-1087).

[1] Logie tot Sadrangapatnam [2] Platte grond van de logie tot Sadrangapatnam [3] Logie tot Porto Novo [4] Plattegrond van de logie tot Porto Novo.

[1] The establishment at Sadrangapatnam [2] Ground-plan of the establishment at Sadrangapatnam [3] The establishment at Porto Novo [4] Ground-plan of the establishment at Porto Novo.

[2] Schaalstok van 16 Rhijnlandsche roeden = [ca. 1 : 550].
[2] Scale-bar of 16 Rhijnlandsche roeden = [approx. 1 : 550].

[4] Schaalstok van 10 Rhijnlandsche roeden = [ca. 1 : 300].
[4] Scale-bar of 10 Rhijnlandsche roeden = [approx. 1 : 300].

4 plattegronden: ingekleurd; 53,5 x 74,5 cm.
4 plans: coloured; 53.5 x 74.5 cm.

Nummer: [rechtsboven]: 25e.
Number: [top right]: 25e.

Orientation: [1-2] het noorden is rechts [3-4] [onbekend].
Orientation: [1-2] north is right [3-4] [not known].

Blad I-25e toont links perspectieftekeningen en rechts plattegronden van de loges te 'Sadrangapatnam' (Sadraspatnam, Sadras) en Porto Novo of Parangippettai aan de Zuid-Coromandelkust (inhoudsopgave 1806: 'No. 25e. Platte gronden en teekeningen van de Loges te Sadrangapatnam en Porto Novo.').

Sadraspatnam, ca. 70 km ten zuiden van Madras, viel tot 1688 onder het gezag van de vorst van Golconda. De Compagnie onderhield hier al geregelde handelcontacten sinds 1612, maar pas in 1654 werd een officiële loge geopend. Tot die tijd leverde Sadras voornamelijk rijst voor de andere compagniesbezittingen aan de Coromandelkust, waarvan de administratie werd bijgehouden door de boekhouder van Paliacatta. Vanaf 1654 werd in de omgeving van Sadraspatnam ook textiel ingekocht, terwijl de plaats tevens bekendheid kreeg als leverancier van bewerkte vloerstenen en grafzerken, die tot naar Ceylon, Batavia en de buitengewesten van de Indische Archipel werden uitgevoerd. Sadras had een dicht bevolkt achterland, met een aantal weversdorpen en steengroeven en goed ontsloten binnenlandse markten. In 1689 telde de loge hier een onderkoopman, een boekhouder, twee assistenten, twee à drie Europese soldaten die de schrijfkunst machtig waren en achttien inlandse dienaren, onder wie een tolk, een strandwachter en twaalf soldaten.

Volgens Daniël Havart, die van 1673-1685 als VOC-ambtenaar aan de Coromandelkust verbleef, werd de toen nog onversterkte loge van Sadras in 1676 door een inheemse roversbende geplunderd. De afbeeldingen zijn van enkele jaren nadien. Aangegeven in het langgerekte complex van ca. 130 bij 65 m zijn onder meer de verblijven van het opperhoofd en de vertrekken van de secunde, hun tuinen, de woningen van de andere Europese dienaren, de pakhuizen en een ommuurde begraafplaats. Kort na 1711 werd de loge voorzien van een ommuring met vier kleine hoekbastions, waarbij de ingang van de zeekant (de oostzijde, onderaan in deze op het westen georiënteerde afbeeldingen) naar de landzijde werd verplaatst. In de loop van de achttiende eeuw nam de concurrentie en militaire kracht van de Engelsen en aanvankelijk ook de Fransen aan de Coromandelkust gestaag toe, reden waarom de VOC-vestiging in Sadras omstreeks 1748 opnieuw werd versterkt en uitgebreid tot een compleet fort met volwaardige hoekbastions, op een rechthoekig grondplan van ca. 200 bij 90 m. In 1781, tijdens de Vierde Engelse Oorlog, werd Sadras bij verrassing door de Engelsen ingenomen en naderhand verwoest. De ondergang is uitvoerig beschreven door Jacob Haafner, die in 1780 en 1781 in Sadras verbleef als assistent en zijn belevenissen in compagniesdienst later in boekvorm uitgaf. In zijn *Lotgevallen op eene reize van Madras over Tranquebaar naar het eiland Ceilon* (1806), wellicht het eerste Nederlandstalige reisboek in de romantische traditie, schrijft Haafner lyrisch over zijn onbezorgde leven op Sadraspatnam:

'Bij ons heerschte ongedwongenheid, boert en vrolijkheid; geene staatsie, geene plegtigheden, geen rang, geene titels; vriendschap alleen bragt ons bij elkanderen, de een zocht den anderen te vermaken; elk beijverde zich om strijd, iets tot het algemeene vergenoegen bij te brengen; nooit heeft het mij in gezelschapen van Mestiessen verveeld of verdroten – de nacht was voorbij eer ik het gewaar werd.

Deze, en ontallijke andere, waren mijne vermaken, mijne uitspanningen, mijne wandelingen. Dan hadden wij eene jagt-, dan eene visch-partij; dan reden wij te paard, met een ganschen troep, naar de oesterklippen, waar wij ons verscheidene dagen achter een ophielden; dan was er een festijn bij het Opperhoofd, dan bij den Secunde; dan bruiloft bij den een, doopmaal bij den anderen; kransjes, danspartijen, alle dagen was er wat nieuws. O! Vermakelijke tijd mijns levens!'

Porto Novo, gelegen op ca. 75 km ten noorden van Nagapatnam – 'anderhalve dag reizen' volgens Havart – aan een baai en deels bevaarbare rivier, was in de zeventiende eeuw een der meest florerende handelshavens aan de gehele Coromandelkust. De naam Porto Novo, nieuwe haven, komt van de Portugezen, maar na hen vestigden ook de Nederlandse en Engelse compagnieën hier factorijen, later gevolgd door de Fransen en Denen. De compagniesloge in Porto Novo dateerde in eerste aanleg al van 1608, maar het hier afgebeelde, eveneens onversterkte complex betreft de veel grotere opvolger uit 1680. Het omvatte blijkens de verklaring onder meer een ruime woning met ommuurde tuin voor het opperhoofd, diverse dienstverblijven en enkele pakhuizen. Vanaf 1688 was er enige tijd sprake van verval. Valentijn vermeldt in 1726 als VOC-functionarissen: een onderkoopman, twee boekhouders, van wie een de secunde was en de ander de kassier, en drie assistenten. Porto Novo was vooral van belang vanwege de handel in fijne stoffen. Bij de Nederlandse factorij hoorde geruime tijd een blauwververij. De plaats en de compagniesvestiging werd in 1780 door inheemse troepen in bondgenootschap met de Engelsen geplunderd en deels vernield. Volgend op de tijdelijke teruggave in 1784 waren Sadraspatnam en de loge van Porto Novo niet meer permanent bezet, waarna beide vestigingen met de overige Nederlandse bezittingen aan de Coromandelkust in 1825 bij verdrag blijvend aan Groot-Brittannië kwamen.

Left on Sheet I-25e are perspective drawings and right ground-plans of the trading-posts at *Sadrangapatnam* (Sadraspatnam, Sadras) and Porto Novo or Parangippettai on the South Coromandel Coast (index of 1806: 'No. 25e. Ground-plans and drawings of the Establishments at Sadrangapatnam and Porto Novo.').

Until 1688, Sadraspatnam, about 70 kilometres south of Madras, fell under the authority of the King of Golconda. The Company had maintained regular trading contacts with it since 1612, but an official trading-post was opened there only in 1654. Up to that time Sadras mainly supplied rice to the other Company possessions on the Coromandel Coast, under the administration of the bookkeeper at Paliacatta. From 1654 textiles were bought in the environs of Sadras, and the town also commenced to acquire a name for supplying dressed stone flags for floors and gravestones, which were exported as far away as Ceylon, Batavia and various outposts in the Malay Archipelago. The hinterland of Sadras was densely populated and included several weavers' villages, stone quarries, and well-connected domestic markets. In 1689, the trading-post here was manned by a junior merchant, a bookkeeper, two assistants, two to three literate European soldiers, and eighteen indigenous servants, among whom an interpreter, a coast-guard, and twelve soldiers.

Daniël Havart, who spent time on the Coromandel Coast as a Company employee from 1673 to 1685, said the trading-post at Sadras, which at that time was still unfortified, was plundered by a band of robbers in 1676. The illustrations date from a few years after this. Specially marked in the elongated complex which measured some 130 by 65 metres are the quarters of the Chief Factor and the lodgings of the *Secunde*, their gardens, the dwellings of the other European employees, the warehouses, and the walled cemetery. Shortly after 1711, a wall with four small corner bastions was built around the trading-post, at which time the entrance was moved from the sea side (the eastern side, shown at the bottom of these illustrations which are oriented towards the west) to the land side. In the course of the eighteenth century the growing competition and military strength of the English, and initially also of the French, on the Coromandel Coast made the Company decide in 1748 to strengthen and extend its settlement at Sadras to a complete fort with proper corner bastions, built on a rectangular design measuring approximately 200 by 90 metres. In 1781, during the Fourth Anglo-Dutch War, Sadras was taken by the English in a surprise attack and then destroyed. This event is described in detail by Jacob Haafner, who was posted at Sadras in 1780 and 1781 as an assistant and later published about his life as a Company servant in several books. In his *Lotgevallen op eene reize van Madras over Tranquebaar naar het eiland Ceilon* (Adventures on a Journey from Madras via Tanquebaar to the Island of Ceylon, 1806), perhaps the very first Dutch-language travel book in the romantic tradition, Haafner writes lyrically about his care-free life in Sadraspatnam:

'... Among us informality, jests, and cheerfulness prevailed; no pomp, no ceremonies, no ranks, no titles; it was friendship alone which brought us together, the one sought the other for diversion, with everyone competing to contribute to the general jollity; I have never felt bored or unhappy in the company of Mestizos – the night had passed before I was aware of it.

These and innumerable others were my amusement, my relaxation, my way of life. One day we had a hunting party; the next a fishing trip; then we went horse-riding with the whole group, to the oyster rocks, where we passed various days; first it was a party at the home of the Chief Factor; then at the Secunde's; then there was a wedding at someone's home, a christening at another's; clubs, dances, every day there was something new. Oh! Glorious time of my life!'

Porto Novo was situated some 75 kilometres north of Nagapatnam – 'one and a half day's journey', according to Havart – on a bay and a to some extent navigable river. In the seventeenth century it was one of the most flourishing ports on the Coromandel Coast. The name, Porto Novo (New Port), derives from the Portuguese, but in their wake the Dutch and the English also established factories here, later followed by the French and the Danes. The Company's first trading-post at Porto Novo was established as early as 1608, but the one illustrated here, which as in Sadras was an unfortified complex, is a much larger successor dating from 1680. The explanation says that it contained a spacious dwelling with a garden for the Chief Factor, various offices and a number of warehouses. From 1688 the establishment gradually fell into decline for some time. As the VOC officials employed there in 1726, Valentijn mentions a junior merchant, two bookkeepers, one of whom was the *Secunde*, the other the cashier who took care of paying salaries, and three assistants. The great importance of Porto Novo lay in the trade in fine textiles. For quite some time the Dutch factory also had an indigo dye-house. In 1780, Porto novo was plundered and partially destroyed by native troops who had allied themselves with the English. Following a temporary restitution in 1784, neither Sadraspatnam nor the trading-post at Porto Novo was permanently occupied. Both places, with the other Dutch settlements on the Coromandel Coast, finally became permanent British possessions under the Treaty of London in 1825.

Verklaring:
Explanations:

[2] [rechts] een legenda bij de letters A-M:
[2] [right-hand side] a key to the letters A-M:

A. Opperhoofts wooningh.
B. Tweede persoons wooningh.
C. Wooningen van de verdere Comp.s dienaren.
D. De poort.
E. Combuysen en slavenkotten.
F. Putten.
G. Pakhuysen.
H. Kleede saal.
I. Thuyn van 't opperhooft.
K. Thuyn van de tweede persoon.
L. Begraafplaatzen.
M. Afgeschote plaatzen voor 't kleyn vee.

[4] [rechts] een legenda bij de letters A-I:
[4] [right-hand side] a key to the letters A-I:

A. Opperhoofts wooningh.
B. Kamers van de andere bediende aldaar.
C. Kleede saal.
D. Pakhuysen.
E. Put.
F. De poort.
G. Combuysen en slavenkotten
H. Galderij van 't opperhoofts huys
I. Afgeschote plaats van des opperhoofts wooningh.

Geografische namen en overige kaartinschriften/ Geographical names and other inscriptions on the map:

Naam op de kaart/ Name on map	*Huidige naam/ Present name*	*Positie/ Position*
LOGIE TOT SADRANGAPATNAM	<Sadras> (plaats/settlement)	12-31N/80-09E
LOGIE TOT PORTO NOVO	<Porto Novo/Parangippettai> (plaats/settlement)	11-30N/79-46E

Aanwysingh van het FORT en de Belegeringh van PODECHERI

Aanwysingh van het district van Pode, chery, of van zo verre als de Landreyen strecken Pode, chery door en van den Vorste Rama Razoe worden ge, pretendeert.

Het FORT PODECHERI

N.3 Deese verschanssingen [illegible]

I-25f I, II, III (NA 4.VEL-1094).

[1] Aanwijsingh van het fort, en de belegeringh van Podecheri
[2] Aanwijsingh van het destrict van Podechery, of voor zo verre als de landerijen buyten Podechery door ons van den vorst Rama Razoe werden gepretendeert [3] Het fort Podecheri.

[1] Explanation of the fort, and the siege of Podecheri
[2] Explanation of the district of Podechery, or so far as the lands outside Podechery have been claimed by us from King Rama Razoe
[3] The fort of Podecheri.

[1] Schaalstok van 200 Rhijnlandze roeden = [ca. 1 : 9.000].
[1] Scale-bar of 200 Rhijnlandze roeden = [approx. 1 : 9,000].

[2] Schaalstok van 300 roeden = [ca. 1 : 24.000].
[2] Scale-bar of 300 roeden = [approx. 1 : 24,000].

[3] Schaalstok van 50 roeden = [ca. 1 : 2.500].
[3] Scale-bar of 50 roeden = [approx. 1 : 2,500].

1 kaart en 2 plattegronden: ingekleurd; 53 x 74,5 cm.
1 map and 2 plans: coloured; 53 x 74.5 cm.

Nummer: [rechtsboven] 25f.
Number: [top right]: 25f.

Oriëntatie: het noorden is boven.
Orientation: north is up.

Blad I-25f (inhoudsopgave 1806: 'No. 25f. Platte grond van Podechery en deszelfs belegering, als mede het district daarvan.') geeft rechtsboven een overzichtskaart van het district Pode, onder compagniesgezag vanaf 1693, links een situatiekaart van de hoofdplaats 'Podecheri' (Pondicherry) tijdens het beleg in 1693, en rechtsonder een plattegrond van het fort van Pondicherry omstreeks 1694.

Pondicherry aan de Zuid-Coromandelkust tussen Negapatnam en Porto Novo, in oorsprong een haven van het Vijayanagar-rijk, stond in de tweede helft van de zeventiende eeuw onder oppergezag van de sultan van Bijapur. Nadat in de zestiende eeuw hier al enige handelscontacten met de Portugezen was geweest, vestigden zich in 1673 de eerste Fransen in de plaats. Het jaar daarop kocht de Franse Oost-Indische Compagnie Pondicherry van de nayak van Gingee, een vazalvorst van Bijapur, en begon de bouw van een grote versterking ter plaatse, het Fort d'Orléans. Na de inlijving van Bijapur door het Mogol-rijk in 1687-1688 trad de VOC in contact met de grootmogol over een mogelijke aankoop van het gehele district van Pondicherry; de partijen werden het uiteindelijk eens op een prijs van 50.000 pagoden. De eerste gelegenheid tot de feitelijke inbezitname en de verdrijving van de Fransen deed zich pas voor in 1693, toen de Republiek en Frankrijk weer met elkaar in oorlog waren. Eind augustus van dat jaar arriveerde een Nederlandse vloot van negentien schepen voor Pondicherry, met aan boord 1500 man Europese militairen, 2000 Europese matrozen en enkele honderden inheemse soldaten uit de Indische Archipel. Na een belegering van veertien dagen staakte de veel kleinere Franse bezetting in Fort d'Orléans het verzet en werd een verdrag van overgave van Pondicherry aan de Compagnie getekend. De inlandse soldaten in Franse dienst mochten naar huis terugkeren, maar alle Franse militairen en civiele compagniesfunctionarissen werden naar Europa gezonden.

In de overzichtskaart van de belegering links is ten noorden van Pondicherry de plaats aangeduid waar gouverneur Laurens Pit (1687-1698) met de artillerie aan land was gekomen (29) en zijn kampement had ingericht. Dichter bij de stad is het kampement van de militair commandant Van der Poel (27) te zien. De legenda beschrijft verder vooral de Franse fortificaties en heeft ook betrekking op de detailplattegrond van het fort met directe omgeving rechtsonder. Aan de strandzijde ontbrak daar toen nog de buitengracht; hier was met palissaden een geïmproviseerde afsluiting (21) gemaakt tussen het fort zelf en de ten oosten en noorden daarvan gelegen blokken stenen woningen van de Franse compagniesdienaren (22).

Pondicherry bleef slechts zes jaar in Nederlands bezit. In september 1697 werd de Vrede van Rijswijk getekend, waarbij onder meer werd voorzien in de wederzijdse teruggave van de veroverde overzeese bezittingen. Ten aanzien van Pondicherry werd afzonderlijk bepaald dat deze plaats met alle fortificaties overgedragen zou worden in de toen bestaande, nieuwe vorm, dus met alle verbeteringen en uitbreidingen die in de tussenliggende jaren onder VOC-bewind waren gerealiseerd. De Fransen betaalden de Compagnie daarvoor een vergoeding van 16.000 pagoden. In september 1699 vond de officiële overdracht plaats. In latere tijd was de stad tijdens de diverse Engels-Franse oorlogen verscheidene malen in Brits bezit, onder meer in de jaren 1761-1763 en 1793-1814, maar kwam nadien steeds weer aan Frankrijk terug. In 1954 werd Pondicherry met de overige resterende Franse bezittingen in Voor-Indië aan India overgedragen.

The map on the upper right of Sheet I-25f (index of 1806: 'No. 25f. Ground plan of Podechery and the siege of the same, and its district.') gives an overview of the district of Pode, which was placed under the authority of the Company from 1693. On the left is a map of the capital *Podecheri* (Pondicherry) during the siege of 1693. Below right is a ground-plan of the fort at Pondicherry around 1694.

Orignally, Pondicherry, on the South Coromandel Coast between Nagapatnam and Porto Novo, was a port in the Kingdom of Vijayanagar. In the second half of the seventeenth century it fell under the suzerainty of the Sultan of Bijapur. After the Portuguese had maintained trading relations here in the sixteenth century, the first French established themselves in the town in 1673. The following year, the French East India Company bought Pondicherry from the *Nayak* of Gingee, a vassal ruler of Bijapur, and began to erect a large fortress here, Fort d'Orléans. After Bijapur had been subsumed into the Mogul Empire in 1687-1688, the VOC entered into negotiations with the Great Mogul about the possible purchase of the whole district of Pondicherry; the parties finally agreed on a price of 50,000 pagodas. However, the first opportunity to take actual possession of it and expel the French occurred only in 1693, when the Republic and France were once more locked in war. At the end of August 1693 a Dutch fleet of nineteen ships, with 1500 European soldiers, 2000 European sailors, and a few hundred indigenous soldiers from the Malay Archipelago, arrived off Pondicherry. After a siege lasting a fortnight, the far smaller French garrison surrendered Fort d'Orléans, and a treaty which transferred Pondicherry to the Company was signed. The indigenous soldiers in French service were allowed to go home, but all the French soldiers and the French Company civil servants were sent to Europe.

In the map of the siege on the left, the place north of Pondicherry where Governor Laurens Pit (1687-1698) landed with his artillery and made camp is marked as (29). Closer to the town the camp of the military commander Van der Poel (27) can be seen. Much of the explanation is concerned with describing the French fortifications; it also relates to the detailed ground-plan of the fort and its immediate surroundings below right. At that time there was no outer moat on the beach side; here a palisade with an improvised gate (21) had between erected between the fort itself and the blocks of brick houses for the employees of the French Company (22) to the east and north of it.

Pondicherry was a Dutch possession for only six years. In September 1697 the Treaty of Rijswijk was signed, and one of its provisions was the reciprocal return of conquered overseas territories. With particular reference to Pondicherry, it was stipulated that it should be given back with all its fortifications still intact in their then new form, namely with all the improvements and extensions which had been carried out in the intervening years under the VOC administration. For these, the French paid the Company a compensation of 16,000 pagodas. The official handing over took place in September 1699. Later, in the course of the various Anglo-French wars, the town fell into British hands on a number of occasions, including the years 1761-1763 and 1793-1814, but afterwards it was always returned to France. In 1954, Pondicherry and the other French possessions in India were handed over to India.

Verklaring:
Explanations:

[1] [links] een legenda bij de cijfers 1-29:
[1] [left-hand side] a key to the numbers 1-29:

No. 1. Het fort.
2. Bastion of rondeel de Jardijn, dat door ons canon onbruykbaar was gemaakt.
3. Bastion de Carnaar, dat mede buyten defensie gebraght was.
4. Een halve maan, die door de hooghte van het duynlandt onse batarij niet begaan kon, was ondermijnt.
5. Bastion de Directeur.
6. Ditto ... de Marchan.
7. Ditto ... de Sanpeur, mede ondermijnt.
8. Ditto ... de Basaar.
9. De punt, alwaar de vlag op staat.
10. Is een opgeworpen aarde wal om de voet van de muur, met een gracht.
11. Een batarij door haar opgeworpen, waar mede sij ons het grootste quaad gedaan hebben.
12. Een kerk, die ondermijnt was.
13. Wooning voor de paters, mede ondermijnt.
14. Een borstweer, door de Boegies opgeworpen.
15. Vervallen pagood.
16. Een waterpas.
17. Corps de guarde.
18. Een equipagie pakhuys, mede ondermijnt.
19. Portugeeze kerk en wooning ditto.
20. Een borstweer waar mede de buytestad beslooten was.
21. Sijn gepallissadeerde retrenchementen.
22. Blocken met steene wooningen bebouwt voor den Franschen dienaars.
23. De buytenstadt.
24. Malabaarsche pagoden.
25. Sijn onse batarijen, die op het bastion de Cornaar, Jardijn, Basaar en kerk flankeerden.
26. Gegraven borstweer tot het houden van onse wacht.
27. Het campement van Van der Poel, Command.
De muur van 't fort is 5½ voet dik. Het parapet 2 voet breet en 6 voet hoogh.
28. Het magasijn.
29. Campement van den Ed: Hr. Laurens Pit en plaats, daar de artillery aan landt gekomen is.

[3] [linksonder]:
[3] [bottom left]:

NB. Deze cijffergetallen passen mede op de hier tegenoverstaende explicatie.

Geografische namen en overige kaartinschriften/
Geographical names and other inscriptions on the map:

Naam op de kaart/ Name on map	*Huidige naam/ Present name*	*Positie/ Position*
PODECHERI	Pondicherry/Puduchcheri (plaats/settlement)	11-55N/79-50E

Het Beleegh van de Stadt, en het Fort PODECHERY 1693

25 4.

N° 1 het Fortres
2 Bastion of Rondeel de Sondé
3 Bastion de Coromandel
4 Een halve maen
5 Bastion de Dordrecht
6 Bastion de Maestricht
7 Bastion de Harderwijk
8 Bastion de Arnhem
9 Een opgeworpe Redoubt, daer de Weg van Bengale
10 is per Accord een Bastionne ingenomen met
Luyteren Cuyplant, daer de Fortresse is be-
schanst
11 een opgeworpe Wal
12 De Stadt, vermaeght, en thuyn van de In-
woonders
13 Een Malabaarsche Moeye
14 het Christen Kerckhof
15 een Christen Malabaars School
16 Mooriche Moskeen
17 een Heydens Pagode
18 verscheiden Malabaarse Pagoden
19 Malabaarse Pagoden
20 Bramineer Pagoden
21 Bramineer Huysen
22 Fransch Pakhuys
23 gemeene Pagoden
24 't Engelsch Pakhuys
25 't Corps de Guardes
26 waterpoel
27 't Logie van de Engelse Capiteinen
28 opgeworpene Retranchementen
29 het Fransch Pakhuys

Aanwysingh van de Straaten van het Zuyder gedeelte der Stadt

30 Straat van de Capiteinen en Generaal
31 D° van de vier winkelhaken
32 D° of Bazaar van de Commiès en Kyf-
veersgoed
33 D° Bewoont door de Moren
34 Vijf Bazaar
35 Straat Bewoont van de Boutsluyden
36 Straat daer verscheide woonen
37 Straat, de oost syde Bewoont is door de
Fransche Soldaten, en aen de west Zyde door de
Soldaten Engels.

38 Aanwysingh van't Noorder ge-
deelte der Stad.

39 D° Bewoont door Boutsluyden, verscheiden en
Arak verkoopers
39 Een Bloetker met seeker ingeslooten gebouwe, ver-
deelt in afgelooten Vertrecken tot gevangenisse toe-
is aangeweesen en door Franschen Bewoont gee
40 De Bazaar van thuyn
41 Straaten die bewoont syn door de diverse nacien
42 Syn bewoont door Commanliens, metsaers,
schrynders en verfverse
43 Straaten door Boutsluyden bewoont
44 door de Bramineers bewoont

Aanwysingh van de Straaten en het Wester gedeelte der Stad.

45 Bewoont met Commiès
46 Bewoont door Bramineers
47 Bewoont door Bramineers
48 Bewoont door de Seyds Bramahare
49 Bewoont door de Koetis en Boutsluyden
50 Bewoont door de Wevers of Chayagers en Verwers
51 Bewoont door de Smeeden
52 Bewoont door de Pottebackers
53 Bewoont door de Wevers
54 pasturages van de Paerde
55 gemeene Putten

Aanwysingh van de Belegeringh

56 het Campement van den Commandeur van der Stel
57 een Batary die tegen't Bastion de Coromandel Suydyn Bazaar, en
Fort St Jan staen, en van de Batery moeten door de Troupes van de
Engelsen niet konde Gegeven worden.
58 het vyandelyck Batary waer mede sy in ons Campement schoten
59 een andere Batary die op de Reede gemaeckt was
60 de Weght die met is opgemaeckt tot het innemen van de Reede
61 een Wacht daer onse Europiaensche Soldaten de wacht inde stadt
62 syn wachten tot waerden voor onse Troupes en Malabaaren
63 Tenten van de Capiteynen en Officieren.

N.B. het Rondt afgesteken bedeckt seven gebouwen;
het groene Vlugxken 7 stuy in wreyland; het Rooyne
rondte gebouwen; het Gele Vierkant, en die geene
met weglaeuwen afgeset is Artichaut Duyvels

I-25g (NA 4.VEL-1095).

Het belegh van de stadt, en het fort Podechery 1693.

The siege of the town, and the fort of Podechery 1693.

Schaalstok van 100 Rhynlandze roeden = [ca. 1 : 3.600].
Scale-bar of 100 Rhynlandze roeden = [approx. 1 : 3,600].

1 plattegrond: ingekleurd; 52,5 x 74 cm.
1 plan: coloured; 52.5 x 74 cm.

Nummer: [rechtsboven]: 25g.
Number: [top right]: 25g.

Oriëntatie: het noorden is boven.
Orientation: north is up.

De plattegrond van Pondicherry op blad I-25g geeft een overzicht in meer detail van de belegering in 1693 en van de stedelijke topografie in de eerste Franse periode (inhoudsopgave 1806: 'No. 25g. Het beleg van de Stad en het Fort Podechery in 1693.').

Ten tijde van de Franse vestiging in 1674 bestond Pondicherry nog uit niet meer dan enkele honderden visserswoningen, maar in de twee decennia tot de Nederlandse bezetting ontwikkelde de plaats zich tot een handelscentrum van grote betekenis en een ernstige concurrent van de VOC op de Coromandelkust. Door de (aanvankelijke) ligging op een landtong tussen de zee en de Ariancoupam-rivier was ze gemakkelijk te verdedigen tegen een verrassingsaanval van de landzijde, terwijl de ondiepe rede het vijandelijke oorloggschepen onmogelijk maakte de stad tot op korte afstand te naderen. Het achterland met een gevestigde katoennijverheid bood grote mogelijkheden voor de handel en de inheemse visserbevolking kon werkkrachten leveren voor de belading van de schepen. Van grote betekenis voor het snelle succes van Pondicherry was het Franse beleid ten aanzien van de bestaande inheemse handel en nijverheid, die vanaf het begin op velerlei wijze werden bevorderd. Zo werden handelaren en ambachtslieden door middel van gunstige prijsafspraken en de beschikbaarstelling van bouwgrond actief aangemoedigd zich in Pondicherry te vestigen.

De steeds groeiende toeloop die hiervan het gevolg was, leidde binnen enkele jaren tot de vorming van een aanzienlijke inheemse stad rondom Fort d'Orléans, waarvan deze plattegrond een gedetailleerde weergave biedt. In de uitgebreide verklaring worden eerst de bastions van het fort benoemd en vervolgens een reeks godsdienstige en wereldlijke gebouwen en objecten, waaronder de kerk van de jezuïeten (12), een christelijk kerkhof (14), een christelijke Malabaarse school (15), moskeeën (16) en hindoetempels (19), enkele pakhuizen (22, 24), een logement voor reizende kooplieden (27) en het Franse hospitaal (29). In het zuidelijke deel van de stad woonden vooral textielhandelaren, veehoeders, rijstverkopers, koelies en bouwlieden, vissers en schilders van sitsen (stoffen). Ten noorden van het fort vond men eveneens bouwlieden en vissers, naast arakverkopers, sitsenmakers en timmerlieden, terwijl in het westelijke stadsdeel olieslagers, ververs, wevers en pottenbakkers gevestigd waren. Met betrekking tot de belegering is direct ten noorden van de stadswal het kampement van commandant Van der Poel (56) aangegeven, naast onder meer de voornaamste Nederlandse en Franse batterijen (57-59) en de versterkte Nederlandse wachtposten bezet met Europese (61) of Makassaarse en Boeginese troepen (62). De blokken met stenen huizen nabij het fort aangeduid met nummer 39 zijn kort na de aftocht van de Fransen afgebroken ten behoeve van een vrij schootsveld aan de noord- en oostzijden.

The ground-plan of Pondicherry on Sheet I-25g gives a more detailed survey of the 1693 siege and of the urban topography of the first French period (index of 1806: 'No. 25g. The siege of the Town and the Fort Podechery in 1693.').

At the time when the French made a settlement there in 1674, Pondicherry consisted of no more than a few hundred fisherman's dwellings, but in the two decades before the Dutch occupation the place had developed into a formidable trading centre and a serious competitor to the VOC on the Coromandel Coast. Because of its (initial) location on a spit of land between the sea and the Ariancoupam River, it was easily defensible against any surprise attack from the land, and the shallow roads made it impossible for enemy warships to approach too close to the town. The hinterland with its well-established cotton textile industry offered great trading opportunities and the fishermen formed a potential workforce for the loading of ships. The French attitude to the existing indigenous trade and industry, which were greatly encouraged right from the beginning, was enormously important to the settlement's rapid succes. Merchants and craftsmen were actively encouraged to settle in Pondicherry, lured by favourable price agreements and the availability of building land.

Within a few years, the steady population growth which was the outcome of this led to the formation of a considerable native town around Fort d'Orléans, of which this ground-plan offers a detailed representation. In the extensive explanation, the first landmarks to be named are the bastions of the fort, followed by a series of religious and secular buildings, including the Jesuit church (12), a Christian cemetery (14), a Christian Malabar (indigenous) school (15), mosques (16) and Hindu temples (19), a few warehouses (22, 24), lodgings for itinerant merchants (27), and the French hospital (29). Most of the population in the southern part of the town were textile traders, cattle-herders, rice-sellers, coolies and building workers, fishermen, and painters of *sitsen* (chintz). North of the fort lived more building workers and fishermen, as well as sellers of arrack, chintz-makers, and carpenters. The western part of the town was home to oil-pressers, dyers, weavers, and potters. Referring to the siege, due north of the town wall the camp of the military commander Van der Poel is marked (56), as are the principal Dutch and French batteries (57-59), and the fortified Dutch outposts manned by European (61) or Makassarese and Bugis troops (62). The blocks of brick houses in the vicinity of the fort marked number 39 were demolished shortly after the French withdrawal so as to ensure an unhindered line of fire on the north and east sides.

Verklaring: [links] een legenda bij de cijfers 1-63:
Explanations: [left-hand side] a key to the numbers 1-63:

No. 1. Het fortres.
2. Bastion of rondeel du Jardin.
3. Bastion de Cornaar.
4. Een halve maen.
5. Bastion de Directeur.
6. Bastion de Marchan.
7. Bastion de Sanpeur.
8. Bastion de Basaar.
9. Een opgehaalt vierkant, daar de vlag van waayt.
10. Is ten deele een borstweer en voorts met kalderen beplant, daar de stad me is besloten.
11. Een opgeworpe wal.
12. De kerk, wooningh, en thuyn van de Paters Jesuiten.
13. Een Malabaarsche thuyn.
14. Het christen kerkhof.
15. Een christen Malabaars school.
16. Moorsche Mosqueën.
17. Een Moorsch grav.
18. Vervallen Malabaarze pagood.
19. Malabaarze pagooden.
20. Bramineze pagood.
21. Bramineze tank.
22. Fransch pakhuys.
23. Geweese pagood.
24. T' Equipagie pakhuys.
25. Corps des guardes.
26. Waterpas.
27. Logie van de rijsende cooplieden.
28. Opgeworpene retrenchementen.
29. Het Fransch siekenhuys.

Aanwijsingh van de straaten van het zuyder gedeelte der stad.
30. Straat van de cooplieden in lijwaat.
31. D.o van de vee wachters.
32. D.o of basaar van de commillis en rijsvercoopers.
33. D.o bewoont door de Mooren.
34. Vis basaar.
35. Straat bewoont van de bouwlieden.
36. Straat, daar visschers woonen.
37. Straat, die aan de oost sijde bewoont is door de sitsen schilders, en aan de westzijde door de Palankins dragers.

Aanwijsingh van 't noorder gedeelte der stad.
38. Is bewoont door bouwlieden, visschers en arak vercoopers.
39. Sijn blocken met steene huysen bebouwt, ten deelen nu afgebroken het welk met gestippelde linien is aangewesen en door Franschen is bewoont.
40. De basaars van chitzen.
41. Straaten die bewoont sijn door de chitzen makers.
42. Sijn bewoont door timmerlieden, metzelaars, silversmits en ysersmits.
43. Straaten door boulieden bewoont.
44. Door de Braminees bewoont.

Aanwijsingh van de straaten in het wester gedeelte der stad.
45. Bewoond met Committis.
46. Bewoond door Braaminees.
47. Bewoond door Braaminees.
48. Bewoond door de Sittis Panwakare.
49. Bewoond door de koelis en bouwlieden.
50. Bewoond door de wanias of olyslagers en verwers.
51. Bewoond door de bouwlieden.
52. Bewoond door de pottebackers.
53. Bewoond door de wevers.
54. Quartieren van de paria's.
55. Gemeene tanken.

Aanwijsingh van de belegering.
56. Het campement van den commandeur van der Poel.
57. Een batarij, die op het bastion de Cornaar, Jardijn, Basaar, en kerk flanqueerden, en van de halve maan door de hoogte van de duynen niet konde begaan werden.
58. Der vijanden batarij, waar mede sij in ons campement schooten.
59. Een andere batarij, die op de kerk gerigt was.
60. De wegh die ons is opgemarcheert tot het inneemen van de kerk.
61. Een werk, daar onse Europiaansche soldaten de wagt in hadden.
62. Sijn werken tot wachten voor onze Boegis en Makassaren.
63. Tenten van de constapels en bosschieters.

NB. Het roode afgesettene betekent steene gebouwen; het groene, thuynen, say en weyland; het bruyne aan de gebouwen; het geele hoogland; en het geene dat met weghverw afgeset is betekent duynsant.

Geografische namen en overige kaartinschriften/
Geographical names and other inscriptions on the map:

Naam op de kaart/ Name on map	*Huidige naam/ Present name*	*Positie/ Position*
PODECHERY	Pondicherry/Puduchcheri (plaats/settlement)	11-55N/79-50E

25 L.

PODECHERI

Aanwysinge van de groote en Situatie des dorps Podechery en hee daar inge-lege Franse fort, opgemaeckt tot gerieff van't rapport van't weetenswaert.

Ten: Ms

N° 1 De groote fort van't fort
2 Fuijsoor, waer onder de fort een bunne is afgegraven de Logiatgaten, de Victoria Ramen en wegh in de fort de Hauckebos.
3 't Buyssenaer Bingh
4 De Bak.
5 Het Regiment van Crombé Soldaten
6 Twee waterpitten
7 gemeene Stombingh voor de gemeijne
8 De Vlagge mast met een meine rontom 12 a 14 voeten hoogh, Bequaem om twee Stukjes Ramen op te Legger.
9 De Lagers, waer onder Combingh voor Soldaten, als ook hengsels, Enz. &c.
10 Logiet van de Soldaten van't Franche Comté
11 Fabbingen en logiet voor de Permisten
12 een blok, waer in een radt staet van't Secret arij, oder waterkamer, Secretary en Kruytkamer Magazijn.
13 Vier Stuckkamers van 8 a 6 voet.
14 Vier oven of Bakerijen, leggende op Boogen met Stuckkamers.
15 een Corhaut Bolwerk, waer op 8 a 9 Stucken staen leggen.
16 een Bolwerk Bingh van 3 voet wit Zijnde, op lange ingeslagen Houte ende daer Stucken gemonteert.
17 De goeden met Schietgaten, 6 a 7 voeten dick.
18 Twee frontiel voor de goeden voor de Lucht met een steen bogen over de van binnen.
19 Een Wachtbingh.
20 Trappen inde Walgangen.
21 gemeene Straaten te Voeten met Stakettell en Wagt, Bequaem te doorgaen
22 Een Bingh van een hooge Kapetain.
23 een Bingh van een paar.
24 een dito, van Wout Egrauwen
25 een dito van Bottelier Tierlaab
26 een dito van een Lee Kapitain.
27 een dito van een Sodaat, een Dan van geboort.
28 Een Bingh van Domas Paulo daer de Tuvolia Wouw Getty by daer woont.
29 Een Spitsedaer van de Stranke Een bingh
30 een Bingh van de Chirurgijn van de Sloep, een oude Rie. Engt
31 een dito van den franchoijs Sergeant Pichaart
32 Een dito van malabaar en Christen Bingen
33 Bingen Marquial en ander gering Volk
34 een lange galdery van Stroo.
35 Fabbingen
36 Een Bingh van den Maratsen alsdaer.
37 een dito van den Commandeur Le grand en Bastaard die van de Vlaggie aen't Hoof van Hauckmalagy.
38 een Hoek met een ruijne van de Inlandse Christenen
39 't Bingh van den Kapitain van de Mennick Marqual en zijn Volck, Een dito van een Soldaet van de 3de Engte.
40 een Volk met 400 Lagers Boomen.
41 't Quartier van de Moren.
42 De Bingen van de Inlandse hooftlieden van de France Comte
43 een Bingh van den Secretaris.
44 't groote Ravin.
45 een Spitsje van de Ravin enthaut 60 Voeten van de W Boloorde is Een woning 2 a 3 voet water, en by lang meeter 14 voet Diep, Een Lange groote
46 een plaatje met 100 Palmyra Boomen.
47 een Steen Colbaert der franchoijs
48 een Steen Bingh voor den Heer en Chirurgijn
49 een dito, voor de Sergeant
50 een dito, voor de Fendrij Guit
51 een dito, voor de Vaendrich
52 een dito, voor Pater Cosme.
53 Malabaarse Kringen en Bingen
54 De Lee Logie van 300 Leden met Een Stucken van't fort
55 een Lage Berg van 8 a 900 Boomen.
56 Een dito Plaetsen en Lage Bergen.
57 een Bingh van Pater Cosme.
58 De Woning der Fiscaal
59 Bingen van de Inlandse hooftlieden die met de France en Bloet Vercaden Vergesellt.
60 Een Balay of Markt
61 't groot Lage Berg 500 Leden van't fort
62 Een Steen Bladerij van de France
63 De Weg naer Negapatnam langhs't Berg
64

N B. De groote van't fort
N. en Z. streckende is 1 lang
360 voet en 0 en W 200 Voeten
van de Stadt Negapatnam is 24 a 26
Voeten.

I-25h (NA 4.VEL-1096).

Podecheri.

Podecheri.

1 plattegrond: ingekleurd; 52,5 x 74 cm.
1 plan: coloured; 52.5 x 74 cm.

Nummer: [rechtsboven]: 25h.
Number: [top right]: 25h.

Oriëntatie: het noorden is rechts.
Orientation: north is right.

De fraaie, op het westen georiënteerde kaart op blad I-25h (inhoudsopgave 1806: 'No. 25h. Teekening van Podechery.') is een schematische weergave van Frans Pondicherry ('Podecheri') en zijn verdedigingswerken op basis van inlichtingen van twee 'toppassen' (inheemse, Portugees sprekende christenen, ook vaak aangeduid als 'zwarte Portugezen') en diende ter voorbereiding van de Nederlandse aanval in augustus en september 1693.

Centraal aangegeven is het fort met de woning van de Franse directeur (3), de kerk (4), het logement van de Franse soldaten (5), de pakhuizen en werkruimtes van de schrijvers (11), het secretariaat, de wapenkamer en de kruitkelder (12). De grote panden 22 t/m 31 waren de onderkomens van Franse compagniesdienaren, met ten oosten daarvan de huizen van de Malabaarse christenen. (32) Verder zijn de blokken ingetekend waar de andere inlandse bevolkingsgroepen woonden, veelal gescheiden naar kaste en beroepsgroep. Ten noordwesten van de stad was het terrein bebost (61) tot aan de weg naar Tegenapatnam (63).

Met de bezetting van Pondicherry in 1693 maakten de VOC voor enkele jaren een einde aan de gestaag groeiende invloed van de Franse Compagnie aan de Zuid-Coromandelkust. Hoewel de verdrijving van de Fransen hier aanvankelijk het primaire doel was, boven de introductie van de eigen handel ter plaatse, besloot de VOC omstreeks 1695 alsnog tot de algehele herbouw van Pondicherry met het oog op een blijvende vestiging. Tot de overdracht in 1699 werd rondom het fort een groot terrein vrijgemaakt van bebouwing en om het westelijke stadsdeel een nieuwe, veel ruimere vestingwal aangelegd. Voor de herinrichting van deze westerstad werd bovendien een rationeel grondplan in blokken ontworpen, dat na 1699 onder Frans bewind in hoofdlijnen is overgenomen en de basis vormt voor het karakteristieke rechthoekige stratenpatroon dat tot op heden de oude stad van Pondicherry kenmerkt.

Na de overdracht aan de Fransen keerde de inheemse bevolking van ambachtslieden en handelaren, die na 1693 goeddeels was verdreven door de Compagnie, op uitnodiging van het nieuwe gezag spoedig in groten getale terug. In 1709 telden de stad en het omringende district onder Frans bestuur, dat intussen via verdragen met de nayak van Gingee enkele kleine uitbreidingen had ondergaan, al weer zo'n 25.000 inwoners. De bloeitijd van Pondicherry onder Frans bestuur viel in de decennia nadien tot de eerste bezetting door de Britten in 1761, in het bijzonder na het samengaan van alle Franse overzeese handelcompagnieën in de 'Nouvelle Compagnie' in 1719. Op haar hoogtepunt, in de periode tussen 1725 en 1740, verscheepte deze jaarlijks voor ca. 3,5 miljoen gulden aan Coromandelse stoffen naar Europa. Voor de VOC betekende het optreden van de nieuwe, slagvaardige Franse Compagnie op termijn een ernstige aantasting van haar handelspositie aan de Coromandelkust. Mede om die reden richtte zij zich in Voor-Indië in deze periode geleidelijk aan meer op Bengalen, waar de vooruitzichten voor een winstgevende stoffenhandel toen gunstiger leken.

The beautiful westward-oriented map on Sheet I-25h (index of 1806: 'No. 25h. Drawing of Podechery.') provides a schematic representation of French Pondicherry (*Podecheri*) and its defensive works, based on information provided by two *topassen* (indigenous, Portuguese-speaking Christians, also frequently referred to as 'Black Portuguese'). It was used in preparations for the Dutch attack mounted in August and September 1693.

Centrally placed are the residence of the French Director (3), the church (4), the barracks of the French soldiers (5), the warehouses and workshops of the clerks (11), the secretariat, and the arsenal and the powder-cellar (12). The large premises 22 to 31 were the houses of the French company employees, and to the east of these are the houses of the Malabar Christians (32). The blocks where the other indigenous population groups lived have also been drawn in, most of them divided up according to caste and profession. North-west of the town, the countryside was wooded (61) as far as the road to Tegenapatnam (63).

For a few years after it had occupied Pondicherry in 1693, the VOC called a halt to the mounting influence of the French Company on the South Coromandel Coast. Although the expulsion of the French was initially its primary goal, even taking precedence over the introduction of Dutch trade here, around 1695 the VOC decided to go ahead with the reconstruction of Pondicherry with an eye to making a permanent settlement here. Until it was handed back to the French in 1699, a large area around the fort was cleared of buildings and a new, much wider defensive wall was built around the western part of the town. For the rebuilding of this western quarter, a rational ground-plan divided into rectangular blocks was devised. Its main outlines were taken over by the French administration after the town had been returned in 1699 and used for the layout of the rectangular street plan which to this day prevails in the old town of Pondicherry.

When the town was returned to the French, the indigenous population of craftsmen and traders, the majority of whom had been driven out by the Company in 1693, came back at the invitation of the new administration. They grew rapidly in number. In 1709, Pondicherry and its surrounding district under French administration, which in the meantime had undergone some small extensions through various treaties with the *Nayak* of Gingee, had a population of 25,000. The heyday of Pondicherry under the French occurred in the decades which followed its restitution and continued until the first occupation by the British in 1761, especially after the fusion of all the French overseas companies into the *Nouvelle Compagnie* in 1719. At its zenith, the period between 1725 and 1740, this company shipped Coromandel textiles worth around 3.5 million guilders to Europe every year. The operations of the new, successful French Company represented a growing threat to the trading position of the VOC on the Coromandel Coast. This was one of the reasons that in this period, the Company began to shift the focus of its commercial activities more and towards Bengal, where the prospects for a lucrative textiles trade still seemed favourable at that time.

Verklaring: [onder] een legenda bij de cijfers 1-64:
Explanations: [bottom] a key to the numbers 1-64:

Aanwijsinge van de gront en situatie des dorps Podechery en het daarin gelege France fort, opgemaakt volgens t' rapport van twee toppassen als:

No. 1. De groote poort van t' fort.
2. Palissade, waer mede de poort van binnen is afgeset met schietgaeten en 4 stux kanon omrecht in de poort te flankeren.
3. T' Directeurs huys.
4. De kerk.
5. Het logiment van Coninks soldaten.
6. Twee waterputten.
7. Gemeene kombuys voor de pennisten.
8. De vlagge mast met een muur rontom 12 a 14 voeten hoog, bequaam om twee stukies kanon op te leggen.
9. Een pagood, waar inde combuys voor soldaten, als ook koogels, hout etc.
10. Logies van de soldaten des Fransche Comp.
11. Pakhuysen en logies voor de pennisten.
12. Een blok, waer in een raadspersoon, den secretaris, en de wapenkamer, secretary en kruytkelder begrepen.
13. Vier stukken kanon van 8 a 6 pond.
14. Vier ronde bolwerken, leggende op yder 6 stukken grof kanon.
15. Een vierkant bolwerk, waer op 3 a 4 klijne stukies liggen.
16. Een schilderhuys, van 5 voet wijt zijnde, op lange uytstekende arduynsteen gemetzelt.
17. De gordijn met schietgaten, 6 a 7 voeten dik.
18. Twee poorties door de gordijn voor de leus met een steen toegemetselt van buyten.
19. Het wachthuys.
20. Trappen in de walgangh.
21. Gemeene straaten ten deelen met staketzels en wachthuysen bewaart.
22. Het huys van een konings kapitain.
23. Een huys van een paap.
24. Een ditto, van Monsr. Germeyn.
25. Een ditto van de bottelier Nicolaas.
26. Een ditto van een zee kapitain.
27. Een ditto van een soldaat, een Deen van geboorte.
28. Het huys van Donna Pauls, daer den juwelier Monsr. Getty bij haar woont.
29. Des opsiender van de strant sijn huys.
30. Een huys van de stierman vande sloep, die in de riv. ligt.
31. Een ditto van den franschen sergiant Pickaert.
32. Blocken van Malabaer en christenhuysen.
33. Huysen Macquas en ander gering volk.
34. Een lange galderij van steen.
35. Pakhuysen.
36. T' Huys vanden Maratisen Abeldaer.
37. Een ditto van een Bramene, zijnde ambassadeur vande Natie aan t' hof van Bamma Ragi.
38. Een kerk met een rink muur voor de inlantze christenen.
39. T' Huys van den kapucynder munnik Michiel Ansjelo, hebbende mede sessie in den Franschen raad.
40. Een velt met 400 jagersboomen.
41 T' Quartier van de Mooren.
42. De huysen van de inlantsche kooplieden vande France Comp.
43. Een thuyn van den directeur.
44. D' Groote rivier.
45. Een spruyt van ditto rivier omtrent 80 voeten van den z.w. bolwerk is bij de wooning 2 a 3 voet waters en bij laag waeter 1 1/2 voet diep slikkige gront.
46. Een plaats met 100 palmere boomen.
47. Een steen hospitael der Francen.
48. Een steen huys voor den Francen Chirurgijn.
49. Een ditto, ... voor den sergiant.
50. Een ditto, ... voor de fransche smit.
51. Een ditto, ... voor de backer.
52. Een ditto, ... voor Pater Cosmo.
53. Malabaarze thuynen en huysen.
54. De zee liggende omtrent 300 treden van 't fort
55. Een jagerbosch van 3 a 400 boomen.
56. Diverse vlaktens en sayvelden.
57. Een thuyn van pater Kosmo.
58. De wooning der Panneras.
59. Huysen vande Inlantze kooplieden, die met de France in bloet koralen negotieren.
60. Basar of markt.
61. T' Groot jagersbosch 500 treden van t' fort.
62. Steen branderij van de France.
63. De weg naar Tegene Patnam langs t' bosch.
64. [niet ingevuld/not indicated]

N.B. De gordijn van 't fort n. en z. streckende is lang 360 voeten, o. en w. 200 voeten. Des selfs hoogte is 24 a 26 voeten.

Geografische namen en overige kaartinschriften/
Geographical names and other inscriptions on the map:

Naam op de kaart/ Name on map	*Huidige naam/ Present name*	*Positie/ Position*
PODECHERI	Pondicherry/Puduchcheri (plaats/settlement)	11-55N/79-50E

25.i.

De Stadt PALLIACATTA met het Casteel Geldria, en het Vysschers dorp De Coepangh

A 't Casteel Geldria
B De Gouverneurs woningh
C De woningh vant hooft van de Mesten
D woningh van den Admiraelsaadem
E Woningh van den Predicant
F De Garde vant Fort
G Nieuwe Batteryplaetse
H Smidswinckel
I het Canaal na de Revier
K logien van de Nederlanders
L 't Corps de Guyen
M Roomsche Kempels
N Heydensche Tempels
O De speet van de stad
P en Steen Arduse en Arduil
Q Brandaal der Mesten
R Brandthuys hoge
S Schuyt Timmerwerf
T de Revier
V Aarde Pannen van de Oord
W Suydwaerts en Noordtsdeel inde Coepangh
X Nederlantsche logien en Thuynen inde Coepangh
Y Oude Magazyngebouw
Z Portugeesche en Malabaersche gemeenschappe Oord
1 Nieuwe Plantagie en het groot Canal de gedolven
2 Brandhuys en Timmer en Logeer Huys

N3. Soomen alle het gestippelde is waar van by Regeeringe ordinantie alle Jaarlyks Oord Stroyt worden en het Huys het niet verder als een groote Schuur.

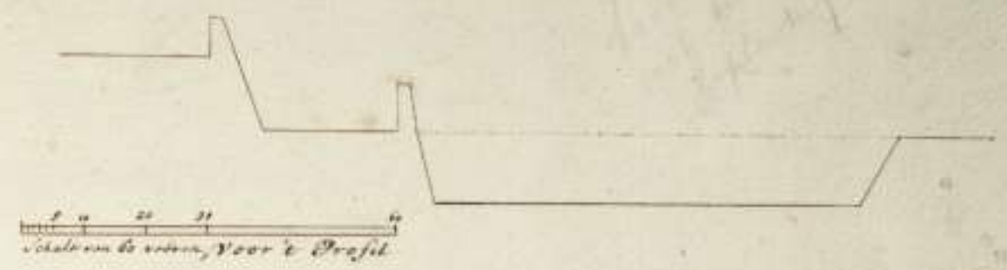

De Coepangh

De Rivier

De Rivier

I-25i (NA 4.VEL-1089).

De stadt Palliacatta met het Casteel Geldria, en het visschersdorp De Coepangh.

The town of Palliacatta with Geldria Castle, and the fishing village of De Coepangh.

Schaalstok van 60 voeten, voor 't profil = [ca. 1 : 220].
Scale-bar of 60 voeten, voor 't profil = [approx. 1 : 220].

1 plattegrond: ingekleurd; 53 x 75 cm.
1 plan: coloured; 53 x 75 cm.

Nummer: [rechtsboven]: 25i.
Number: [top right]: 25i.

Oriëntatie: het noorden is rechts.
Orientation: north is right.

Blad I-25i (inhoudsopgave 1806: 'No. 25i. Platte grond van Palliacatta.') is een gedetailleerde plattegrond van de stad 'Palliacatta' (Paliacatta, Pulicat) en het fort Geldria naar de situatie kort voor 1690, toen de hoofdzetel van de Compagnie aan de Coromandelkust werd verplaatst naar Nagapatnam.

De eerste Nederlandse contacten met Paliacatta, gelegen aan de lagune van Pulicat op ca. 50 km ten noorden van Madras, vonden al in 1607 plaats, maar tot de vestiging van een permanente loge, met toestemming van de Vijayanagar-vorst van Vellore, kwam het pas in 1610. De plaats was aantrekkelijk vanwege de belangrijke productie van katoenen stoffen in het achterland, die in de Molukken en elders in de Indische Archipel een zeer gewild ruilartikel waren in de specerijhandel van de VOC. Paliacatta werd in 1610 tevens het hoofdkantoor van de Compagnie aan de Coromandelkust. In 1613 werd toestemming verkregen voor de bouw van een groot fort, dat in eerste aanleg in 1616 onder de naam Fort Geldria werd voltooid. De stad was toen in enkele jaren tijd al het belangrijkste centrum van de stoffenhandel aan de zuidelijke Coromandelkust geworden, door de opperkoopman en latere directeur van de handel op Perzië en de Voor-Indische bezittingen (1619-1629) Pieter van den Broecke treffend gekarakteriseerd als 'het roer van't schip'.

Een zeer voordelige omstandigheid voor de Compagnie was hier de zeggenschap over een groot aantal dorpen buiten de stad, waar zij de meest gewilde stoffen onder eigen toezicht kon laten vervaardigen. De 'kleden' van de Coromandel waren goedkoop dankzij de lage voedselprijzen en werklonen. De verwerking van ruwe katoen, die op kleine percelen werd geteeld, vond in de weversdorpen plaats. Bijna elk gebied en elk dorp leverde zijn eigen type stof met karakteristieke motieven en kleurstellingen. Aanvankelijk was het beschilderen of batikken van katoen, dat ook wel 'sits' werd genoemd, een bezigheid die naast het boerenbedrijf werd uitgeoefend. In veel gebieden groeide dit ambacht aan de kust van Coromandel uit tot een volwaardig en zelfstandig middel van bestaan. Door haar afgedwongen handelsmonopolie in delen van de Indische Archipel had de VOC daar een blijvende grote afzetmarkt voor deze stoffen, maar elders in Azië en later ook in Europa bestond eveneens veel vraag naar de Coromandelse 'kleedjes'. De Compagnie verkreeg in Paliacatta verder een eigen muntrecht voor de handel aan de Coromandelkust, waartoe hier koperen kasjes en gouden pagoden werden geslagen.

De plattegrond toont buiten het fort twee afzonderlijke woongebieden: de eigenlijke stad Paliacatta ten zuiden van de vesting en de wijk – oorspronkelijk alleen een vissersdorp – 'De Coepangh' op een eilandje aan de noordkant. Het fort op trapeziumvormig grondplan met vier hoekbastions was omgeven door een droge gracht (F), die via een eigen toevoer (I) naar de 'Rivier' (de lagune) snel onder water kon worden gezet. Binnen Fort Geldria vond men onder meer de pakhuizen (2), de gouverneurswoning (B) en de woningen van het hoofd van de militie (C), de administrateur (D) en de predikant (E). In de aanvankelijk geheel omwalde stad woonden de overige compagniesdienaren en de Europese vrijburgers; hun woningen zijn aangeduid met de letter K. Volgens Havart, die hier in 1680 en 1681 verbleef, was de straat aan de fortzijde geheel in Hollandse stijl opgetrokken. Ook op 'De Coepangh' waren veel Nederlandse huizen (X). In de stad zijn verder twee 'Moorsche tempels' of moskeeën (M), zes 'Heydensche Pagoden' of hindoetempels (N) en een 'Portugeesche en Malabaarsche' gereformeerde kerk (Z) aangegeven. Op 'De Coepangh' lagen het ziekenhuis en de paardenstal van de Compagnie (W) en ook de oude Europese begraafplaats (Y), veelal aangeduid als het Portugese kerkhof of buitenkerkhof. De nieuwe begraafplaats, ook bekend als het binnenkerkhof, werd in 1656 aangelegd ten westen van het fort (G). Aan de zuidoostkant van de stad bevond zich de scheepstimmerwerf (S) en ten oosten van het fort stond de smederij met aangrenzend pakhuis (2).

In 1689 telde de vestiging Paliacatta twaalf hoge Nederlandse VOC-dienaren en ca. 25 inlandse personeelsleden. Daarnaast waren er in de periode 1660-1690 gemiddeld 85 tot 125 soldaten gelegerd. Na 1690, toen Nagapatnam het hoofdkantoor aan de Coromandelkust werd, nam de personeelsbezetting snel af; al in 1694 was bijvoorbeeld het garnizoen teruggebracht tot slechts 40 man. Hoewel de vestiging in Paliacatta commercieel ook nadien een zeker belang behield, raakten de verdedigingswerken hier door gebrekkig onderhoud na verloop van tijd ernstig in verval. In 1781 werd Fort Geldria tijdens de Vierde Engelse Oorlog dan ook zonder moeite ingenomen door de Engelsen, die de verouderde vesting voorafgaand aan de teruggave aan de Compagnie in 1784 grondig vernielden. Zoals de andere Nederlandse vestigingen aan de Coromandelkust, ging Paliacatta in 1795 zonder verzet opnieuw over in Britse handen en werd de plaats, na de aanvankelijke teruggave aan Nederland in 1818, in 1825 blijvend aan Groot-Brittannië overgedaan.

Sheet I-25i (index of 1806: 'No. 25i. Ground-plan of Palliacatta.') is a detailed ground-plan of the town of *Palliacatta* (Paliacatta, Pulicat) and Fort Geldria, showing the local situation as it was shortly before 1690 when the headquarters of the Company on the Coromandel Coast were moved to Nagapatnam.

The first Dutch contacts with Paliacatta (now Pulicat), situated on the lagoon of Pulicat about 50 kilometres north of Madras, occurred in 1607, but a permanent trading-post was established there with permission of the Vijayanagar ruler of Vellore only in 1610. The great attraction of the place lay in its significant production in the hinterland of cotton textiles, which were a much sought-after item of exchange in the spice trade of the VOC in the Moluccas and elsewhere in the Malay Archipelago. Besides this, in 1610 Paliacatta also became the headquarters of the VOC on the Coromandel Coast. In 1613 permission was granted to commence the construction of a large fort, which was completed in 1616 under the name of Fort Geldria. At that stage, in the space of a few years, Paliacatte had emerged as the most important centre of the textiles trade on the South Coromandel Coast. Its significance in this respect was aptly summed up in the words of the Chief- Merchant and later Director of the Trade with Persia and the Indian Possessions (1619-1629), Pieter van den Broecke, as 'the rudder of the ship'.

One matter of great advantage to the Company was the control it exercised over a large number of villages outside the town, where it could have the highly desirable textiles woven to its own specifications. The Coromandel textiles were cheap thanks to the inexpensive food prices and the low wages. The processing of the raw cotton, which was mainly cultivated on smallholdings, was carried out in the weavers' villages. Virtually every region and every village produced its own particular sort of cloth, with characteristic motifs and colour combinations. In the early years, the painting of cotton cloth, known as *sits*, was just a way for farming families to earn an extra income. Later, in many areas on the Coromandel Coast this craft developed into an industry of its own. Because of the trading monopolies the VOC had been able to enforce in various parts of the Malay Archipelago, it had a large, permanent outlet for these textiles. But not only there; elsewhere in Asia and in Europe, soon a growing demand for the Coromandel *kleedjes* emerged as well. In Paliacatta, the Company also won the right to mint its own coins to be used in the Coromandel trade, for which purpose copper cash and gold pagodas were struck. Outside the fort, the ground-plan shows two separate residential areas: the town of Paliacatta proper to the south of the fortification, and the quarter – originally nothing more than a fishing village – indicated as *De Coepangh* on a small island on the northern side. The fort had a trapezoid ground-plan with four corner bastions and was surrounded by a dry moat (F), which could be quickly flooded by its own supply of water (I) from the *Rivier* (the lagoon). Inside Fort Geldria, there were warehouses (2), the Governor's residence (B), and the houses of the head of the militia (C), the administrator (D), and the Minister (E). The rest of the Company employees and the European free burghers lived in the town which was originally also completely surrounded by walls; their houses are marked by the letter K. According to Harvart, who spent the years 1680 and 1681 here, the street on the side of the fort had been built in a purely Dutch style. There were also many Dutch houses on *De Coepangh* (X). In the town one found two *Moorsche* (Moorish) temples or mosques (M), six *Heidensche Pagoden* (Heathen Pagodas) or Hindu temples (N), and a 'Portuguese and Malabar' Reformed church (Z). *De Coepangh* was the site of a hospital, the Company stables (W), and the old European cemetery (Y), usually referred to as the Portuguese cemetery or the outer cemetery. The new cemetery, also known as the inner cemetery, was inaugurated to the west of the fort in 1656 (G). On the south-east side of the town was the shipyard (S) and east of the fort was the smithy with an adjacent warehouse (2). In 1689, the settlement in Paliacatta was home to twelve high-ranking Dutch VOC officials and around twenty-five indigenous employees. Besides them, in the period 1660-1690 there were also on average eighty-five to 125 soldiers garrisoned in the fort. After Nagapatnam had become the VOC headquarters on the Coromandel Coast in 1690, the number of employees dropped sharply; by 1694, the garrison had already been reduced to only forty men. Even though commercially speaking, Paliacatta still had a certain role to play, as time passed the settlement's fortifications fell into earnest disrepair, victim to slip-shod maintenance. In 1781, during the Fourth Anglo-Dutch War, Fort Geldria was taken by the English without much of a struggle, who on the eve of its return to the Company in 1784 had it thoroughly destroyed. Just as the other Dutch settlements on the Coromandel Coast, Paliacatta again passed effortlessly into British hands in 1795 and, after having been returned temporarily to the Netherlands in 1818, it was transferred permanently to Great Britain in 1825.

Verklaring: [rechtsboven] een profiel. [links] een legenda bij de letters en cijfers A-Z, 1-2:
Explanations: [top right] a profile. [left hand side] a key to the letters and numbers A-Z, 1-2:

A. 'T Casteel Geldria.
B. De gouverneurs wooningh.
C. De wooningh van t' hooft van de militie.
D. Wooningh van den administrateur.
E. Wooningh van den predicant.
F. De gracht van 't fort.
G. Nieuwe begraavplaats.
H. Smitswinkel.
I. Het canaal na de rivier.
K. Huysen van de Nederlanders.
L. 'S Comp. Thuyn.
M. Moorsche tempels.
N. Heydensche pagoden.
O. De poort van de stad.
P. Een steene redout en rondeel.
Q. Bankzaal der Mooren.
R. Haweldaars huys.
S. Scheeps timmerwerf.
T. De rivier.
V. Aarde punten van de stad.
W. Siekenhuys en paardestal in de Coepangh.
X. Nederlantsche huysen en thuynen in de Coepangh.
Y. Oude begraafplaats.
Z. Portugeesche en Malabaarsche Gereformeerde Kerk.

1. Nieuwe plantagie om het fort langs de grachtkant.
2. Packhuysen binnen en buyten 't fort.

NB. Soverre als het gestippelt is, staat het bij regentijt onder water, als zijnde heel laagh land. Maar anders komt het niet verder als tot grove linie.

Geografische namen en overige kaartinschriften/
Geographical names and other inscriptions on the map:

Naam op de kaart/ Name on map	*Huidige naam/ Present name*	*Positie/ Position*
De Stadt *PALLIACATTA*	Pulicat/Palaverkadu (plaats/settlement)	13-25N/80-18E
Het casteel GELDRIA	<Pulicat/Palaverkadu> (fort/fortress)	13-25N/80-18E

I-26a (NA 4.VEL-257).

[Kaart van Bengalen, van P. Palmeris tot Martavan (Pegu)].

[Map of Bengal, from P. Palmeris to Martavan (Pegu)].

Schaalstok van 30 Duytsche mijlen 15 voor een graadt = [ca. 1 : 1.880.000].
Scale-bar of 30 Duytsche mijlen 15 voor een graadt = [approx. 1 : 1,880,000].

1 kaart: ingekleurd; 52,5 x 74,5 cm.
1 map: coloured; 52.5 x 74.5 cm.

Nummer: [rechtsboven]: 26a.
Number: [top right]: 26a.

Oriëntatie: het noorden is boven.
Orientation: north is up.

Blad I-26a is een overzichtskaart van de Golf van Bengalen met de omringende kustgebieden, tussen het uiterste noorden van de Coromandelkust in het noordwesten en de Irrawaddydelta met de Golf van Martaban in het huidige Myanmar (Birma) in het zuidoosten (inhoudsopgave 1806: 'No. 26a. De bogt van Bengalen.').

De Birmese gebieden zijn hier aangegeven onder hun historische benamingen 'Aracan' (Arakan, de kustprovincie westelijk van het gelijknamige gebergte, in de zeventiende eeuw een zelfstandig rijk en door de VOC voor het eerst aangedaan in 1608) en 'Pegu' (het kernland van het koninkrijk Birma in het stroomgebied van de Irrawaddy-rivier). De contacten tussen de VOC en Pegu begonnen in 1634 met de reis van het schip *Vlielandt* van Masulipatnam naar 'Siriam' (Syriam, Siriangh), indertijd de belangrijkste haven van het koninkrijk Birma. De Compagnie vestigde in de volgende jaren drie handelsposten in het land: een loge in de noordelijke hoofdstad Ava, aan de bovenloop van de Irrawaddy nabij het tegenwoordige Mandalay, een kleine post in de vroegere hofstad Pegu, ten noordoosten van de huidige hoofdstad Rangoon, en een factorij in de haven Syriam bij de toenmalige monding van de Irrawaddy, zuidelijk van Rangoon. Van deze plaatsen zijn alleen Pegu en Syriam op de kaart aangegeven.

De Birmese vestigingen vielen onder Paliacatta, het hoofdkantoor van de Coromandelkust, en van daar en uit Bengalen kwam ook de voornaamste handelswaar van de Compagnie in Birma, de katoenen stoffen. In de aanvangsjaren tot ca. 1650 bleef de omvang van de handel op Birma nog zeer bescheiden, reden voor de Hoge Regering en de gouverneurs van Coromandel in deze periode om steeds weer te twijfelen over het nut van handhaving van de vestigingen. In de twee decennia nadien kwam het evenwel alsnog tot aanzienlijke handelswinsten uit de vaart op Birma. Het land leverde zelf tin, lakwerk, olifantstanden, pepers, was en diverse ambachtsproducten, naast Chinese koperen munten en goud, dat merendeels eveneens uit China afkomstig was. Door de toenemende participatie van de VOC in de regionale handelsnetwerken vonden de Birmese producten overal in Azië afzetmarkten, terwijl in Europa veel belangstelling was voor Birmees lakwerk. Na 1670 verliep de handel met Birma weer even snel als ze twintig jaar eerder was opgekomen, mede doordat het hof na een troonswisseling in dat jaar een steeds meer afwijzende houding tegenover westerse invloeden aannam. Tegen 1680 waren de handelsposten al niet meer permanent bezet, waarna ze spoedig werden opgeheven en het in de verdere compagniestijd nog slechts incidenteel tot contacten met Birma is gekomen.

Sheet I-26a contains a general map or chart of the Bay of Bengal with the coastal areas which border it, between the northernmost part of the Coromandal Coast in the north-west and the Irrawaddy Delta and the Gulf of Martaban in present-day Myanmar (Burma) in the south-east (index of 1806: 'No. 26a. The Bay of Bengal.').

The Burmese areas are referred to here by their historical names *Aracan* (Arakan, the coastal province to the west of the mountain range of the same name, an independent kingdom in the seventeenth century which was visited by VOC envoys for the first time in 1608) and *Pegu* (the heartland of the Kingdom of Burma in the basin of the Irranwaddy River). Contacts between the VOC and Pegu began in 1634 with the voyage of the ship *Vlielandt* from Masulipatnam to *Siriam* (Syriam, Siriangh), at that time the most important port in the Kingdom of Burma. In the years to follow the Company set up three trading-posts in the country: one in the northern capital of Ava, on the upper course of the Irrawaddy in the vicinity of contemporary Mandalay, a seond, smaller post in the former capital of Pegu, north-east of the present capital Yangon (Rangoon), and a factory in the port of Syriam near what was then the mouth of the Irrawaddy, south of Rangoon. Of these places, only Pegu and Syriam are marked on the map.

The Burmese settlements were subject to the authority of Paliacatta, the Headquarters of the VOC on the Coromandel Coast, and it was from there and Bengal that the principal trade item exported by the Company to Burma came: cotton textiles. In the early years up to about 1650, the quantity of this trade was very modest, time and again giving the High Government and the Governors of Coromandel in this period pause for thought about the benefit of maintaining the settlements. However, in the next two decades the Company's profits in Burma rose very considerably. The country itself produced tin, lacquer-ware, elephant's tusks, chillies, wax, and various kinds of handicrafts, in addition to copper coins and gold, the bulk of which actually came from China. As a result of the increasing VOC participation in the regional trade networks in Asia, the Burmese products found outlets all over Asia, and in Europe there was considerable interest in Burmese lacquer-ware. After 1670, the Burmese trade declined just as rapidly as it had taken off twenty years earlier. One of the reasons for this was that, after the accession of a new king in that year, the court showed a growing tendency to repudiate Western influences. By 1680, the trading-posts were no longer permanently manned, and shortly afterwards they were closed altogether. In the later Company period, there were never again more than incidental contacts with Burma.

Geografische namen en overige kaartinschriften/
Geographical names and other inscriptions on the map:

Naam op de kaart/ Name on map	*Huidige naam/ Present name*	*Positie/ Position*
DE BOCHT VAN BENGALEN	Golf van Bengalen/Bay of Bengal	15N/87E
BENGALEN	Bengalen/Bengal (landstreek/region)	23N/88E
Pta Palmeris	Palmyras Point (kaap/cape)	20-45N/87-02E
Het hooge landt van Bellesoor	Balasore/Baleshwar (landstreek/region)	21-30N/87E
R. van Bellesoor	Baleshwar Roads (rede)	21-29N/87-10E
R. Pipeli	Subarnarekha (rivier/river)	21-34N/87-22E
Santhoek	Quoin Sand Hill (kaap/cape)	21-36N/87-27E
Soute Riv.	Munder Mohan (rivier/river)	21-38N/87-35E
De witte hoek	-	-
Bombaly	-	-
Middel Banck	Spence Sand/Eastern Brace/Western Sea Reef (ondiepte/shoals)	21-25N/87-47E
West banck	Upper + Lower Long Sand/Middle Ground Sand/Eastern Sea Reef (ondiepte/shoals)	21-20N/88E
Oost banck	South Sagar Sand (ondiepte/shoals)	21-25N/88-14E
ingeli	Hijili Flat (ondiepte/shoals)	21-48N/87-54E
kassari	Kaukhali Sand (ondiepte/shoals)	21-50N/87-58E
kaysery	-	-
R. Bansy	Haldi (rivier/river)	22-02N/88-02E
Gillinga	<Jhikurkhali> (plaats/settlement)	22-06N/88-11E
R. de Tygere	-	-
Moordenaarshoek	Buffalo Point (kaap/cape)	22-11N/88-08E
spruijt Gydaguis	Rupnarayan (rivier/river)	22-12-30N/ 88-03E
Tomorse gadt	-	-
T bosch Sanderie	-	-
Kalkata	Calcutta/Kolkata (plaats/settlement)	22-32N/88-21E
spruit van Ougli	-	-
Dobre	-	-
gale	Suparbhanga/Ghoramara (eiland/island)	21-55N/88-06E
Sagoor	Sagar (eiland/island)	21-39N/88-07E
karegam	-	-
Anpere	-	-
Bacala	Char Bagala (eiland/island)	21-51N/90-20E
Tessala of metsale	-	-
gebroken hoek	-	-
Linsmoors Eilandt	-	-
Vaart na Ougli binnedoor	-	-
Duivelanshoek	-	-
Purmerlantshoek	-	-
Bollua	-	-
t'koninx hoek	-	-
Sandove	Sandwip (eiland/island)	22-27N/91-30E
R. Xettigam	Chittagong/Karnaphuli (rivier/river)	22-12N/91-48E
Admiraals Eil.	-	-
mogol Eilt.	-	-
R. Terlage	Sangu (rivier/river)	22-08N/91-51E
R. Rauba of kleine kimise	Kutubdia Channel? (rivier/river)	21-56N/91-53E
T Rif van Rame	North Patches (rif/reef)	21-43N/91-44E
R. Boa Gringelune	Maiskhal Channel? (zeestraat)	21-35N/91-59E
Punta del Rana	Elephant Point? (kaap/cape)	21-11N/92-02E
Dombah	Donbaik (plaats/settlement)	20-21N/92-41E
R. de mack	Mayu River (rivier)	20-21N/92-44E
Sandyke	-	-
Gronton	-	-
Orionton	-	-
ARACAN	Arakan (landstreek/region)	19N/94E
Buitenwacht	-	-
klein Dube	Middle Boronga/Peinechaung Kyun (eiland/island)	20-01N/93-05E
Bintang	Myay Ngu Kyun/West Boronga Islands (eilanden)	20-00N/92-57E
ilhas de jamquamale	Combermere Bay Islands? (eilanden)	19-39N/93-35E
Rambere	Ramree (eiland/island)	19-10N/93-45E
Sedubi	Mun Aung/Cheduba (eiland/island)	18-48N/93-37E
PEGU	Pegu (landstreek/region)	18N/96E
Saduwe	Sandoway (plaats/settlement)	18-27N/94-21E
Toppers hoedje	Ohntapin Kyun (eiland/island)	18-26N/93-55E
T Leguaans Eil	Nantha Kyun (eiland/island)	18-03N/94-05E
Bacanela Eilanden	Be-in Kyun (eilanden/islands)	17-45N/94-28E
Arcomorein	-	18N/94-28E
Dombaca	Gwa Bay? (baai)	17-36N/94-32E
3 dubbele gebergte	-	-
De gebroeders	Hnget-Taung Kyun/Calventuras (eilanden/islands)	16-51N/94-16E
2 Dubbelt	Tazin-hmaw/Broken Point? (kaap/cape)	16-54N/94-23E
R. Barrebam	Migyaunggaung/Ngayok Bay (baai)	16-35N/94-18E
Pte de Negrades	Kaap/Cape Negrais	16-02N/94-14E
Caralos kagade	Tamihla Kyun (ondiepte/shoals)	15-52N/94-16E
Dwars in d'weg	Pathein (eiland/island)/Alguada Reefs (ondiepte/ shoals)	15-42N/94-13E
Blaauwater	-	-
Tancok	-	15-54N/94-42E
Riv. de Brage	Irrawaddy? (rivier/river)	15-50N/95-05E
Brage laaghlandt	Pyinzalu Kyun (landstreek/region)	15-51N/94-48E
groen water	-	-
Dali	-	-
Vals	-	-
Tyk de Gon	Rangoon/Yangon (plaats/settlement)	16-46N/96-09E
Wijde Riv.	Yangon? (rivier/river)	16-29N/96-20E
Wit water	-	-
Sumabak	-	-
Siriam	Syriam/Siriangh (plaats/settlement)	16-44N/96-15E
waterplaats	-	-
De Stadt Pegu	Pegu (plaats/settlement)	17-19N/96-29E
S konings Thuyn	-	-
R. Sirigam	Sittang (rivier/river)	17-24N/96-53E
Bocht van Martavan	Golf van/Gulf of Martaban	16N/97E
Hoogh landt	Kalama Taung (gebergte/mountains)	16-40N/97E
Martavan	Martaban (plaats/settlement)	16-32N/97-36E
Preparis	Preparis (eiland/island)	14-53N/93-37E

I-26b (NA 4.VEL-256).

[Kaart van de kust van Bengalen, van P. Palmeris tot de rivier Arakan].

[Chart of the coast of Bengal, from P. Palmeris to the river of Arakan].

Schaalstok van 15 Duytsche mijlen 15 voor een graadt = [ca. 1 : 1.125.000].
Scale-bar of 15 Duytsche mijlen 15 voor een graadt = [approx. 1 : 1,125,000].

1 kaart: ingekleurd: 52 x 73,5 cm.
1 map: coloured; 52 x 73.5 cm.

Nummer: [rechtsboven]: 26b.
Number: [top right]: 26b.

Oriëntatie: het noorden is boven.
Orientation: north is up.

Voor de VOC van veel grotere betekenis dan Birma was Bengalen, het vruchtbare laag-gelegen gewest in de delta van de Ganges en de Brahmaputra. Blad I-26b (inhouds-opgave 1806: 'No. 26b. De zelfde, groot bestek.') toont in groter detail de kusten van Bengalen tussen 'Punta Palmeris' (Palmyras Point, op de grens met de Coromandelkust) in het westen en de monding van de 'Rivier Arakan' (Kaladan-rivier) in het gelijknamige deel van Birma in het oosten.

Aangegeven zijn onder meer de compagniesvestiging te Pipely ('Pipelie', Baliapal) aan de 'R.(ivier) van Bellesoor' (Baleshwar), de 'Rivier van Bengale' (Hougly, Hugli, Hougli, Houghly, Hooghly) met de 'Hollantze logie Ougli' (Hougly, Chinsura) en de verder oostelijk gelegen 'Boom Rivier' (Meghna-rivier, de hoofdmonding van de Ganges en Brahmaputra-Jamuna in het tegenwoordige Bangladesh), met de peilgegevens en ondiepten in de voornaamste vaarwegen. De eerste VOC-schepen deden al in 1615 Bengalen aan, maar tot een permanente vestiging kwam het mede vanwege de voortdurende onrust in dit gewest niet eerder dan 1627, toen de loge te Pipely werd gesticht. In 1634 werd het centrum van de compagnieshandel in Bengalen eerst tijdelijk en enkele jaren later definitief naar Hougly verplaatst, waar tot 1632 ook een Portugese factorij was geweest. Aanvankelijk vielen de vestigingen in dit gebied onder de Coromandelkust, maar met het toenemende economische belang van dit gewest kreeg Bengalen in 1655 een eigen directoraat, met Hougly als hoofdzetel. In 1656 werd de loge in Hougly door een stormvloed weggespoeld, waarna ze verhuisde naar het iets stroomafwaarts gelegen Chinsura, dat vervolgens tot 1795 het hoofdkantoor van de Compagnie in Bengalen zou blijven. In de officiële stukken van de VOC handhaafde men echter tot het einde van het bestaan van de Compagnie de naam Hougly. De vestiging te Chinsura kreeg op last van commissaris Van Rheede tot Drakesteyn in 1687 een verkapt-militaire ommuring, die haar ten minste bescherming moest bieden tegen inheemse aanvallers; zie in dit verband ook blad I-29b, pag. 208.

Bengalen behoorde tot het Mogol-rijk. De Compagnie dreef hier handel op grond van 'firmans', exclusieve en periodiek te vernieuwen afspraken met de gouverneur, de nawab (ook: nabab) van Bengalen, en met de grootmogol zelf. De VOC compenseerde de vorst en zijn vertegenwoordigers voor de handelsrechten door middel van diverse belastingen en ceremoniële geschenken. De Bengaalse producten, zijde, katoen, salpeter, opium, indigo en suiker, speelden na het midden van de zeventiende eeuw een toenemend belangrijke rol in de compagnieshandel, zowel binnen Azië als met Europa. Tot omstreeks 1680 was ruwe zijde het belangrijkste export-artikel, maar nadat de Compagnie in 1677 het monopolie op de invoer van opium op Java had bemachtigd, overvleugelde dit product in korte tijd de zijde. Daarnaast maakte vanaf 1670 de textielhandel een explosieve groei door, dankzij de steeds toenemende vraag in Europa naar de fijne Bengaalse stoffen. De textieldistricten lagen verspreid over de gehele Gangesdelta. De nijverheid stond hier op een hoog peil, terwijl de productiekosten dankzij het ruime aanbod aan werkkrachten en het snelle en goedkope vervoer over water relatief laag waren. Tegen 1730 was niet langer Coromandel, maar Bengalen de grootste leverancier van Voor-Indische stoffen voor de Compagnie, die hier verder de voornaamste afnemer werd van Bengaalse salpeter, een grondstof voor buskruit; het monopolie op de salpeterwinning kon zij echter niet verwerven.

Omstreeks 1700 was de uitvoer uit Bengalen in geldswaarde al goed voor ca. 40% van de VOC-export naar Europa en halverwege de achttiende eeuw werd Bengalen, na Batavia, zelfs enige tijd de belangrijkste handelsplaats van de Compagnie in Azië. In het topjaar 1750 bedroeg de totale waarde van de uitvoer ruim 4 miljoen gulden. Tweederde daarvan bestond uit textiel, die voornamelijk bestemd was voor Europa. Deze handel verliep overigens sinds 1734 merendeels niet meer via Batavia, maar direct met patria. Jaarlijks zeilden uit de Hougly-monding eerst twee en later vier oostindiëvaarders naar de Republiek, via het verzamelpunt Galle op Ceylon of rechtstreeks via de Kaap. Pas na 1760 zou de handel in Bengaalse producten onder invloed van de Engelse concurrentie sterk gaan teruglopen. Het belang van Hougly (Chinsura) blijkt uit de gemiddelde personeelsbezetting in de achttiende eeuw, die met ruim 250 man meer dan tien maal de omvang had van die in Cassimbazar (Calcapore) en Patna, de kantoren voor de inkoop van zijde, salpeter en opium stroom-opwaarts aan de Ganges. Naast deze handelskantoren onderhield de Compagnie om politieke redenen ook een kleine vertegenwoordiging in Dacca (Dhaka), de zetel van de nawab van Bengalen. Van alle Bengaalse vestigingen is door Isaak de Graaf in zijn atlas alleen afzonderlijk aandacht besteed aan Hougly (Chinsura, bladen I-29a en I-29b, pag. 206-208).

Bengal, the fertile, low-lying region in the mouth of the Ganges and the Brahmaputra, was of far more importance to the VOC than Burma. Sheet I-26b (index of 1806: 'No. 26b. The same, to a large scale.') shows the coast of Bengal between *Punta Palmeris* (Palmyras Point, on the border with the Coromandel Coast) in the west and the estuary of the *Rivier Arakan* (Kaladan River) in the region of the same name in Burma in the east in greater detail.

Among the points of interest indicated are the Company settlement at Pipely (*Pipelie*, Baliapal) on the *R(ivier) van Bellesoor* (Baleshwar River), the *Rivier van Bengale* (Hougly, Hugli, Hougli, Houghly, Hooghly) with the *Hollantze logie Ougli* (the Dutch factory at Houghly, Chinsura), and the *Boom Rivier* (Meghna River, the main estuary of the Ganges and Brahmaputra-Jamuna in present-day Bangladesh) farther to the east, with the depth soundings and shallows of the most important channels. The first VOC ships visited Bengal in 1615, but no permanent settlement was made in the area until 1627, partly as a result of the constant turmoil there, when the trading-post at Pipely was established. In 1634 the centre of the Company's trade in Bengal was moved, temporarily at first, a few years later definitively, to Houghly, where a Portuguese factory had existed until 1632. In their initial years, the settlements in this area were placed under the authority of the Coromandel Coast, but the growing importance of the region was reason to give Bengal its own Directorate in 1655, with Houghly as its main establishment and seat of administration. In 1656, the post at Houghly was swept away in a storm surge, following which it was moved a short distance downstream to nearby Chinsura, which was to remain the headquarters of the Company in Bengal until 1795. Nevertheless, in all official Company papers until the dissolution of the Company, the name Houghly (usually spelled *Hougly* or *Hougli* in Dutch at the time) was retained. On the orders of Commissioner Van Rheede tot Drakesteyn, in 1687 the settlement at Chinsura was provided with a defensive wall, giving it at least some protection against the assaults of indigenous attackers; see also Sheet I-29b, p. 208.

Bengal was part of the Mogul Empire. The Company conducted its trade here by virtue of *firmans*, exclusive and periodically renewable agreements with the Governor, the *Nawab* (also: *Nabab*) of Bengal, and with the Great Mogul himself. The VOC compensated the ruler and his representatives for the trading rights it had acquired by the payment of various taxes and the presentation of ceremonial gifts. After the middle of the seventeenth century, such Bengali products as silk, cotton, saltpetre, opium, indigo, and sugar began to play an increasingly important role in the Company trade, in both Asia and Europe. Until around 1680, raw silk was the most important export item, but after the Company had acquired the monopoly on the import of opium into Java in 1677, this product overtook the position of silk in a very short time. From around 1670 the cloth trade also went ahead by leaps and bounds, boosted to no little extent by the mounting demand for the fine Bengali textiles in Europe. The textile-producing districts were widely scattered over the entire area of the Ganges Delta. The industry here was very highly developed and the production costs, because of the plentiful labour force and the cheap and efficient transport by water, were relatively low. By about 1730, no longer Coromandel but Bengal was the largest supplier of Indian textiles to the Company, which was also the chief customer for Bengali saltpetre, a constituent of gunpowder. However, it never succeeded in winning the monopoly for saltpetre-mining.

By around 1700 commodities from Bengal made up some 40 per cent of the value of VOC exports to Europe and, halfway through the eighteenth century, Bengal was second only to Batavia, in fact for some time even the most important trading place for the Company in Asia. In the top year 1750, the total value of exports from Bengal reached 4 million guilders. Two-thirds of these consisted of textiles, mainly destined for Europe. Since 1734, the bulk of this trade no longer passed through Batavia, but was sent directly back home to the Netherlands. Every year first two and later four East Indiamen sailed from the Houghly to the Republic, either via the assembly point of Galle in Ceylon or directly via the Cape. After 1760, however, the Company's Bengal trade began to decline, reacting adversely to English competition. The importance of Houghly (Chinsura) is shown by the average number of people working there in the eighteenth century. With a good 250 men employed at the factory, this was ten times the number at Cassimbazar (Calcapore) and Patna upstream on the Ganges, the posts where the silk, saltpetre, and opium were bought. Besides these commercial offices, for political considerations the Company maintained a small representation in Dacca (Dhaka), the seat of the *Nawab* of Bengal. Of all these Bengal settlements, the only one to which Isaak de Graaf pays special attention in his atlas is Houghly (Chinsura, Sheets I-29a and I-29b, pp. 206-208).

Geografische namen en overige kaartinschriften/
Geographical names and other inscriptions on the map:

Naam op de kaart/ Name on map	*Huidige naam/ Present name*	*Positie/ Position*
BENGALEN	Bengalen/Bengal (landstreek/region)	23N/88E
Schiedam	–	–
P. Palmeris	Palmyras Point (kaap/cape)	20-45N/87-02E
Het hooge land van Bellesoor	Balasore/Baleshwar (landstreek/region)	21-30N/87E
Hollant Logie	<Pipely/Baliapal> (plaats/settlement)	21-40N/87-16E
Pipeli	Pipely/Baliapal (plaats/settlement)	21-40N/87-16E
R. van Bellesoor	Subarnarekha (rivier/river)	21-34N/87-22E
de santhoek	Quoin Sand Hill (kaap/cape)	21-36N/87-27E
Soute Riv.	Munder Mohan (rivier/river)	21-38N/87-35E
d'witte hoek	–	–
Bombaly	–	–
Breede banck	Western Brace (ondiepte/shoals)	21-25N/87-35E
Middel banck	Spence Sand/Eastern Brace/Western Sea Reef (ondiepte/shoals)	21-25N/87-47E
West banck	Upper + Lower Long Sand/Middle Ground Sand/Eastern Sea Reef (ondiepte/shoals)	21-20N/88E
Oost banck	South Sagar Sand (ondiepte/shoals)	21-25N/88-14E
Rhede van pipeli	<Pippli Sand> (ondiepte/shoals)	21-25N/87-22E
hart sant	–	–
Fyn hart Sant	–	–
Borbalis Riff	Spence Sand (ondiepte/shoals)	21-40N/87-49E
Tvalse puntie	–	–
Ton	–	–
Eyl. Gale	Ghoramara/Suparbhanga (eiland/island)	21-55N/88-06E
Sande	Haldia Sand (ondiepte/shoals)	21-55N/88-04E
Sagoor	Sagar (eiland/island)	21-39N/88-07E
Ingeli	Hijili Flat (ondiepte/shoals)	21-48N/87-54E
Kassary	Kaukhali Sand (ondiepte/shoals)	21-50N/87-58E
Caijserij	–	–
R. Bansy	Haldi (rivier/river)	22-02N/88-02E
T'Ruggetie	–	–
Sant	–	–
Puntie van Streien	–	–
Gillinga	<Jhikurkhali> (plaats/settlement)	22-06N/88-11E
Tygers R.	–	–
Moordenaarshoek	Buffalo Point (kaap/cape)	22-11N/88-08E
Spruyt Gydaguis	Rupnarayan (rivier/river)	22-12-30N/ 88-03E
Tomorse Gadt	–	–
T. bosch Sanderie	–	–
kleyne Tanna	–	–
groote Spruyt	–	22-29N/88-08E
T'Eerste Fort	Fort Gloster (fort/fortress)	22-30N/88-11-30E
Tweede fort of groote wacht	Fort Gloster (fort/fortress)	22-30N/88-11-30E
RIVIER VAN BENGALE	Hugli/Hooghly/Houghly/Hougly/ Hougli (rivier/river)	21-43N/87-57E
Ougli Hollantse logie	Hugli-Chinsura (plaats/settlement)	22-54N/88-23E
Bangelaer of speelhuys	–	–
hanenhoek	–	–
Sandvoortsdorp	–	–
Vlacke hoek	–	–
Varckensspruyt	–	–
Jannen Gadt	–	–
Calkata	Calcutta/Kolkata (plaats/settlement)	22-32N/88-21E
Spruyt van Ougli	–	–
Dobree	–	–
Caregam	–	–
Angere	–	–
Bacala	Char Bagala (eiland/island)	21-51N/90-20E
Tassala of Metsala	–	–
De vaert na Ougli binnedeur	–	–
t Eyl. lantsmeer	–	–
De hoek van Sancraen	–	–
De directeurs H.	–	–
klyne spruyt	–	–
de drooge hoek	–	–
De Roerspruyt	–	–
T Eijl. Sancraen	–	–
Gouverneurs Eylanden	–	–
Girsepoer	–	–
De boom Riv.	–	–
De Radens Eylanden	–	–
De Groote Spruyt	–	–
Bollua	–	–
Purmerlants H.	–	–
Suyker H.	–	–
Maten H.	–	–
Sandive	Sandwip (eiland/island)	22-27N/91-30E
hoek na baba	–	–
generaels Eylanden	Char Lengta? (eilanden/islands)	22-44N/91-01E
Sieffery	–	–
R. van Portegrande	–	–
S Koninxhoek	–	–
Xettigam	Chittagong (plaats/settlement)	22-14N/91-48E
Pagoda	–	–
Admiraels Eylt.	–	–
Syn drie Forte in de Xettigamse R.iv. de mont van de Drange genaamt	–	–
R. Terlage	Sangu (rivier/river)	22-08N/91-51E
R. Rauba	Kutubdia Channel? (zeestraat/strait)	21-56N/91-53E
T Rif van Rame	North Patches (rif/reef)	21-43N/91-44E
R. Boa Gingetura	Maiskhal Channel (zeestraat)	21-35N/91-59E
Punta del Ranie	Elephant Point? (kaap/cape)	21-11N/92-02E
Domback	Donbaik (plaats/settlement)	21-11N/92-41E
RIVIER ARAKAN	Kaladan (rivier/river)	20-07N/92-56E
Sandick	–	–
Gronton	Ponnagyun (plaats/settlement)	20-20N/93-01E
Buytenwacht	–	–
Visschers dorp	Ya Thay Point/Fakir Point/Sittwe (kaap, plaats/ cape, settlement)	20-08N/92-53E
Kleine Dube	Middle Boronga/Peinechaung Kyun (eiland/island)	20-01N/93-05E
Bintang	Myay Ngu Kyun/West Boronga Islands (eilanden)	20-00N/92-57E
	Mayu River (rivier)	20-12N/92-44E